

2024/2467

30.9.2024

SKLEP KOMISIJE (EU) 2024/2467

z dne 13. februarja 2024

o ukrepih državne pomoči SA.52162 (2019/C) (ex 2018/FC) – Danska in SA.52617 (2019/C) (ex 2018/FC) – Švedska, ki sta ju Danska in Švedska izvedli za konzorcij Øresundsbro Konsortiet

(notificirano pod dokumentarno številko C(2024) 959)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo pripombe v skladu z navedeno določbo ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

1.1 Uradna pritožba

- (1) Družba ForSea ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: pritožnik) je 16. aprila 2013 pri Komisiji vložila pritožbo, v kateri je trdila, da državni poroštvu, ki sta ju Danska in Švedska (v nadaljnjem besedilu skupaj: državi) odobrili v korist konzorcija Øresundsbro Konsortiet I/S (v nadaljnjem besedilu: konzorcij) v zvezi s stalno povezavo čez ožino Øresund (v nadaljnjem besedilu: stalna povezava), pomenita nezakonito državno pomoč in da navedena državna pomoč ni združljiva z notranjim trgov ⁽³⁾. Pritožnik opravlja trajektne storitve med Helsingørjem na Danskem in Helsingborgom na Švedskem prek severnega in najožjega dela ožine Øresund.
- (2) Komisija je 13. maja 2013 državama poslala zahtevo za informacije. Državi sta predložili skupni odgovor, evidentiran 28. junija 2013. Komisija je 15. oktobra 2013 zahtevala dodatne informacije, državi pa sta na to zahtevo odgovorili 11. decembra 2013 in 12. marca 2014.
- (3) Pritožnik je 2. decembra 2013 predložil dodatne informacije. Z dopisom z dne 8. januarja 2014 je predložil dodatno dokumentacijo o državnih poroštvi in trdil, da konzorcij ni imel koristi samo od poroštev, ampak tudi od ugodnega sistema obdavčitve na Danskem ⁽⁴⁾. Komisija je po tem, ko je pritožnik predložil stališča, 21. februarja 2014 državama poslala zahtevo za informacije. Švedska je 11. marca 2014 Komisijo obvestila, da nima pripomb glede domnevnih davčnih ugodnosti. Danska je odgovor predložila 24. aprila 2014.
- (4) Komisija je 15. maja 2014 Danski poslala dodatno zahtevo za informacije, na katero je Danska odgovorila 13. junija 2014.

⁽¹⁾ UL C 109, 22.3.2019, str. 46, in UL C 109, 22.3.2019, str. 72.

⁽²⁾ Družba Scandlines Øresund I/S je 16. aprila 2013 pri Komisiji vložila pritožbo. Družbo Scandlines Øresund I/S je januarja 2015 kupila skupina HH Ferries Group in jo preimenovala v HH Ferries I/S. Skupina HH Ferries Group je 9. novembra 2018 sporočila, da se bo preimenovala v ForSea.

⁽³⁾ Ta pritožba je bila evidentirana pod številko SA.36558 za Dansko in SA.36662 za Švedsko.

⁽⁴⁾ Ta del pritožbe je bil evidentiran pod številko SA.38371.

- (5) Pritožnik je 24. marca ter 2., 3., 24. in 28. aprila 2014 predložil dodatne informacije v obliki letnega poročila konzorcija, časopisnih člankov in obvestila o domnevnih davčnih ugodnostih. Komisija navedenih dodatnih informacij ni posredovala Danski ali Švedski.
- (6) Pritožnik je 20. maja 2014 predložil dodatne informacije. Komisija je 4. junija 2014 državi pozvala, naj predložita pripombe na stališča, ki jih je pritožnik predložil 20. maja 2014. Državi sta 26. junija 2014 predložili skupen odgovor.
- (7) Pritožnik je 30. maja ter 3. in 17. junija 2014 predložil dodatne informacije v zvezi s časopisnimi članki. Komisija navedenih dodatnih informacij ni posredovala Danski ali Švedski.
- (8) Pritožnik je 18. junija 2014 predložil dopolnilne informacije. Komisija je 30. junija 2014 navedene dopolnilne informacije posredovala državama. Državi sta 1. septembra 2014 predložili skupen odgovor.
- (9) Pritožnik je 27. avgusta ter ponovno 8. in 9. septembra 2014 predložil dodatne informacije v zvezi s časopisnimi članki. Komisija navedenih dodatnih informacij ni posredovala Danski ali Švedski.
- (10) Državi sta 15. septembra 2014 predložili skupno izjavo in dodatne informacije.

1.2 Sklep iz leta 2014

- (11) Komisija je 15. oktobra 2014 sprejela sklep ⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklep iz leta 2014), v katerem je ugotovila, prvič, da se javno financiranje cestnih in železniških povezav med zaledjem in stalno povezavo in danski sistem skupne obdavčitve ne bi smela šteti za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Drugič, odločila se je, da ne bo nasprotovala danskim posebnim davčnim ukrepom za amortizacijo sredstev in prenos izgub v prihodnje obdobje ter poročtvom, ki jih je Danska odobrila konzorciju, ker so bili navedeni ukrepi, čeprav pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, združljivi z notranjim trgov na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU. V istem sklepu je menila, da poročstvo, ki ga je konzorciju odobrila Švedska, pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b), točka (i), Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ⁽⁶⁾ (v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 659/1999) in člena 144 Akta o pristopu Norveške, Avstrije, Finske in Švedske ⁽⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: Akt o pristopu Avstrije, Finske in Švedske), v zvezi s katero ni bilo razloga, da se začne postopek za predlaganje ustreznih ukrepov v zvezi z obstoječimi shemami pomoči ⁽⁸⁾. Ugotovila je tudi, da bi lahko „državi in konzorcij [...] upravičeno pričakovali, da Komisija ne bo izpodbijala državnih poroštev in davčnih ukrepov na podlagi pravil o državni pomoči“. Pri tej ugotovitvi se je oprla na posebne okoliščine zadeve in splošno politiko, ki jo je sprejela, in sicer, da ukrepov financiranja za gradnjo in upravljanje infrastrukture, dokončno sprejetih pred sodbo Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2000 v zadevi *Aéroports de Paris* ⁽⁹⁾ (v nadaljnjem besedilu: sodba v zadevi *Aéroports de Paris*), ni več mogoče izpodbijati na podlagi pravil o državni pomoči, ker so javni organi lahko upravičeno menili, da taki ukrepi ne pomenijo državne pomoči in jih zato ni treba priglasiti Komisiji (glej uvodno izjavo 504). Poleg tega je v sklepu iz leta 2014 ugotovila, da glede na to, da so „državni poroštvu in davčne ugodnosti [...] v vsakem primeru združljivi z notranjim trgov“, ni bilo treba ugotoviti, ali so navedena legitimna pričakovanja segala še v obdobje po datumu sodbe v zadevi *Aéroports de Paris*.

⁽⁵⁾ Sklep Komisije C(2014) 7358 final z dne 15. oktobra 2014 v zadevi SA.36558 (2014/NN) in SA.38371 (2014/NN) – Danska ter SA.36662 (2014/NN) – Švedska – Pomoč, dodeljena konzorciju Øresundsbro Konsortiet (UL C 418, 21.11.2014, str. 1, in UL C 437, 5.12.2014, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 83, 27.3.1999, str. 1).

⁽⁷⁾ Akt o pogojih pristopa Kraljevine Norveške, Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske ter o prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL C 241, 29.8.1994, str. 21).

⁽⁸⁾ Člen 18 Uredbe (ES) št. 659/1999 določa: „Če Komisija, glede na podatke, ki jih je država članica predložila na podlagi člena 17, ugotovi, da veljavna shema pomoči ni ali ni več združljiva s skupnim trgov, izda priporočilo, v katerem zadevni državi članici predlaga primerne ukrepe“.

⁽⁹⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2000, *Aéroports de Paris/Komisija*, T-128/98, ECLI:EU:T:2000:290.

1.3 Razglasitev delne ničnosti sklepa iz leta 2014

- (12) Pritožnik je 12. februarja 2015 pri Splošnem sodišču zoper sklep iz leta 2014 vložil ničnostno tožbo v skladu s členom 263 PDEU. Splošno sodišče je s sodbo z dne 19. septembra 2018 sklep iz leta 2014 razglasilo za ničnega (v nadaljnjem besedilu: sodba v zadevi Øresund) ⁽¹⁰⁾ v delu, v katerem se je Komisija odločila, da ne nasprotuje državnima poroštvm, ki sta ju državi odobrili konzorciju, ali pomoči v zvezi z amortizacijo sredstev in prenosom izgub v prihodnje obdobje, ki jo je konzorciju dodelila Danska.
- (13) Splošno sodišče je tožbo v preostalem delu zavrnilo. Zavrnilo je zlasti trditve pritožnika v zvezi z ugotovitvijo Komisije, da ukrepi za javno financiranje cestnih in železniških povezav z zaledjem ter danski sistem skupne obdavčitve ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU. Zavrnilo je tudi trditev, da je Komisija napačno uporabila pravo, ko je menila, da bi lahko konzorcij in državi za obdobje pred sodbo v zadevi Aéroports de Paris uveljavljali legitimna pričakovanja, ki izključujejo vračilo, če bi se pomoč, dodeljena konzorciju, štela za nezdružljivo z notranjim trgov.
- (14) Zoper sodbo v zadevi Øresund ni bila vložena pritožba.

1.4 Izmenjave po sodbi v zadevi Øresund

- (15) Komisija je 22. oktobra 2018 državam poslala zahtevo za informacije, v kateri je zahtevala dejanske informacije in dokaze o poroštvi, zagotovljenih konzorciju, na katero sta državi odgovorili 10. decembra 2018.
- (16) Službe Komisije so se 10. decembra 2018 sestale s pritožnikom.
- (17) Državi sta 11. decembra 2018 Komisiji poslali sporočilo o morebitnih posledicah sodbe v zadevi Øresund in prihodnje odločitve Komisije.
- (18) Službe Komisije so se 17. decembra 2018 sestale z državama in konzorcijem, da bi razpravljale o gospodarskih in finančnih vidikih stalne povezave, v zvezi s katerimi so službe Komisije 10. decembra 2018 državam poslale pripravljala vprašanja.
- (19) Družbi Scandlines Danmark ApS in Scandlines Deutschland GmbH (v nadaljnjem besedilu skupaj: družbi Scandlines) sta 21. decembra 2018 Komisiji predložili dopis v zvezi s sodbo v zadevi Øresund in njeno povezavo s sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018 o ožini Fehmarn v zadevi Scandlines/Komisija (v nadaljnjem besedilu: sodba v zadevi Scandlines in ožina Fehmarn) ⁽¹¹⁾.
- (20) Državi sta 21. decembra 2018 predložili dodatne informacije v zvezi s srečanjem, ki je potekalo 17. decembra 2018. Danska je dodatne informacije predložila 17. januarja 2019, državi pa sta dodatne informacije v zvezi s tem predložili 21. januarja 2019.
- (21) Družba Stena Line Scandinavia AB (v nadaljnjem besedilu: družba Stena Line) je 30. januarja in 1. februarja 2019 Komisiji predložila informacije v zvezi s sodbo v zadevi Øresund in njeno povezavo s sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018 o ožini Fehmarn v zadevi Stena Line/Komisija (v nadaljnjem besedilu: sodba v zadevi Stena Line in ožina Fehmarn) ⁽¹²⁾.
- (22) Komisija je 6. februarja 2019 od držav zahtevala dodatne informacije v zvezi s sestankom, ki je potekal 17. decembra 2018, in informacijami, predloženimi 21. decembra 2018; te dodatne informacije so bile predložene 29. marca 2019.

⁽¹⁰⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 19. septembra 2018, HH Ferries in drugi/Komisija, T-68/15, ECLI:EU:T:2018:563.

⁽¹¹⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, Scandlines Danmark ApS in Scandlines Deutschland GmbH/Komisija, T-630/15, ECLI:EU:T:2018:942.

⁽¹²⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, Stena Line Scandinavia AB/Komisija, T-631/15, ECLI:EU:T:2018:944.

1.5 Sklep o začetku postopka

- (23) Komisija je z dopisom z dne 28. februarja 2019 državi obvestila, da se je odločila začeti postopek iz člena 108(2) PDEU v zvezi z državnimi poroštvi, ki sta jih državi odobrili konzorciju za financiranje stalne povezave, in posebnimi davčnimi pravili o amortizaciji sredstev in prenosu izgub v prihodnje obdobje, ki jih je konzorciju odobrila Danska (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka).
- (24) Sklep o začetku postopka je bil 22. marca 2019 objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽¹³⁾. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj v enem mesecu predložijo svoje pripombe.

1.6 Formalni postopek preiskave

- (25) Pritožnik, družbi Scandlines in družba Stena Line so 23. aprila 2019 predložili pripombe v zvezi s sklepom o začetku postopka. Komisija je 2. in 8. maja 2019 navedene pripombe posredovala državam. Pripombe v zvezi s sklepom o začetku postopka so 17. maja 2019 predložile še tri zainteresirane strani (Föreningen Svensk Sjöfart (v nadaljnjem besedilu: združenje FSS), skupina Grimaldi Group (v nadaljnjem besedilu: skupina Grimaldi) in Trelleborg Hamn AB (v nadaljnjem besedilu: pristanišče Trelleborg)). Komisija je navedene pripombe državam posredovala 7. junija 2019. Državi sta odgovor na navedene pripombe vključili v pripombe z dne 8. julija 2019 k sklepu o začetku postopka (uvodna izjava 28).
- (26) Državi sta 24. aprila 2019 Komisiji predložili neuradni predlog za dogovorjen časovni raspored formalnega postopka preiskave.
- (27) Družba Stena Line je 24. junija 2019 predložila dodatne pripombe. Komisija je 25. junija 2019 navedene dodatne pripombe posredovala državam. Državi nista predložili odgovora, ki bi se posebej nanašal na navedeno predložitev.
- (28) Državi sta 8. julija 2019 Komisiji poslale pripombe v zvezi s sklepom o začetku postopka.
- (29) Službe Komisije so 28. avgusta in 9. oktobra 2019 organizirale telefonski konferenci z državama in konzorcijem.
- (30) Pritožnik je 18. novembra in 9. decembra 2019 predložil dodatne informacije, ki jih je Komisija 16. decembra posredovala Danski, 20. decembra 2019 pa Švedski. Pritožnik je 20. decembra 2019 predložil dodatne informacije. Komisija je 4. februarja 2020 navedene dodatne pripombe posredovala državam. Državi nista predložili odgovora, ki bi se posebej nanašal na predložitve z dne 18. novembra, 9. decembra ali 20. decembra 2019.
- (31) Državi sta 22. aprila 2020 Komisiji predložili obvestilo, na podlagi katerega so službe Komisije 23. aprila 2020 organizirale videokonferenco z državama in konzorcijem.
- (32) Službe Komisije so 28. maja 2020 organizirale videokonferenco z državama in konzorcijem. Komisija je 29. maja 2020 državam predložila vprašanja, na katera sta odgovorili 2., 17. in 18. junija 2020. Državi sta 17. junija 2020 Komisiji predložili obvestilo o prihodnjih potrebah konzorcija po refinanciranju.
- (33) Službe Komisije so 17. junija 2020 organizirale videokonferenco s pritožnikom.
- (34) Pritožnik je 1. julija 2020 Komisiji predložil dodatne pripombe.
- (35) Državi sta 1. julija 2020 Komisiji predložili dodatne informacije o prihodnjem refinanciranju konzorcija.
- (36) Državi sta 13. julija 2020 Komisiji predložili obvestilo, na podlagi katerega so službe Komisije 17. septembra 2020 organizirale videokonferenco z državama in konzorcijem. Danska je 21. septembra 2020 predložila dodatne informacije.

⁽¹³⁾ Glej opombo 1.

- (37) Državi sta 1. septembra 2020 Komisiji predložili dodatne informacije o prihodnjem refinanciranju konzorcija.
- (38) Pritožnik je 17. septembra 2020 predložil dodatne pripombe. Komisija je 18. septembra 2020 in 14. oktobra 2020 navedene dodatne pripombe in pripombe z dne 1. julija 2020 (uvodna izjava 34) posredovala državam, ki sta nanje odgovorili 11. novembra 2020.
- (39) Državi sta 28. septembra 2020 Komisiji predložili dodatne informacije.
- (40) Komisija je 14. oktobra 2020 Danski poslala vprašanja. Danska je 16. decembra 2020 predložila odgovor na navedena vprašanja. Službe Komisije so 29. januarja 2021 od Danske zahtevale dodatna pojasnila, ki so bila obravnavana 3. februarja 2021 na videokonferenci, ki so se je udeležili službe Komisije, državi in konzorcij. Danska je 4. februarja in 7. aprila 2021 Komisiji predložila dodatne informacije.
- (41) Pritožnik je 29. aprila 2021 Komisiji predložil dodatne pripombe.
- (42) Službe Komisije so 10. maja 2021 od Danske zahtevale dodatna pojasnila, ki so bila obravnavana 27. maja 2021 na videokonferenci, ki so se je udeležili službe Komisije, Danska in konzorcij.
- (43) Komisija je 3. junija 2021 državam poslala vprašanja, na katera sta odgovorili 16. junija 2021. Službe Komisije so 23. junija 2021 organizirale videokonferenco z državama in konzorcijem.
- (44) Službe Komisije so 4. junija 2021 organizirale videokonferenco s pritožnikom. Pritožnik je 10. junija 2021 Komisiji predložil odgovore na vprašanja, zastavljena na videokonferenci 4. junija 2021.
- (45) Pritožnik je 5. oktobra 2021 Komisiji predložil informacije.
- (46) Službe Komisije so 22. novembra 2021 organizirale videokonferenco z državama.
- (47) Državi sta 25. novembra 2021 predložili dodatne informacije.
- (48) Komisija je 20. februarja 2022 Danski poslala vprašanja. Danska je nanje odgovorila 28. maja 2022.
- (49) Službe Komisije so 28. oktobra 2022 državam poslale nekaj predhodnih ugotovitev v zvezi s formalno preiskavo Komisije, o katerih so na videokonferenci 5. decembra 2022 razpravljale službe Komisije, konzorcij in državi. Službe Komisije so 6. decembra 2022 Danski v okviru nadaljnega ukrepanja poslale nekaj dodatnih referenčnih informacij. Državi sta 3. in 16. maja 2023 odgovorili na predhodne ugotovitve služb Komisije z dne 28. oktobra 2022. Službe Komisije so 9. junija 2023 organizirale videokonferenco z državama in konzorcijem, v zvezi s katero so službe Komisije 20. julija 2023 državam poslale dodatne predhodne ugotovitve.
- (50) Državi sta 3. julija 2023 Komisiji predložili informacije o morebitni zavezi glede prihodnjih državnih poroštev.
- (51) Službe Komisije so 22. septembra 2023 organizirale videokonferenco z državama in konzorcijem.
- (52) Komisija je 2., 11. in 27. oktobra 2023 od držav zahtevala dodatne informacije, državi pa sta na zahtevo odgovorili 7. novembra 2023.
- (53) Pristanišče Trelleborg je 3. januarja 2024 Komisiji predložilo dopis, v katerem je navedlo, da bo, če Komisija v dveh mesecih ne bo opredelila svojega stališča, pri Splošnem sodišču Evropske unije nemudoma vložilo tožbo zaradi nedelovanja Komisije.
- (54) Državi sta 29. januarja 2024 predložili zavezo, da bo konzorcij financiral nov dolg in refinanciral obstoječi dolg pod tržnimi pogoji.

- (55) Državi sta se z dopisoma z dne 15. avgusta 2023 in 22. septembra 2023 izjemoma strinjali, da se odpovesta pravicam iz člena 342 PDEU v povezavi s členom 3 Uredbe št. 1/1958 ⁽¹⁴⁾, ter se strinjali, da se ta sklep sprejme in priglasijo samo v angleškem jeziku.

2. PODROBEN OPIS PROJEKTA IN DOMNEVNIH UKREPOV POMOČI

2.1 Stalna povezava

- (56) Stalna povezava je 16 km dolga stalna povezava za cestni in železniški promet med švedsko obalo in danskim otokom Amager, sestavljajo pa jo most, ki se financira s cestnino, umetni otok Peberholm in potopljen predor. Zagotavlja neposredno povezavo med Københavnom na Danskem in Malmöjem na Švedskem, zgrajena pa je bila kot najdaljši most v Evropi, na katerem sta kombinirani železnica in cesta.
- (57) Stalna povezava je bila zgrajena med letoma 1995 in 2000, uporablja pa se od junija 2000.
- (58) Stalna povezava je bila na prvem seznamu prednostnih projektov vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T), ki ga je Evropski svet potrdil leta 1994. Državi sta se sklicevali na analizo iz leta 2010 o prednostnih projektih TEN-T, v kateri je Komisija navedla, da je stalna povezava „prispevala k velikemu povečanju prometa in ima zelo pomemben pozitiven učinek na razvoj regij København in Scania“ ⁽¹⁵⁾. Stalna povezava povezuje „cestne in železniške povezave nordijskega trikotnika“ (prednostni projekt TEN-T št. 12) prek Danske in prek „ožine Fehmarn“ (prednostni projekt TEN-T št. 20) z Nemčijo in Srednjo Evropo.
- (59) Cilj držav je bil s stalno povezavo vzpostaviti boljšo cestno in železniško prometno povezavo med Dansko in Švedsko ter s tem zagotoviti potrebne pogoje za intenzivnejše in obsežnejše kulturno in gospodarsko sodelovanje ter za razvoj skupnega trga dela in stanovanj v regiji Øresund v korist obeh držav. S stalno povezavo bi se bistveno izboljšala tudi dostopnost letališč København in Malmö na obeh straneh ožine Øresund.
- (60) Poleg tega je bilo treba v obeh državah zgraditi cestne in železniške povezave z zaledjem, da bi bila stalna povezava funkcionalna. Navedena infrastruktura v zaledju povezuje stalno povezavo in nacionalna sistema cestnega in železniškega omrežja na Danskem in Švedskem. Danska in Švedska sta se strinjali, da sta sami odgovorni za izgradnjo navedenih povezav na svojih ozemljih ⁽¹⁶⁾.

2.1.1 Pravna ureditev in naloge konzorcija

- (61) Državi sta pravne in operativne vidike gradnje, upravljanja in obratovanja stalne povezave določili 23. marca 1991 v sporazumu z dne 23. marca 1991 med vlado Danske in vlado Švedske o stalni povezavi čez ožino Øresund (v nadaljnjem besedilu: medvladni sporazum). Medvladni sporazum kot prilogo vključuje dodatni protokol, ki določa podrobnosti o obveznosti solidarnega poročstva držav (glej uvodno izjavo 85) (v nadaljnjem besedilu: dodatni protokol k medvladnemu sporazumu). Medvladni sporazum, vključno z dodatnim protokolom k medvladnemu sporazumu, je Švedska ratificirala 8. avgusta 1991, Danska pa 24. avgusta 1991. Medvladni sporazum in dodatni protokol k medvladnemu sporazumu sta začela veljati z izmenjavo listin o ratifikaciji 24. avgusta 1991 v Stockholmu.

⁽¹⁴⁾ Uredba št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385/58).

⁽¹⁵⁾ TEN-T Priority Projects – Progress Report 2010 (Prednostni projekti TEN-T – Poročilo o napredku iz leta 2010), Evropska komisija, Generalni direktorat za mobilnost in promet, 2010.

⁽¹⁶⁾ Člen 8 Pogodbe z dne 23. marca 1991 med vlado Danske in vlado Švedske o stalni povezavi čez ožino Øresund.

- (62) Državi sta se z medvladnim sporazumom dogovorili, da bosta skupaj financirali, gradili in upravljali stalno povezavo. V ta namen člen 10 medvladnega sporazuma določa, da Danska in Švedska ustanovita družbi z omejeno odgovornostjo, ki sta v celoti v lasti zadevnih držav. Člen 10 medvladnega sporazuma poleg tega določa, da bi morali nato navedeni družbi ustanoviti konzorcij, ki bi bil lastnik stalne povezave in bi bil „za skupni račun kot enoten subjekt odgovoren za odgovarjanje za zasnovo projekta in kakršno koli drugo pripravo stalne povezave, njeno financiranje, gradnjo in obratovanje“. Navedena ureditev je bila izbrana zato, da bi državi ostali končni lastniki zadevnih družb, torej bi jima pripadal ves dobiček, ustvarjen s stalno povezavo, in bi nosili vse izgube, nastale zaradi nje.
- (63) Državi sta medvladni sporazum prenesli v nacionalni zakonodaji: (i) na Švedskem s predlogom zakona št. 1990/91:158 o sporazumu med Švedsko in Dansko o stalni povezavi čez ožino Øresund (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona št. 1990/91:158) z dne 25. marca 1991, ki je bil sprejet s sklepom švedskega parlamenta z dne 12. junija 1991 ⁽¹⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklep švedskega parlamenta), in (ii) na Danskem z zakonom o gradnji stalne povezave čez ožino Øresund (zakon št. 590 z dne 19. avgusta 1991, v nadaljnjem besedilu: zakon o gradnji) ⁽¹⁸⁾.
- (64) V členu 5 zakona o gradnji je določeno, da danski minister za promet ustanovi holding. V členu 6 zakona o gradnji je določeno, da navedeni holding ustanovi delniško družbo, odgovorno za danske cestne in železniške povezave z zaledjem. Navedena delniška družba nato sklene sporazum o konzorciju z delniško družbo, ki jo ustanovi Švedska. Družba Sund & Bælt Holding A/S (v nadaljevanju: družba Sund & Bælt) je bila 4. decembra 1991 ustanovljena kot holding v 100-odstotni lasti danske države. Družba Sund & Bælt je 9. decembra 1991 ustanovila delniško družbo A/S Øresundsforbindelsen (v nadaljnjem besedilu: družba A/S Øresund).
- (65) Oddelek 4 predloga zakona št. 1990/91:158, kot je bil sprejet s sklepom švedskega parlamenta, določa, da švedska državna uprava za ceste in švedska državna uprava za železnice ⁽¹⁹⁾ ustanovita švedsko družbo, ki je odgovorna za švedske cestne in železniške povezave z zaledjem, ter skleneta sporazum o konzorciju z danskim podjetjem v državni lasti. Švedska je 30. avgusta 1991 ustanovila delniško družbo Svensk-Danska Broförbindelsen AB (v nadaljnjem besedilu: družba SVEDAB), ki je prek švedske državne uprave za ceste (50 %) in švedske državne uprave za železnice (50 %) ⁽²⁰⁾ v 100-odstotni lasti švedske države.
- (66) Družbi A/S Øresund in SVEDAB sta s sporazumom o konzorciju in njegovim dodatnim protokolom z dne 27. januarja 1992 (v nadaljnjem besedilu: sporazum o konzorciju) ustanovili konzorcij (tj. Øresundsbros Konsortiet I/S) ⁽²¹⁾ in določili njegovo lastniško strukturo. Sporazum o konzorciju je začel veljati po odobritvi danske in švedske vlade dne 13. februarja 1992. V skladu z medvladnim sporazumom določa, da je konzorcij lastnik stalne povezave in da odgovarja za zasnovo projekta, načrtovanje, financiranje, gradnjo, obratovanje in vzdrževanje stalne povezave ter druge dejavnosti v povezavi z njo ⁽²²⁾. Družbi A/S Øresund in SVEDAB imata v skupni lasti vsa sredstva konzorcija in vse njegove pravice, in sicer vsaka 50 % ⁽²³⁾. Dobiček in izgube, ki izhajajo iz dejavnosti konzorcija, si partnerski družbi A/S Øresund in SVEDAB delita po enakih delih. Kar zadeva katero koli tretjo osebo, sta družbi A/S Øresund in SVEDAB solidarno odgovorni za obveznosti konzorcija ⁽²⁴⁾.

⁽¹⁷⁾ Riksdagsskrivelse 1990/91:379.

⁽¹⁸⁾ Zakon o gradnji in zakon o gradnji stalne povezave čez Storebælt (zakon št. 260 z dne 4. maja 1998 (prečiščeno besedilo)) je nadomestil zakon št. 588 z dne 24. junija 2005 o družbi Sund & Bælt Holding A/S.

⁽¹⁹⁾ Švedska državna uprava za ceste (Vägverket) in švedska državna uprava za železnice (Banverket) sta se leta 2010 združili v švedsko upravo za promet (Trafikverket).

⁽²⁰⁾ Švedska državna uprava za ceste in švedska državna uprava za železnice sta na podlagi sklepa švedske vlade pooblastilo za izvajanje lastniških pravic družbe SVEDAB prenesli na švedsko ministrstvo za podjetništvo, energijo in komunikacije z učinkom od 1. januarja 2008.

⁽²¹⁾ Konzorcij, ki je bil ustanovljen kot „Øresundskonsortiet“, se je z januarjem 2000 preimenoval v „Øresundsbros Konsortiet“.

⁽²²⁾ Člen 10 medvladnega sporazuma in oddelek 1 sporazuma o konzorciju.

⁽²³⁾ Člen 11 medvladnega sporazuma in oddelek 3 sporazuma o konzorciju.

⁽²⁴⁾ Člen 11 medvladnega sporazuma in oddelek 3 sporazuma o konzorciju.

- (67) Konzorcij lahko opravlja samo tiste dejavnosti, ki so povezane s stalno povezavo, kot je opredeljeno v oddelku 1 sporazuma o konzorciju. Ni odgovoren za gradnjo cestnih in železniških povezav med zaledjem in stalno povezavo. Državi sta navedeno nalogo prenesli na matični družbi konzorcija, tj. A/S Øresund in SVEDAB, ki sta odgovorni za načrtovanje, zasnovanje projekta, financiranje, gradnjo, obratovanje in vzdrževanje navedenih povezav v svojih državah ⁽²⁵⁾.
- (68) Kot je že pojasnjeno v uvodni izjavi 48 sklepa o začetku postopka, se formalna preiskava in zato tudi ta sklep ne nanašata na ukrepe v korist družb A/S Øresund in SVEDAB, ki so pomembni za financiranje cestnih in železniških povezav z zaledjem. Komisija je v sklepu iz leta 2014 ugotovila, da navedeni ukrepi ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, Splošno sodišče pa je v sodbi v zadevi Øresund zavrnilo ničnostno tožbo, ki jo je pritožnik vložil v zvezi z navedenimi ukrepi. Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da se pritožnik ni pritožil na sodbo v zadevi Øresund.

2.1.2 Model financiranja stalne povezave

- (69) Člen 1 medvladnega sporazuma se nanaša na stalno povezavo, ki se financira s cestninami. Medvladni sporazum v členu 14 določa tudi, da stroške zasnove projekta in drugih priprav za stalno povezavo ter njene izgradnje, vzdrževanja in obratovanja v celoti krije konzorcij z uporabniki. Člen 14 nadalje določa, da sta se Danska in Švedska dogovorili, da se za dejavnosti konzorcija ne bi smele dodeliti subvencije iz proračunov zadevnih držav.
- (70) Oddelek 4(6) sporazuma o konzorciju v bistvu določa, da so cestnine, ki se zaračunajo uporabnikom stalne povezave, namenjene kritju stroškov načrtovanja, zasnove projekta, gradnje, obratovanja in vzdrževanja stalne povezave. Cestnine v skladu z načeli, o katerih sta se dogovorili švedska in danska vlada, določa in pobira konzorcij. Kot je navedeno v pripravljavnih opombah k zakonu o gradnji ⁽²⁶⁾ (v nadaljnjem besedilu: pripravljalne opombe k zakonu o gradnji) in v predlogu zakona št. 1990/91:158, so prihodki od cestnega in železniškega prometa, ki jih zbere konzorcij za uporabo stalne povezave, namenjeni tudi financiranju cestnih in železniških povezav z zaledjem. V praksi to pomeni, da konzorcij matičnima družbama izplača dividende.
- (71) Financiranje s cestninami vključuje pristojbine uporabnikov za uporabo cestninske ceste ter pristojbine, ki jih plačata Trafikverket (v nadaljnjem besedilu: švedska uprava za promet) in Banedanmark (v nadaljnjem besedilu: danska državna uprava za železnico) za uporabo železniške proge Øresund. Švedska uprava za promet in danska državna uprava za železnico konzorciju plačujeta fiksni letni znesek, določen v dodatnem protokolu k medvladnemu sporazumu, v višini 150 milijonov DKK (20,10 milijona EUR) ⁽²⁷⁾ ⁽²⁸⁾ ⁽²⁹⁾ za vsakega od njih, prilagojen glede na splošni razvoj cen.
- (72) Pripravljalne opombe k zakonu o gradnji vključujejo oceno stroškov načrtovanja, zasnove projekta in gradnje stalne povezave ter danskih cestnih in železniških povezav z zaledjem v višini 11,7 milijarde DKK ⁽³⁰⁾ (1,57 milijarde EUR) oziroma 3,2 milijarde DKK (0,43 milijarde EUR). V predlogu zakona št. 1990/91:158 je za stroške stalne povezave določen razpon od 10 do 12 milijard SEK ⁽³¹⁾ (od 1,33 do 1,60 milijarde EUR) ⁽³²⁾, za stroške zaledja pa največ 1,9 milijarde SEK (0,25 milijarde EUR). Predlog zakona št. 1990/91:158 določa, da najnižja vrednost razpona ustreza švedski oceni, najvišja vrednost pa danski oceni. Navedenim zneskom je bilo treba prišteti stroške

⁽²⁵⁾ Oddelek 2(5) sporazuma o konzorciju.

⁽²⁶⁾ Predlog zakona o gradnji stalne povezave čez ožino Øresund, LFF1990-1991.2.178, ki ga je 2. maja 1991 podal danski minister za promet.

⁽²⁷⁾ Danska izvaja politiko fiksnega deviznega tečaja za dansko krono (DKK) glede na euro, in sicer 1 EUR = 7,46038 DKK. Ta devizni tečaj se uporablja v tem sklepu pri izračunu približne protivrednosti DKK v EUR.

⁽²⁸⁾ Raven cen 1. januarja 1991.

⁽²⁹⁾ Odstavek 4 dodatnega protokola k medvladnemu sporazumu.

⁽³⁰⁾ Na ravni cen iz leta 1990.

⁽³¹⁾ Na ravni cen iz leta 1990.

⁽³²⁾ Po podatkih Eurostata je leta 1990 povprečni devizni tečaj med ECU in švedsko krono znašal 1 ECU = 7,5205 SEK. Ta devizni tečaj se uporablja za izračun približne protivrednosti SEK v EUR.

financiranja. Stalno povezavo je delno sofinancirala Unija z nepovratnimi sredstvi v višini 127 milijonov EUR v okviru TEN-T. Obrestni neto dolg konzorcija je po dokončanju stalne povezave leta 2000 znašal 19,6 milijarde DKK ⁽³³⁾ (2,63 milijarde EUR). Državi sta pojasnili, da so prihodki od odprtja stalne povezave vedno presegali stroške poslovanja in da se obratovanje stalne povezave ni financiralo z dolgom.

- (73) Matični družbi sta konzorciju ob ustanovitvi v skladu z oddelkom 4(1) sporazuma o konzorciju in členom 11 medvladnega sporazuma zagotovili ustanovni kapital v skupni višini 50 milijonov DKK (6,70 milijona EUR). Člen 11 medvladnega sporazuma določa tudi, da konzorcij pridobi posojila za financiranje stalne povezave, člen 12 medvladnega sporazuma pa določa, da državi „solidarno jamčita za obveznosti v zvezi s posojili [konzorcija] in drugimi finančnimi instrumenti, uporabljenimi za financiranje“. To se odraža v oddelku 4(3) sporazuma o konzorciju, ki določa, da se kapitalske zahteve konzorcija „izpolnijo z najetjem posojil ali izdajo finančnih instrumentov na odprtem trgu, ki bodo zavarovana s poroštvom švedske in danske vlade“.
- (74) Konzorcij je pridobil posojila, saj so se likvidnostne potrebe pojavile v fazi načrtovanja in gradnje. Kot sta državi pojasnili, se dolg redno refinancira, da bi se znižali skupni stroški financiranja. Konzorcij je sklenil več vrst finančnih transakcij: obveznice v okviru nekaterih programov obveznic (uvodna izjava 75 do 78), posamezna posojila (uvodna izjava 79), kreditne aranžmaje (uvodna izjava 80) in izvedene finančne instrumente (uvodna izjava 81, 82 in 83). Vsaka od navedenih transakcij ima svoj datum zapadlosti.
- (75) Konzorcij je vzpostavil dva standardna programa srednjeročnih obveznic (Medium Term Note – MTN), enega za evropski trg obveznic (v nadaljnjem besedilu: program EMTN) in drugega za švedski trg obveznic (v nadaljnjem besedilu: švedski program MTN). Konzorcij je z navedenima programoma obveznic MTN zadostil večini svojih kapitalskih potreb. Državi sta pojasnili, da je glavna prednost programov obveznic ta, da lahko konzorcij časovno in stroškovno učinkovito izda več dolžniških instrumentov v okviru istega programa. Programi obveznic zajemajo vrsto dokumentov, vključno z informacijskim memorandumom ⁽³⁴⁾, ki je osrednji programski dokument. Vzpostavitev programa obveznic sama po sebi ne pomeni, da je nastal kakršen koli dolg. Tako je mogoče imeti program obveznic brez kakršnih koli osnovnih obveznic. Dolg nastane šele, ko se obveznice izdajo vlagateljem.
- (76) Prvi program obveznic konzorcija je bil program EMTN, ki je bil vzpostavljen 21. septembra 1995 in se letno posodablja. Državi sta pojasnili, da se navedene posodobitve izvajajo zato, da odražajo posodobitev dejavnikov tveganja in da se trgu zagotovijo pravilne informacije o konzorciju, njegovem upravljanju, nekaterih pomembnih dogodkih itd. Navedene posodobitve se zahtevajo v okviru stalnih obveznosti obveščanja finančnih trgov. Najvišji skupni znesek glavnice programa EMTN se je z 1 milijarde USD (0,76 milijarde EUR) ⁽³⁵⁾ povečal na 2 milijardi USD (2,17 milijarde EUR) ⁽³⁶⁾ leta 2000 in 3 milijarde USD (2,41 milijarde EUR) ⁽³⁷⁾ leta 2004.

⁽³³⁾ Stroški gradnje in financiranja stalne povezave so prikazani kot neto dolg v cenah iz leta 2000.

⁽³⁴⁾ Informacijski memorandum vsebuje opis programa, vključno s pogoji, ki bodo veljali za dolžniške instrumente, izdane v okviru programa, in opisne informacije o izdajatelju (v tem primeru konzorciju).

⁽³⁵⁾ Po podatkih Eurostata je leta 1995 povprečni menjalni tečaj med ECU in ameriškim dolarjem znašal 1 ECU = 1,3080 USD (vir: Eurostat). Ta devizni tečaj se uporablja za izračun približne protivrednosti USD v EUR.

⁽³⁶⁾ Po podatkih Eurostata je leta 2000 povprečni menjalni tečaj med eurom in ameriškim dolarjem znašal 1 EUR = 0,9236 USD. Ta devizni tečaj se uporablja za izračun približne protivrednosti USD v EUR.

⁽³⁷⁾ Po podatkih Eurostata je leta 2004 povprečni menjalni tečaj med eurom in ameriškim dolarjem znašal 1 EUR = 1,2439 USD. Ta devizni tečaj se uporablja za izračun približne protivrednosti USD v EUR.

- (77) Švedski program MTN, v okviru katerega bi konzorcij lahko najel posojila v švedski kroni s skupnim zneskom glavnice v višini 3 milijarde SEK (0,35 milijarde EUR) ⁽³⁸⁾, je bil vzpostavljen 2. decembra 1996. Posodablja se priložnostno. Posodobitve ⁽³⁹⁾ vključujejo na primer dodajanje kreditnih institucij izdajateljic v okviru programa ali pravico konzorcija do izdajanja posojil v eurih namesto v kronah. Skupni znesek glavnice švedskega programa MTN je bil posodobljen dvakrat in od leta 2000 znaša 10 milijard SEK (1,17 milijarde EUR) ⁽⁴⁰⁾.
- (78) Konzorcij je pridobil obveznice v okviru navedenega programa EMTN in švedskega programa MTN za financiranje in refinanciranje stroškov načrtovanja in gradnje stalne povezave. Ko obveznica v okviru programa EMTN ali švedskega programa MTN zapade in jo je treba refinancirati, se začne postopek izdaje in z banko se s pogajanjem sklenejo dogovori o posebnih podrobnostih navedene obveznice, ki se določijo v dokumentu o cenovnih pogojih navedene obveznice (znesek, obrestna mera, podrobnosti o plačilu itd.).
- (79) Kot je navedeno v uvodni izjavi 74, je konzorcij neposredno pridobil tudi več posojil zunaj okvira navedenih programov MTN. Zlasti v fazi gradnje stalne povezave je od Evropske investicijske banke (EIB) pridobil več posojil s sklenitvijo finančnih pogodb, ki vsebujejo pogoje posojila, in posojila neposredno od zasebnih posojilodajalcev s sklenitvijo samostojnih posojilnih pogodb.
- (80) Poleg tega je imel konzorcij pri nekaterih bankah kreditne aranžmaje za namene plačevanja čez noč in za kratkoročne spremembe likvidnosti. Kreditni aranžmaji so bili vzpostavljeni leta 1994 in se obnavljajo vsaka štiri leta.
- (81) Nazadnje, posojila se običajno, vendar ne nujno, kombinirajo s posli z izvedenimi finančnimi instrumenti, in sicer zaradi prerazporeditve in zmanjšanja finančnega tveganja, povezanega s posojilom (kot so obrestna izpostavljenost ali valutna tveganja), ali optimizacije celotnega portfelja finančnih transakcij. Taki instrumenti, večinoma posli zamenjave, se sklenejo med konzorcijem in zadevnimi bankami, ki ponujajo navedene finančne produkte. Posel z izvedenimi finančnimi instrumenti se običajno sklene z isto banko, ki je uredila posojilo, vendar to ni obvezno.
- (82) Za sklenitev takega posla se z vsako nasprotno stranko podpiše krovna pogodba Mednarodnega združenja za zamenjave in izvedene finančne instrumente (ISDA) (v nadaljnjem besedilu: krovna pogodba za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti). Krovna pogodba za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti je okvirni sporazum, ki ga je izdalo združenje ISDA. Okvirni sporazum zajema standardno osnovno dokumentacijo, ki zagotavlja, da za vse transakcije med konzorcijem in določeno nasprotno banko velja ista dokumentacija in da bodo vse transakcije predmet pobota, če katera od strank postane insolventna ali kako drugače pride do neplačila.
- (83) Konzorcij je z nekaterimi bankami sklenil tudi globalne krovne pogodbe o začasni prodaji (Global Master Repurchase Agreements) z namenom sklepanja repo poslov ⁽⁴¹⁾, predvsem za uporabo kot zavarovanje pri poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti. Vendar na podlagi takih sporazumov ni bil sklenjen noben posel, zato se ti sporazumi niso nikoli izkoristili.

2.2

Opis domnevnih ukrepov pomoči

- (84) Kot je navedeno v uvodni izjavi 50 sklepa o začetku postopka, formalni postopek preiskave zajema naslednje ukrepe, sprejete za financiranje gradnje in obratovanja stalne povezave: (i) državna poročila, ki sta jih Švedska in Danska odobrili za posojila in finančne instrumente, ki jih je najel konzorcij, (ii) danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje, ki se uporabljajo za konzorcij, in (iii) danska pravila o amortizaciji sredstev, ki se uporabljajo za konzorcij. V oddelku 2.2.1 je podrobneje pojasnjena točka (i), v oddelku 2.2.2 pa točki (ii) in (iii). Kot je navedeno v uvodni

⁽³⁸⁾ Po podatkih Eurostata je leta 1996 povprečni devizni tečaj med ECU in švedsko krono znašal 1 ECU = 8,5147 SEK. Ta devizni tečaj se uporablja za izračun približne protivrednosti SEK v EUR.

⁽³⁹⁾ Izvedeno npr. z dodatnim sporazumom z dne 22. septembra 1998 in z dodatnim sporazumom z dne 3. februarja 2000.

⁽⁴⁰⁾ Prav tako je bilo mogoče izdati posojila v eurih do ustreznega najvišjega zneska.

⁽⁴¹⁾ Pogodba o začasni prodaji je vrsta finančne transakcije, pri kateri posojilodajalec posojilodajalcu proda finančno jamstvo v zameno za gotovino s hkratnim dogovorom, da ga v kratkem času odkupi nazaj.

izjavi 51 sklepa o začetku postopka, formalni postopek preiskave ne zajema morebitnih drugih ukrepov, ki jih je Danska ali Švedska odobrila konzorciju, družbam A/S Øresund, SVEDAB, Sund & Bælt ali kateri koli povezani družbi. V uvodni izjavi 48 sklepa o začetku postopka je bilo pojasnjeno, da ukrepi v korist družb SVEDAB in A/S Øresund, ki so pomembni za financiranje cestnih in železniških povezav z zaledjem, ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.

2.2.1 Model državnega poroštva

2.2.1.1 Pravna vzpostavitev modela državnega poroštva

- (85) Državi sta se v skladu s členom 12 medvladnega sporazuma zavezali, da bosta solidarno jamčili za vsa posojila in druge finančne instrumente, ki jih je konzorcij najel v zvezi s financiranjem stalne povezave. Dodatni protokol k medvladnemu sporazumu določa, da bi bilo treba navedene sporazume o poroštvu zagotoviti brez zaračunavanja poroštvne premije ⁽⁴²⁾. Komisija za namene tega sklepa uporablja izraz „model državnega poroštva“ za splošno ureditev, ki zajema obveznost solidarnega državnega poroštva, ki izhaja iz člena 12 medvladnega sporazuma in se izvaja v danski in švedski zakonodaji (glej uvodne izjave 86 do 90), upravljanje navedene obveznosti s strani danske nacionalne banke in švedskega urada za javni dolg (glej uvodne izjave 91 do 102) in izvajanje navedene obveznosti s posebnimi sporazumi o poroštvu, ki se nanašajo na primer na programe obveznic in posamezna posojila (glej uvodne izjave 103 do 116).
- (86) Kot je opisano v uvodni izjavi 63, je bila obveznost solidarnega državnega poroštva za posojila konzorcija, ki izhaja iz medvladnega sporazuma, prenesena v švedsko in dansko nacionalno zakonodajo leta 1991, in sicer s sklepom švedskega parlamenta in zakonom o gradnji.
- (87) Na Danskem je bila obveznost solidarnega državnega poroštva za posojila konzorcija izvedena s členom 8 zakona o gradnji. Ta je bil pozneje nadomeščen s členom 11 zakona št. 588 z dne 24. junija 2005 ⁽⁴³⁾ (v nadaljnjem besedilu: zakon o družbi Sund & Bælt). Obe določbi sta vsebinsko enaki in določata, da danska država jamči za obveznosti v zvezi s posojili konzorcija in drugimi finančnimi instrumenti, uporabljenimi za financiranje stalne povezave ⁽⁴⁴⁾.
- (88) V pripravljalnih opombah k zakonu o gradnji je navedeno, da danska država v skladu s členom 8 zakona o gradnji jamči za plačila obresti in glavnice ter druge obveznosti v zvezi s posojili in finančnimi instrumenti, ki jih konzorcij uporablja za financiranje stalne povezave. V navedenih pripravljalnih opombah je nadalje pojasnjeno, da je podlaga za člen 8 zakona o gradnji člen 12 medvladnega sporazuma, iz katerega izhaja, da državi solidarno jamčita za navedene obveznosti in da sta vzajemno enako odgovorni. Navedeno je tudi, da namen držav pri odločanju o organizacijski ureditvi (uvodna izjava 62) ni bil omejiti odgovornost, ki jo imata kot ekonomska poroka za financiranje stalne povezave.

⁽⁴²⁾ Odstavek 1 dodatnega protokola k medvladnemu sporazumu določa: „Danska in Švedska se strinjata, da državi ne bosta zaračunavali nobenih dajatev ali podobnega za poroštva, ki sta jih prevzeli za posojila konzorcija in druge finančne instrumente, uporabljene za financiranje.“

⁽⁴³⁾ Zakon št. 588 z dne 24. junija 2005 o družbi Sund & Bælt Holding A/S.

⁽⁴⁴⁾ Izvirno besedilo člena 8 zakona o gradnji se glasi: „Den danske stat garanterer forpligtelser vedrørende konsortiets lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansieringen af Øresundsforbindelsen“. Besedilo člena 11 zakona o družbi Sund & Bælt se glasi: „Den danske stat garanterer forpligtelser vedrørende Øre sundsbro Konsortiet I/S' lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansieringen af den faste forbindelse over Øresund.“

(89) Na Švedskem oddelek 7 predloga zakona št. 1990/91:158, kot je bil sprejet s sklepom švedskega parlamenta, vključuje zahtevo, da švedski parlament pooblasti vladno ali organ, ki ga določi vlada, da v imenu švedske države solidarno z dansko državo prevzame poroštvo za posojila konzorcija in druge finančne instrumente, uporabljene za financiranje načrtovanja, zasnove projekta, gradnje in obratovanja stalne povezave. Oddelek 4 predloga zakona št. 1990/91:158, kot je bil sprejet s sklepom švedskega parlamenta, vključuje predlagano organizacijsko strukturo in financiranje stalne povezave, vključno z obveznostjo porošstva. Določa, da bo konzorcij na začetku potreboval znatna finančna sredstva, ki bi jih moral pridobiti z najemanjem posojil na trgu. Za navedena posojila solidarno jamčita državi, kar pomeni, da obe državi posamično jamčita za celotni znesek, pri čemer imata druga do druge regresno pravico za polovico zneska. Oddelek 4 predloga zakona št. 1990/91:158, kot je bil sprejet s sklepom švedskega parlamenta, nadalje določa, da bi moral imeti konzorcij možnost financiranja stalne povezave pod ugodnimi pogoji. Skupne poroštvne obveznosti v zvezi s stalno povezavo so bile v času njenega dokončanja ocenjene na približno 15 milijard SEK (2,01 milijarde EUR) ⁽⁴⁵⁾ ⁽⁴⁶⁾, vključevale pa so stroške gradnje in financiranja. Ugotovljeno je bilo tudi, da je pri projektih, kot je stalna povezava, z velikimi naložbami, ki se izvajajo več let, izjemno težko oceniti točen znesek, saj so stroški projekta v tekočih cenah med drugim odvisni od prihodnjih obrestnih mer in splošnega gibanja cen. Vlada je zato parlamentu nameravala predložiti poročilo o napredku projekta. Poleg tega je bilo navedeno, da bo imel konzorcij v prvih letih operativne faze negativne rezultate, saj prihodki od uporabnin ne bodo zadostovali za kritje vseh stroškov konzorcija. Navedeni primanjkljaj bi pokrila holdinga s prispevki ali konzorcij s posojili. V predlogu zakona št. 1990/91:158 je navedeno, da bi bila najboljša rešitev, če bi konzorcij sam pridobil potrebna sredstva s solidarnim poroštvom držav. V skladu s tem so bile skupne poroštvne obveznosti v zvezi s tem ocenjene na približno 1,8 milijarde SEK (0,24 milijarde EUR) ⁽⁴⁷⁾ ⁽⁴⁸⁾. Vlada je v zvezi s tem nameravala parlamentu poročati o napredku projekta.

(90) V sporazumu o konzorciju se opozarja na to obveznost solidarnega državnega porošstva za posojila konzorcija. V zadevnem sporazumu je v oddelku 4(3) določeno: „Kapitalske zahteve konzorcija za načrtovanje, zasnovo projekta in gradnjo [stalne povezave], vključno s stroški servisiranja posojil in za kritje kapitalskih zahtev, ki izvirajo iz računovodske izgube, ki se predvideva za nekaj let po odprtju [stalne povezave] za promet, je treba v skladu z določbami [medvladnega sporazuma] izpolniti z najetjem posojil ali izdajo finančnih instrumentov na odprtem trgu, ki bodo zavarovana s poroštvom švedske in danske vlade“.

2.2.1.2 Upravljanje modela državnega porošstva

(91) Na Švedskem sta bili pristojnost in obveznost skupnega dodeljevanja poroštev za vsa finančna sredstva, ki jih konzorcij potrebuje v zvezi s stalno povezavo, preneseni na Riksgäldskontoret (v nadaljnjem besedilu: švedski urad za javni dolg) s sklepi švedske vlade z dne 13. februarja 1992 (K91/1443/3, K92/320/3), 1. aprila 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) in 23. junija 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3).

(92) Švedska vlada je s sklepom z dne 13. februarja 1992 (K91/1443/3, K92/320/3) potrdila sporazum o konzorciju.

⁽⁴⁵⁾ Po podatkih Eurostata je leta 1991 povprečni devizni tečaj med ECU in Švedsko krono znašal 1 ECU = 7,4793 SEK. Ta devizni tečaj se uporablja za izračun približne protivrednosti SEK v EUR.

⁽⁴⁶⁾ Na ravni cen iz leta 1991.

⁽⁴⁷⁾ Glej opombo 45.

⁽⁴⁸⁾ Na ravni cen iz leta 1991.

- (93) Švedska vlada je s sklepom z dne 1. aprila 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) švedski urad za javni dolg pooblastila, da solidarno z dansko državo izda poroštva v višini 600 milijonov SEK (65,78 milijona EUR) ⁽⁴⁹⁾ in 600 milijonov DKK (80,42 milijona EUR). To se je nanašalo na financiranje načrtovanja in zasnove projekta s strani konzorcija.
- (94) Švedska vlada je s sklepom z dne 23. junija 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3) švedski urad za javni dolg pooblastila in mu naložila obveznost, da v imenu švedske države in solidarno z dansko državo upravlja in izdaja poroštva za kritje vseh finančnih potreb konzorcija zaradi stroškov, povezanih z načrtovanjem, zasnovo projekta, gradnjo in obratovanjem stalne povezave v skladu z medvladnim sporazumom. Sklep švedske vlade z dne 23. junija 1994 ni bil spremenjen.
- (95) Na Danskem je bilo na Nationalbanken (v nadaljnjem besedilu: danska nacionalna banka) preneseno ustrezno pooblastilo na podlagi zakona o gradnji. Na Danskem javni dolg v imenu ministrstva za finance na podlagi pooblastila upravlja danska nacionalna banka. Ko je bilo dansko ministrstvo za finance na podlagi zakona o gradnji pooblaščen, da v imenu danske države solidarno s švedsko državo prevzame poroštvo za financiranje stalne povezave, je bila tudi danska nacionalna banka pooblaščen za prevzem te obveznosti solidarnega državnega poroštva.
- (96) Kot je navedeno v uvodni izjavi 30 sklepa o začetku postopka, danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg opredelita splošni okvir za politiko financiranja konzorcija (glej uvodne izjave 97 do 102) in nadzorujeta izvajanje modela državnega poroštva, kadar konzorcij podpiše nove posojilne pogodbe ali uporabi druge finančne instrumente v zvezi s financiranjem stalne povezave (glej uvodne izjave 103 do 116). Državi sta v pripombah v odgovor na sklep o začetku postopka ⁽⁵⁰⁾ predložili dodatne podrobnosti o navedenih elementih, ki so vključeni v pregled v nadaljevanju.
- (97) Danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg (v imenu držav) ter konzorcij so 16. decembra 1997 podpisali tristranski sporazum o sodelovanju (v nadaljnjem besedilu: sporazum o sodelovanju iz leta 1997), ki ureja nekatere posle strank, vključno z regresno pravico danske nacionalne banke in švedskega urada za javni dolg zoper konzorcij ter njihovimi obveznostmi poročanja in obveščanja (glej uvodno izjavo 99). Navedeni sporazum je bil dopolnjen s sporazumom med konzorcijem in švedsko državo (prek švedskega urada za javni dolg), ki je bil sklenjen 23. oktobra 2000 (glej uvodno izjavo 100). Sporazum o sodelovanju iz leta 1997 je bil nadomeščen z novim tristranskim sporazumom o sodelovanju, sklenjenim 8. novembra 2004 (v nadaljnjem besedilu: sporazum o sodelovanju iz leta 2004) (glej uvodno izjavo 101). Navedeni sporazum je bil dopolnjen s sporazumom med konzorcijem in švedsko državo (prek švedskega urada za javni dolg), ki je bil sklenjen 14. novembra 2012 (glej uvodno izjavo 102).
- (98) Sporazuma o sodelovanju iz let 1997 in 2004 vsebujeta številne formalne pogoje, pravice in obveznosti pogodbenic. Državi sta pojasnili, da so bile navedene praktične upravne ureditve švedskega urada za javni dolg in danske nacionalne banke uvedene, da bi se državama omogočila spremljanje in vplivanje na politiko financiranja konzorcija ter zagotovilo, da konzorcij ne preseže svojih pooblastil in da se upošteva politika financiranja, ki zmanjšuje dolgoročno tveganje držav. Po mnenju držav se je z navedenim mehanizmom zagotavljalo tudi, da pomoč, dodeljena konzorciju, ne presega tistega, kar je potrebno.

⁽⁴⁹⁾ Po podatkih Eurostata je leta 1993 povprečni devizni tečaj med ECU in švedsko krono znašal 1 ECU = 9,1215 SEK. Ta devizni tečaj se uporablja za izračun približne protivrednosti SEK v EUR.

⁽⁵⁰⁾ Pripombe držav v odgovor na sklep o začetku postopka se nanašajo tudi na informacije, ki so jih švedski in danski organi predložili v zadevah SA.36558, SA.36662, SA.51262 in SA.52617, preden sta bili državi uradno obveščeni o formalnem postopku preiskave.

- (99) V sporazumu o sodelovanju iz leta 1997 je navedeno, da nameravata danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg v primeru aktivacije poroštva svojo regresno pravico omejiti na konzorcij in je torej ne bosta uporabila proti matičnima družbama. V njem je naveden načrt odplačevanja, ki ga je mogoče občasno prilagoditi, in omejitve tveganja za likvidnostne naložbe in posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, ki jih opravi konzorcij, določa pa tudi nekatere obveznosti obveščanja in poročanja. Prav tako določa nekatere podrobnosti o poslih najemanja posojil in poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti, za katere jamčita državi. Konzorcij mora zato za vse svoje transakcije, kot so posojila in krovne pogodbe za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti, pridobiti odobritev danske nacionalne banke in švedskega urada za javni dolg. Z nasprotnimi strankami ne sme sklepati transakcij, ki niso prejele predhodne odobritve danske nacionalne banke in švedskega urada za javni dolg. Za vso pogodbeno dokumentacijo v zvezi z zadolževanjem konzorcija mora pridobiti odobritev danske nacionalne banke in švedskega urada za javni dolg. Danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg morata oceniti, ali so posamezni sporazumi pomembni ali bi lahko postali pomembni za obseg njune obveznosti solidarnega državnega poroštva, njihovo tveganje in vse druge okoliščine, ki bi lahko vplivale na obveznost poroštva ali dajalce poroštva.
- (100) V dodatnem sporazumu med konzorcijem in švedsko državo iz oktobra 2000 so opredeljene smernice za najemanje posojil, zavarovanih z državnim poroštvom, in upravljanje portfeljev konzorcija ter je določeno, da v primeru skladnosti konzorcija z navedenimi smernicami ni treba, da švedski urad za javni dolg odobri posamezne transakcije, preden jih sklene konzorcij. Kar zadeva transakcije, pri katerih je skladnost s smernicami morda nejasna, bi moral konzorcij najprej stopiti v stik s švedskim uradom za javni dolg in pojasniti, zakaj bi se lahko štelo, da so navedene transakcije zajete v sporazumu.
- (101) V sporazumu o sodelovanju iz leta 2004 so navedene nekatere obveznosti in tveganja v zvezi s finančnim poslovanjem konzorcija. Finančna politika konzorcija vsebuje smernice in pravila za finančno poslovanje in obvladovanje finančnih tveganj. Finančno politiko in finančno strategijo vsako leto sprejme upravni odbor konzorcija, pri čemer se upoštevajo pripombe danske nacionalne banke in švedskega urada za javni dolg. Sporazum o sodelovanju iz leta 2004 vsebuje oddelek o obveznosti obveščanja in poročanja ter opozarja na regresno pravico danske nacionalne banke in švedskega urada za javni dolg, na obveznost konzorcija, da pridobi odobritev vse pogodbene dokumentacije v zvezi z zadolževanjem in sklenitvijo krovnih pogodb za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti, ter na potrebo po pisnem soglasju danske nacionalne banke in švedskega urada za javni dolg za spremembo pogojev transakcije, zavarovane s poroštvom. Če konzorcij sklene transakcije, ki niso v skladu s smernicami iz finančne politike konzorcija, imata danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg skupno in ločeno pravico, da od konzorcija zahtevata, naj v okviru svojega finančnega poslovanja prekine, zmanjša ali opusti transakcije. Konzorcij mora prav tako pripraviti in stalno posodablja načrt za dolgoročni razvoj finančnih obveznosti konzorcija, vključno s predstavitvijo načrtovanega odplačila in dividend.
- (102) V dodatnem sporazumu iz novembra 2012 med konzorcijem in švedsko državo je določeno, da v primeru skladnosti konzorcija z njegovo finančno politiko v smislu sporazuma o sodelovanju iz leta 2004 ni treba, da švedski urad za javni dolg odobri posamezne transakcije, preden jih sklene konzorcij. Kar zadeva druge transakcije, ki niso v skladu s finančno politiko, bi moral konzorcij pridobiti pisno odobritev švedskega urada za javni dolg, da se zagotovi, da je posamezna transakcija krita z obveznostjo solidarnega državnega poroštva.

2.2.1.3 Izvajanje modela državnega poroštva

- (103) Komisija bo najprej opisala izvajanje modela državnega poroštva, kot se je uporabljal do sodb v zadevi Øresund z dne 19. septembra 2018 (glej uvodne izjave 104 do 115). V uvodni izjavi 116 so navedene nadaljnje podrobnosti za obdobje po sprejetju navedene sodb.

- (104) V obdobju pred sodbo v zadevi Øresund sta za vse dolžniške instrumente (kot so obveznice), izdane v okviru programa EMTN ⁽⁵¹⁾, jamčili državi. To je bilo formalizirano v obliki poroštvene listine, ki sta jo državi podpisali 21. septembra 1995 v zvezi s programom EMTN, vzpostavljenim istega dne. Državi s podpisom solidarno jamčita imetnikom instrumentov, da bosta v primeru, da konzorcij iz kakršnega koli razloga ne plača katerega koli zneska, zavarovanega s poroštvom, ko zapade v plačilo, v štirih delovnih dneh po prejemu pisne zahteve imetnika, naslovljene na obe državi in konzorcij, brezpogojno plačali navedeni znesek. Poroštvena listina je bila sestavni del informacijskega memoranduma. Poroštvena listina, podpisana 21. septembra 1995, ni vsebovala neposrednega sklica na medvladni sporazum ali poznejšo izvedbeno zakonodajo, vendar je bila v programu EMTN potrjena ustanovitev konzorcija v skladu z medvladnim sporazumom.
- (105) Sklic na poroštveno listino z dne 21. septembra 1995 so vsebovale tudi poznejše posodobitve programa EMTN, veljavnost navedene poroštvene listine pa sta državi potrdili v dopisih z dne 10. februarja 2000. Dne 22. maja 2001 je bila podpisana nova poroštvena listina v zvezi s posodobitvijo programa EMTN, ki je bila objavljena istega dne. Poroštvena listina, ki sta jo državi podpisali 22. maja 2001, je vsebovala v bistvu enake pogoje kot poroštvena listina, ki sta jo državi podpisali 21. septembra 1995. Vse poznejše letne posodobitve programa EMTN so vsebovale sklic na navedeno poroštveno listino z dne 22. maja 2001.
- (106) Vsakič, ko je konzorcij izdal obveznice v okviru programa EMTN, sta danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg potrdila, da za take obveznice velja poroštvena listina. Poroštvena listina z dne 21. septembra 1995 se je uporabljala za obveznice v okviru programa EMTN do leta 2000, poroštvena listina z dne 22. maja 2001 pa se je uporabljala za obveznice v okviru programa EMTN od leta 2001.
- (107) Državi sta pojasnili, da to pomeni, da danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg nista izdala posebnega porošstva za vsako posamezno obveznico, ampak sta potrdila, da že izdana poroštvena listina zajema posamezno obveznico v okviru programa EMTN, tako da sta se strinjala s cenovnimi pogoji navedenega posojila in potrdila njihovo sprejetje.
- (108) Državi sta jamčili tudi za obveznice, izdane v okviru švedskega programa MTN. Poroštvena listina je bila izdana 2. decembra 1996 v korist imetnikov dolžniških instrumentov, izdanih v okviru švedskega programa MTN. Navedeni sporazum o poroštvu je veljal za posamezne obveznice, izdane v okviru švedskega programa MTN. Švedski program MTN je vseboval sklic na medvladni sporazum. Vsakič, ko je bila posamezna obveznica izdana v okviru švedskega programa MTN, sta obveznice odobrila danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg, pri čemer ni bilo izrecno navedeno, da poroštvena listina zajema posamezno obveznico.
- (109) Kar zadeva samostojne posojilne pogodbe, kot so tiste z EIB, je konzorcij z zadevno finančno institucijo podpisal finančne pogodbe. Vsaki finančni pogodbi je bil priložen dokument sporazuma o poroštvu. Navedeni sporazumi o poroštvu med državama in finančnimi institucijami so zajemali celotno posojilo v skladu z ustrežno finančno pogodbo. Sporazum o poroštvu je vseboval sklic na medvladni sporazum. Švedska in Danska sta zadnji sporazum o poroštvu v zvezi s posojili EIB sklenili 22. oktobra 2001.
- (110) Konzorcij je posojila pridobil tudi neposredno od zasebnih posojilodajalcev s sklenitvijo samostojnih posojilnih pogodb. Za vsa ta posojila sta jamčili državi na podlagi posameznih sporazumov o poroštvu ter v skladu z obveznostmi iz medvladnega sporazuma in sporazuma o konzorciju.

⁽⁵¹⁾ „Program“ pomeni program za izdajo dolžniških instrumentov, ki ga je vzpostavil konzorcij.

- (111) Kar zadeva kreditne aranžmaje, ki jih ima konzorcij pri banki za namene plačevanja čez noč in za kratkoročne spremembe likvidnosti, sta Danska in Švedska za vsako refinanciranje sklenili nov sporazum o poroštvu. Kreditni aranžmaji so bili vzpostavljeni leta 1994 in se obnavljajo vsaka štiri leta. Navedeni sporazumi o poroštvu so vsebovali sklice na medvladni sporazum, zakon o gradnji, sklep švedskega parlamenta ter sklepa vlade z dne 1. aprila 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) in 23. junija 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3).
- (112) Poleg tega je vsako krovno pogodbo za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti spremljal sporazum o poroštvu med švedskim uradom za javni dolg in dansko nacionalno banko ter zadevno nasprotno stranko v skladu z medvladnim sporazumom, zakonom o gradnji, sklepom švedskega parlamenta ter sklepoma vlade z dne 1. aprila 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) in 23. junija 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3). Navedeni sporazum o poroštvu je zajemal posamezne transakcije na podlagi krovne pogodbe za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti. Švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka nista izdala posameznih sporazumov o poroštvu na ravni transakcij in nista izrecno potrdila, da se uporablja poroštvo, povezano s krovno pogodbo za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti.
- (113) Nazadnje, vsako globalno krovno pogodbo o začasni prodaji je spremljal tudi sporazum o poroštvu med švedskim uradom za javni dolg in dansko nacionalno banko ter zadevno nasprotno stranko v skladu z medvladnim sporazumom, zakonom o gradnji, sklepom švedskega parlamenta ter sklepoma vlade z dne 1. aprila 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) in 23. junija 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3). Kot je navedeno v uvodni izjavi 83, na podlagi takih sporazumov ni bila sklenjena nobena transakcija, torej ni bil sklenjen noben posamezni sporazum o poroštvu.
- (114) Iz različnih sporazumov o poroštvu so izhajale neposredno veljavne in splošne obveznosti za Švedsko in Dansko, navedeni sporazumi pa so enakovredni z vsemi drugimi nezavarovanimi nepodrejenimi obveznostmi in zadolženostjo švedskega urada za javni dolg in danske nacionalne banke. Sporazumi o poroštvu so brezpogojni; vlagatelj zahtevka ni treba uveljavljati pri konzorciju, ampak lahko ob neplačilu zahtevke naslovijo neposredno na švedski urad za javni dolg in dansko nacionalno banko.
- (115) Ta poroštva so podaljšana poroštva, vendar so dejansko omejena na trajanje posojila ali transakcije, zavarovane z navedenim poroštvom. Če na podlagi krovne pogodbe ni sklenjena nobena transakcija, na primer z določeno nasprotno stranko, ta nasprotna stranka kljub obstoju poroštva nima nobenih terjatev do švedskega urada za javni dolg ali danske nacionalne banke; zato lahko poroštvo krije le dejanski dolg konzorcija, dokler navedeni dolg ni v celoti poplačan.
- (116) Kar zadeva obdobje po sodbi v zadevi Øresund, sta državi Komisijo obvestili, da ni bil izdan noben drugi dolg, zavarovan z državnim poroštvom. Zadnje refinanciranje, zavarovano z državnim poroštvom, se je torej izvedlo 24. avgusta 2018. Upravni odbor konzorcija se je namreč odločil, da se v obdobju do končnega sklepa Komisije v največji možni meri izogne posojilom, zavarovanim z državnim poroštvom. Kar zadeva refinanciranje, ki je bilo potrebno do konca leta 2020, je konzorcij, da tako refinanciranje ne bi bilo samodejno zajeto v obstoječih sporazumih o poroštvu, junija 2020 začel spremembe letne posodobitve programa EMTN. Da bi bilo na voljo več možnosti, je zdaj v ustreznih cenovnih pogojih programa določeno, ali so instrumenti, ki bodo izdani, zavarovani s poroštvom ali ne.

2.2.2 Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji

2.2.2.1 Danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb

- (117) Na Danskem se davek od dohodkov pravnih oseb pobira v skladu z danskim zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb⁽⁵²⁾. Druga pravila, pomembna za namene davka od dohodkov pravnih oseb, so navedena v drugih danskih aktih, kot so danski zakon o odmeri davka⁽⁵³⁾, danski zakon o obdavčitvi dohodka in premoženja⁽⁵⁴⁾ ter danski zakon o davčni amortizaciji⁽⁵⁵⁾. Danski zakon o odmeri davka določa pravila za uporabo davčne zakonodaje za posameznike in družbe. Danski zakon o davku od dohodkov pravnih oseb določa davčno stopnjo, ki se uporablja

⁽⁵²⁾ Danski zakon o davku od dohodkov pravnih oseb, tj. „Selskabsskatteloven“.

⁽⁵³⁾ Danski zakon o odmeri davka, tj. „Ligningsloven“.

⁽⁵⁴⁾ Danski zakon o obdavčitvi dohodka in premoženja, tj. „Statsskatteloven“.

⁽⁵⁵⁾ Danski zakon o davčni amortizaciji, tj. „Afskrivningsloven“.

za družbe, in podrobna pravila, ki so posebej pomembna za obdavčitev družb. Danski zakon o davčni amortizaciji določa pravila glede amortizacije sredstev, ki se uporabljajo v komercialne namene.

- (118) Pravne osebe, ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, so navedene v členu 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb razlikuje med obdavčitvijo ločenih subjektov in obdavčitvijo transparentnih subjektov. Na splošno velja, da so plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb zavezane samo družbe (tj. ločeni subjekti za davčne namene), saj se partnerstva za davčne namene obravnavajo kot transparentna. Družbe z omejeno odgovornostjo, kot je družba A/S Øresund, tj. danski partner v konzorciju, so navedene v členu 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Partnerstva, kot je konzorcij, niso navedena v členu 1 in se za davčne namene obravnavajo kot transparentni subjekti. To pomeni, da se danska pravila o davku od dohodkov pravnih oseb uporabljajo samo za danskega partnerja v konzorciju, tj. družbo A/S Øresund, ne pa za sam konzorcij. V oddelku 12.4 sporazuma o konzorciju je potrjeno, da morata družbi A/S Øresund in SVEDAB za davčne namene prijaviti dobiček ali izgubo konzorcija.
- (119) Kar zadeva pravne osebe, ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, so pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji določena v danskem zakonu o odmeri davka, danskem zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb oziroma danskem zakonu o davčni amortizaciji.
- (120) Kar zadeva partnerstvo med družbama A/S Øresund in SVEDAB v konzorciju, vsak partner prizna svoj 50-odstotni delež obdavčljivega dohodka ali izgube družbe. Družba A/S Øresund, ki je zavezana plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, ima sorazmerno pravico do (i) amortizacije na podlagi sredstev partnerstva ter (ii) odbitka in prenosa (za prihodnji odbitek) njenega dela izgub družbe v prihodnje obdobje za določitev obdavčljivega dohodka.
- (121) Kar zadeva določitev obdavčljivega dohodka (v nadaljnjem besedilu: davčna osnova), se je treba sklicevati na člen 4 danskega zakona o obdavčitvi dohodka in premoženja. V navedenem členu so našteje postavke, ki pomenijo obdavčljiv dohodek. Člen je oblikovan široko in vključuje skoraj ves dohodek, ne glede na to, ali je glavni ali dodatni ali prejet v denarju ali v vrednosti denarja. Pri izračunu obdavčljivega bruto dohodka se vsi dohodki združijo. Na splošno se za odbitek stroškov ali izravnavo izgub iz enega vira dohodka od dobička iz drugega vira dohodka ali za prenos izgub v prihodnje obdobje ne uporablja cedularna ureditev ali sistem košaric.
- (122) Na splošno je izkaz poslovnega izida v letnem poročilu izhodišče za določitev obdavčljivega dohodka, čeprav je treba za davčne namene pripraviti ločen izkaz poslovnega izida. Dohodek in odhodek se običajno pripoznata na podlagi nastanka poslovnih dogodkov. Kar zadeva dohodek, to pomeni, da je obdavčljiv v letu, v katerem davčni zavezanec postane do njega upravičen. Odhodek je običajno odbiten v letu, v katerem nastane obveznost za njihovo plačilo.
- (123) Odhodek, nastal pri pridobivanju, zavarovanju ali ohranjanju dohodka, je odbiten (člen 6(a) danskega zakona o obdavčitvi dohodka in lastnine). Pravila o davku od dohodkov pravnih oseb omogočajo prenos davčnih izgub v prihodnje obdobje. Vendar so se pogoji in omejitve pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje v zadevnem obdobju (1991–2016) spremenili (glej uvodne izjave 135 do 142). Prenos izgub v preteklo obdobje ni dovoljen.
- (124) V skladu z danskim sistemom davka od dohodkov pravnih oseb ni nujno, da je amortizacija, odbita za davčne namene, skladna z amortizacijo, prikazano v letnih računovodskih izkazih. Stopnja in metoda amortizacije za davčne namene sta odvisna od skupine sredstev, ki se amortizirajo (nepremičnine, naprave, stroji, oprema itd.).
- (125) Danska pravila o davčni amortizaciji ne predpisujejo obvezne zahteve za davčno amortizacijo. Namesto tega pravila danskega zakona o davčni amortizaciji določajo najvišjo dovoljeno letno amortizacijo za davčne namene. V skladu s tem lahko družbe, ki so na Danskem zavezane plačilu davka od dohodkov pravnih oseb, odložijo uporabo olajšav zaradi amortizacije za davčne namene, ne da bi izgubile pravico do amortizacije. Kar zadeva stavbe, se lahko

amortizacija prvič obračuna v letu pridobitve ali v letu, v katerem je gradnja končana. Sredstva, ki se amortizirajo, se za namene amortizacije vrednotijo glede na stroške pridobitve.

- (126) Na Danskem se digitalni sistem izpolnjevanja davčnih napovedi imenuje DIAS ⁽⁵⁶⁾, izvaja pa se od leta 2014.
- (127) Zaradi obveznega sistema skupne obdavčitve na Danskem je družba, ki vodi skupino za skupno obdavčitev (v nadaljnjem besedilu: družba za upravljanje), tista, ki predloži informacije o obdavčljivih dohodkih in davčnih izgubah za vse člane skupine za skupno obdavčitev. Posamezni člani skupine za skupno obdavčitev še vedno predložijo davčno napoved, ki vsebuje informacije o transakcijah med družbami. Ko družba za upravljanje vloži davčno napoved za določeno davčno leto, ki vključuje izgube enega ali več članov skupine za skupno obdavčitev, mora družba za upravljanje navesti: obdavčljiv dohodek (pozitiven ali negativen) za vsakega člana za skupno obdavčitev, kar pomeni, da se izguba evidentira v letu, v katerem nastane; uporabo izgub, prenesenih v prihodnje obdobje, za vsakega člana; izravnavo med subjekti, ki poslujejo z dobičkom, in subjekti, ki poslujejo z izgubo, za zadevno leto; uporabo izgub drugih subjektov, prenesenih v prihodnje obdobje, ki so mu na voljo, za vsakega subjekta (izgube pri skupnem obdavčevanju), in preostale davčne izgube ob koncu davčnega leta na ravni člana skupine za skupno obdavčitev in na ravni leta, v katerem je nastala davčna izguba. Za uporabo davčnih izgub obstaja načelo „prvi noter, prvi ven“ (v nadaljnjem besedilu: načelo FIFO), kar pomeni, da je treba najprej uporabiti najstarejše izgube. Davčna izguba, prenesena v prihodnje obdobje, ki se lahko uporabi v danem davčnem letu, se mora uporabiti v navedenem letu, sicer zapade ⁽⁵⁷⁾. Uporaba izgub, prenesenih v prihodnje obdobje, v letnih davčnih napovedih družbe je torej v bistvu samodejna.
- (128) V sistemu DIAS so na voljo potrditve za zagotovitev, da so evidentirani podatki v skladu s pričakovanji sistema.
- (129) Običajni rok ⁽⁵⁸⁾ za predložitev davčne napovedi je šest mesecev po koncu davčnega leta ⁽⁵⁹⁾. Davčni organi po vložitvi davčne napovedi izdajo odločbo o odmeri davka. Rok za izdajo odločbe o odmeri davka ni določen, saj je njena izdaja odvisna od vložitve davčne napovedi. Vendar se odmera običajno izda oktobra naslednjega leta, končna poravnava pa zapade 20. novembra. Davek, ki ga je treba plačati, je že viden v predloženi davčni napovedi. Odločba o odmeri davka je zgolj potrditev podatkov, predloženih v davčni napovedi. Odmera davka se izvede samodejno, razen če jo je mogoče naknadno spremeniti po reviziji, ki jo ročno opravijo davčni organi.

2.2.2.2 Pravna ureditev posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji

- (130) Kot je navedeno v uvodni izjavi 84, formalni postopek preiskave – in s tem ta sklep – zajema posebna danska pravila, ki se uporabljajo za konzorcij v zvezi s prenosom izgub v prihodnje obdobje in amortizacijo. V tem sklepu bodo zato analizirana posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji zaradi položaja družbe A/S Øresund kot partnerja v konzorciju. Lastne dejavnosti družbe A/S Øresund, ki so neodvisne od njenega sodelovanja v konzorciju, se nanašajo na danske cestne in železniške povezave z zaledjem in se ne štejejo za državno pomoč (uvodna izjava 48 sklepa o začetku postopka); posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, ki se uporabljajo za lastne dejavnosti družbe A/S Øresund, zato ne spadajo na področje uporabe tega sklepa.
- (131) V uvodni izjavi 49 sklepa o začetku postopka je omenjen tudi sistem skupne obdavčitve z družbo Sund & Bælt. Komisija je v sklepu iz leta 2014 ugotovila, da navedeni ukrep ne pomeni državne pomoči, Splošno sodišče pa je v sodbi v zadevi Øresund potrdilo sklep iz leta 2014 v zvezi z navedenim ukrepom, zato sistem skupne obdavčitve ni del formalnega postopka preiskave.

⁽⁵⁶⁾ Pred letom 2014 so se davčne napovedi pripravile v papirni obliki, vendar so veljala ista načela.

⁽⁵⁷⁾ V skladu s členom 12(3) danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb.

⁽⁵⁸⁾ Če za to obstaja utemeljen razlog, je mogoče zaprositi za podaljšanje običajnega roka za vložitev. Danski davčni organi tako prošnjo individualno ocenijo in, če se razlog zdi ustrezen, odobrijo podaljšanje. Podaljšanje po 30. septembru naslednjega leta običajno ni mogoče. Danski davčni organi so v nekaterih letih odobrili splošno podaljšanje običajnega roka za vložitev za vse subjekte, na primer med pandemijo COVID-19.

⁽⁵⁹⁾ Rok za družbo A/S Øresund je torej 30. junij naslednjega leta.

- (132) Ko je bila družba A/S Øresund ustanovljena, zanjo kljub temu, da je bila zavezana plačilu danskega davka od dohodka pravnih oseb, niso veljala danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji na podlagi danskega zakona o odmeri davka in danskega zakona o davčni amortizaciji. Namesto tega je člen 11 zakona o gradnji določal posebno pravilo o roku, ki se uporablja za prenos izgub v prihodnje obdobje, člena 12 in 13 zakona o gradnji pa sta določala posebno pravilo o najvišjih stopnjah amortizacije. Navedena posebna pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji so se uporabljala za obdavčljivi dohodek lastnih dejavnosti družbe A/S Øresund (ki ni zajet v tem sklepu (uvodna izjava 130)) in za obdavčljivi dohodek zaradi 50-odstotnega lastništva konzorcija.
- (133) Zakon o gradnji, vključno s posebnimi danskimi pravili o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, je bil leta 2005 vključen v zakon o družbi Sund & Bælt. Posebno pravilo o prenosu izgub v prihodnje obdobje je navedeno v členu 12 zakona o družbi Sund & Bælt, posebno pravilo o amortizaciji pa v členih 13 in 14 zakona o družbi Sund & Bælt. Obe določbi sta ostali nespremenjeni v primerjavi z določbami zakona o gradnji.
- (134) Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji so bila razveljavljena z zakonom št. 581 z dne 4. maja 2015, ki je začel veljati 1. januarja 2016 in s katerim se je spremenil zakon o družbi Sund & Bælt, tako da se za družbo A/S Øresund od 1. januarja 2016 uporablja običajen danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb, vključno s pravili o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji iz danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, danskega zakona o odmeri davka in danskega zakona o davčni amortizaciji.

2.2.2.3 Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje

- (135) Zakon o gradnji v členu 11 določa, da lahko družba A/S Øresund svoje izgube prenese naprej za obdobje 15 davčnih let, izgube, nastale pred začetkom obratovanja stalne povezave, pa za obdobje 30 davčnih let⁽⁶⁰⁾. Navedeno pravilo se v tem sklepu imenuje „pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001“. Kar zadeva obdobje od začetka veljavnosti zakona o gradnji leta 1991 do vključno davčnega leta 2001, je bilo v členu 15 danskega zakona o odmeri davka⁽⁶¹⁾ navedeno splošno pravilo, da lahko pravne osebe, zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, izgube, ki so nastale v določenem davčnem letu, pet zaporednih let prenesejo v prihodnje obdobje in jih odbijejo od svojega obdavčljivega dohodka⁽⁶²⁾. Vendar se je lahko izguba v skladu z obema zakonoma v navedenih obdobjih prenesla v naslednje davčno leto le, če je ni bilo mogoče odbiti od obdavčljivega dohodka v prejšnjem davčnem letu. Noben od obeh zakonov ni omogočal prenosa davčnih izgub v preteklo obdobje za uporabo v prejšnjih davčnih letih.
- (136) S členom 8 zakona št. 313 z dne 21. maja 2002 je bil spremenjen člen 15 danskega zakona o odmeri davka⁽⁶³⁾ in odpravljena splošno veljavna petletna omejitev prenosa izgub v prihodnje obdobje⁽⁶⁴⁾. S členom 14 zakona št. 313 z dne 21. maja 2002 je bil spremenjen tudi zakon o gradnji⁽⁶⁵⁾, in sicer je bila odpravljena 15-letna omejitev⁽⁶⁶⁾. Spremembe so vplivale na izgube, ki so nastale v davčnem letu 2002 ali pozneje, kot je določeno v členu 19(3) zakona št. 313 z dne 21. maja 2002. Iz tega izhajajoče pravilo prenosa izgub v prihodnje obdobje, ki se za družbo A/S Øresund uporablja od davčnega leta 2002, se v tem sklepu imenuje „pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012“.

⁽⁶⁰⁾ V uvodni izjavi 37 sklepa o začetku postopka je bilo napačno navedeno, da je lahko konzorcij na podlagi člena 11 zakona o gradnji v skupni znesek izgub, ki jih je mogoče prenesti v prihodnje obdobje, vključil izgube, ki izhajajo iz odbitka stroškov poslovanja, nastalih pred začetkom obratovanja stalne povezave.

⁽⁶¹⁾ Danski zakon o odmeri davka, ki se uporablja za to obdobje: zakon št. 660 z dne 19. oktobra 1989.

⁽⁶²⁾ Člen 15 danskega zakona o odmeri davka je določal, da se lahko, „če obdavčljivi dohodek, izračunan za davčno leto, izkazuje izgubo, [...] ta izguba [...] odbije od obdavčljivega dohodka za naslednjih pet naslednjih let. Vendar se lahko v navedenem obdobju odbitek prenese v naslednje dohodkovno leto le, če ga ni mogoče vključiti v obdavčljivi dohodek predhodnega leta.“

⁽⁶³⁾ Zakon št. 887 z dne 8. oktobra 2001 (prečiščeno besedilo), kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 5 zakona št. 271 z dne 8. maja 2002, v katerem je člen 15 ostal nespremenjen glede petletnega obdobja omejitve v primerjavi z zakonom št. 660 z dne 19. oktobra 1989.

⁽⁶⁴⁾ V členu 8 zakona št. 313 z dne 21. maja 2002 je bilo besedilo „naslednjih pet“ nadomeščeno z „naslednjim“.

⁽⁶⁵⁾ Z zakonom št. 313 z dne 21. maja 2002 je bil spremenjen zakon št. 353 z dne 16. maja 2001, ki je bil prečiščena različica zakona o gradnji, kakor je bil spremenjen z zakonom št. 894 z dne 3. decembra 1997, zakonom št. 986 z dne 20. decembra 1999 in zakonom št. 217 z dne 28. marca 2001. Navedene spremembe se niso nanašale na člen 11.

⁽⁶⁶⁾ Z zakonom št. 313 z dne 21. maja 2002 ni bil spremenjen drugi stavek člena 11 v zvezi z izgubami, nastalimi pred začetkom obratovanja stalne povezave ali danskih cestnih in železniških povezav z zaledjem.

- (137) Pravne osebe, ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, vključno z družbo A/S Øresund, bi torej lahko svoje izgube iz davčnega leta 2002 prenesle do vključno davčnega leta 2012 ⁽⁶⁷⁾ (uvodna izjava 138) brez časovnih omejitev ali omejitev zneska.
- (138) Z zakonom št. 591 z dne 18. junija 2012 ⁽⁶⁸⁾ je bil razveljavljen člen 15 danskega zakona o odmeri davka. Hkrati je bila z zakonom št. 591 z dne 18. junija 2012 uvedena omejitev uporabe izgub, prenesenih v prihodnje obdobje, tako da je bil danskemu zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb dodan člen 12 ⁽⁶⁹⁾. Člen 12 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb se je uporabljal za davčna leta, ki se začnejo 1. julija 2012 ali pozneje.
- (139) Omejitev v novem členu 12 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb je določala, da lahko pravne osebe, ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, v svojem prihodnjem obdavčljivem dohodku še vedno odbijejo izgube iz prejšnjih davčnih let za neomejeno časovno obdobje; vendar je bilo mogoče v določenem letu odbiti le izgubo v višini 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) ⁽⁷⁰⁾ ⁽⁷¹⁾, in, če je ostala dodatna izguba, znesek, ki je ustrezal največ 60 % obdavčljivega dohodka, ki presega 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) ⁽⁷²⁾. Pravne osebe, ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, torej niso smele celotnega dobička v določenem davčnem letu izravnati z izgubami. Vendar njihove izgube zaradi omejitve niso zapadle; preostale izgube so se lahko še vedno odbile v prihodnjih davčnih letih. Kar zadeva pravne osebe, ki so bile obdavčene skupinsko, je ta prag veljal za celotno skupino na konsolidirani podlagi, tj. ne za vsako pravno osebo posebej.
- (140) Kar zadeva družbo A/S Øresund, se pravilo o prenosu izgub v prihodnje obdobje iz člena 12 zakona o družbi Sund & Bælt ⁽⁷³⁾, ki je bilo spremenjeno 21. maja 2002 (uvodna izjava 136), ni spremenilo in je za družbo A/S Øresund veljalo tudi po uvedbi novega člena 12 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb ⁽⁷⁴⁾. Navedeno pravilo se ni nanašalo na nobeno omejitev v zvezi z uporabo izgub, prenesenih v prihodnje obdobje. Prvo davčno leto družbe A/S Øresund, za katero se je uporabljalo pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, je bilo davčno leto 2013.
- (141) Z zakonom št. 581 z dne 4. maja 2015 je bil člen 12 zakona o družbi Sund & Bælt razveljavljen z učinkom od 1. januarja 2016, za družbo A/S Øresund pa so začela veljati običajna pravila danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb.
- (142) Povzetek posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje je v preglednici 1.

Preglednica 1

Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje

Leto	Ime ukrepa	Družba A/S Øresund	Druge osebe, za katere velja danski davek od dohodkov pravnih oseb
1991	Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001	Izgube zapadejo po: (i) 15 letih, (ii) 30 letih za stroške, nastale pred začetkom obratovanja stalne povezave. Brez omejitev glede uporabe izgub. Veljavno pravilo: člen 11 zakona o gradnji.	Izgube zapadejo po petih letih. Brez omejitev glede uporabe izgub. Veljavno pravilo: člen 15 danskega zakona o odmeri davka.

⁽⁶⁷⁾ Če se je davčno leto 2012 začelo pred 1. julijem 2012.

⁽⁶⁸⁾ Zakon o spremembah danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, zakona o davčnem odtegljaju, zakona o davčnem nadzoru, zakona o davčni upravi in različnih drugih zakonov (med drugim danskega zakona o odmeri davka).

⁽⁶⁹⁾ V členu 12(1) danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb je bilo določeno: „Če obdavčljivi dohodek izkazuje izgubo, se ta izguba lahko odbije pri izračunu obdavčljivega dohodka za naslednja davčna leta v skladu s pravili iz odstavkov 2 in 3.“

⁽⁷⁰⁾ Indeksirano letno.

⁽⁷¹⁾ V cenah iz leta 2012.

⁽⁷²⁾ V cenah iz leta 2012.

⁽⁷³⁾ Zakon o gradnji je bil leta 2005 nadomeščen z zakonom o družbi Sund & Bælt (uvodna izjava 87).

⁽⁷⁴⁾ Splošno veljavno pravilo se je 18. junija 2012 spremenilo (in je veljalo do leta 2016, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 141), zato bo Komisija pravilo, ki se je v navedenem obdobju uporabljalo za družbo A/S Øresund, imenovala „pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015“.

Leto	Ime ukrepa	Družba A/S Øresund	Druge osebe, za katere velja danski davek od dohodkov pravnih oseb
2002	Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012	Izgube ne zapadejo. Brez omejitev glede uporabe izgub. Veljavno pravilo: Člen 11 zakona o gradnji, kakor je bil spremenjen s členom 14 zakona št. 313 z dne 21. maja 2002.	Izgube ne zapadejo. Brez omejitev glede uporabe izgub. Veljavno pravilo: člen 15 zakona o odmeri davka, kakor je bil spremenjen s členom 8 zakona št. 313 z dne 21. maja 2002.
2013	Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015	Brez sprememb. Veljavno pravilo: člen 12 zakona o družbi Sund & Bælt (ki je nadomestil člen 11 zakona o gradnji).	Izgube ne zapadejo. Omejitev glede uporabe izgub: (i) izguba, prenesena v prihodnje obdobje, v višini 7,5 milijona DKK se vedno lahko odbije od obdavčljivega dohodka, (ii) dodatne izgube ne morejo zmanjšati obdavčljivega dohodka za več kot 60 % v katerem koli naslednjem letu. Veljavno pravilo: člen 12 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (razveljavitev člena 15 danskega zakona o odmeri davka).
2016	N. r.	Izgube ne zapadejo. Omejitev glede uporabe izgub: (i) izguba, prenesena v prihodnje obdobje, v višini 7,5 milijona DKK se vedno lahko odbije od obdavčljivega dohodka, (ii) dodatne izgube ne morejo zmanjšati obdavčljivega dohodka za več kot 60 % v katerem koli naslednjem letu. Veljavno pravilo: razveljavitev člena 12 zakona o družbi Sund & Bælt.	Brez sprememb. Veljavno pravilo: člen 12 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb.

2.2.2.4 Posebna danska pravila o amortizaciji

- (143) Najvišja letna stopnja amortizacije, ki se uporablja za vsa sredstva družbe A/S Øresund, je bila v skladu s členoma 12 in 13 zakona o gradnji določena na 6 % začetnih stroškov pridobitve po metodi enakomernega časovnega amortiziranja⁽⁷⁵⁾. Ko je skupna amortizacija dosegla 60 % stroškov pridobitve, se je stopnja amortizacije omejila na največ 2 % stroškov pridobitve letno. Stroški pridobitve so bili opredeljeni kot skupni stroški gradnje. Posebno dansko pravilo o amortizaciji se je uporabljalo za lastna sredstva družbe A/S Øresund⁽⁷⁶⁾ in za njeno pravico do amortizacije 50 % sredstev konzorcija⁽⁷⁷⁾. Kot je navedeno v uvodni izjavi 84, je formalni postopek preiskave – in s tem ta sklep – v zvezi s tem omejen na analizo učinka pravice družbe A/S Øresund do amortizacije 50 % sredstev konzorcija (uvodna izjava 48 sklepa o začetku postopka). Amortizacija po največ 6-odstotni stopnji bi se lahko začela z davčnim letom, ko je stalna povezava začela obratovati – pred začetkom obratovanja ni bila dovoljena nobena amortizacija.

⁽⁷⁵⁾ Po metodi enakomernega časovnega amortiziranja se sredstva amortizirajo vsako leto za določen znesek, dokler niso v celoti amortizirana.

⁽⁷⁶⁾ Stroški gradnje danskih cestnih in železniških naprav v zaledju so v bilanci stanja družbe A/S Øresund kapitalizirani kot sredstva.

⁽⁷⁷⁾ Stroški gradnje stalne povezave so v bilanci stanja konzorcija kapitalizirani kot sredstva.

- (144) Ko je bil sprejet zakon o gradnji, je do vključno davčnega leta 1998 6-odstotna oziroma 2-odstotna stopnja ustrezala 6-odstotni oziroma 2-odstotni stopnji amortizacije in metodi enakomernega časovnega amortiziranja, ki so se uporabljale za kategorijo „stavbe in naprave“ v skladu s členom 22 danskega zakona o davčni amortizaciji ⁽⁷⁸⁾, ki se je v navedenem obdobju uporabljal za pravne osebe, zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb. Danski zakon o davčni amortizaciji določa, da morajo pravne osebe, zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, odvisno od kategorije sredstev, uporabljati posebno metodo amortizacije, vključno z najvišjimi stopnjami amortizacije ⁽⁷⁹⁾. Za kategorijo „stavbe in naprave“ se je v skladu z danskim zakonom o davčni amortizaciji v primerjavi z drugimi kategorijami sredstev uporabljala nižja najvišja stopnja amortizacije, ki je odražala dolgo življenjsko dobo „stavb in naprav“. Vendar je bila z zakonom o gradnji določena enotna letna stopnja amortizacije v višini največ 6 % oziroma 2 % po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, ki se uporablja za vsa sredstva družbe A/S Øresund brez razlikovanja po kategorijah sredstev. Pravilo, ki se uporablja za družbo A/S Øresund, se v tem sklepu imenuje „pravilo o amortizaciji za obdobje 1991–1998“.
- (145) Kar zadeva davčna leta od leta 1999, se je običajna stopnja amortizacije za „stavbe in naprave“, določena v danskem zakonu o davčni amortizaciji, znižala na 5 % ⁽⁸⁰⁾, za davčna leta od 1. julija 2007 pa na 4 % ⁽⁸¹⁾. Navedene najvišje stopnje amortizacije so se uporabljale, dokler sredstvo ni bilo v celoti amortizirano (brez omejitve na 2 % po desetih letih, kot je bilo določeno v danskem zakonu o davčni amortizaciji, ki je veljal do takrat ⁽⁸²⁾). Stopnja amortizacije za družbo A/S Øresund je ostala 6- oziroma 2-odstotna v skladu s členoma 12 in 13 zakona o gradnji ter členoma 13 in 14 zakona o družbi Sund & Bælt ⁽⁸³⁾ ⁽⁸⁴⁾.
- (146) Amortizacija je na splošno neobvezna za pravne osebe, za katere velja danski davek od dohodkov pravnih oseb, saj za davčne namene ni treba uveljavljati olajšave zaradi amortizacije. Stopnja amortizacije se lahko po presoji davčnega zavezanca iz leta v leto spreminja v mejah določene najvišje stopnje. Ta prožnost je veljala tudi za družbo A/S Øresund.
- (147) Z zakonom št. 581 z dne 4. maja 2015 je bil člen 12 zakona o družbi Sund & Bælt razveljaven z učinkom od 1. januarja 2016, za družbo A/S Øresund pa so začela veljati običajna pravila danskega zakona o davčni amortizaciji.
- (148) Povzetek posebnih danskih pravil o amortizaciji je v preglednici 2.

Preglednica 2

Posebna danska pravila o amortizaciji

Leto	Ime ukrepa	Družba A/S Øresund	Druge osebe, za katere velja danski davek od dohodkov pravnih oseb
1991	Pravilo o amortizaciji za obdobje-1991–1998	Vsa sredstva se amortizirajo po 6-odstotni stopnji po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, dokler skupna vsota amortizacij ne doseže 60 % stroškov pridobitve, nato pa po 2-odstotni stopnji po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Veljavno pravilo: člena 12 in 13 zakona o gradnji.	„Stavbe in naprave“ se amortizirajo po 6-odstotni stopnji po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, dokler skupna vsota amortizacij ne doseže 60 % stroškov pridobitve, nato pa po 2-odstotni stopnji po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. „Stroji in oprema“ se amortizirajo po stopnji do 30 % na podlagi metode padajoče amortizacijske osnove. Veljavno pravilo (za stavbe in naprave): člen 22 danskega zakona o davčni amortizaciji.

⁽⁷⁸⁾ Zakon št. 597 z dne 16. avgusta 1991 (prečiščeno besedilo).

⁽⁷⁹⁾ Edina druga kategorija, pomembna za stalno povezavo, je bila „stroji in oprema“. V skladu z zakonom št. 597 z dne 16. avgusta 1991 (prečiščeno besedilo) je bila najvišja stopnja amortizacije za navedeno kategorijo 30 % na podlagi metode padajoče amortizacijske osnove (znižana na 25 % od leta 2001). Po metode padajoče amortizacijske osnove se sredstva vsako leto amortizirajo z deležem njihove vrednosti brez amortizacije, kar pomeni, da se amortizacija zmanjša, ko se neto vrednost sredstva približa nič. Danski organi so nadalje pojasnili, da so se do davčnega leta 2008 železniške naprave, kot so tiri, signalizacija in nadzemni kabli, na splošno obravnavale kot „stroji in oprema“. Stopnja za železniške naprave v danskem zakonu o davčni amortizaciji je bila od dohodkovnega leta 2008 spremenjena na 7 % na podlagi metode padajoče amortizacijske osnove.

⁽⁸⁰⁾ Člen 17 zakona št. 433 z dne 26. junija 1998 o spremembi danskega zakona o davčni amortizaciji (zakon št. 932 z dne 24. oktobra 1996 (prečiščeno besedilo)).

⁽⁸¹⁾ Člen 2 zakona št. 540 z dne 6. junija 2007 o spremembi danskega zakona o davčni amortizaciji (zakon št. 856 z dne 8. avgusta 2006 (prečiščeno besedilo)).

⁽⁸²⁾ Glej opombo 78.

⁽⁸³⁾ Čeprav je najvišja stopnja amortizacije, ki se je uporabljala za družbo A/S Øresund, ostala 6-odstotna do vključno davčnega leta 2015, Komisija v tem sklepu uporablja izraz „pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007“ za pravilo, ki se je uporabljalo za družbo A/S Øresund v obdobju, v katerem je bila običajna stopnja amortizacije 5-odstotna, izraz „pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015“ pa za pravilo, ki se je uporabljalo za družbo A/S Øresund v obdobju, v katerem je bila običajna stopnja amortizacije 4-odstotna.

⁽⁸⁴⁾ V navedenem obdobju so bile uvedene tudi nekatere spremembe za kategorijo „stroji in oprema“. Vendar so stopnje ostale višje od 6 %, ki se uporabljajo za družbo A/S Øresund.

Leto	Ime ukrepa	Družba A/S Øresund	Druge osebe, za katere velja danski davek od dohodkov pravnih oseb
1999	Pravilo o amortizaciji za obdobje-1999–2007	Brez sprememb. Veljavno pravilo: člena 12 in 13 zakona o gradnji, nato člena 13 in 14 zakona o družbi Sund & Bælt.	„Stavbe in naprave“ se amortizirajo po stopnji do 5 % po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. „Stroji in oprema“ se amortizirajo po stopnji do 30 % na podlagi metode padajoče amortizacijske osnove (ta stopnja je bila znižana na 25 % na podlagi metode padajoče amortizacijske osnove v letu 2001). Veljavno pravilo (za stavbe in naprave): člen 17 danskega zakona o davčni amortizaciji, kakor je bil spremenjen z zakonom št. 433 z dne 26. junija 1998.
2007	Pravilo o amortizaciji za obdobje-2008–2015	Brez sprememb. Veljavno pravilo: člena 13 in 14 zakona o družbi Sund & Bælt.	„Stavbe in naprave“ se amortizirajo po stopnji do 4 % po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. „Stroji in oprema, ki se uporabljajo izključno za komercialne dejavnosti“ se amortizirajo po 25-odstotni stopnji na podlagi metode padajoče amortizacijske osnove, infrastrukturne naprave (kot so železniške naprave) pa po 7-odstotni stopnji. Veljavno pravilo (za stavbe in naprave): člen 17 danskega zakona o davčni amortizaciji, kakor je bil spremenjen z zakonom št. 540 z dne 6. junija 2007.
2016	N. r.	Uporabljajo se običajna pravila danskega zakona o davčni amortizaciji: „Stavbe in naprave“ se amortizirajo po stopnji do 4 % po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. „Stroji in oprema, ki se uporabljajo izključno za komercialne dejavnosti“ se amortizirajo po 25-odstotni stopnji na podlagi metode padajoče amortizacijske osnove, infrastrukturne naprave (kot so železniške naprave) pa po 7-odstotni stopnji. Veljavno pravilo (za stavbe in naprave): člen 17 danskega zakona o davčni amortizaciji, kakor je bil spremenjen z zakonom št. 540 z dne 6. junija 2007 (razveljavitev členov 13 in 14 zakona o družbi Sund & Bælt).	Brez sprememb.

2.3 Pretekli stiki med Komisijo in konzorcijem

- (149) Konzorcij je z dopisom z dne 1. avgusta 1995 Komisijo obvestil o modelu državnega poročstva, ki sta ga državi brezplačno odobrili v njegovo korist za financiranje stalne povezave. Komisijo je pozval, naj potrdi, da se model državnega poročstva ne bi smel šteti za državno pomoč, ali, če bi Komisija imela zadržke glede utemeljenosti navedene razlage, naj model državnega poročstva odobri kot združljivo državno pomoč.
- (150) Službe Komisije ⁽⁸⁵⁾ so z dopisoma danskim in švedskim organom z dne 27. oktobra 1995 (v nadaljnjem besedilu: dopisa iz leta 1995) potrdile, da izgradnja in obratovanje stalne povezave ne pomenita gospodarske dejavnosti in da modela državnega poročstva ni treba priglasiti kot državno pomoč ⁽⁸⁶⁾.
- (151) Državi po navedenih dopisih nista sprejeli nobenih nadaljnjih ukrepov za pridobitev odobritve Komisije za model financiranja stalne povezave.

3. RAZLOGI ZA ZAČETEK POSTOPKA

- (152) Komisija je formalni postopek preiskave začela 28. februarja 2019. V sklepu o začetku postopka, sprejetem na navedeni datum, je predložila svojo predhodno oceno ukrepov in izrazila dvome o njihovi združljivosti z notranjim trgom.

3.1 Opredelitev domnevnih ukrepov pomoči

- (153) Komisija je na podlagi predhodne preiskave predhodno ugotovila, da sta Danska in Švedska konzorciju dodelili državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU za financiranje stalne povezave v obliki državnih poroštev in da je Danska konzorciju dodelila dodatno državno pomoč v obliki posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji (uvodna izjava 100 sklepa o začetku postopka).
- (154) Vendar Komisija ni mogla dokončno oceniti, ali se ukrepi štejejo za individualno pomoč ali shemo pomoči, in ni mogla določiti števila ukrepov ali datumov njihove odobritve (uvodna izjava 108 sklepa o začetku postopka).
- (155) Natančneje, Komisija je imela pomisleke glede tega, ali bi bilo treba državna poročstva šteti za shemo pomoči, ali pa bi jih bilo treba šteti za individualno pomoč, dodeljeno ob ustanovitvi konzorcija, ali za individualno pomoč, dodeljeno vsakič, ko nacionalni organi odobrijo finančno transakcijo konzorcija (uvodna izjava 110 sklepa o začetku postopka).

⁽⁸⁵⁾ Generalni direktor Generalnega direktorata za promet.

⁽⁸⁶⁾ V dopisih iz leta 1995 je bilo navedeno:

„Službe Komisije po proučitvi ureditev, ki sta jih državi sprejeli v zvezi s povezavo Øresund, menijo, da je poročstvo povezano z infrastrukturnim projektom v javnem interesu, ki izboljšuje infrastrukturo in prevozne storitve zadevnih držav. Zagotavljanje naložb v javne dobrine se načeloma ne more šteti za državno pomoč v smislu člena 92.1: vlade zagotavljajo številne tovrstne dobrine in storitve, ker tržni sistem ni dovolj učinkovit, da bi te dobrine omogočal. Te dobrine so praviloma nedeljive in jih lahko proti plačilu ali brezplačno uporabljajo vsi državljani.

Javna dobrina, kot je sedanjí infrastrukturni projekt, za katerega jamčita obe vladi, koristi vseh družbi. Ker ni zagotovljena nobenemu določenemu podjetju ali industriji, ne spada na področje uporabe člena 92.1, temveč je splošni ukrep gospodarske politike in prostorskega načrtovanja.

Službe Generalnega direktorata za promet na podlagi informacij, ki jih imajo na voljo, zato menijo, da poročstvo, ki ga je vaša vlada izdala za izgradnjo povezave Øresund, ne spada na področje uporabe člena 92.1 in [ga] ni treba priglasiti Komisiji.“

- (156) Kar zadeva posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, je Komisija predhodno menila, da so bili navedeni ukrepi odobreni z enakim namenom in področjem uporabe kot državna poročta, zato ni mogla sklepati o njihovi posebni naravi, številu ali datumih odobritve (uvodni izjavi 109 in 110 sklepa o začetku postopka).
- (157) Komisija je zato imela pomisleke tudi o tem, ali so vsi ali nekateri ukrepi pomenili obstoječo ali novo pomoč (uvodna izjava 117 sklepa o začetku postopka).

3.2 Ocena združljivosti

- (158) Državi sta trdili, da bi morala Komisija – če bi menila, da ukrepi pomenijo državno pomoč – oceniti njihovo združljivost na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU, v skladu s katerim je dovoljena pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa. Komisija je leta 2014 določila načela, v skladu s katerimi ocenjuje javno financiranje takih projektov, in sicer s sprejetjem sporočila o merilih za analizo združljivosti državne pomoči za spodbujanje izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa z notranjim trgovom⁽⁸⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa)⁽⁸⁸⁾. Čeprav med predhodno preiskavo ni oblikovala sklepa o datumu odobritve ukrepov, je menila, da so bila državna poročta in posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji očitno prvič uvedena pred začetkom veljavnosti sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa. Zato je menila, da se sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa kot tako ne uporablja, je pa menila, da bi bila osnovna vodilna načela, določena v njem, uporabna za oceno Komisije, saj združuje prakso Komisije glede ocene združljivosti pomoči na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU (uvodna izjava 129 sklepa o začetku postopka).
- (159) Komisija je zavzela predhodno stališče, da so ukrepi namenjeni spodbujanju pomembnega projekta skupnega evropskega interesa (uvodna izjava 127 sklepa o začetku postopka). Vendar je glede na sodbo v zadevi Øresund menila, da je primerno oceniti, koliko so ukrepi vključevali samo pomoč za naložbe ali pomoč za naložbe in pomoč za tekoče poslovanje, o čemer Komisija v predhodni preiskavi ni mogla sprejeti sklepa (uvodna izjava 134 sklepa o začetku postopka). Imela je tudi pomisleke glede nujnosti (uvodna izjava 143 sklepa o začetku postopka) in sorazmernosti ukrepov (uvodna izjava 152 sklepa o začetku postopka), saj ni imela na voljo vseh informacij, potrebnih za določitev razumnih omejitev glede zneska in trajanja državnih poroštev ter posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji. Poleg tega ni mogla sprejeti dokončnega sklepa o tem, ali so ukrepi povzročili neupravičeno izkrivljanje konkurence, ki ga njihovi pozitivni učinki ne morejo odtehtati (uvodna izjava 157 sklepa o začetku postopka), in ni mogla oceniti obstoja poroštev ali pogojev za njihovo mobilizacijo (uvodna izjava 160 sklepa o začetku postopka).

3.3 Legitimna pričakovanja

- (160) Komisija je nazadnje opozorila, da bo v okviru formalnega postopka preiskave nadalje proučila natančno obdobje, v katerem bi se lahko konzorcij, Švedska in/ali Danska sklicevali na legitimna pričakovanja, če bi bilo ugotovljeno, da ukrepi pomenijo nezdržljivo državno pomoč (uvodna izjava 181 sklepa o začetku postopka).

4. PRIPOMBE ZAIINTERESIRANIH STRANI

- (161) V tem oddelku so povzete pripombe, ki jih je Komisiji v zvezi s sklepom o začetku postopka predložilo šest zainteresiranih strani⁽⁸⁹⁾. Vse navedene zainteresirane strani opravljajo dejavnosti v sektorju pomorskega prometa (operaterji trajektnih prevozov, pristanišča in združenja). Izrazile so zaskrbljenost zaradi domnevne državne pomoči v korist konzorcija. Na splošno menijo, da ukrepi pomenijo individualno in delno novo pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgovom in v zvezi s katero se državi ne moreta sklicevati na legitimna pričakovanja.

⁽⁸⁷⁾ Sporočilo Komisije – Merila za analizo združljivosti državne pomoči za spodbujanje izvajanj (UL C 188, 20.6.2014, str. 4).

⁽⁸⁸⁾ Nadomestilo ga je Sporočilo Komisije C(2021) 8481 z dne 25. novembra 2021.

⁽⁸⁹⁾ Pritožnik, družbi Scandlines, družba Stena Line, združenje FSS, skupina Grimaldi in pristanišče Trelleborg.

- (162) Več navedenih zainteresiranih strani je trdilo, da je Splošno sodišče v sodbi v zadevi Øresund omejilo diskrecijsko pravico Komisije v zvezi z izidom formalnega postopka preiskave, ker obrazložitev Splošnega sodišča pomeni *prima facie* ugotovitev o nezakonitosti pomoči. Po mnenju navedenih zainteresiranih strani se navedene omejitve nanašajo na opredelitev ukrepov pomoči kot individualne pomoči ali shem in na njihovo združljivost z notranjim trgom. V zvezi s tem opozarjajo, da so sodbe Sodišča zavezujoče za Komisijo na podlagi prvega odstavka člena 266 PDEU.
- (163) Ker menijo, da je model financiranja stalne povezave primerljiv z modelom financiranja stalne povezave prek ožine Fehmarn med Dansko in Nemčijo, več zainteresiranih strani nadalje trdi, da mora Komisija upoštevati tudi obrazložitev Splošnega sodišča v sodbi v zadevi Scandlines in ožina Fehmarn ter sodbi v zadevi Stena Line in ožina Fehmarn, saj se navedeni zadevi nanašata na ista vprašanja.
- (164) Pripombe družb Scandlines, družbe Stena Line, združenja FSS, skupine Grimaldi in pristanišča Trelleborg se v veliki meri prekrivajo. Navedene pripombe bodo zaradi lažjega sklicovanja v nadaljevanju navedene kot pripombe „družb Scandlines in drugih“.

4.1 Obstoje pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (165) Pritožnik je potrdil, da po njegovem mnenju model državnega poročstva in posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji pomenijo državno pomoč, saj bi bilo treba konzorcij šteti za podjetje, ukrepe je mogoče pripisati danski in/ali švedski državi (kot je ustrezno), ukrepi pa lahko vplivajo na trgovino med državami članicami, upravičencu dajejo selektivno prednost in izkrivljajo konkurenco. Zaradi jasnosti opozarja, da se finančni rezultat konzorcija odbojci na ravni njegovih dveh matičnih družb, matična družba na danski strani pa je družba A/S Øresund.
- (166) Čeprav to ni vključeno v področje uporabe sklepa o začetku postopka, je pritožnik dodal, da bi že dejstvo, da sta Danska in Švedska konzorciju neposredno dodelili vlogo edinega graditelja in upravljavca stalne povezave, ne da bi izvedli postopek javnega naročanja za podelitev koncesije za uporabo infrastrukture, samo po sebi pomenilo gospodarsko prednost in vodilo do državne pomoči.
- (167) Poleg tega so družba Stena Line, družbi Scandlines, skupina Grimaldi in združenje FSS izrecno trdili, da konzorcij štejejo za podjetje v smislu člena 107(1) PDEU, saj družba z izvajanjem prevoznih storitev za plačilo opravlja gospodarsko dejavnost. V zvezi s tem so dodali, da po njihovem mnenju za določitev, ali konzorcij opravlja gospodarsko dejavnost, ni pomembno, da konzorcij sam določa svoje cene.

4.2 Opredelitev kot shema ali individualna pomoč

- (168) Pritožnik ter družbi Scandlines in drugi so predložili pripombe na obrazložitev iz sklepa o začetku postopka, v kateri je navedeno, da obstajajo trije možni načini za opredelitev domnevne pomoči, povezane z modelom državnega poročstva, in sicer kot (i) sheme pomoči, (ii) individualne pomoči, dodeljene ob ustanovitvi konzorcija, ali (iii) individualne pomoči, dodeljene vsakič, ko nacionalni organi odobrijo finančno transakcijo konzorcija.
- (169) Pritožnik ter družbi Scandlines in drugi trdijo, da model državnega poročstva in posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji ne štejejo za sheme pomoči v smislu člena 1(d) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije ⁽⁹⁰⁾ (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2015/1589), ker je pomoč dodeljena posebej konzorciju za določen projekt in ker poleg tega ni izpolnjen pogoj, da mora biti dodelitev pomoči mogoča „brez nadaljnjih izvedbenih ukrepov“, saj mora vsako državno poročstvo pred njegovo izdajo posebej odobriti danska ali švedska država. Pomoč bi bilo zato treba šteti za individualno pomoč (tj. *ad hoc* pomoč). V zvezi s tem se pritožnik ter družbi Scandlines in drugi sklicujejo na sodbo v zadevi Øresund ⁽⁹¹⁾, pritožnik pa ugotavlja, da je morala Komisija v skladu s točko 83 sodbe v zadevi Øresund proučiti analizo glede datuma odobritve in števila državnih poročstev ter to, ali gre za novo ali obstoječo pomoč, ne pa to, ali gre za sheme pomoči.

⁽⁹⁰⁾ UL L 248, 24.9.2015, str. 9.

⁽⁹¹⁾ Točke 77, 80 in 83.

- (170) Po trditvah pritožnika iz oddelka 2.1 Obvestila Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev ⁽⁹²⁾ (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o poroštvih iz leta 2008) izhaja, da je treba znesek državne pomoči v okviru porošstva oceniti ob njegovi izdaji, tj. v trenutku, ko država prevzame tveganje, povezano s poroštvom. Pritožnik trdi, da državi z medvladnim sporazumom ali sporazumom o konzorciju nista prevzeli nobenega tveganja, povezanega s poroštvom, da člen 12 medvladnega sporazuma ne pomeni pravno izvršljive pravice in da mora biti za to, da se poroštvo šteje za odobreno, mogoče izmeriti njegov obseg, kar pa na podlagi teh sporazumov ni mogoče, saj trajanje in znesek nista omejena ⁽⁹³⁾.
- (171) Pritožnik v zvezi s tem trdi, da mora konzorcij pridobiti soglasje držav za vse pogodbene obveznosti v zvezi s posojili in posli vrednostnih papirjev, ki morajo biti krite s poroštvom, ki jih izdala državi ⁽⁹⁴⁾. Trdi na primer, da je v programih MTN izrecno določeno, da mora konzorcij za vsako dolžniško transakcijo, dogovorjeno v okviru navedenih programov, ki naj bi bila podprta s poroštvom, pridobiti posamično odobritev vsakega od porokov za navedeno konkretno dolžniško transakcijo. Čeprav priznava, da medvladni sporazum pomeni obljubo ali zavezo s strani držav in med njima, da bosta izdali poroštva, trdi, da ta obljuba ali zaveza ni brezpogojna. Pritožnik trdi, da programi MTN določajo okvirne pogoje za izdajo poroštev, da se konzorciju olajša pridobivanje posojil, saj mu omogočajo, da potencialnim upnikom predstavi pogoje, pod katerimi se lahko izda poroštvo. Navaja tudi, da je bilo v poroštvni listini, ki sta jo državi podpisali leta 1996, določeno, da državi jamčita le za dolžniške instrumente, ki sta jih odobrili pred njihovo izdajo – take odobritve so bile podane za vsako izdajo dolžniških instrumentov v okviru švedskega programa MTN.
- (172) Pritožnik kot drug primer navaja, da je morala, da bi se določbe poroštvne listine z dne 22. maja 2001 uporabljale za katero koli tranšo dolžniških instrumentov, ki jih je izdal konzorcij v okviru programa EMTN, tako tranšo dolžniških instrumentov pred njeno izdajo pisno odobriti vsaka od obeh držav.
- (173) Pritožnik trdi, da sta državi do novembra 2019 izdali skoraj 250 posebnih poroštev. To vključuje 96 poroštev v okviru programa EMTN, 34 poroštev v okviru švedskega programa MTN, 44 poroštev za posojila zasebnih posojilodajalcev, 14 poroštev v zvezi s kreditnimi aranžmaji za kratkoročna posojila v komercialnih bankah, 60 poroštev za obveznosti iz krovnih pogodb za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti in eno poroštvo za globalno krovno pogodbo o začasni prodaji. Pritožnik je predložil podroben pregled različnih finančnih instrumentov in različnih državnih poroštev v zvezi z njimi.
- (174) Pritožnik v okviru navedenega pregleda trdi tudi, da poroštvne listine vsebujejo določbe, v skladu s katerimi lahko državi umakneta poroštvo. V zvezi s tem navaja na primer oddelek 2.3 poroštvne listine z dne 22. maja 2001, ki določa, da sta državi v določenih okoliščinah upravičeni do preklica porošstva, čeprav tak preklic držav ne odvezuje njunih obveznosti iz poroštvne listine iz leta 2001, ki so obstajale pred datumom preklica.
- (175) Poleg tega pritožnik trdi, da se je, če bi se šlo, da se s členom 12 medvladnega sporazuma podeljuje zakonska pravica do pomoči v obliki državnih poroštev, ta ukrep pomoči od takrat spremenil, ker so bili pogoji, povezani s poroštvom, bistveno spremenjeni. Zaradi pogojev poroštev v okviru švedskega programa MTN so se obveznosti držav v obliki sekundarnih poroštev na primer spremenile v osebna poroštva. Če bi se šlo, da se z medvladnim sporazumom konzorciju odobri državno poroštvo, bi se poroštvo v skladu s švedsko zakonodajo šlo za sekundarno, ker ni jasne podlage za to, da se razlaga kot osebno poroštvo. Splošno načelo švedskega prava je, da je treba poroštvo razlagati kot sekundarno poroštvo, razen če obstaja jasna podlaga za to, da se poroštvo razlaga kot osebno poroštvo. Opredelitev kot sekundarno poroštvo pomeni, da je odgovornost poroka subsidiarna, obveznost plačila pa nastane le, če dolжник sam ne more izpolniti svojih obveznosti. Upnik mora torej dokazati dolžnikovo

⁽⁹²⁾ UL C 155, 20.6.2008, str. 10.

⁽⁹³⁾ Pritožnik se v zvezi s tem sklicuje na oddelek 3.2 obvestila o poroštvih iz leta 2008.

⁽⁹⁴⁾ Pritožnik se sklicuje na sporazum o sodelovanju iz leta 1997 in poznejši sporazum o sodelovanju iz leta 2004, ki po njegovem mnenju vsebujeta tako določbo.

nezmožnost plačila, preden lahko vloži zahtevek pri poroku. Tudi sekundarno poroštvo se v skladu s švedsko zakonodajo na splošno ne obravnava kot ovira za stečaj. Pri osebnem poroštvu se zahteva jasna pisna ali ustna zaveza, v kateri je običajno navedeno, da je porok odgovoren za svoj dolg in je zato primarno odgovoren. Upniku ni treba dokazati dolžnikove plačilne nezmožnosti. Osebo poroštvo se v skladu s švedsko zakonodajo obravnava kot ovira za stečaj, ker pogoji, ki urejajo poroštvo, upniku prepovedujejo, da bi vložil predlog za stečaj dolžnika. Pritožnik trdi, da so poroštva, povezana s švedskim programom MTN, osebna poroštva. Če je torej Komisija ugotovila, da je bila z medvladnim sporazumom konzorciju podeljena zakonska pravica do državnega poroštva, so se pogoji za navedeno državno poroštvo s švedskim programom MTN bistveno spremenili. Poroštva, povezana s švedskim programom MTN, tako kot vsa poroštva, ki sta jih izdali državi pod tako spremenjenimi pogoji, zato pomenijo novo pomoč.

- (176) Poleg tega je pritožnik po tem, ko je Komisija 20. marca 2020 sprejela končni sklep v zadevi v zvezi z ožino Fehmarn⁽⁹⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: končni sklep o ožini Fehmarn), predložil analizo posledic navedene zadeve za oceno stalne povezave. Pritožnik meni, da nacionalne ureditve, ki konzorciju dajejo pravico do državnih poroštev, nasprotno kot v zadevi v zvezi z ožino Fehrman ne zajemajo samo enega zakonodajnega besedila in enega sporazuma, temveč več različnih aktov in sporazumov, ki skupaj tvorijo pogoje, ki urejajo poroštva. Poleg tega je medvladni sporazum mednarodni sporazum med dvema dualističnima državama, ki ne priznavata neposredne uporabe mednarodnih sporazumov samih po sebi. Konzorcij tudi še ni bil ustanovljen ob sklenitvi medvladnega sporazuma 23. marca 1991 ali ob podpisu sporazuma o konzorciju 27. januarja 1992. Konzorcij je bil pri švedskem uradu za registracijo družb registriran šele 23. julija 1993. Dokler ni upravičenca, ni mogoče podeliti nobene zakonske pravice. Na podlagi nacionalnega izvajanja navedenih sporazumov tudi ni mogoče sklepati, da je bila z začetkom veljavnosti izvedbenih aktov konzorciju podeljena zakonska pravica do financiranja stalne povezave s posojili, zavarovanimi z državnim poroštvom. Pritožnik trdi tudi, da se sporazum o sodelovanju iz leta 1997 razlikuje od sporazuma z dne 29. maja 2017 med družbo Femern A/S in dansko centralno banko, ministrstvom za finance in ministrstvom za promet⁽⁹⁶⁾, saj vsebuje podrobne določbe⁽⁹⁷⁾ o odnosih med strankami v zvezi z izdajanjem poroštev.

- (177) Pritožnik zato meni, da vsak posamezni sporazum o državnem poroštvu pomeni ločeno *ad hoc* pomoč.

- (178) Po mnenju družb Scandlines in drugih Komisija ne upošteva Uredbe (EU) 2015/1589 in krši načelo prevlade prava Unije o državni pomoči nad nacionalnim pravom, ko v uvodni izjavi 107 sklepa o začetku postopka navaja, da je treba stališče pritožnika uravnotežiti s trditvijo držav, da državni organi izvajajo državna poroštva, kot so določena v medvladnem sporazumu, sporazumu o konzorciju in njunem nacionalnem pravu. Po mnenju družb Scandlines in drugih mora Komisija strogo uporabljati pravne določbe Uredbe (EU) 2015/1589.

⁽⁹⁵⁾ Sklep Komisije (EU) 2020/1472 z dne 20. marca 2020 o državni pomoči SA.39078 – 2019/C (ex 2014/N), ki jo je Danska zagotovila podjetju Femern A/S (UL L 339, 15.10.2020, str. 1).

⁽⁹⁶⁾ Glej uvodno izjavo 256 končnega sklepa o ožini Fehrman.

⁽⁹⁷⁾ Pritožnik je predložil naslednje navedbe: odstavek 14: „[k]onzorcij čim prej pridobi soglasje obeh porokov za vse transakcije konzorcija, kot so posojila, vključno z bančnimi krediti, in posle z izvedenimi finančnimi instrumenti. Poroki v zvezi s tem ocenijo, ali so transakcije pomembne ali bi lahko bile pomembne za obseg obveznosti iz poroštva, tveganje poroka in vse okoliščine, ki bi lahko vplivale na poroštvo/poroke. Poroki bodo ohranili pripravljenost, potrebno za zagotovitev, da se lahko transakcija odobri pred rokom za sprejetje, razen v izjemnih okoliščinah.“ Odstavek 15: „[k]onzorcij ne sme sklepati poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti za nasprotnimi strankami, ki jih poroki predhodno niso odobrili.“ Odstavek 16: „[k]onzorcij pridobi soglasje porokov za vso pogodbeno dokumentacijo v zvezi z njegovimi posojili in posli z izvedenimi finančnimi instrumenti.“

- (179) Poleg tega družbi Scandlines in drugi menijo, da Komisija pomoč obravnava kot pomoč, ki spada v shemo pomoči, in ne upošteva *ad hoc* narave pomoči, saj trdi, da bi lahko ukrepi pomoči pomenili individualno pomoč, dodeljeno v določenem trenutku, tj. leta 1992, kar je v nasprotju s členom 1(d) in (e) Uredbe (EU) 2015/1589 ter sodbo v zadevi Øresund. Po njihovem mnenju ni mogoče sprejeti dejstva, da je bilo v enem samem primeru odobrenih toliko ločenih državnih poroštev – odobrenih je bilo namreč več kot 100 za različne finančne transakcije, zneske in trajanja v obdobju več kot 25 let – katerih pogojev ali nujnosti ni bilo mogoče predvideti leta 1992. Tak sklep bi bil mogoč le na podlagi splošne določbe, ki bi dovoljevala odobritev več ukrepov pomoči, kar je po njihovem mnenju mogoče le v okviru sheme pomoči. Združenje FSS in pristanišče Trelleborg se sklicujeta tudi na stališče Sodišča v zadevi C-438/16 P ⁽⁹⁸⁾, v kateri je Sodišče zavrnilo pojem „shema shem pomoči“.

4.3 Opredelitev kot nova ali obstoječa pomoč

- (180) Po mnenju pritožnika je bil zastaralni rok v zvezi z modelom državnega porošstva prekinjen 13. maja 2013, ko je Komisija po pritožbi od Danske in Švedske zahtevala informacije. Model državnega porošstva zajema več posameznih ukrepov pomoči, zato vsa porošstva, odobrena po 13. maju 2003, pomenijo novo pomoč. Pritožnik trdi, da je trenutek odobritve trenutek, ko državi prevzame tveganje, povezano s poroštvom. Pred navedenim trenutkom ni prenosa državnih sredstev. Pritožnik zato ugotavlja, da se novo porošstvo odobri vsakič, ko državi izdane odobritev za določeno posojilo ali finančni instrument. Po navedbah pritožnika je bilo skoraj 90 navedenih odobritev (glej uvodno izjavo 173) izdanih po 13. maju 2003 in zato pomenijo novo pomoč.
- (181) Poleg tega pomoč iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, dodeljena v obdobju od 10 let pred prekinitvijo zastaralnega roka, pomeni novo pomoč.
- (182) Družba Stena Line, družbi Scandlines in skupina Grimaldi izhajajo tudi iz tega, da gre za *ad hoc* pomoč ob vsakem dogovoru o novem posojilu ali kreditnem aranžmaju. V zvezi s tem se sklicujejo na sodbo Sodišča v zadevi France Télécom (v nadaljnjem besedilu; sodba v zadevi France Télécom) ⁽⁹⁹⁾, v skladu s katero se člen 15(2) Uredbe (ES) št. 659/1999 „sklicuje na dodelitev pomoči upravičencu, in ne na datum sprejetja sheme pomoči. Glede tega je treba poudariti, da se lahko določitev datuma dodelitve pomoči razlikuje glede na naravo zadevne pomoči. V primeru večletne sheme v obliki nakazil ali občasne dodelitve ugodnosti sta torej lahko datum sprejetja pravnega akta, ki je podlaga za dodelitev pomoči, in datum, ko so upravičenci dejansko deležni ugodnosti, precej narazen. V takem primeru je treba za izračun zastaralnega roka šteti, da je pomoč dodeljena upravičencu šele na datum, ko mu je dejansko dodeljena.“ Družba Stena Line, družbi Scandlines in skupina Grimaldi menijo, da navedeno načelo očitno velja tudi za *ad hoc* pomoč. Menijo, da se pomoč v obliki državnih poroštev dodeli na dva načina: prvič, vsakič, ko konzorcij najame posojilo, zavarovano z državnim poroštvom, in drugič, vsakič, ko konzorcij ne plača tržne premije za taka posojila. Pomoč iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji se dodeli vsakič, ko danski organi uporabijo posebne določbe, da na novo dodelijo ugodnosti, ki so v njih določene. Po mnenju družbe Stena Line, družb Scandlines in skupine Grimaldi zato vsa državna porošstva in ugodnosti iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, dodeljene po letu 2003, pomenijo novo pomoč.

4.4 Združljivost ukrepov pomoči

4.4.1 Opredelitev projekta glede na sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa

- (183) Pritožnik ne nasprotuje temu, da bi Komisija za oceno združljivosti uporabila osnovna vodilna načela iz sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa. Opozarja, da je treba element pomoči količinsko opredeliti, vsako pomoč za tekoče poslovanje ločiti od pomoči za naložbe, ugotoviti nujnost in sorazmernost ukrepov ter opredeliti in dokazati, da so pogoji za unovčenje zadostni.

⁽⁹⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 19. septembra 2018, Komisija/Francija in IFP Énergies nouvelles, C-438/16 P, ECLI:EU:C:2018:737, točka 71.

⁽⁹⁹⁾ Sodba Sodišča z dne 8. decembra 2011, France Télécom SA/Evropska komisija, C-81/10 P, ECLI:EU:C:2011:811, točke 80, 81 in 82.

4.4.2 Določitev elementa pomoči

- (184) Pritožnik poudarja, da je treba določiti element pomoči za državna poroštva in za posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji ter da je poznavanje tega, kako določiti element pomoči, ne da bi se zahtevala natančna končna številka, nujen predpogoj za oceno nujnosti in sorazmernosti pomoči.
- (185) Družba Stena Line, družbi Scandlines in skupina Grimaldi trdijo, da težko izračunajo znesek pomoči na podlagi modela državnega poroštva in posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji. Kar zadeva državna poroštva, pomoč ne bi zajemala le odsotnosti zahteve po plačilu (tržne) premije, ampak, ker je malo verjetno, da bi katera koli zasebna stranka ponudila taka poroštva zaradi zelo velikega tveganja, povezanega s projektom, tudi celoten znesek posojil, zavarovanih s poroštvom.
- (186) Pristanišče Trelleborg trdi, da zneska pomoči ni mogoče določiti, ker v sklepu iz leta 2014 ni parametrov, ki bi omogočali njegovo količinsko opredelitev. Ker so bili v času odobritve državnih poroštev obeti glede donosnosti konzorcija taki, da mu nihče ni bil pripravljen odobriti nobenega poroštva, element pomoči ne zajema le razlike med tržno premijo za poroštvo in dejansko plačano premijo, ampak tudi samo državno poroštvo. Vrednost državnega poroštva ustreza osnovni vrednosti posojila. Kar zadeva posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, pristanišče Trelleborg dodaja, da element pomoči ustreza razliki med zneskom, ki bi ga konzorcij plačal, če bi se uporabljala splošna davčna pravila, in zneskom, ki ga je dejansko plačal.

4.4.3 Dodelitev pomoči za tekoče poslovanje

- (187) Pritožnik se pri zatrjevanju, da je splošno znano, da državna poroštva krijejo stroške gradnje in stroške poslovanja stalne povezave, sklicuje na sodbo v zadevi Øresund⁽¹⁰⁰⁾, člen 10 medvladnega sporazuma, člen 4(3) sporazuma o konzorciju, uvodno izjavo 50 sklepa iz leta 2014⁽¹⁰¹⁾ ter sporazuma o sodelovanju iz let 1997 in 2004. Pritožnik in družba Stena Line menita, da državna poroštva konzorciju omogočajo, da pri določanju cen ne upošteva stroškov⁽¹⁰²⁾. Pritožnik meni, da je treba pri državnih poroštvih in posebnih danskih pravilih o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji razlikovati med pomočjo za izgradnjo stalne povezave in pomočjo za njeno obratovanje.
- (188) Pritožnik se sklicuje tudi na sodbo v zadevi Scandlines in ožina Fehmarn⁽¹⁰³⁾ ter opozarja, da se lahko pomoč, dodeljena po tem, ko je znesek dolga upravičenca dosegel raven, pri kateri bo njegov dohodek verjetno presegel stroške poslovanja in odplačila dolga pod običajnimi tržnimi pogoji, torej preden je dolg v celoti odplačan, šteje za pomoč za tekoče poslovanje. Poleg tega je predložil pripombe k uvodni izjavi 124 sklepa o začetku postopka in navedel, da so bila tveganja projekta stalne povezave po začetku njenega obratovanja omejena. Meni, da državna poroštva za posojila, najeta za kritje stroškov poslovanja konzorcija, niso primerna in niso potrebna za izvedbo naložbe v stalno povezavo (zaradi česar se ta primer razlikuje od projekta *Hinkley Point C*⁽¹⁰⁴⁾). Da bi bila pomoč za tekoče poslovanje upravičena, mora biti tudi časovno omejena in se mora zmanjševati.

⁽¹⁰⁰⁾ Točke 108, 111 in 116.

⁽¹⁰¹⁾ Pritožnik se v zvezi s tem sklicuje tudi na točko 107 sodbe v zadevi Øresund.

⁽¹⁰²⁾ Pritožnik na primer meni, da znižanje cen, ki ga je konzorcij uvedel 29. novembra 2019 za segment tovarnega prometa, brez državnih poroštev ne bi bilo mogoče. Zadevni primer se je nanašal zlasti na vsa vozila dolžine 9 metrov ali več, za katera je bila po mnenju pritožnika cena ponoči znižana za 15 % glede na običajno ceno, in vsa vozila, daljša od 20 metrov, za katera bi se zaračunavala enaka tarifa kot za vozila, dolga od 9 do 20 metrov. Pritožnik zato trdi, da je namen znižanja cene izključno preusmeritev tovarnega prometa s trajektnih storitev pritožnika na stalno povezavo. Družba Stena Line trdi, da je konzorcij kmalu po odprtju stalne povezave leta 2000 znižal svoje cestnine za avtomobile in tovornjake za 40 % oziroma 50 %.

⁽¹⁰³⁾ Točka 242.

⁽¹⁰⁴⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 12. julija 2018, Republika Avstrija/Evropska komisija, T-356/15, ECLI:EU:T:2018:439.

- (189) Družba Stena Line, družbi Scandlines in skupina Grimaldi menijo, da pomoč za tekoče poslovanje, ki je prepovedana, ni le pomoč, dodeljena v operativni fazi projekta, ampak vsa pomoč, ki se nanaša na stroške poslovanja, tudi v fazi gradnje projekta ⁽¹⁰⁵⁾. To pomeni, da pomoč, dodeljena konzorciju, ne sme kriti nobenih posojil za refinanciranje, saj taka posojila v skladu z njihovo razlago odstavka 111 sodbe v zadevi Øresund pomenijo prepovedano pomoč za tekoče poslovanje. Pritožnik meni, da je treba pri državni pomoči, ki izhaja iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, tako kot pri državnih poroštvih razlikovati med pomočjo za izgradnjo stalne povezave in pomočjo za njeno obratovanje.
- (190) Družba Stena Line, družbi Scandlines in skupina Grimaldi menijo, da infrastrukturni projekti, kot je stalna povezava, ne upravičujejo brisanja meje med pomočjo za naložbe in pomočjo za tekoče poslovanje, kot je domnevno navedeno v uvodni izjavi 131 sklepa o začetku postopka. Poleg tega zlasti obsežni projekti ne bi smeli biti upravičeni do pomoči za tekoče poslovanje ⁽¹⁰⁶⁾. Navajajo tudi več argumentov, da bi dokazali, da se sodba v zadevi Hinkley Point C v obravnavani zadevi ne uporablja. Nazadnje odločno nasprotujejo predlogu Komisije iz uvodne izjave 132 sklepa o začetku postopka o morebitni enakovrednosti državnih poroštev in vnaprejšnje kapitalske injekcije.
- (191) Po navedbah pritožnika ekonomska ocena interne stopnje donosnosti in neto sedanje vrednosti konzorcija ⁽¹⁰⁷⁾ (glej uvodno izjavo 201) kaže, da bi konzorcij lahko financiral stalno povezavo pod komercialnimi pogoji brez državnih poroštev od leta 2003, kar po mnenju pritožnika pomeni, da pomoč od takrat naprej pomeni pomoč za tekoče poslovanje.

4.4.4 Nujnost pomoči

- (192) Pritožnik meni, da bi morala Komisija za oceno, ali je pomoč potrebna, opraviti izračun, podoben tistemu iz njenega sklepa iz leta 2015 v zvezi z ožino Fehmarn ⁽¹⁰⁸⁾ ⁽¹⁰⁹⁾, ko je izračunala interno stopnjo donosnosti projekta in jo primerjala s tehtanim povprečjem stroškov kapitala (WACC). Pomoč kot taka je lahko potrebna le, če je interna stopnja donosnosti nižja od tehtanega povprečja stroškov kapitala. Pritožnik ugotavlja, da konzorcij za namene navedenega izračuna sam meni, da je življenjska doba stalne povezave vsaj 100 let. Izvesti je treba ločeno analizo potrebe po pomoči v zvezi z operativno fazo stalne povezave. Pritožnik meni, da za presojo nujnosti pomoči ni treba oceniti, ali so bili ukrepi sprejeti v času, ko je na splošno veljalo, da za javno financiranje infrastrukturnih projektov ne veljajo pravila Unije o državni pomoči. Kar zadeva vprašanje, ali bi bilo mogoče obsežen infrastrukturni projekt, kot je stalna povezava, izvesti brez javne podpore, navaja, da so razvoj, financiranje, gradnjo in obratovanje predora pod Rokavskim prelivom ⁽¹¹⁰⁾ izvajale zasebne družbe na podlagi javnega razpisa, na katerem je bila zasebnim podjetjem podeljena koncesija.

⁽¹⁰⁵⁾ V zvezi s tem se sklicujejo na točki 106 in 108 sodbe v zadevi Øresund.

⁽¹⁰⁶⁾ Zainteresirane strani se sklicujejo zlasti na točko 14 Smernic Komisije o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 (UL C 209, 23.7.2013, str. 1), ki določa, da „[...] so velika podjetja bolj verjetno pomembni akterji na zadevnem trgu, zato lahko naložba, za katero se odobri pomoč, izkrivlja konkurenco in trgovino na notranjem trgu“.

⁽¹⁰⁷⁾ Poročilo sta pripravila dr. Sten Nyberg, profesor ekonomije na Univerzi v Stockholmu in predsednik Centra za evropsko pravo in ekonomijo v Stockholmu, ter dr. Mattias Ganslandt, izredni profesor ekonomije na Visoki šoli za ekonomijo in management Univerze v Lundu ter direktor Centra za evropsko pravo in ekonomijo v Stockholmu.

⁽¹⁰⁸⁾ Sklep Komisije z dne 23. julija 2015 o državni pomoči SA.39078 (2014/N) (Danska) za financiranje projekta stalne povezave prek ožine Fehmarn (C(2015) 5023 final), (UL C 325, 2.10.2015, str. 1), uvodna izjava 103, in sodba v zadevi Scandlines in ožina Fehmarn, točka 211.

⁽¹⁰⁹⁾ Pritožnik se je sprva skliceval na sklep iz opombe 108, vendar je ob sprejetju končnega sklepa v navedeni zadevi predložil dodatne pripombe (glej uvodno izjavo 199).

⁽¹¹⁰⁾ Odločba Komisije 88/568/EGS z dne 24. oktobra 1988 o postopku v skladu s členom 85 Pogodbe EGS (IV/32.437/8 – Eurotunnel) (UL L 311, 17.11.1988, str. 36) in Odločba Komisije C(2015) 1816 final z dne 22. junija 2005 v zadevi v zvezi z državno pomočjo N 159/2005 – Združeno kraljestvo – Financiranje tovornega predora EWSI pod Rokavskim prelivom (UL C 314, 10.12.2005, str. 2).

- (193) Rezultati ekonomske ocene stalne povezave, ki jo je pritožnik naročil septembra 2019 (uvodna izjava 191), zlasti interne stopnje donosnosti in tehtanega povprečja stroškov kapitala konzorcija po različnih scenarijih, so povzeti v uvodnih izjavah 201 do 206.

4.4.5 Sorazmernost pomoči

- (194) Pritožnik ter družbi Scandlines in drugi, ki se sklicujejo na sodbo v zadevi Øresund⁽¹¹¹⁾, trdijo, da pomoč ni sorazmerna, ker trajanje, znesek ali število državnih poroštev in posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji niso omejeni, prav tako pa zadevna poročstva in pravila niso povezana s specifičnimi finančnimi transakcijami. Poleg tega je obdobje odplačevanja dolga nejasno in se spreminja.
- (195) Poleg tega je po mnenju pritožnika ter družb Scandlines in drugih pomembno navesti, da je Splošno sodišče v svoji sodbi v zadevah Scandlines in ožina Fehmarn⁽¹¹²⁾ ter Stena Line in ožina Fehmarn⁽¹¹³⁾ odločilo, da je pomoč lahko potrebna in sorazmerna le do takrat, „ko bi si lahko upravičenec na podlagi svojega denarnega toka brez pomoči iz državnih poroštev ali državnih posojil izposojal na konkurenčnem trgu“. Ta trenutek je običajno dosežen, ko se znesek dolga upravičenca zniža na raven, na kateri bi dohodek lahko presegel stroške poslovanja in odplačevanje dolga pod tržnimi pogoji, in torej pred popolnim poplačilom dolga. Nekatere zainteresirane strani so navedle, da se zato lahko pomoč, ki presega navedeno raven, šteje za pomoč za tekoče poslovanje, česar Komisija v izpodbijani odločbi ni utemeljila. Po mnenju zainteresiranih strani je torej očitno, da mora biti pomoč omejena na trenutek, ko lahko upravičenec sam pridobi posojila na odprtem trgu.
- (196) Pritožnik se sklicuje na ugotovitve Splošnega sodišča v sodbi v zadevi Scandlines in ožina Fehmarn⁽¹¹⁴⁾, ko trdi, da je pomoč sorazmerna do zneska, pri katerem projekt postane donosen. Poleg tega je Splošno sodišče v sodbi v zadevi Øresund ugotovilo, da za presojo sorazmernosti ni pomembno, da bi druge oblike financiranja s strani držav bolj finančno obremenile državni proračun⁽¹¹⁵⁾ ali da bi bolj neposredne oblike pomoči morda lahko pomenile pomembnejše pomoči⁽¹¹⁶⁾. Pritožnik s sklicevanjem na letno poročilo družbe SVEDAB za leto 2014 nadalje trdi, da je konzorcij vsaj do leta 2012 dosegel prag dobička, ko ni imel neto dobička ali izgube, in da bi lahko konzorcij naslednje leto svojim matičnim družbam razdelil dividende ali delež v dobičku. Sklicuje se tudi na posodobitev raziskave družbe S&P Global Ratings z dne 18. novembra 2016, pri čemer navaja, da je konzorcij začel odplačevati dolg leta 2004, torej pet let prej, kot je bilo načrtovano, in da je bil od leta 2000 poslovni dobiček konzorcija pozitiven in je ostal pozitiven. Navaja, da je lastniški kapital konzorcija leta 2016 postal pozitiven in da je konzorcij po lastnih navedbah začel izplačevati dividende matičnim družbam leta 2018, ko je bila izplačana dividenda v višini 1,1 milijarde DKK (0,15 milijarde EUR) za davčno leto 2017, ter da so se matične družbe leta 2018 odločile povečati letno izplačilo dividend, zaradi česar naj bi bil dolg konzorcija nato poplačan šele leta 2050, kar je precej pozneje kot je bilo pričakovano, tj. leta 2033. Poleg tega danska država iz družbe A/S Øresund črpa denar za druge namene kot za odplačilo dolga, povezanega s stroški danskih cestnih in železniških povezav z zaledjem. Obdobje odplačevanja za konzorcij se je zato podaljšalo. Po mnenju pritožnika je na podlagi navedenih ugotovitev jasno, da je dohodek konzorcija precej visok in očitno celo zadosten za financiranje drugih projektov ter da bo verjetno presegel stroške poslovanja in odplačila dolga pod običajnimi tržnimi pogoji.

⁽¹¹¹⁾ Točke 118–139.

⁽¹¹²⁾ Točka 242.

⁽¹¹³⁾ Točka 213.

⁽¹¹⁴⁾ Točka 224.

⁽¹¹⁵⁾ Točki 191 in 153.

⁽¹¹⁶⁾ Točka 153.

- (197) Pritožnik v zvezi s tem opozarja tudi, da je med večjimi danskimi družbami v javni lasti, ki jim je danska država zagotovila poroštva, vključno s tistimi, ki so odgovorni za gradnjo in obratovanje mostu Great Belt ter za stalno povezavo prek ožine Fehmarn, konzorcij edini, ki ne plačuje nobenih premij za državna poroštva, medtem ko skoraj vse druge družbe plačajo 0,15 % na neporavnan dolg. Po mnenju pritožnika to jasno kaže, da bi se gradnja in obratovanje stalne povezave lahko dosegla z manjšo pomočjo kot 0-odstotno premijo.
- (198) Pritožnik se posebej sklicuje na uvodno izjavo 150 sklepa o začetku postopka, v kateri je Komisija navedla, da se zdi, da naj bi posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji prispevala k izvedljivosti projekta, zaradi česar so učinki poroštev in prednost navedenih posebnih pravil medsebojno odvisni. Pritožnik meni, da je ta trditev napačna. Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji pomenijo dodatne prednosti v primerjavi z državnimi poroštv in jih za namene pravil o državni pomoči ni mogoče šteti za medsebojno odvisne. Pritožnik je Komisijo pozval, naj od konzorcija zahteva davčne napovedi, da bi pravilno izračunala obseg prednosti, ki se je z navedenimi posebnimi pravili zagotovila konzorciju.
- (199) Pritožnik je predložil pripombe tudi po tem, ko je analiziral analizo sorazmernosti iz končnega sklepa o ožini Fehmarn. Opozarja zlasti na razliko med predhodnim tveganjem (pred gradnjo) in naknadnim tveganjem (po začetku obratovanja stalne povezave), potrebo po ponovni oceni državne pomoči po gradnji in omejitve (področje uporabe omejeno na gradnjo, dajanje prednosti odplačilu posojil, ki jih subvencionira država, in provizija za poroštvo), ki so potrebne tudi za zagotovitev sorazmernosti državne pomoči za stalno povezavo.
- (200) Družba Stena Line je nadalje trdila, da glede na dejstvo, da je bila stalna povezava dobičkonosna ter da so bili denarni tokovi konzorcija pozitivni in so do leta 2004 presegli njegove stroške poslovanja in odplačila dolga, državna pomoč konzorciju ni bila sorazmerna vsaj od leta 2004.
- (201) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 191 in 193, je pritožnik naročil ekonomsko oceno interne stopnje donosnosti in tehtanega povprečja stroškov kapitala konzorcija, da bi analiziral, ali in kdaj bi konzorcij lahko financiral stalno povezavo pod tržnimi pogoji brez državnih poroštev. Pritožnik trdi, da imajo državna poroštva dva učinka na financiranje. Prvič, poroštva so konzorciju omogočila, da se je v prvih 17 letih delovanja zadolžil za več kot 100 % svojega lastniškega kapitala in dolgov (negativni lastniški kapital do leta 2016). Drugič, poroštva so konzorciju omogočila najemanje posojil z nižjimi stroški kot primerljivim družbam (konzorcij je pridobil bonitetno oceno AAA). Pritožnik dodaja, da so državna poroštva privedla do dejanske povprečne zapadlosti dolga konzorcija (skoraj pet let), ki je zelo kratka v primerjavi z ekonomsko življenjsko dobo sredstev (več kot 100 let). V oceni je bilo ugotovljeno, da bi konzorcij leta 2003 ali 2004, tj. le nekaj let po začetku obratovanja stalne povezave, lahko financiral stalno povezavo pod komercialnimi pogoji brez državnih poroštev. V vseh scenarijih (ki se nanašajo na izvedene scenarije občutljivosti) državna pomoč od leta 2009 ali 2010 ni bila več potrebna. Da bi se lahko sprejel ta sklep, je bilo v študiji opravljenih več analiz, vključno s primerjavo interne stopnje donosnosti konzorcija z izračunom tehtanega povprečja stroškov kapitala na podlagi 37 primerljivih družb, tržnimi pogoji za dolg in lastniški kapital na Danskem (glej uvodno izjavo 202) ter oceno tržne vrednosti konzorcija v obdobju 2000–2018 (glej uvodno izjavo 203).
- (202) Ekonomska ocena vključuje analizo letnih poročil konzorcija, ki kaže, da je interna stopnja donosnosti konzorcija na podlagi linearne projekcije rezultatov poslovanja v 100-letnem obdobju 7,2-odstotna (pred obdavčitvijo), če je obdobje omejeno na 40 let, pa je interna stopnja donosnosti 6,2-odstotna. Tehtano povprečje stroškov kapitala primerljivih nesubvencioniranih družb je bilo v 100-letnem scenariju leta 2004 nižje od interne stopnje donosnosti konzorcija⁽¹¹⁷⁾. Po mnenju pritožnika zato od takrat državna pomoč ni bila več potrebna (med svetovno finančno krizo je tehtano povprečje stroškov kapitala v 100-letnem scenariju začasno preseglo interno stopnjo donosnosti, vendar je bilo od leta 2009 nižje od interne stopnje donosnosti). V 40-letnem scenariju je bilo tehtano povprečje stroškov kapitala primerljivih družb od leta 2010 nižje od interne stopnje donosnosti.

⁽¹¹⁷⁾ V skladu s poročilom analiza primerljivih družb ter tržnih pogojev za dolg in lastniški kapital na Danskem kaže, da se je tehtano povprečje stroškov kapitala primerljivih družb v obdobju 2000–2018 zmanjšalo z 9,3 % na 3,0 %. Na Švedskem se je z 8,7 % zmanjšalo na 3,3 %.

- (203) Ocena tržne vrednosti konzorcija (na podlagi diskontiranih denarnih tokov) v letih od 2000 do 2018 kaže, da vrednost diskontiranih denarnih tokov presega stroške projekta od leta 2003 (izračunane s povprečno obrestno mero konzorcija na podlagi linearne projekcije rezultatov poslovanja v 100-letnem obdobju). Po trditvah pritožnika nadaljnja analiza občutljivosti kaže, da so sklepi zanesljivi za krajša in daljša obdobja denarnih tokov. Analiza kaže zlasti, da je v vseh scenarijih diskontirani znesek prihodnjih denarnih tokov višji od skupnih stroškov od leta 2009. Pritožnik na podlagi tega sklepa, da bi moral biti nakup konzorcija za komercialnega akterja privlačen od leta 2003, vsekakor pa od leta 2009. Po njegovem mnenju to pomeni, da bi konzorcij lahko financiral stalno povezavo pod tržnimi pogoji brez državnih poroštev od leta 2003 ali vsaj od leta 2009.
- (204) Pritožnik je predložil tudi analizo likvidnostne vrzeli konzorcija, ki so jo pripravili isti avtorji. Leta 1999, pred začetkom uporabe stalne povezave, je bilo tehtano povprečje stroškov kapitala primerljivih družb nekoliko višje (8,0 %) od interne stopnje donosnosti (7,2 %) projekta stalne povezave. Zaradi tega je leta 1999 nastala likvidnostna vrzel v višini 2,9 milijarde DKK (0,39 milijarde EUR), kar upravičuje omejeno državno pomoč. Pritožnik zaradi celovitosti ugotavlja, da je likvidnostna vrzel leta 2000 znašala 5,9 milijarde DKK (0,79 milijarde EUR) zaradi višjega tehtanega povprečja stroškov kapitala primerljivih podjetij (9,3 %), vendar poudarja, da so bila državna poročstva že od začetka obratovanja stalne povezave preveč velikodušna.
- (205) Glede na analizo bi lahko konzorcij zaradi državnih poroštev svoje stroške v celoti financiral z dolgom, za katerega je obrestna mera leta 1999 znašala le 3 %, leta 2000 pa 3,5 %. To pomeni, da je tehtano povprečje stroškov kapitala konzorcija znašalo le od 3 % do 3,5 % (100-odstotno financiranje z dolgom). Interna stopnja donosnosti v višini 7,2 % je zato precej višja od tehtanega povprečja stroškov kapitala konzorcija, model državnega poročstva pa je nesorazmeren in neupravičen. Državna pomoč bi morala privedi le do zmanjšanja tehtanega povprečja stroškov kapitala za 0,8 % (z 8 % na 7,2 %), tako da bi bilo tehtano povprečje stroškov kapitala konzorcija enako interni stopnji donosnosti projekta stalne povezave. V skladu s poročilom je nesorazmerna državna pomoč v neto sedanji vrednosti, količinsko opredeljena z obrestno mero konzorcija iz leta 1999, znašala 54,3 milijarde DKK (7,28 milijarde EUR), količinsko opredeljena z obrestno mero iz leta 2000 pa 41,8 milijarde DKK (5,60 milijarde EUR).
- (206) Avtorji poročila so predložili tudi dodatno analizo neto sedanje vrednosti konzorcija, ki temelji na primerjavi obrestne mere, ki se uporablja za konzorcij, in obrestne mere družbe s 100-odstotnim financiranjem z dolgom z oceno AAA. Namen analize je bil količinsko opredeliti znesek nesorazmerne državne pomoči. Analiza temelji na dejstvu, da bo imela stalna povezava, če je interna stopnja donosnosti višja od povprečne letne obrestne mere konzorcija, pozitivno neto sedanjo vrednost oziroma je donos projekta višji od stroškov. Pritožnik na tej podlagi poudarja tudi, da so bila državna poročstva preveč velikodušna in so že ob začetku obratovanja stalne povezave vodila v nesorazmerno državno pomoč. Ta sklep je nadalje podprt z analizo letnih donosov in rent.
- (207) Poleg tega je pritožnik predložil memorandum, ki se nanaša na nekatere ugotovitve Komisije iz končnega sklepa o ožini Fehmarn v zvezi s financiranjem stalne povezave, zlasti kar zadeva sorazmernost.
- (208) Nazadnje, pritožnik je predložil pripombe na letno poročilo konzorcija za leto 2020, saj je začel konzorcij spomladi 2020 izvajati več pobud, s katerimi je svoj dolg zaradi najemanja posojil, za katera jamčita državi, prenesel na posojila brez državnih poroštev. Pritožnik je opazil povezane bonitetne ocene in sklenil, da imajo subjekti v državni lasti že zdaj prednost zaradi dejstva, da je država lastnica, kar v očeh njihovih upnikov pomeni večje dodatno jamstvo. Pritožnik ugotavlja tudi, da znesek, pridobljen s posojili brez državnih poroštev v letu 2020, predstavlja približno 28 % bruto posojil konzorcija, kar dodatno kaže, da so bila državna poročstva nesorazmerna že v prvih letih obratovanja.
- (209) Družba Stena Line se sklicuje na sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa in opozarja, da lahko izračun likvidnostne vrzeli vključuje le upravičene stroške. Glede na to, da se cestne in železniške povezave z zaledjem štejejo za ločen projekt, trdi, da stroški takih objektov niso pomembni za izračun, koliko pomoči bi lahko prejela stalna povezava. V zvezi s tem ugotavlja, da je konzorcij leta 2018 prilagodil svojo dividendno politiko, da bi se osredotočil predvsem na čim večje zmanjšanje dolga v lastniških družbah A/S Øresund in SVEDAB, ki sta odgovorni za cestne in železniške povezave z zaledjem. Družba Stena Line trdi, da je to jasen dokaz, da se z državno pomočjo konzorciju za stalno povezavo financirajo neupravičeni stroški.

4.4.6 *Preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence in test tehtanja*

- (210) Po mnenju pritožnika pomoč, ki jo vsebujejo državna poročstva in posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, povzroča neupravičeno izkrivljanje konkurence.
- (211) Pritožnik navaja, da cilj projekta stalne povezave nikoli ni bil nadomestiti trajektnih storitev med Helsingborgom in Helsingørjem, niti se to ni štel za nujno ali neizogibno posledico projekta. Poleg tega opozarja, da povezava med pristaniščema Helsingborg in Helsingør, ki sta del omrežja TEN-T, povezuje ceste E47, E4 in E20 v omrežju TEN-T ter s tem srednjo Evropo z nordijskimi državami. Sklicuje se na enega glavnih ciljev omrežja TEN-T, ki je prispevati k nizkim emisijam toplogrednih plinov, čistemu prometu in nizkim emisijam ogljika, ter ugotavlja, da so njegovi brezemisijski trajekti zelena alternativa stalni povezavi. Nazadnje se sklicuje na belo knjigo Komisije o načrtu za enotni evropski prometni prostor ⁽¹¹⁸⁾, v kateri je Komisija ugotovila, da so „odprava davčnih izkrivljanj in neutemeljenih subvencij ter neovirana in neizkrivljena konkurenca [...] potrebn[i] tudi za zagotovitev enakih pogojev za različne načine prevoza, ki so si v neposredni konkurenci“. Pritožnik meni, da bi bile družbeno-gospodarske posledice ukinitve njegove trajektne storitve katastrofalni. V zvezi s tem opozarja, da državna poročstva konzorciju omogočajo, da določi umetno nizke cestnine za stalno povezavo, kar konzorciju omogoča, da poveča obseg prometa in svoj tržni delež. Državna poročstva konzorciju omogočajo, da prevzame večja tveganja, pri čemer je stečaj dejansko izključen. Pritožnik opozarja tudi na drug mehanizem, ki povzroča izkrivljanje trga, ki je povezan s cilji držav, da spodbujata promet prek stalne povezave. Ker konzorcij podpirata državi, bi se tudi cilj konzorcija s strogega povečanja dobička preusmeril na povečanje obsega prometa. To je mogoče zaradi državnih poroštev.

4.4.7 *Pogoji za unovčenje državnih poroštev*

- (212) Pritožnik ob sklicevanju na obvestilo o poroštvih iz leta 2008 opozarja, da Komisija ne more odobriti pomoči v obliki državnih poroštev, razen če vnaprej pozna pogoje za aktivacijo navedenih poroštev. Po njegovem mnenju ni pogojev za unovčenje poroštev, določenih v posojilnih pogodbah, sklenjenih med konzorcijem in zadevnimi finančnimi institucijami, zato Komisija ne more ugotoviti, da so državna poročstva združljiva z notranjim trgom.

4.5 **Legitimna pričakovanja**

- (213) Pritožnik ter družbi Scandlines in drugi trdijo, da je treba sodbo v zadevi Øresund razlagati tako, da so legitimna pričakovanja konzorcija in držav po sodbi v zadevi Aéroports de Paris izključena.
- (214) Zato trdijo, da je Splošno sodišče v sodbi v zadevi Øresund ⁽¹¹⁹⁾ izrecno odločilo, da lahko legitimna pričakovanja obstajajo le za obdobje pred sodbo v zadevi Aéroports de Paris, in ne vsaj do leta 2000, kot se zdi, da je Komisija domnevala v uvodni izjavi 178 sklepa o začetku postopka.
- (215) Pritožnik se sklicuje na sodno prakso, navedeno v sodbi v zadevi Øresund ⁽¹²⁰⁾, v kateri so naštet trije kumulativni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za utemeljitev zahtevka za varstvo legitimnih pričakovanj: (i) organi morajo upravičencu dati natančna, brezpogojna in skladna zagotovila, ki izhajajo iz pooblaščenih in zanesljivih virov, (ii) ta zagotovila morajo biti taka, da pri subjektu, na katerega so naslovljena, ustvarijo legitimno pričakovanje, in (iii) dana zagotovila morajo biti v skladu z veljavnimi predpisi.

⁽¹¹⁸⁾ Bela knjiga, Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu (COM(2011) 144 final), odstavek 59.

⁽¹¹⁹⁾ Točka 322.

⁽¹²⁰⁾ Točka 306: sodba Splošnega sodišča z dne 30. junija 2005, Branco/Komisija, T-347/03, ECLI:EU:T:2005:265, točka 102 in navedena sodna praksa; sodba Splošnega sodišča z dne 23. februarja 2006, Cementbouw Handel & Industrie/Komisija, T-282/02, ECLI:EU:T:2006:64, točka 77; sodba Splošnega sodišča z dne 30. junija 2009, CPEM/Komisija, T-444/07, ECLI:EU:T:2009:227, točka 126.

- (216) Pritožnik ter družbi Scandlines in drugi priznavajo obstoj legitimnih pričakovanj do sodbe v zadevi Aéroports de Paris, vendar menijo, da zagotovila, ki jih je Komisija dala v dopisih iz leta 1995, niso bila več v skladu s pravili, ki so se uporabljala po navedeni sodbi. Družbi Scandlines in drugi trdijo, da bi pravica do sklicevanja na legitimna pričakovanja v vsakem primeru prenehala veljati po koncu triletnega prehodnega obdobja, ki upravičencu omogoča, da svoje ravnanje prilagodi glede na nove pravne okoliščine ⁽¹²¹⁾.
- (217) Poleg tega pritožnik trdi, da po sodbi v zadevi Aéroports de Paris ni dvoma, da bi razumen in preudaren gospodarski subjekt lahko predvidel, da bi Komisija lahko sprejela sklep, s katerim bi ugotovila, da za zadevne ukrepe pomoči veljajo pravila o državni pomoči. Pritožnik ter družbi Scandlines in drugi menijo, da bi morali državi in konzorcij prilagoditi svoje ravnanje v skladu s sodbo ter da je treba obdobje med sodbo v zadevi Aéroports de Paris in domnevno prekinitvijo zastaralnega roka šteti za dovolj časa za prilagoditev in priglasitev zadevnih ukrepov pomoči Komisiji.
- (218) Nazadnje, pritožnik trdi, da se, tudi če bi državi leta 1992 po mnenju Komisije odobrili državni poroštvi, ki pomenita individualno *ad hoc* pomoč, na načelo legitimnih pričakovanj očitno ni mogoče sklicevati za obdobje po 13. maju 2003. V nasprotnem primeru bi se državi lahko sklicevali na načelo legitimnega pričakovanja, da bi konzorciju še naprej zagotavljali državna poroštva brez plačila kakršne koli premije in brez omejitev glede zneskov, ki jih je treba zavarovati s poroštvom, ter časa, v katerem jih je mogoče odobriti, dokler menita, da je to potrebno.

4.6 Vračilo pomoči

- (219) Družbi Scandlines in drugi menijo, da bi bilo treba pomoč iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji ter državnih poroštev, odobrenih od leta 2003, vrniti. To zadeva zlasti državna poroštva za vsa posojila, najeta za refinanciranje prvotnega dolga, in pomoč za vse druge stroške poslovanja, ki se krijejo s posojili. Pristanišče Trelleborg poudarja, da je treba dejanska državna poroštva preklicati, konzorcij pa mora tudi vrniti razliko med tržno premijo in plačano premijo. Družba Stena Line je trdila, da je treba zahtevati vračilo (i) vsake pomoči, dodeljene po letu 2004 (ker bi si konzorcij vsaj od leta 2004 lahko izposojal pod tržnimi pogoji), (ii) pomoči za tekoče poslovanje, dodeljene v letih 2003 in 2004, ter (iii) za leti 2003 in 2004 razliko med cenami stalne povezave, ki temeljijo na dejanskih stroških, in cenami, določenimi nižje od stroškov, ter državnih poroštev in državnih posojil ⁽¹²²⁾, s katerimi so se krili stroški poslovanja.
- (220) Pritožnik dodaja, da tudi če bi Komisija pomoč razglasila za združljivo z notranjim trgovom, to ne bi pomenilo naknadne legalizacije ukrepov, izvedenih v nasprotju s členom 108(3) PDEU, in da bi bilo treba obresti obračunati od datuma dodelitve vsake nove pomoči.
- (221) Združenje FSS, pristanišče Trelleborg in skupina Grimaldi trdijo, da državna poroštva in posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji niso bila priglašena Komisiji na podlagi člena 108(3) PDEU in zato pomenijo nezakonito pomoč. To vključuje državna poroštva in pomoč iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, dodeljeno po sprejetju sklepa iz leta 2014, ki je bil pozneje razveljavljen. Ker ni dokazov o tem, da sta Danska in Švedska prenehali dodeljevati državna poroštva in pomoč, ki izhaja iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, bi morala Komisija sprejeti sklep, s katerim bi Danski in Švedski naložila, naj prenehata dodeljevati nova poroštva, Danski pa, naj preneha dodeljevati pomoč, povezano s posebnimi danskimi pravili o prenosu izgub in amortizaciji, ter začasno ustavi obstoječa državna poroštva in ugodnosti, povezane s posebnimi danskimi pravili o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, dokler Komisija ne sprejme sklepa o njihovi združljivosti z notranjim trgovom.

⁽¹²¹⁾ Sklicujejo se na sodbo Splošnega sodišča z dne 16. oktobra 2014, Alcoa Trasformazioni/Komisija, T-177/10, ECLI:EU:T:2014:897, točka 72.

⁽¹²²⁾ Družba Stena Line ni predložila nobenih dodatnih ali posebnih informacij o tem, na katera državna posojila se sklicuje.

- (222) Pritožnik meni, da ima nesorazmerna državna pomoč konzorciju trajne posledice, ki jih je treba popraviti z ukrepi, usmerjenimi v prihodnost. Zgolj ukinitvev državne pomoči s preklicem in ukinitvijo državnih poroštev ne bi zadostovala za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev za stalno povezavo in trajekte. Pritožnik se v zvezi s tem sklicuje na točko 96 sodbe v zadevi Øresund, v kateri je Splošno sodišče poudarilo, da bi bila po mnenju Komisije likvidacija konzorcija glede na medvladni sporazum pravno nemogoča. V obvestilu o poroštvih iz leta 2008 je navedeno, da lahko ugodnejši pogoji financiranja, ki jih pridobijo podjetja, ki so zaradi svoje pravne oblike izvzeta iz običajnih pravil o stečaju ali drugih postopkov v primeru insolventnosti, pomenijo državno pomoč, zato bi imel konzorcij še naprej veliko prednost, tudi ko bi državi prenehali izdajati posebne sporazume o državnih poroštvih.
- (223) Pritožnik meni, da je treba s takimi ukrepi, usmerjenimi v prihodnost, ponovno vzpostaviti običajne stroške, običajne cilje in običajna poslovna tveganja upravljavca stalne povezave. Natančneje, meni, da obstajajo tri možne rešitve za ponovno vzpostavitev običajnih tržnih pogojev za promet čez ožino Øresund, in sicer privatizacija stalne povezave, ustanovitev stalne povezave kot javnega podjetja s spremenljivimi delnicami, ki kotirajo na borzah v Københavnu in/ali Stockholmu, ali podelitev koncesije neodvisnemu upravljavcu pod komercialnimi pogoji.

5. PRIPOMBE DRŽAV

- (224) V tem oddelku so opisane pripombe držav k sklepu o začetku postopka. Navedene pripombe vsebujejo ugotovitve držav glede pripomb zainteresiranih strani, ki so bile organom držav predložene v nezaupni obliki. Ta oddelek vključuje tudi dodatne informacije, ki sta jih državi predložili v odgovor na posebna vprašanja Komisije.

5.1 Pojasnila dejstev v zvezi s sklepom o začetku postopka

- (225) Državi sta predložili pojasnila dejstev v zvezi z opisnim delom sklepa o začetku postopka.
- (226) Državi sta zlasti pojasnili, da v švedskem ali danskem pravu ni pravne podlage za zagotavljanje državnih posojil konzorciju. To je pojasnilo k uvodni izjavi 31 sklepa o začetku postopka, v kateri je navedeno, da lahko konzorcij pridobi državna posojila pri danski nacionalni banki proti plačilu letne provizije v višini 0,15 % vrednosti neodplačanih posojil in ob plačilu letne obrestne mere, ki jo določi minister za finance. Državi navajata, da je razlog za to morda zamenjava med financiranjem konzorcija in financiranjem družbe A/S Øresund, tj. danske matične družbe konzorcija. Danski minister za finance je v skladu s členom 7(1) zakona o gradnji (zdaj člen 10(4) zakona Sund & Bælt) pooblaščen, da krije finančne potrebe družbe A/S Øresund z državnimi posojili, kadar je to ustrezno.
- (227) Državi poudarjata, da je neposredna posledica medvladnega sporazuma, švedske in danske izvedbene zakonodaje ter sporazuma o konzorciju ta, da sta morali državi od datuma ustanovitve konzorcija jamčiti za vsa posojila in druge finančne instrumente, ki jih je konzorcij najel za financiranje stalne povezave. Švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka sta odgovorna za praktično upravljanje poroštev v zvezi s posebnimi posojili in načini financiranja, vendar nimata pristojnosti, da bi konzorciju zavrnila odobritev poroštev, ki jih potrebuje za financiranje projekta.
- (228) Danska je sporazum o konzorciju odobrila 4. februarja 1992, Švedska pa 13. februarja 1992. Zato je navedeni sporazum začel veljati 13. februarja 1992. Državi sta nadalje pojasnili, da konzorcij ni registriran pri švedskem uradu za registracijo družb, kot trdi pritožnik (uvodna izjava 176), saj je edinstvena pravna oseba. Vendar je bil od 23. julija 1993 registriran za plačilo DDV in prispevkov za socialno varnost. Da bi konzorcij pridobil pravice in obveznosti, ni treba, da se registrira pri švedskem uradu za registracijo družb.

- (229) Državi sta predložili dodatne podrobnosti o tem, kaj je določeno v sklepu švedskega parlamenta v zvezi z obveznostjo solidarnega državnega poročstva (uvodna izjava 89), in o praktičnem izvajanju obveznosti solidarnega državnega poročstva s strani švedskega urada za javni dolg (uvodne izjave 91 do 94). Kar zadeva izvajanje obveznosti državnega poročstva na Danskem, sta se državi sklicevali na oddelek 8 zakona o gradnji in na pripravljalne opombe k zakonu o gradnji, povezane s členom 8 (uvodna izjava 95).
- (230) Državi sta navedli, da so bile praktične upravne ureditve švedskega urada za javni dolg in danske nacionalne banke (s sporazumi o sodelovanju) uvedene, da bi se Švedski in Danski omogočilo spremljanje politike financiranja konzorcija in vplivanje nanjo. Državi lahko s tem mehanizmom zagotovita, da konzorcij ne prekorači svojega pooblastila in da se izvaja politika financiranja, ki zmanjšuje dolgoročno tveganje držav. Z njegovo pomočjo lahko torej zagotovita, da pomoč, dodeljena konzorciju, ne presega tistega, kar je potrebno.
- (231) Državi sta predložili posodobljen pregled neporavnane dolga konzorcija.

5.2 Obstoje pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

5.2.1 Konzorcij kot upravičenec

- (232) Državi priznavata, da je konzorcij upravičenec modela državnega poročstva. Vendar danski organi ne priznavajo, da je konzorcij upravičenec posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji. V zvezi s tem poudarjajo, da je konzorcij partnerstvo, ki je glede na danska davčna pravila transparentno. Zato naj ne bi bil konzorcij tisti, ki bi lahko imel korist od posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, ampak družba A/S Øresund, pa še to le za polovico dohodka in stroškov, ki jih je imel konzorcij.
- (233) V skladu z dansko davčno zakonodajo so vsa partnerstva davčno transparentna. Družbi A/S Øresund zato ne koristi dejstvo, da je konzorcij davčno transparenten, ampak posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji. Navedena pravila so oblikovana posebej za družbo A/S Øresund kot partnerico v konzorciju. Družba A/S Øresund ne opravlja lastnih dejavnosti na konkurenčnem trgu, zato ne prejema državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU. Danski organi poleg tega trdijo, da je treba obravnavano zadevo razlikovati od zadeve C-128/16 P⁽¹²³⁾, v kateri je Sodišče menilo, da je davčno transparenten subjekt upravičenec na podlagi davčnih ukrepov, ker davčna transparentnost konzorcija pomeni, da vse morebitne davčne ugodnosti prejmejo njegovi lastniki.
- (234) Danski organi zato trdijo, da konzorcij zaradi posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji ni pridobil nobene gospodarske prednosti.

5.2.2 Konzorcij ne opravlja gospodarske dejavnosti

- (235) Državi vztrajata pri svojem stališču, kot je navedeno v oddelku 4.2.1 sklepa o začetku postopka, da načrtovanja, gradnje in obratovanja stalne povezave ni mogoče šteti za gospodarsko dejavnost, ki spada na področje uporabe člena 107(1) PDEU. Po njunem mnenju sta gradnja in upravljanje stalne povezave značilna primera izvajanja javnih pooblastil za načrtovanje, ki ju člen 107(1) PDEU ne zajema in ju ne bi smel zajemati. Zato model državnega poročstva in posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji ne spadajo na področje uporabe pravil Unije o državni pomoči.

⁽¹²³⁾ Sodba Sodišča z dne 25. julija 2018, Komisija/Španija in drugi, C-128/16 P, ECLI:EU:C:2018:591.

- (236) Državi se v svojem odgovoru na sklep o začetku postopka sklicujeta na svoja prejšnja stališča, predložena v okviru postopka predhodne preiskave za zadeve SA.36558, SA.38371 in SA.36559, ter potrjujeta, da vztrajata pri mnenjih iz navedenih stališč. V zvezi s tem sta državi trdili, da je Komisija do začetka 21. stoletja v skladu z dolgoletno prakso odločanja dosledno menila, da gradnja infrastrukture, ki jo opravi javni organ in je pod nediskriminatornimi pogoji na voljo vsem potencialnim uporabnikom, ni gospodarska dejavnost, ki spada na področje uporabe pravil Unije o konkurenci. Nasprotno, take dejavnosti so se štejele za izvajanje javnih pooblastil (za načrtovanje), da bi se zagotovila splošna prometna infrastruktura.
- (237) Državi sta trdili, da so cilji, ki sta jih želeli doseči z gradnjo stalne povezave, očitno in izključno cilji javne politike, povezani zlasti s spodbujanjem kulturnega, regionalnega in gospodarskega razvoja ter sodelovanja med državama. Trdili sta, da se sodba v zadevi *Aéroports de Paris* in sodba Splošnega sodišča v zadevi *Leipzig Halle* z dne 24. marca 2011, ki jo je Sodišče potrdilo 19. decembra 2012 ⁽¹²⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: sodbi v zadevi *Leipzig Halle*), ne uporabljata nujno za infrastrukturne projekte, kot je stalna povezava. Običajni vlagatelji nasprotno kot pri letališčih ne morejo izvajati razvoja in upravljanja čezmejnih mostov, pri katerih je potrebna sklenitev mednarodnih sporazumov. Pri gradnji in upravljanju mostov ni prišlo do podobne liberalizacije kot v letalskem sektorju. Trdita, da položaj v primeru stalne povezave ni enak kot v sodbah v zadevi *Leipzig Halle*, saj namen gradnje stalne povezave nikoli ni bila širitev poslovnih dejavnosti konzorcija; konzorcij je nastal izključno zaradi izvajanja ciljev javne politike in ne zaradi opravljanja gospodarskih dejavnosti.
- (238) Državi poleg tega trdita, da se dejavnosti konzorcija nanašajo izključno na gradnjo in obratovanje stalne povezave, tj. na javne naloge, ki so neposredna posledica ukrepov javnega načrtovanja. Osnovni pogoji za gospodarske dejavnosti konzorcija so vnaprej določeni in rezultat izvajanja javnih pooblastil s strani držav. Konzorcij opravlja svoje javne naloge v omejenem gospodarskem krogu; zato ni tveganja, da bi se lahko njegove dejavnosti financiranja na podlagi modela državnega poročstva uporabile za navzkrižno subvencioniranje drugih dejavnosti, ki niso povezane z njegovimi javnimi nalogami. V tem smislu so dejavnosti in načini financiranja konzorcija primerljivi z dejavnostmi in načini financiranja (drugih) javnih organov, ki zaračunavajo pristojbine na podlagi stroškov za zagotavljanje posebnih javnih dobrin ali storitev svojim uporabnikom, kot so izdelava nekaterih uradnih dokumentov, na primer potnih listov in vozniških dovoljenj, ter zdravstveni pregledi in preverjanje dobrobiti živali, ki jih izvajajo veterinarske agencije. Kadar so subjekti v državni lasti izključno pooblaščen za opravljanje takih javnih nalog v zaprtem gospodarskem krogu, je treba njihove dejavnosti šteti za izvajanje javnih pooblastil. Državi v zvezi s tem opozarjata, da je konzorcij v 100-odstotni javni lasti in da noben zasebni subjekt ne bi mogel imeti koristi od modela državnega poročstva.
- (239) Državi sta poleg tega trdili, da se za konzorcij ne more šteti, da konkurira pritožnikovim trajektnim storitvam. Cenovna politika konzorcija vpliva na poslovanje pritožnika, vendar to ni posledica konkurenčnega razmerja med dvema primerljivima akterjema, ki ponujata zamenljive storitve na istem trgu. Nasprotno, pritožnik ponuja komercialno trajektno storitev, konzorcij pa ponuja javno dobro v obliki dostopa do določenega dela cestne in železniške infrastrukture. Ko konzorcij določi ceno za to javno dobro, deluje v okviru odločitve javne politike v zvezi s financiranjem stalne povezave, vključno s cestnimi in železniškimi povezavami z zaledjem. Zato se razmerje med konzorcijem in pritožnikom bistveno razlikuje od običajnih konkurenčnih razmerij.
- (240) Državi sta kljub temu predložili dodatne argumente v zvezi z opredelitvijo modela državnega poročstva in posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji kot sheme pomoči ali individualne pomoči, o njihovi opredelitvi kot nove ali obstoječe pomoči ter o obstoju legitimnih pričakovanj.

⁽¹²⁴⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 24. marca 2011, *Freistaat Sachsen in Land Sachsen-Anhalt ter drugi/Komisija*, združeni zadevi T-443/08 in T-455/08, ECLI:EU:T:2011:117, potrjena po pritožbi s sodbo Sodišča z dne 19. decembra 2012, *Mitteldeutsche Flughafen AG in Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Komisija*, C-288/11 P, ECLI:EU:C:2012:821.

5.3

Opredelevitev modela državnega poroštva kot sheme ali individualne pomoči

- (241) Po mnenju držav je opredelitev modela državnega poroštva bistveno vprašanje, pri presoji pa je treba ustrezno upoštevati namen Uredbe (EU) 2015/1589 in praktične posledice te opredelitve za stalno povezavo in za druge podobne primere.
- (242) Po mnenju držav besedilo Uredbe (EU) 2015/1589 določa, da model državnega poroštva zajema *ad hoc* pomoč in ne shem pomoči. Državi zato menita, da model državnega poroštva ni namenjen „podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način“, in da je poleg tega „povezan z določenim projektom“. Po njunem mnenju je to podprto z dejstvom, da je konzorcij subjekt za posebne namene z nalogami, povezanimi s stalno povezavo, in da so državna poroštva, zagotovljena konzorciju, neločljivo povezana in omejena na dejavnosti, povezane z gradnjo in obratovanjem stalne povezave. Zato trdita, da model državnega poroštva zajema individualno pomoč.
- (243) Državi menita, da se model državnega poroštva v tem primeru bistveno razlikuje od, na primer, posrednih poroštev, odobrenih javnim podjetjem v obliki nacionalne zakonodaje, ki izključuje stečaj ⁽¹²⁵⁾.
- (244) Državi se v zvezi s tem sklicujeta na pravno teorijo, v kateri so navedeni primeri shem pomoči, ki spadajo v opredelitev iz drugega dela člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589, vključno s shemo, v skladu s katero določeno podjetje prejme letno nadomestilo za izgube, nastale pri opravljanju storitve splošnega gospodarskega pomena ⁽¹²⁶⁾, in davčnimi spodbudami, katerih trajanje ali znesek nista omejena in ki se dodelijo določenim podjetjem ⁽¹²⁷⁾. Take sheme se po mnenju držav tudi po namenu in naravi bistveno razlikujejo od modela od modela državnega poroštva, odobrenega konzorciju.
- (245) Poleg tega je po mnenju držav iz medvladnega sporazuma ter izvedbene zakonodaje na Švedskem in Danskem jasno razvidno, da so bila solidarna državna poroštva konzorciju leta 1992 odobrena za nedoločen čas in nepreklicno kot pravni in ekonomski predpogoj za obveznost konzorcija, da vzpostavi in upravlja stalno povezavo. Državi imata zato jasno in nedvoumno pravno obveznost druga do druge in do konzorcija, da zagotovita, da državi jamčita za poznejše finančne transakcije, ki spadajo na področje uporabe medvladnega sporazuma in izvedbene zakonodaje. Trdita, da dejstvo, da morata to obveznost nato upravljati švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka, ne pomeni, da imata državi možnost zavrniti poroštvo za take transakcije.
- (246) Po mnenju držav bi bilo zato treba model državnega poroštva opredeliti kot model, ki zajema dve individualni *ad hoc* pomoči, ki sta bili dodeljeni ob ustanovitvi konzorcija 13. februarja 1992. Državi sta bili od navedenega dne pravno zavezani, da zagotovita vsa finančna sredstva, ki jih konzorcij potrebuje za vzpostavitev in začetek uporabe stalne povezave. Menita, da je ta sklep podprt s pravno ureditvijo in ekonomsko utemeljitvijo modela državnega poroštva.
- (247) Kar zadeva pravno ureditev, državi trdita, da sta švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka odgovorna za praktično upravljanje sporazumov o poroštvu v zvezi s posebnimi posojili in načini financiranja, vendar nimata pristojnosti, da bi konzorciju zavrnili poroštvo za financiranje projekta. Čeprav švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka občasno izdeta, ponovno izdeta ali potrđita prvotna poroštva za določenega posojilodajalca, to ne spremeni pravne obveznosti držav do konzorcija, da jamčita za finančne obveznosti konzorcija v zvezi s projektom.

⁽¹²⁵⁾ V zvezi s tem se sklicujeta na sodbo Sodišča z dne 3. aprila 2014, Francoska republika/Evropska komisija, C-559/12, ECLI:EU:C:2014:217.

⁽¹²⁶⁾ Mederer, W., Pesaresi, N., in Van Hoof, N., EU Competition Law: Volume IV, State aid, Book 1 (Konkurenčno pravo EU: zvezek IV, Državna pomoč, knjiga 1), Claeys & Casteels, 2008, str. 566.

⁽¹²⁷⁾ Heidenhain, M., ur., European State Aid Law: A Handbook (Pravo Evropske unije o državni pomoči: priročnik), Beck/Hart, 2010, str. 587 in 588; in Sinnaeve, A. in Slot, P. J., „The new Regulation on State aid procedures“ (Nova uredba o postopkih državne pomoči), Common Market Law Review 36, izdaja 6, 1999, str. 1153–1194, str. 1161.

- (248) Državi ugotavljata, da besedilo ustreznih določb medvladnega sporazuma, vsebina nacionalne izvedbene zakonodaje in sporazum o konzorciju od njihovega sprejetja niso bili spremenjeni. Pravna podlaga, iz katere izhaja pravica konzorcija, da je njegovo financiranje zavarovano z državnim poroštvom, ostaja nespremenjena, zato državi menita, da so bila državna poročstva konzorciju dokončno in nepreklicno odobrena takrat, ko je pridobil zakonsko pravico do financiranja, zavarovanega z državnim poroštvom, tj. od dneva njegove ustanovitve.
- (249) Državi sta predložili dodatne podrobnosti o izvajanju švedske obveznosti solidarnega državnega poročstva v okviru pritožnikove trditve, da so bila švedska poročstva iz sekundarnih spremenjena v osebna poročstva (uvodna izjava 175). Trdili sta, da se prvotna obveznost solidarnega državnega poročstva ni nikoli spremenila. Obveznost državnega poročstva do konzorcija je bila določena s sklepom švedskega parlamenta na podlagi medvladnega sporazuma. Sklep švedskega parlamenta je bil pozneje izvršen s sklepom švedske vlade z dne 1. aprila 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) in sklepom švedske vlade z dne 23. junija 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3), s katerima je bil švedski urad za javni dolg pooblaščen za izdajo poroštev. V nobenem od navedenih sklepov ni podrobno določeno, kako je treba določiti pogoje posameznih sporazumov o poroštvih. Namesto tega naj bi o tem odločal in to izvajal švedski urad za javni dolg. Švedski parlament in švedska vlada pozneje nista sprejela nobenega sklepa, s katerim bi se spremenila obveznost državnega poročstva, določena s sklepom švedskega parlamenta. Posamezne poroštevne listine so namenjene izpolnitvi pravice, ki je bila konzorciju že dodeljena. Poroštevne listine je treba dejansko razlagati kot osebna poročstva. Vendar to ne pomeni, da gre za spremembo obveznosti poročstva, ki jo ima Švedska do konzorcija, in ne presega pravic, ki so konzorciju podeljene v medvladnem sporazumu ali sklepu švedskega parlamenta. Poleg tega državi ugotavljata, da švedski urad za javni dolg nima zakonske pristojnosti ali pooblastila za spremembo ali podaljšanje prvotne obveznosti solidarnega državnega poročstva – ali za izdajo novega poročstva – brez novega sklepa vlade. Razlike v besedilu v ponovno izdanih poroštevnihih dokumentih v zvezi s posameznimi posojili je treba razlagati kot različne izpolnitve prvotne obveznosti solidarnega državnega poročstva in ne kot nova individualna poročstva.
- (250) Kar zadeva izvajanje danske obveznosti solidarnega državnega poročstva, sta državi pojasnili, da se obveznost državnega poročstva, kot je določena v zakonu o gradnji, od začetka njegove veljavnosti ni spremenila. Pogoji za unovčenje v navedeni zakonodaji niso izrecno določeni, zato se ta obveznost poročstva obravnava kot „simpler kaution“. Dansko pravo o poroštvih razlikuje med „simpler kaution“ in „selvskyldnerkaution“. „Simpler kaution“ pomeni, da mora stranka, ki želi unovčiti poročstvo, poroku dokazati, da glavni zavezanec (dolžnik) ne more poravnati svojih obveznosti. Običajno se to dokazuje tako, (i) da se pri izvršitvi (npr. poskusu navedene stranke, da uveljavlja svojo terjatev do premoženja glavnega zavezanca) ugotovi, da glavni zavezanec ne more poravnati svojih obveznosti ob njihovi zapadlosti, ali (ii) da je glavni zavezanec v stečajnem ali podobnem insolvenčnem postopku. „Selvskyldnerkaution“ pomeni, da lahko stranka, ki želi unovčiti poročstvo, od poroka zahteva plačilo, če glavni zavezanec ni izvršil plačila v ustreznem roku. V skladu z dansko sodno prakso v zvezi s poroštvom se poročstvo običajno razlaga kot „simpler kaution“, razen če ne obstaja jasna podlaga za to, da se razlaga kot „selvskyldnerkaution“. Če torej poročstvo ni jasno opisano kot „selvskyldnerkaution“, mora stranka, želi unovčiti poročstvo, poroku dokazati, da glavni zavezanec ne more poravnati svojih obveznosti ob njihovi zapadlosti.
- (251) V praksi so pogoji za unovčenje podrobneje opredeljeni v sporazumih o poročstvu, izdanih v okviru različnih finančnih transakcij. Iz besedila navedenih sporazumov o poročstvu izhaja, da so ti brezpogojni, zato vlagateljem ni treba uveljavljati terjatev do konzorcija, ampak se lahko ob neizpolnitvi obveznosti obrnejo neposredno na poroke. Upniki niso dolžni začeti nobenih postopkov v primeru insolventnosti. Po drugi strani program EMTN, posojila EIB in krovne pogodbe za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti vsebujejo posebno določbo, ki ureja morebitno insolventnost. V skladu z navedeno določbo se vsi upniki zavežejo, da ne bodo pospešili priprav ali postopkov v primeru insolventnosti ali vložili ali sodelovali pri vložitvi predloga za stečaj, obnovo, upravljanje, prenehanje itd., dokler so s poroštvom krite obveznosti konzorcija.

- (252) Državi sta se sklicevali tudi na končni sklep o ožini Fehmarn in zlasti opozorili na ugotovitev, da je Komisija v uvodni izjavi 253 navedenega sklepa poudarila, da zakon, ki ureja gradnjo in upravljanje stalne povezave prek ožine Fehmarn, vsebuje jasno zavezo države, da bo stroške gradnje financirala z državnimi posojili in/ali državnimi poroštvi, pri čemer lahko minister za finance odloča le o kombinaciji državnih posojil in državnih poroštev. Opozorili sta tudi na uvodno izjavo 256 končnega sklepa o ožini Fehmarn, v kateri je navedeno, da ima minister za finance le omejeno diskrecijsko pravico v zvezi z izvajanjem državnih posojil in državnih poroštev. Danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg sta v zadevi v zvezi z ožino Øresund odgovorna za praktično upravljanje poroštev v zvezi s posebnimi posojili in načini financiranja, pri čemer nimata pristojnosti, da bi zavrnila odobritev poroštev, ki jih konzorcij potrebuje za financiranje projekta. Državi zato trdita, da je diskrecijska pravica v zadevi v zvezi z ožino Øresund še bolj omejena kot v zadevi v zvezi z ožino Fehmarn.
- (253) Državi poleg tega ugotavljata, da je Komisija poudarila, da je pomoč, dodeljena družbi Femern A/S – subjektu za posebne namene, odgovornemu za gradnjo in obratovanje stalne povezave prek ožine Fehmarn – povezana izključno s financiranjem načrtovanja in izgradnje navedene stalne povezave, pri čemer so izključeni drugi projekti in dejavnosti. Trdita, da enako velja v zadevi v zvezi z ožino Øresund. Konzorcij je „subjekt za posebne namene“, ki lahko izvaja le dejavnosti, povezane s stalno povezavo. Celovita ocena obsega poroštev, pri kateri se upošteva dejstvo, da konzorcij ne more izvajati drugih dejavnosti, bi lahko po njunem mnenju vodila le do ugotovitve, da so poročta povezana z določenim projektom.
- (254) Državi ugotavljata, da konzorciju iz istih razlogov kot v zadevi v zvezi z ožino Fehmarn očitno ni dodeljena nova pomoč vsakič, ko se sklene nova transakcija, zavarovana s poroštvom. Končni sklep o ožini Fehmarn torej potrjuje stališče držav, da bi bilo treba državna poročta opredeliti kot dve individualni *ad hoc* pomoči, ki sta bili dodeljeni ob ustanovitvi konzorcija leta 1992.
- (255) Ekonomska utemeljitev modela državnega poročta je čim bolj znižati skupne stroške financiranja projekta. Navedeni cilj bi bil ogrožen, če bi vsaka država po lastni presoji odločala, ali bo v zvezi s konzorcijem izdala poseben sporazum o poroštvu. Model ne bi deloval kot mehanizem financiranja, če bi moral konzorcij državi za državno poročto zaprositi vsakič, ko bi moral najeti novo posojilo. Prav tako ne bi bilo tržno ekonomsko smiselno po eni strani domnevati, da ima konzorcij značilnosti podjetja, ki konkurira drugim udeležencem na trgu, po drugi strani pa domnevati, da bi to podjetje prevzelo odgovornost za financiranje stalne povezave, ne da bi najprej pridobilo jasno zakonsko pravico do financiranja svojih stroškov gradnje z državnimi poroštvu že od samega začetka. Poleg tega državi trdita, da dejstvo, da je bila pomoč dodeljena leta 1992, potrjuje tudi gospodarska stvarnost, zlasti finančni trgi. V povzetku kreditne analize konzorcija z dne 18. novembra 2016, ki jo je izvedla agencija Standard & Poor's, je navedeno, da „[t]a poročta v skladu z njihovim besedilom nepreklicno in brezpogojno krijejo celoten dolg družbe Øresundsbron in plačilo obresti“. Agencija Standard & Poor's je zato bonitetno oceno dolga konzorcija povezala z dolgoročno bonitetno oceno Švedske in Danske, tj. AAA.
- (256) Državi nazadnje trdita, da splošna načela prava Unije o državni pomoči in sodna praksa potrjujejo ugotovitev, da je bila pomoč, ki izhaja iz modela državnega poročta, dodeljena ob ustanovitvi konzorcija. Po njunem mnenju so bile zaveze, da bosta jamčila za posojila konzorcija za stalno povezavo, ob ustanovitvi konzorcija zanesljive, natančne in brezpogojne. Pomoč, ki izhaja iz modela državnega poročta, je bila torej dodeljena leta 1992, ko je konzorcij pridobil brezpogojno in nepreklicno zakonsko pravico, da za financiranje svojih obveznosti v zvezi z določenim projektom uporabi model državnega poročta, tudi če te prihodnje finančne ureditve še niso bile dogovorjene (tj. tudi če poročta dejansko še niso bila izplačana).

5.4

Opredelitev modela državnega poročta kot nove ali obstoječe pomoči

- (257) Državi se sklicujeta na člen 17(2) Uredbe (EU) 2015/1589, v katerem je določeno, da desetletni zastaralni rok (za vračilo) začne teči na dan, ko je nezakonita pomoč dodeljena upravičencu kot individualna pomoč.

- (258) Državi menita, da je desetletni zastaralni rok potekel 13. februarja 2002, kar je deset let po ustanovitvi konzorcija 13. februarja 1992. Vsa pomoč, povezana z modelom državnega poročstva, je zato obstoječa pomoč in je ni mogoče izterjati.
- (259) Švedski organi poleg tega trdijo, da je bila vsaka morebitna pomoč dokončno dodeljena pred pristopom Švedske k Uniji in pred začetkom veljavnosti Sporazuma EGP ⁽¹²⁸⁾ 1. januarja 1994. Zato je solidarno državno poročstvo, ki ga je zagotovila Švedska, obstoječa pomoč v skladu s členom 1(b), točka (i), Uredbe (EU) 2015/1589 in členom 144 Akta o pristopu Avstrije, Finske in Švedske.
- (260) Po mnenju držav je namen temeljnega razlikovanja med „novo pomočjo“ in „obstoječo pomočjo“ ter med „shemo pomoči“ in „*ad hoc* pomočjo“ vzpostaviti ravnesje med dvema temeljnima vidikoma: (i) učinkovitim izvrševanjem pravil o državni pomoči in (ii) pravno varnostjo za države članice, prejemnika pomoči in njegove pogodbene partnerje, ki so svoj položaj prilagodili z zanašanjem na pomoč.
- (261) Državi v zvezi s tem navajata, da je bila temeljna pravna in ekonomska predpostavka za začetek projekta in nastanek izdatkov, povezanih z gradnjo stalne povezave, da sta konzorciju državna poročstva odobrili obe sodelujoči državi in da navedena državna poročstva ostanejo veljavna, dokler dolg konzorcija ne bo v celoti poplačan.
- (262) Državi opozarjata tudi, da bi se lahko vsaka zainteresirana stran ali potencialni konkurent pritožil Komisiji ali uveljavljal člen 108(3) PDEU neposredno pred nacionalnimi sodišči od ustanovitve konzorcija ter v ustreznih rokih v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom. Komisija po poteku navedenih rokov ni pristojna za odreditev izterjave ali za uvedbo ustreznih ukrepov za prihodnost. Trdita, da bi za konzorcij in državi pomenilo nesprejemljivo pravno negotovost, če bi imela Komisija to pristojnost več desetletij po začetku projekta in nastanku dolga.
- (263) Državi navajata, da so se s prakso stalnega refinanciranja posojil zagotovili minimalni skupni stroški izposojanja in da se zaradi posojil, zavarovanih z državnim poročstvom, ki se zato najemajo sproti, konzorcij ne bi smel obravnavati drugače, kot če bi se leta 1992 odločil za zadolževanje v obliki dolgoročnih posojil z državnim poročstvom, ki jih ne bi bilo treba refinancirati.
- (264) Državi na podlagi navedenega trdita, da je bila pomoč, ki izhaja iz modela državnega poročstva, konzorciju dokončno in nepreklicno dodeljena 13. februarja 1992.
- (265) Državi sta se kljub temu in ob upoštevanju svojega stališča, da je pomoč, ki izhaja iz modela državnega poročstva, obstoječa pomoč in je zato ni mogoče izterjati, zavezali, da bosta zagotovili, da bo konzorcij financiral nov dolg in refinanciral obstoječi dolg pod tržnimi pogoji. Obstoječa pomoč konzorciju, ki izhaja iz modela državnega poročstva, bo zato postopoma odpravljena, ko prenehajo veljati neporavnani dolžniški instrumenti konzorcija. Državi sta Komisiji predložili pregled prehoda preostalega dolga na tržne pogoje in pričakovani način odplačevanja. Navedeni dolg se bo refinanciral pod tržnimi pogoji, ko bo zapadel in se bo pojavila potreba po refinanciranju. Zato se bo prihodnje financiranje pod tržnimi pogoji postopoma izvajalo, ko se bodo pojavile prihodnje potrebe po refinanciranju. Državi sta v zvezi s tem potrdili, da konzorcij od sodbe v zadevi Øresund ni pridobil nobenih novih sredstev za financiranje ali refinanciranje, zavarovanih z državnim poročstvom (uvodna izjava 116). Postopno opuščanje se je v praksi torej že začelo.

⁽¹²⁸⁾ Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) (UL L 1, 3.1.1994, str. 3).

5.5 Pripombe glede posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji

- (266) Kar zadeva posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, Danska trdi, da bi bilo treba, če bi se zanje štelo, da spadajo na področje uporabe pravil o državni pomoči, ukrepe obravnavati predvsem kot „obstoječo pomoč“.
- (267) Danska trdi (ob čemer se sklicuje tudi na argumente, predložene v okviru zadeve SA.38371 (2014/CP)), da je zakon o gradnji že od samega začetka in ob upoštevanju posebnih okoliščin, v katerih so stroški gradnje infrastrukture vključevali očitno potrebo po dolgoročnem načrtovanju financiranja družbe A/S Øresund, določal, da bodo za družbo A/S Øresund veljala ugodnejša pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje kot na podlagi splošnega danskega zakona o odmeri davka (člen 15). Zakonodajalec je tako v pripravljanih opombah k zakonu o gradnji izrecno navedel, da je bil razlog za odobritev podaljšane obdobja omejitve za prenos izgub v prihodnje obdobje leta 1991 ta, da družba A/S Øresund ne bi mogla izkoristiti splošno veljavnih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje (s petletno omejitvijo) zaradi velikih izdatkov in neobstoja dobička v obdobju gradnje. Danska ugotavlja, da so bile izgube, nastale pred začetkom uporabe stalne povezave, v glavnem posledica obresti na posojila, ki so bila potrebna za izgradnjo stalne povezave. Stroški financiranja (obresti) niso del stroškov pridobitve, ki se lahko kapitalizirajo kot sredstvo v bilanci stanja konzorcija in na podlagi katerih se lahko uporabi amortizacija. Vendar so stroški obresti odbitni kot odhodek v skladu s splošnim pravilom o odbitku obresti iz splošnega danskega zakona o obdavčitvi dohodka in premoženja ⁽¹²⁹⁾, zato so zaradi njih v začetni fazi projekta nastale izgube.
- (268) Danska glede posebnega danskega pravila o amortizaciji trdi, da je bila družba A/S Øresund v skladu z oddelkom 12 zakona o gradnji zajeta v ločeni pravni podlagi v zvezi z amortizacijo začetnih stroškov pridobitve projekta. Opozorila je, da so običajna pravila o amortizaciji (tj. splošno veljavna pravila) navedena v danskem zakonu o davčni amortizaciji. Danska se je v zvezi s tem sklicevala na pripravljane opombe k zakonu o gradnji, v katerih je navedeno, da navedene določbe ustrezajo podobnim določbam, ki se uporabljajo za „stavbe in druge naprave“ na podlagi takrat veljavnega danskega zakona o davčni amortizaciji, tj. člena 22 konsolidiranega zakona št. 597 z dne 16. avgusta 1991. Pojasnila je, da je treba posebno dansko pravilo o amortizaciji obravnavati kot praktično pravilo, ki omogoča enotno ureditev za vsa sredstva, kar je prvotno kvečjemu škodilo konzorciju, saj se je za vsa sredstva uporabljala najmanj ugodna stopnja amortizacije (druge postavke, kot so stroji, bi se običajno lahko amortizirale hitreje kot pri 6- oziroma 2-odstotni stopnji, vendar je za družbo A/S Øresund veljala največ 6- oziroma 2-odstotna stopnja).
- (269) Po mnenju danskih organov posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje ni mogoče obravnavati kot prednosti, ki jih je treba proučiti ločeno od modela državnega poročstva. Pravila, ki se uporabljajo za družbo A/S Øresund, imajo enak cilj kot model državnega poročstva, in sicer zagotoviti financiranje stalne povezave z najnižjimi stroški. Poleg tega so zneski, ki jih vsebujejo navedene davčne ugodnosti, neločljivo povezani z modelom državnega poročstva, skupni neto učinek pa nevtralizira vsako davčno ugodnost, ki jo je družba A/S Øresund morda prejela. Zniža se zlasti skupni znesek pomoči (bruto ekvivalent nepovratnih sredstev), dodeljene na podlagi modela državnega poročstva, tako da posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje pomenijo manjšo davčno obveznost in s tem manjše breme dolga za konzorcij. Nasprotno pa bi, če za družbo A/S Øresund ne bi veljala posebna pravila, konzorcij nosil večje breme dolga, zato bi bil prek modela državnega poročstva dodeljen višji znesek pomoči. Povedano drugače, osnovni cilj posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje, ki se uporabljajo za družbo A/S Øresund, je bil izboljšati finančno trdnost projekta, in s tem zmanjšati tveganje, povezano z zagotavljanjem posojil konzorciju.
- (270) Danska nadalje trdi, da je, če bi morala za katero koli od posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje veljati pravila o državni pomoči, ustrezno obdobje za upoštevanje morebitnih prednosti, ki izhajajo iz pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje, omejeno na obdobje od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2015, tj. na tri leta. Kar zadeva obdobje od davčnega leta 2002 do vključno davčnega leta 2012, ni bilo nobene prednosti, saj bi lahko vse pravne osebe, ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, svoje izgube brez omejitev prenesle v prihodnja davčna leta. Posebno pravilo o prenosu izgub v prihodnje obdobje, kot je veljalo pred navedenim obdobjem, bi bilo treba šteti za obstoječo pomoč, dodeljeno z začetkom veljavnosti zakona o gradnji.

⁽¹²⁹⁾ „Statsskatteloven“, oddelek 6(1)(e).

Danska v zvezi s tem ugotavlja, da se pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 bistveno razlikuje od položaja, ki je veljal v sodbi v zadevi France Télécom. Zakon o gradnji je že od samega začetka in glede na posebne okoliščine družbe A/S Øresund določal, da bodo za družbo A/S Øresund zaradi dolgoročnega načrtovanja financiranja naložbe v infrastrukturo veljala ugodnejša pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje. Morebitno prednost bi bilo treba šteti za dodeljeno najpozneje ob nastanku izgub, dejstvo, da se izgube uporabijo pozneje, pa ni pomembno za določitev, kdaj je bila prednost dodeljena, in s tem za oceno, ali je pomoč zdaj obstoječa pomoč. Taka prednost torej ni bila določena in odvisna od letne ureditve davčnega prispevka kot v zadevi France Télécom, odpraviti pa bi jo bilo mogoče le s spremembo zakonodaje.

- (271) Danska je predložila tudi dodatne podrobnosti o letnih davčnih napovedih družbe A/S Øresund, zlasti izgubah, prenesenih v prihodnje obdobje in uporabljenih od leta 1992 ter o letnih amortiziranih zneskih. Potrdila je, da so bile uporabljene izgube, ki so nastale več kot pet let prej (in bi torej v skladu z običajnimi pravili že zapadle). Poleg tega se je v obdobju 2013–2015 z izgubami, prenesenimi v prihodnje obdobje, izravnal ves dobiček, kar po običajnih pravilih obdavčitve zaradi veljavne omejitve ne bi bilo mogoče. Danska je poleg tega potrdila, da je bila prva amortizacija v zvezi s sredstvi stalne povezave obračunana za davčno leto 2004 po 6-odstotni stopnji; takrat je bila stopnja amortizacije v skladu z običajnimi pravili obdavčitve 5-odstotna. Družba A/S Øresund je izkoristila tudi možnost 6-odstotne amortizacije v obdobju, ki se je začelo z davčnim letom 2008, ko je bila stopnja amortizacije v skladu z običajnimi pravili obdavčitve 4-odstotna. Danska je potrdila tudi, da je skupni znesek nabrane amortizacije ostal pod 60 % do vključno davčnega leta 2015, po katerem so bila posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji razveljavljena.

5.6 Združljivost ukrepov pomoči

- (272) Državi sta menili, da glede na njuno stališče v zvezi z obstojem državne pomoči in opredelitvijo obstoječe pomoči, kot je opisano v oddelkih 5.2 do 5.5, ni primerno ali potrebno podati podrobnih pripomb o pomislekih glede združljivosti morebitne pomoči konzorciju, izraženih v sklepu o začetku postopka.

5.7 Legitimna pričakovanja

- (273) Splošno sodišče v sodbi v zadevi Øresund po mnenju držav ni sprejelo stališča o legitimnih pričakovanjih za obdobje po sodbi v zadevi Aéroports de Paris. Zato se državi ne strinjata z zainteresiranimi stranmi, ki so vse trdile, da je treba sodbo Splošnega sodišča razlagati tako, da so legitimna pričakovanja konzorcija in držav po 12. decembru 2000 izključena.
- (274) Državi zahtevata, da Komisija, če bo pri oceni državne pomoči ugotovila, da je treba določiti natančni trenutek, od katerega se državi in konzorcij ne morejo več zanašati na legitimna pričakovanja, upošteva posebne okoliščine projekta.
- (275) Natančneje, po njunem mnenju, prvič, je treba priznati, da so konzorcij in državi imeli legitimna pričakovanja v zvezi z ukrepi pred sodbo v zadevi Aéroports de Paris in s tem v celotni fazi gradnje, med katero je nastal dolg konzorcija. Po tem so imeli državi in konzorcij le malo možnosti za spremembo modela financiranja. Državi trdita, da morajo v takem primeru legitimna pričakovanja, pridobljena pred izdajo te sodbe, učinkovati tudi po datumu izdaje sodbe, da bi bila učinkovita. Čeprav se državi in konzorcij po decembru 2000 ne morejo sklicevati na legitimna pričakovanja, so se pričakovanja konzorcija o tem, kako bo lahko financiral in refinanciral svoj dolg za gradnjo, oblikovala pred sodbo v zadevi Aéroports de Paris. Če bi konzorcij z navedeno sodbo izgubil možnost, da se (re)financira z državnimi poroštvi, bi to dejansko ogrozilo neprekinjeno poslovanje konzorcija in v praksi retroaktivno odpravilo legitimna pričakovanja držav in konzorcija pred decembrom 2000.

- (276) Drugič, več kot 20 let po sklenitvi sporazuma o konzorciju leta 1992 in več kot 12 let po začetku obratovanja stalne povezave se nobena od zainteresiranih strani (vključno s pritožnikom) ni pritožila glede državnih poroštev, ki so bila na voljo konzorciju, ali posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji.
- (277) Tretjič, sodba v zadevi Aéroports de Paris konzorciju ali državam ni dala nobenega razloga za domnevo, da za stalno povezavo veljajo pravila o državni pomoči. Sodba je bila zelo specifična in se je takrat obravnavala kot zadeva v letališkem sektorju, ki je povezana z liberalizacijo navedenega sektorja. Poleg tega, kot je navedeno v uvodni izjavi 276, Komisija ali katera koli tretja oseba konzorciju ali državam več kot 12 let po začetku obratovanja stalne povezave ni dala razloga za dvom o zakonitosti financiranja konzorcija.
- (278) Državi zato ob upoštevanju navedenih treh argumentov in posebnih okoliščin tega primera trdita, prvič, da bi morala legitimna pričakovanja veljati tudi za ukrepe pomoči v korist konzorcija po sodbi v zadevi Aéroports de Paris, in do takrat, ko bo dolg zaradi gradnje v celoti poplačan. V nasprotnem primeru bi bila legitimna pričakovanja konzorcija in držav pred decembrom 2000 brez pomena.
- (279) Drugič, državi vsekakor menita, da so se legitimna pričakovanja nadaljevala, dokler Splošno sodišče 19. septembra 2018 ni razglasilo ničnosti sklepa iz leta 2014, saj konzorcij in državi pred tem datumom niso vedeli, da je bil pregled Komisije v sklepu iz leta 2014 nezadosten.
- (280) Tretjič, državi vsekakor menita, da so imeli konzorcij in državi do takrat, ko je Komisija sprejela sklep iz leta 2014, ki je bil pozneje izpodbijan pred Splošnim sodiščem, legitimna pričakovanja, saj so imeli dopisi iz leta 1995 enake pravne učinke kot sklep o neobstoju pomoči. Komisija navedenega dopisa pred sklepom iz leta 2014 ni izpodbijala ali kako drugače postavila pod vprašaj, zato sta imeli državi legitimna pričakovanja.
- (281) Četrtrič, državi vsekakor menita, da so imeli konzorcij in državi legitimna pričakovanja vsaj do prejema dopisa Komisije z dne 13. maja 2013, s katerim je bila posredovana pritožba.

5.8 Ukrepi, usmerjeni v prihodnost

- (282) Državi menita, da noben od ukrepov, usmerjenih v prihodnost, ali strukturnih ukrepov, ki jih je predlagal pritožnik, nima pravne podlage v pravu Unije o državni pomoči, zato se jih ne bi smelo upoštevati. V zvezi s tem opozarjata, da PDEU v skladu s svojim členom 345 v ničemer ne sme posegati v lastninskopravno ureditev v državah članicah. Države članice lahko v skladu s sodno prakso⁽¹³⁰⁾ v svojih notranjih sistemih prosto določijo lastninskopravno ureditev, vključno s tem, ali želijo ustanoviti podjetja v državni lasti.
- (283) Kar zadeva trditev pritožnika, da bo konzorcij zaradi izvzetja iz stečaja še naprej užival znatno prednost, tudi ko bosta državi prenehali izdajati posebna državna poročta (uvodna izjava 222), sta državi trdili, da načeloma nič ne preprečuje, da bi za konzorcij veljali običajni stečajni postopki na podlagi danskega ali švedskega prava. To je jasno razvidno iz ugotovitve, da je v programu EMTN, posojilih EIB in krovnih pogodbah za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti izrecno omenjena možnost insolventnosti (uvodna izjava 251).

⁽¹³⁰⁾ Sodba Sodišča z dne 20. marca 1985, Italija/Komisija, C-41/83, ECLI:EU:C:1985:120, točka 22, in sodba Sodišča z dne 30. aprila 1974, Sacchi, C-155/73, ECLI:EU:C:1974:40, točka 14.

6. OCENA UKREPOV

6.1 Ocena obstoja pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (284) Člen 107(1) PDEU določa, da „je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.
- (285) Da bi se ukrep štel za pomoč na podlagi te določbe, morajo biti torej izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji: (i) prejemnik ukrepa je podjetje, (ii) ukrep je mogoče pripisati državi in financira se z državnimi sredstvi, (iii) prejemnikom dodeljuje prednost in (iv) ukrep izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco in verjetno vpliva na trgovino med državami članicami.
- (286) Komisija je v uvodni izjavi 100 sklepa o začetku postopka izrazila predhodno mnenje, da državna poročstva, ki sta jih državi odobrili konzorciju za financiranje stalne povezave, ter posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

6.1.1 Gospodarska dejavnost in pojem podjetja

- (287) Komisija ugotavlja, da se pravila o državni pomoči uporabljajo le, kadar je prejemnik pomoči „podjetje“. Sodišče dosledno opredeljuje podjetja kot subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihov pravni status in način financiranja⁽¹³¹⁾. Vsaka dejavnost, ki vključuje ponujanje blaga in/ali storitev na določenem trgu, je gospodarska dejavnost⁽¹³²⁾. Subjekt, ki opravlja gospodarske in negospodarske dejavnosti, se obravnava kot podjetje le v povezavi z gospodarskimi dejavnostmi⁽¹³³⁾.
- (288) Poleg tega za opredelitev določene dejavnosti kot gospodarske dejavnosti ni pomembno, ali bi zasebni vlagatelj lahko opravljal isto dejavnost⁽¹³⁴⁾. Ko začne subjekt opravljati gospodarske dejavnosti, se ne glede na svoj pravni status ali način financiranja šteje za podjetje v smislu člena 107(1) PDEU, zato se lahko pravila o državni pomoči lahko uporabljajo za finančne prednosti, ki mu jih je dodelila država ali ki so mu bile dodeljene iz državnih sredstev⁽¹³⁵⁾.
- (289) Sodišči Unije sta poleg tega menili, da se lahko storitve, ki se običajno opravljajo za plačilo, opredelijo kot gospodarska dejavnost in da je bistvena značilnost plačila v tem, da to pomeni ekonomsko protidajatev za zadevne storitve⁽¹³⁶⁾. Iz tega sledi, da je narava opravljene dejavnosti tista, ki določa, ali je subjekt podjetje za namene prava o državni pomoči.

⁽¹³¹⁾ Sodba Sodišča z dne 12. septembra 2000, Pavlov in drugi/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, združene zadeve C-180/98 do C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, točka 74; sodba Sodišča z dne 10. januarja 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato in Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, točka 107.

⁽¹³²⁾ Sodba Sodišča z dne 16. junija 1987, Komisija/Italija, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, točka 7; sodba Sodišča z dne 18. junija 1998, Komisija/Italijanska republika, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, točka 36, in sodba Sodišča z dne 12. septembra 2000, Pavlov in drugi/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, združene zadeve C-180/98 do C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, točka 75.

⁽¹³³⁾ Sodba v zadevi Aéroports de Paris, točka 108.

⁽¹³⁴⁾ V zvezi s tem glej sodbo Sodišča z dne 19. februarja 2002, Wouters, Savelbergh in Price Waterhouse Belastingadviseurs BV/Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, C-309/99, ECLI:EU:C:2002:98, točka 58.

⁽¹³⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 17. februarja 1993, Christian Poucet/Assurances générales de France in Caisse mutuelle régionale du Languedoc-Roussillon ter Daniel Pistre/Cancave, združeni zadevi C-159/91 in C-160/91, ECLI:EU:C:1993:63, točka 17.

⁽¹³⁶⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 20. septembra 2019, Havenbedrijf Antwerpen in Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Komisija, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, točka 75.

- (290) Splošno sodišče je v sodbi v zadevi Aéroports de Paris⁽¹³⁷⁾ odločilo, da je treba upravljanje letališča šteti za gospodarsko dejavnost. V sodbah v zvezi z letališčem Leipzig Halle je bilo nato sklenjeno, da gradnja letališke vzletno-pristajalne steze pomeni gospodarsko dejavnost, če se bo steza uporabljala za gospodarske dejavnosti, zato lahko tudi financiranje gradnje spada na področje uporabe pravil o državni pomoči. Čeprav se navedeni zadevi nanašata posebej na letališča, se zdi, da se načela, ki sta jih oblikovali sodišči Unije, uporabljajo tudi za gradnjo druge infrastrukture, ki je neločljivo povezana z gospodarsko dejavnostjo⁽¹³⁸⁾ ⁽¹³⁹⁾, kot je Splošno sodišče potrdilo v sodbi o belgijskih pristaniščih⁽¹⁴⁰⁾.
- (291) Komisija je že v uvodnih izjavah 74, 75 in 76 sklepa o začetku postopka navedla, da bi se lahko na prvi pogled štelo, da konzorcij opravlja gospodarsko dejavnost, in da bi ga bilo treba obravnavati kot podjetje. Državi trdita, da konzorcij ni podjetje, saj ne opravlja gospodarske dejavnosti (oddelek 5.2.2). Po njunem mnenju sta gradnja in obratovanje stalne povezave klasična primera izvajanja javnih pooblastil, ki niso in ne bi smela biti zajeta s členom 107(1) PDEU.
- (292) Člen 107(1) PDEU se dejansko ne uporablja, kadar države „izvajajo javna pooblastila“⁽¹⁴¹⁾ ali kadar javni subjekti delujejo kot javni organi⁽¹⁴²⁾. Za subjekt se lahko šteje, da izvaja javna pooblastila, kadar je zadevna dejavnost del ključnih funkcij države ali je povezana s temi dejavnostmi po svoji naravi, namenu in pravilih, ki jih mora upoštevati⁽¹⁴³⁾.
- (293) Komisija meni, da je potrebna splošna ocena in da bi morala biti dejavnost konzorcija po svoji naravi, namenu in pravilih, ki jih mora upoštevati, povezana s ključnimi funkcijami države, da bi izpolnjevala pogoje za izvajanje javnih pooblastil. Samo negospodarske dejavnosti so lahko zajete s pojmom izvajanja javnih pooblastil⁽¹⁴⁴⁾.
- (294) V skladu z ustaljeno sodno prakso⁽¹⁴⁵⁾ bi morala opredelitev gospodarske dejavnosti temeljiti na dejanskih elementih, in sicer ponujanju blaga ali storitev na zadevnem trgu. Konzorcij je kot lastnik in upravljavec infrastrukture stalne povezave dejaven na trgu zagotavljanja prevoznih storitev državljanom in podjetjem proti plačilu: konzorcij bo uporabnikom cestnega odseka stalne povezave zaračunal pristojbino (cestnino) za prečkanje ožine Øresund; poleg tega švedska uprava za promet in danska državna uprava za železnico plačujeta pristojbino za uporabo železniške infrastrukture na stalni povezavi. Prihodki, ki jih bo konzorcij ustvaril s cestnim in železniškim prometom, so namenjeni financiranju skupnih stroškov načrtovanja, zasnove projekta, gradnje, vzdrževanja in upravljanja stalne povezave ter stroškov gradnje cestnih in železniških povezav z zaledjem na podlagi razdelitve dividend matični družbi (uvodna izjava 70).

⁽¹³⁷⁾ Točka 125, potrjena s sodbo Sodišča z dne 24. oktobra 2002, Aéroports de Paris/Komisija, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617.

⁽¹³⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 14. januarja 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, točka 42; sodba Splošnega sodišča z dne 15. marca 2018, Naviera Armas/Komisija, T-108/16, ECLI:EU:T:2018:145, točka 119.

⁽¹³⁹⁾ Glej tudi odstavek 202 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C(2016) 2946, UL C 262, 19.7.2016, str. 1).

⁽¹⁴⁰⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 20. septembra 2019, Havenbedrijf Antwerpen in Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Komisija, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, točke 98–107.

⁽¹⁴¹⁾ Sodba Sodišča z dne 16. junija 1987, Komisija/Italija, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, točki 7 in 8.

⁽¹⁴²⁾ Sodba Sodišča z dne 4. maja 1988, Bodson, 30/87, ECLI:EU:C:1988:225, točka 18.

⁽¹⁴³⁾ Glej zlasti sodbo Sodišča z dne 19. januarja 1994, SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, točka 30, in sodbo Sodišča z dne 18. marca 1997, Calì & Figli, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, točki 22 in 23.

⁽¹⁴⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 26. marca 2009, Selex Sistemi Integrati SpA/Komisija, C-113/07 P, ECLI:EU:C:2009:191, točka 70.

⁽¹⁴⁵⁾ Na primer sodba Sodišča z dne 16. junija 1987, Komisija/Italija, ECLI:EU:C:1987:283, točka 7.

(295) Opozoriti je treba, da konzorciju niso bila podeljena posebna javna pooblastila v zvezi z gradnjo in upravljanjem stalne povezave, ampak bo zgradil in upravljal infrastrukturo kot gospodarski subjekt. Gradnja in komercialno upravljanje velikih infrastrukturnih projektov v komercialne namene sama po sebi ne pomenita izvajanja javnih pooblastil, gradnjo in upravljanje stalne povezave pa ureja ekonomska logika, saj se večinoma financirata s pristojbinami uporabnikov ⁽¹⁴⁶⁾. Dejavnosti konzorcija so dejansko zelo drugačne od tega, kar se je v preteklosti štelo za del dejavnosti javnih pooblastil, kot so dejavnosti vojske ali policije, varnost in nadzor zračne navigacije, varnost in nadzor pomorskega prometa, nadzor onesnaževanja, organizacija, financiranje in izvrševanje zapornih kazni, razvoj in oživetev javnih zemljišč, ki ju izvajajo javni organi, ter zbiranje podatkov, ki se uporabljajo za javne namene na podlagi zakonske obveznosti zadevnih podjetij, da jih razkrijejo ⁽¹⁴⁷⁾.

(296) Za prečkanje ožine Øresund obstaja trg, zlasti ker je to storitev proti plačilu že opravljal obstoječi operater trajektnih prevozov, ki je zasebno podjetje, ki opravlja dejavnosti pod tržnimi pogoji. Prevozne storitve, ki jih opravlja konzorcij, torej konkurirajo prevoznim storitvam, ki jih opravljajo operaterji trajektnih prevozov. Komisija se ne strinja s trditvijo držav, povzeto v uvodni izjavi 239, da se za konzorcij ne more šteti, da konkurira trajektnim storitvam. Kot državi priznavata, lahko cenovna politika konzorcija znatno vpliva na poslovanje pritožnika. Ne glede na to, ali je bil konzorcij zasnovan zato, da bi konkuriral trajektnim storitvam ali ne ⁽¹⁴⁸⁾, ponuja storitev prečkanja ožine Øresund, kar neposredno vpliva na konkurenčni položaj že uveljavljenih udeležencev na trgu. Komisija zato ugotavlja, da konzorcij pri upravljanju stalne povezave opravlja gospodarsko dejavnost.

(297) Komisija poleg tega ugotavlja, da dejavnost, ki vključuje ponujanje blaga ali storitev na trgu, ne pridobi značaja izvajanja javnih pooblastil samo zato, ker se je država članica odločila, da javnemu subjektu podeli monopol za ponujanje zadevnega blaga ali storitev ⁽¹⁴⁹⁾. V zvezi s tem opozarja, da je lahko vprašanje, ali obstaja trg za nekatere vrste storitev, odvisno od načina organiziranosti teh storitev v zadevni državi članici, in da se lahko zaradi političnih odločitev ali gospodarskega razvoja razvrstitev neke dejavnosti sčasoma spremeni ⁽¹⁵⁰⁾. Vendar zgolj dejstvo, da je javno podjetje v pristojnosti ministra, ne izključuje tega, da bi ga bilo mogoče šteti za podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost ⁽¹⁵¹⁾. Poleg tega zgolj dejstvo, da je subjekt ustanovljen na podlagi mednarodnega sporazuma, ne pomeni, da dejavnost, ki jo navedeni subjekt opravlja, pomeni izvajanje javnih pooblastil; to je treba oceniti za vsak primer posebej glede na dejavnost, ki jo navedeni subjekt opravlja ⁽¹⁵²⁾. Po mnenju Komisije je ključno vprašanje, ali konzorcij z obratovanjem stalne povezave zagotavlja blago ali storitev na trgu. Komisija ugotavlja, da to očitno drži, kot je navedeno zgoraj.

⁽¹⁴⁶⁾ Sodba Sodišča z dne 29. oktobra 1980, Van Landewyck, združene zadeve 209/78 do 215/78 in 218/78, ECLI:EU:C:1980:248, točka 88; sodba Sodišča z dne 16. novembra 1995, FFSA in drugi, C-244/94, ECLI:EU:C:1995:392, točka 21, in sodba Sodišča z dne 1. julija 2008, MOTOE, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, točki 27 in 28.

⁽¹⁴⁷⁾ Sklep Komisije z dne 7. decembra 2011 o državni pomoči SA.32820 (2011/NN) – Združeno kraljestvo – Pomoč službi forenzične znanosti (UL C 29, 2.2.2012, str. 4), odstavek 8; sodba Sodišča z dne 19. januarja 1994, SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, točka 27; sodba Sodišča z dne 26. marca 2009, Selex Sistemi Integrati/Komisija, C-113/07 P, ECLI:EU:C:2009:191, točka 71; Sklep Komisije z dne 16. oktobra 2002 o državni pomoči N 438/02 – Belgija – Pomoč pristaniškim upravam (UL C 284, 21.11.2002, str. 2); sodba Sodišča z dne 18. marca 1997, Calì & Figli, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, točka 22; Sklep Komisije z dne 19. julija 2006 o državni pomoči N 140/06 – Litva – Dodelitev subvencij državnim podjetjem, ki delujejo v kazenskih ustanovah, (UL C 244, 11.10.2006, str. 12); Sklep Komisije z dne 27. marca 2014 o državni pomoči SA.36346 – Nemčija – Shema za razvoj zemljišč za industrijsko in poslovno uporabo za izboljšanje regionalne strukture gospodarstva (GRW) (UL C 141, 9.5.2014, str. 1); sodba Sodišča z dne 12. julija 2012, Compass-Datenbank GmbH, C-138/11, ECLI:EU:C:2012:449, točka 40.

⁽¹⁴⁸⁾ Glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 20. septembra 2019, Havenbedrijf Antwerpen in Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Komisija, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, točka 100, v kateri je Splošno sodišče zavrnilo trditev, da neobstoj konkurence pomeni, da dejavnosti ni mogoče opredeliti kot gospodarsko.

⁽¹⁴⁹⁾ V zvezi s tem glej sodbo Sodišča z dne 23. aprila 1991, Höfner in Elser/Macrotron, C-41/90, ECLI:EU:C:1991:161, točki 22 in 23.

⁽¹⁵⁰⁾ Obvestilo Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C 262, 19.7.2016, str. 1), točka 13 (in navedena sodna praksa).

⁽¹⁵¹⁾ Sodba v zadevi Aéroports de Paris, točka 109.

⁽¹⁵²⁾ V zvezi s tem glej sodbo Sodišča z dne 19. januarja 1994, SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, zlasti točka 19.

- (298) Komisija poleg tega ugotavlja, da tudi če bi bilo mogoče ugotoviti, da konzorcij izvaja nekatera pooblastila kot javni organ, to samo po sebi ne pomeni, da njegove druge dejavnosti niso gospodarska dejavnost. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da lahko subjekt vzporedno opravlja gospodarsko dejavnost in izvaja javna pooblastila ⁽¹⁵³⁾.
- (299) Vsekakor je jasno, da so se organi držav odločili za uvedbo tržnega mehanizma, saj se je za stalno povezavo vedno načrtovalo, da bo delovala kot infrastruktura, ki se izkorišča v komercialne namene in se financira s cestninami ⁽¹⁵⁴⁾. To je v nasprotju s trditvijo, da bi dejavnost konzorcija pomenila izvajanje javnih pooblastil.
- (300) Komisija zato meni, da obratovanje stalne povezave pomeni gospodarsko dejavnost.
- (301) Glede na sodno prakso, navedeno v uvodni izjavi 290, je gospodarska dejavnost tudi gradnja infrastrukture, ki je neločljivo povezana z navedeno gospodarsko dejavnostjo. Iz medvladnega sporazuma (uvodna izjava 61) je razvidno, da izgradnje stalne povezave ni mogoče ločiti od njenega prihodnjega obratovanja. Poleg tega se v sporazumu o konzorciju (uvodna izjava 66) gradnja in obratovanje stalne povezave obravnavata kot en projekt. Komisija na podlagi tega ugotavlja, da je gradnja stalne povezave neločljivo povezana z njenim obratovanjem. Ker je obratovanje stalne povezave gospodarska dejavnost, je gospodarska dejavnost tudi njena gradnja.
- (302) Komisija zato ugotavlja, da konzorcij pri gradnji in upravljanju stalne povezave opravlja gospodarske dejavnosti. Zato je treba konzorcij v zvezi z navedenimi dejavnostmi šteti za podjetje v smislu člena 107(1) PDEU.

6.1.2 Državna sredstva in pripisovanje državi

- (303) Kar zadeva državni izvor prednosti, ki izhajajo iz uporabe ukrepov, je pojem državne pomoči širši od pojma subvencije. Pojem namreč ne zajema le pozitivnih koristi, kot so subvencije in kapitalske injekcije, ampak tudi ukrepe, ki v različnih oblikah znižujejo stroške, ki običajno bremenijo proračun podjetja, in ki so torej, ne da bi bili subvencije v strogem smislu besede, enake narave in imajo enake učinke ⁽¹⁵⁵⁾.
- (304) V uvodni izjavi 79 sklepa o začetku postopka je bilo predhodno ugotovljeno, da državna poročstva, ki sta jih Danska in Švedska odobrili brez plačila pristojbine, in posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, ki jih je konzorciju odobrila Danska, vključujejo državna sredstva in jih je mogoče pripisati državam. Tega ni izpodbijala nobena od držav ali zainteresiranih strani.
- (305) Ukrep, s katerim javni organi nekaterim podjetjem odobrijo ugodno davčno obravnavo, čeprav ne vključuje pozitivnega prenosa sredstev, upravičencem zagotovi ugodnejši finančni položaj v primerjavi z drugimi davkoplačevalci in pomeni prenos državnih sredstev ⁽¹⁵⁶⁾.

⁽¹⁵³⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 24. oktobra 2002, *Aéroports de Paris/Komisija*, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617, točke 76, 77 in 78, in v zvezi s tem sodbo Sodišča z dne 19. decembra 2012, *Mitteldeutsche Flughafen AG in Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Komisija*, C-288/11, ECLI:EU:C:2012:821, točka 43.

⁽¹⁵⁴⁾ Za primerjavo z brezplačno storitvijo glej sodbo Sodišča z dne 14. januarja 2015, *Eventech/The Parking Adjudicator*, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, točka 43.

⁽¹⁵⁵⁾ Glej med drugim sodbo Sodišča z dne 8. novembra 2001, *Adria-Wien Pipeline GmbH in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH/Finanzlandesdirektion für Kärnten*, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, točka 38; sodbo Sodišča z dne 15. julija 2004, *Španija/Komisija*, C-501/00, ECLI:EU:C:2004:438, točka 90 in navedena sodna praksa; sodbo Sodišča z dne 15. decembra 2005, *Italija/Komisija*, C-66/02, ECLI:EU:C:2005:768, točka 77, in sodbo Sodišča z dne 10. januarja 2006, *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, točka 131 in navedena sodna praksa.

⁽¹⁵⁶⁾ Glej na primer sodbo Sodišča z dne 15. marca 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, točka 14, in sodbo Sodišča z dne 9. oktobra 2014, *Ministerio de Defensa in Navantia*, C-522/13, ECLI:EU:C:2014:2262.

- (306) Poleg tega nastanek tveganja, da bo državi z izdajo poroštva pod pogoji, ki ne ustrezajo tržnim pogojem, v prihodnje naloženo dodatno breme, zadostuje za to, da se šteje za prenos državnih sredstev ⁽¹⁵⁷⁾. Enako velja na primer, ko država članica odobri poroštva, ne da bi od upravičenca do poroštva zahtevala plačilo premije pod tržnimi pogoji.
- (307) Komisija zato ugotavlja, da ureditev modela državnega poroštva, ki državi obvezuje, da jamčita za finančne instrumente za financiranje stalne povezave brez plačila pristojbine, vključuje danska in švedska državna sredstva ter da posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji vključujejo danska državna sredstva. Model državnega poroštva sta vzpostavili Danska in Švedska, zato ga je mogoče pripisati državam. Podobno posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji izhajajo iz zakona o gradnji, tj. zakonodajnega akta, ki ga je sprejela Danska; zato jih je mogoče pripisati Danskim.

6.1.3 *Selektivna gospodarska prednost*

- (308) Da se določi, ali državni ukrep pomeni državno pomoč, je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso ugotoviti, ali upravičeno podjetje pridobi gospodarsko prednost, ki je ne bi pridobilo pod običajnimi tržnimi pogoji, tj. brez posredovanja države ⁽¹⁵⁸⁾. Pomemben je le učinek ukrepa na podjetje, ne pa vzrok ali cilj posredovanja države ⁽¹⁵⁹⁾. To se presoja tako, da se finančno stanje podjetja po ukrepu primerja s finančnim stanjem podjetja, kot bi bilo, če ukrep ne bi bil sprejet.
- (309) Poleg tega, da bi davčni ukrep spadal na področje uporabe člena 107(1) PDEU, mora dajati prednost „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“. Zato pojem pomoči ne zajema vseh ukrepov, ki dajejo prednost gospodarskim subjektom, ampak samo tiste, ki dajejo selektivno prednost posameznim podjetjem ali kategorijam podjetij ali posameznim gospodarskim sektorjem.
- (310) Komisija ugotavlja tudi, da lahko en sam ukrep pomoči zajema kombinacijo posegov, če ob upoštevanju njihove časovne razporeditve, namena in položaja podjetja ob teh posegih obstaja tako tesna povezava, da jih ni mogoče ločiti med seboj. V navedenem okviru je mogoče kombinacijo posegov opredeliti kot državno pomoč, kadar država deluje z namenom zaščite enega ali več prisotnih gospodarskih subjektov na trgu ⁽¹⁶⁰⁾.

6.1.3.1 *Model državnega poroštva*

- (311) Posojilojemalec lahko z javnim poroštvom ali državnim posojilom, odobrenim pod ugodnejšimi pogoji, pridobi prednost, saj lahko najame posojilo po obrestni meri, ki je brez poroštva ne bi bilo mogoče pridobiti na trgu ⁽¹⁶¹⁾. Državi sta se v skladu s členom 12 medvladnega sporazuma zavezali, da bosta solidarno jamčili za vsa posojila in druge finančne instrumente, ki jih je konzorcij najel v zvezi s financiranjem stalne povezave. Konzorciju ni treba plačati letne poroštvene premije za neporavnani dolg, ki se krije z modelom državnega poroštva, kot je določeno v dodatnem protokolu k medvladnemu sporazumu (uvodna izjava 85). V sporazumu o konzorciju se opozarja na to obveznost solidarnega državnega poroštva za posojila konzorcija (uvodna izjava 90). Državi nista predložili nobenih dokazov, da je neplačilo poroštvene premije v skladu s tržnimi pogoji; niti ne trdita, da bi bilo tako. Ugodnost poroštva je, da tveganje, povezano s poroštvom, nosi porok, zato bi bil ta porok za tako prevzemanje

⁽¹⁵⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 1. decembra 1998, Ecotrade Srl/Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS), C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579, točka 41, in sodba Sodišča z dne 19. marca 2013, Bouygues in Bouygues Télécom/Komisija in drugi, združeni zadevi C-399/10 P in C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, točke 137, 138 in 139.

⁽¹⁵⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 11. julija 1996, Syndicat français de l'Express international (SFEI) in drugi/La Poste in drugi, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, točka 60; sodba Sodišča z dne 29. aprila 1999, Španija/Komisija, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, točka 41.

⁽¹⁵⁹⁾ Sodba Sodišča z dne 2. julija 1974, Italija/Komisija, C-173/73, ECLI:EU:C:1974:71, točka 13.

⁽¹⁶⁰⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 12. novembra 2013, MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt./Komisija, T-499/10, ECLI:EU:T:2013:592, točka 67.

⁽¹⁶¹⁾ Sodba Sodišča z dne 8. decembra 2011, Residex Capital/Gemeente Rotterdam, C-275/10, ECLI:EU:C:2011:814, točka 39.

tveganja običajno poplačan z ustrezno premijo. Jasno je, da je s poroštvi za financiranje stalne povezave povezano tveganje, zato taka poroštva ne bi bila na voljo na trgu brez zahteve po plačilu premije. Splošno sodišče je v sodbi v zadevi Øresund ⁽¹⁶²⁾ odločilo, da lahko odobritev poroštva pod pogoji, ki niso tržni, na splošno pomeni podelitev prednosti upravičencu. Državi v tem primeru nista zgolj odobrili poroštva konzorciju pod netržnimi pogoji, ampak sta dejansko prevzeli pravno obveznost, da jamčita za vsa posojila konzorcija v zvezi s financiranjem stalne povezave, ne da bi zahtevali kakršno koli nadomestilo za to, da sta prevzeli tveganja, povezana z navedeno obveznostjo. Komisija ugotavlja, da bi imel konzorcij kot upravičenec te obveznosti takojšnjo prednost od trenutka, ko je bila ta obveznost dodeljena, saj bi imel izvršljivo pravico do državnih poroštev za vse svoje potrebe po posojilih v zvezi s financiranjem stalne povezave. Komisija zato ugotavlja, da sta državi, ko sta vzpostavili model državnega poroštva z obveznostjo zagotavljanja poroštva za finančne instrumente za financiranje stalne povezave, ne da bi zahtevali plačilo poroštevne premije pod tržnimi pogoji, konzorciju dodelili prednost v obliki nižjih stroškov financiranja.

- (312) V skladu z ustaljeno sodno prakso, kadar države članice sprejmejo ukrepe, ki koristijo specifičnim subjektom, opredelitev prednosti načeloma omogoča domnevo o njeni selektivnosti ⁽¹⁶³⁾. Razlog za to je, da je običajno enostavno ugotoviti, da so taki ukrepi selektivni, saj zagotavljajo ugodnejšo obravnavo posameznemu podjetju ali podjetjem ⁽¹⁶⁴⁾. V obravnavani zadevi se prednost nanaša posebej na konzorcij, zato model državnega poroštva pomeni selektivno prednost v korist konzorcija v smislu člena 107(1) PDEU.

6.1.3.2 Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji

- (313) Na Danskem se partnerstva, kot je konzorcij, za davčne namene obravnavajo kot transparentni subjekti. To pomeni, da se danska pravila o davku davčna pravila uporabljajo samo za danskega partnerja v konzorciju, tj. družbo A/S Øresund, ne pa za sam konzorcij (uvodna izjava 118). Komisija mora v zvezi s tem najprej oceniti, ali bi bilo treba konzorcij obravnavati kot upravičenca posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji (glej uvodne izjave 314 do 319). Drugič, Komisija mora oceniti, v kolikšni meri so navedena pravila upravičencu zagotovila selektivno prednost, ki je ne bi pridobil v skladu z običajnimi pravili obdavčitve (glej uvodne izjave 320 do 347).

6.1.3.2.1 Upravičenec posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji

- (314) Komisija ugotavlja, da se za določitev subjekta, za katerega veljajo posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, za namene uporabe pravil o državni pomoči lahko šteje, da ločeni pravni subjekti tvorijo eno gospodarsko enoto v zvezi z gospodarsko dejavnostjo. Navedena gospodarska enota se nato obravnava kot upošteveno podjetje. V zvezi s tem Sodišče upošteva nadzorni delež ter druge funkcionalne, gospodarske in organizacijske povezave ⁽¹⁶⁵⁾.

⁽¹⁶²⁾ Točka 120.

⁽¹⁶³⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2017, Grčija/Komisija, T-314/15, ECLI:EU:T:2017:903, točki 78 in 79.

⁽¹⁶⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 4. junija 2015, Komisija/MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, točke 60 in naslednje; sklepni predlogi generalnega pravobranilca P. Mengozzija z dne 27. junija 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, ECLI:EU:C:2013:442, točka 52.

⁽¹⁶⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 16. decembra 2010, AceaElectrabel Produzione SpA/Komisija, C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, točke 47 do 55; sodba Sodišča z dne 10. januarja 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA in drugi, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, točka 112.

- (315) Komisija meni, da družba A/S Øresund, kolikor je vključena v navedeno gospodarsko dejavnost, in konzorcij za namene gospodarske dejavnosti stalne povezave tvorita enotno podjetje. Konzorcij je partnerstvo med družbo z omejeno odgovornostjo, ki jo je ustanovila danska država (A/S Øresund), in družbo z omejeno odgovornostjo, ki jo je ustanovila švedska država (SVEDAB) (uvodni izjavi 64 in 65). Družba A/S Øresund, ki ima v lasti 50 % delnic, je skupaj z družbo SVEDAB solidarno odgovorna tretjim osebam za vsako obveznost, ki bi lahko nastala konzorciju v zvezi z njegovimi dejavnostmi; poleg tega imenuje štiri od osmih članov upravnega odbora ⁽¹⁶⁶⁾.
- (316) Komisija opozarja, da gospodarska dejavnost stalne povezave zajema načrtovanje, zasnovanje projekta, gradnjo, vzdrževanje in upravljanje stalne povezave. Stroške zasnove projekta in drugih priprav za stalno povezavo ter njene izgradnje, vzdrževanja in obratovanja v celoti krije konzorcij z uporabninami (uvodna izjava 69). Navedeni stroški stalne povezave vključujejo stroške, povezane z danskim davkom od dohodkov pravnih oseb. Kot je opisano v uvodni izjavi 118, konzorcij sam ni obdavčen, saj gre za partnerstvo, ki je davčno transparentno. Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji so del zakona o gradnji (in so bila leta 2005 vključena v zakon o družbi Sund & Bælt) in se uporabljajo za obdavčljivi dohodek družbe A/S Øresund. Zaradi 50-odstotnega lastništva družbe A/S Øresund v konzorciju to vključuje 50 % obdavčljivega dohodka, ki izhaja iz dejavnosti konzorcija. Finančni model (tj. celotni finančni tokovi, vključno z vsemi stroški in prihodki) gospodarske dejavnosti stalne povezave na danski strani torej ne vključuje le konzorcija, ampak tudi družbo A/S Øresund, v kolikor je odgovorna za plačilo davkov v zvezi z navedeno gospodarsko dejavnostjo.
- (317) Komisija meni, da plačila navedenih davkov ni mogoče ločiti od gospodarske dejavnosti stalne povezave. Celotni stroški stalne povezave (ter stroški cestnih in železniških povezav z zaledjem) se namreč financirajo iz uporabnin, ki jih pobira konzorcij. Navedene uporabnine pomenijo dohodek, za katerega se na podlagi danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb plačuje davek od dohodkov pravnih oseb, ki se plačuje na ravni družbe A/S Øresund. Uporabnine, ki jih konzorcij zaračuna za uporabo stalne povezave, pomenijo prihodek, je pa z njimi povezan tudi strošek v obliki povezanih plačil davkov. Organizacijska in finančna ureditev v praksi določa, da konzorcij izplača dividende matičnim družbama, ki poleg stroškov povezav z zaledjem financirata tudi davčne obveznosti, povezane s stalno povezavo. Zato vsako znižanje zneska davčne obveznosti, povezane z dejavnostjo stalne povezave, koristi podjetju, ki opravlja navedeno gospodarsko dejavnost. Posledično koristi konzorciju, saj zmanjšuje finančno breme, ki bi ga sicer moral nositi konzorcij, glede na to, da se pritok dohodka konzorcija uporablja za izpolnitev davčne obveznosti družbe A/S Øresund, ki izhaja iz dohodka, ustvarjenega s stalno povezavo.
- (318) Danski organi so ugotovili tudi (uvodna izjava 269), da se zniža zlasti skupni znesek pomoči (bruto ekvivalent dotacije), dodeljene prek modela državnega poročstva, tako da posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji vodijo v manjše breme dolga za konzorcij. Iz tega izhaja, da bi konzorcij, če družbi A/S Øresund zaradi njenega 50-odstotnega lastništva konzorcija navedena posebna pravila ne bi bila odobrena, nosil večje breme dolga, zato bi bil v skladu z logiko danskih organov prek modela državnega poročstva dodeljen večji znesek pomoči. To potrjuje mnenje Komisije, da bi bilo treba konzorcij in družbo A/S Øresund šteti za enotno podjetje za namene gospodarske dejavnosti stalne povezave in da bi bilo treba navedeno podjetje šteti za upravičenca posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, zaradi česar je tudi konzorcij upravičenec.

⁽¹⁶⁶⁾ Oddelki 3.1, 3.2 in 8.2 sporazuma o konzorciju.

- (319) Komisija glede na premisleke iz uvodnih izjav 314 do 318 meni, da bi bil konzorcij, če bi iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub in amortizaciji izhajala selektivna prednost, upravičen do te prednosti.

6.1.3.2.2 Selektivna prednost

- (320) Komisija mora po ugotovitvi, da bi bilo enotno podjetje, torej tudi konzorcij, upravičeno do prednosti, ki izhaja iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji (uvodna izjava 319), ugotoviti, ali iz navedenih pravil izhaja taka prednost. Ker je konzorcij za danske davčne namene transparenten (uvodna izjava 118) in ker je družba A/S Øresund odgovorna za plačilo davkov v zvezi s 50 % gospodarske dejavnosti stalne povezave (uvodna izjava 120), mora Komisija proučiti davčne obveznosti družbe A/S Øresund, ki izhajajo iz dejavnosti konzorcija. Da bi ugotovili, ali iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub in amortizaciji izhajala taka prednost, je treba davčne obveznosti v skladu z navedenimi pravili primerjati z davčnimi obveznostmi, ki bi veljale za družbo A/S Øresund v skladu z običajnimi pravili obdavčitve, tj. če teh posebnih pravil ne bi bilo.
- (321) Da bi ukrep spadal na področje uporabe člena 107(1) PDEU, mora v okviru danega pravnega sistema dajati prednost „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“ pred drugimi, ki so v primerljivem pravnem in dejanskem položaju glede na cilj, ki se uresničuje z referenčnim sistemom⁽¹⁶⁷⁾ (to se običajno imenuje „preskus v treh korakih“ in je podrobneje pojasnjeno v naslednji uvodni izjavi). Vendar, kot je določeno v uvodni izjavi 312, kadar države članice sprejmejo ukrepe, ki koristijo specifičnim subjektom, opredelitev prednosti načeloma omogoča domnevo o njeni selektivnosti. V obravnavani zadevi se posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji nanašajo posebej na družbo A/S Øresund in konzorcij, zato je, če navedena pravila pomenijo prednost, ta prednost selektivna.
- (322) Vendar je Komisija, da bi ugotovila, ali je imelo enotno podjetje selektivno prednost na podlagi posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, navedene ukrepe ocenila na podlagi standardne analize v treh korakih, ki sta jo določili sodišči Unije⁽¹⁶⁸⁾. Najprej je treba opredeliti referenčni sistem, tj. „običajna“ pravila obdavčitve⁽¹⁶⁹⁾. Drugič, ugotoviti je treba, ali zadevni ukrep pomeni odstopanje od navedenega sistema, kolikor različno obravnava gospodarske subjekte, ki so z vidika ciljev, lastnih sistemu, v primerljivem dejanskem in pravnem položaju. Če ukrep pomeni odstopanje od referenčnega sistema in je zato selektiven *prima facie*, je treba v tretjem koraku preskusa ugotoviti, ali je odstopanje utemeljeno z naravo ali splošno shemo sistema. V okviru tega mora država članica dokazati, da različna davčna obravnava izhaja neposredno iz osnovnih ali vodilnih načel navedenega sistema⁽¹⁷⁰⁾.

6.1.3.2.2.1 Selektivna prednost: posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje

- (323) Kot je navedeno v uvodni izjavi 322, mora Komisija za to, da bi nacionalni davčni ukrep opredelila kot selektiven, najprej opredeliti referenčni sistem, in sicer običajno davčno ureditev, ki se uporablja v zadevni državi članici. Določitev referenčnega sistema je zlasti pomembna pri davčnih ukrepih, ker je obstoj gospodarske prednosti v smislu člena 107(1) PDEU mogoče dokazati le, če ta se primerja s tako imenovano običajno obdavčitvijo. Tako je določitev vseh podjetij, ki so v primerljivem dejanskem in pravnem položaju, odvisna od predhodne opredelitve pravne ureditve, glede na cilj katere je treba po potrebi proučiti primerljivost dejanskega in pravnega položaja

⁽¹⁶⁷⁾ V zvezi s tem glej sodbo Sodišča z dne 5. decembra 2023, Engie/Komisija, združeni zadevi C-451/21 P in C-454/21 P, ECLI:EU:C:2023:948, točka 106, in sodba Sodišča z dne 2. februarja 2023, Španija, Lico in drugi/Komisija, združene zadeve C-649/20 P, C-658/20 P in C-662/20 P, ECLI:EU:C:2023:60, točka 46 in navedena sodna praksa; glej tudi sodbo Sodišča z dne 21. decembra 2016, Komisija/World Duty Free Group SA in drugi, C-20/15 P in C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, točka 54 in navedena sodna praksa.

⁽¹⁶⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 8. septembra 2011, Komisija/Nizozemska, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, točka 62; sodba Sodišča z dne 8. novembra 2001, Adria-Wien Pipeline, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598.

⁽¹⁶⁹⁾ Sodba Sodišča z dne 28. junija 2018, C-203/16 P, Andres /Komisija, ECLI:EU:C:2018:505, točka 88.

⁽¹⁷⁰⁾ Sodba Sodišča z dne 8. septembra 2011, Paint Graphos in drugi, združene zadeve C-78/08 do C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, točka 49 in naslednje, sodba Sodišča z dne 29. aprila 2004, GIL Insurance, C-308/01, ECLI:EU:C:2004:252.

podjetij, ki jim zadevni ukrep koristi, in tistih, ki jim ne.

- (324) Kot je navedeno v uvodni izjavi 118, so v členu 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb navedene pravne osebe, ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb. Na ta seznam so vključene družbe z omejeno odgovornostjo, kot je družba A/S Øresund. Kot je navedeno v uvodnih izjavah 135 in 136, so poleg tega ustrezna pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje navedena v danskem zakonu o odmeri davka (člen 15) za obdobja med letoma 1991 in 2012 ter v danskem zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (člen 12) za naslednja obdobja (uvodni izjavi 138 in 139). V navedenih pravilih so določeni pogoje in omejitve za prenos izgube v prihodnje obdobje za davčne namene za pravne subjekte, ki so zavezani plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo). Kot je bilo že pojasnjeno v uvodni izjavi 117, so v danskem zakonu o odmeri davka določena pravila za uporabo davčne zakonodaje za posameznike in podjetja, v danskem zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb pa so določeni subjekti, ki so zavezani plačilu davka od dohodkov pravnih oseb, stopnja in druga pravila, pomembna za obdavčitev družb.

Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001

- (325) Prvič, kot je navedla Danska (uvodna izjava 267), je bilo splošno veljavno pravilo o prenosu izgub v prihodnje obdobje, kar zadeva pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, navedeno v členu 15 danskega zakona o odmeri davka. Navedeni zakon vključuje pravila o davku od dohodkov za posameznike in družbe ter je del sistema davka od dohodkov pravnih oseb (skupaj z ustreznimi zakoni o davku od dohodkov, zlasti danskim zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb). V danskem zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb kot takem je določeno, kateri subjekti morajo plačati davek od dohodkov pravnih oseb, v danskem zakonu o odmeri davka pa so določeni parametre, na podlagi katerih se določi znesek, ki ga morajo plačati. En od dejavnikov, na podlagi katerih se določi navedeni znesek, je, ali je davčni zavezanec v prihodnje obdobje prenesel kakršne koli izgube, ki jih lahko uporabi za znižanje svoje davčne osnove. V členu 15 danskega zakona o odmeri davka je bilo določeno, da se lahko izgube v obdobju veljavnosti pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 prenesejo v obdavčljivi dohodek davčnega zavezanca za naslednjih pet let (uvodna izjava 135). Petletna omejitev je bila sestavni del splošno veljavnega pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje (splošni ukrep, ki se brez razlikovanja uporablja za vse gospodarske subjekte) in ne izjema od širšega zakonodajnega okvira⁽¹⁷¹⁾. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je ta petletna omejitev neločljivo povezana s splošnim sistemom davka od dohodkov pravnih oseb, ki določa prenos davčnih izgub v prihodnje obdobje, saj so ta pravila pomembna za določitev davčne osnove. Komisija ugotavlja, da je ustrezen referenčni sistem za oceno pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb, vključno zlasti s členom 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in členom 15 danskega zakona o odmeri davka, ki določa, da se lahko za namene ocene zneska davka od dohodkov pravnih oseb, ki ga mora plačati pravna oseba, zavezana plačilu navedenega davka (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), izgube prenesejo naprej za obdobje največ petih let. Davčne določbe, vključene v zakon o gradnji, vključno s pravilom o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, niso del tega sistema, saj se uporabljajo samo za določen projekt. Zadevni cilj danskega sistema davka od dohodkov pravnih oseb je vzpostaviti splošni sistem obdavčitve dobička družb in, natančneje, določiti pravila v zvezi z določanjem davčne osnove, vključno s pravili, ki omogočajo prenos izgub v prihodnje obdobje (in amortizacijo sredstev), za vse družbe brez razlikovanja. Zato je treba pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 na podlagi merila iz člena 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in člena 15 danskega zakona o odmeri davka ter glede na zgoraj navedeni cilj oceniti v okviru drugega koraka tristopenjske analize (uvodni izjavi 326 in 327).

⁽¹⁷¹⁾ Glej na primer sodbo Sodišča z dne 28. junija 2018, Andres/Komisija, C-203/16 P, ECLI:EU:C:2018:505, točki 103 in 104.

- (326) Drugič, Komisija ugotavlja, da bi lahko družba A/S Øresund v skladu s členom 11 zakona o gradnji izgube v prihodnje obdobje prenesla za 15 davčnih let, izgube, nastale pred začetkom obratovanja stalne povezave, pa za 30 davčnih let. Glede na 50-odstotno lastništvo družbe A/S Øresund je to veljalo tudi za 50 % izgub konzorcija. Če bi za družbo A/S Øresund veljala običajna pravila referenčnega sistema (vključno s členom 15 danskega zakona o odmeri davka), bi njene izgube zapadle prej, navedene izgube, ki bi zapadle, pa ne bi bile več na voljo za izravnavo dobička v davčnih napovedih družbe A/S Øresund⁽¹⁷²⁾. V skladu s tem je člen 11 zakona o gradnji pomenil odstopanje od referenčnega sistema, s katerim je bila družbi A/S Øresund dodeljena prednost v primerjavi z drugimi pravnimi osebami (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), zavezanimi plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, saj je lahko svoje izgube prenesla v prihodnje obdobje in tako zmanjšala svoje davčno breme za daljše obdobje, kot bi bilo na voljo navedenim osebam. Kot je Komisija navedla v uvodnih izjavah 314 do 319, to koristi tudi konzorciju, saj se zaradi zmanjšanja davčnega bremena družbe A/S Øresund zmanjša finančno breme konzorcija.
- (327) Komisija poleg tega ugotavlja, da bi bilo treba družbo A/S Øresund, ki za namene uporabe posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji tvori enotno podjetje s konzorcijem (uvodna izjava 315), glede na cilje referenčnega sistema obravnavati kot družbo, ki je v enakem dejanskem in pravnem položaju kot druge pravne osebe (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb. Kot je navedeno v uvodni izjavi 325, je zadevni cilj navedenega referenčnega sistema vzpostaviti splošni sistem obdavčitve dobička družb in, natančneje, določiti pravila v zvezi z določanjem davčne osnove, vključno s pravili, ki omogočajo prenos izgub v prihodnje obdobje (in amortizacijo sredstev), za vse družbe brez razlikovanja; in sicer ne glede na to, ali sodelujejo pri nekaterih projektih ali ne. Danska je potrdila, da so bila posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji oblikovana za družbo A/S Øresund in se uporabljajo zanjo kot partnerja v konzorciju (uvodna izjava 233). V pripravljanih opombah k zakonu o gradnji je navedeno, da je bilo pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 uvedeno po analogiji s pravilom, ki se uporablja za most Great Belt. Danski organi so v fazi predhodne preiskave pojasnili, da je razlog za to izredna narava gradbenega projekta, za katerega so bili značilni znatni stroški v daljšem časovnem obdobju, ki pa so bili še vedno povezani z dobrimi obeti za dolgoročno sposobnost preživetja. Vendar Komisija ugotavlja, da danski davčni sistem (vključno z običajnim pravilom o prenosu izgub v prihodnje obdobje v skladu s členom 15 danskega zakona o odmeri davka) ne razlikuje med subjekti glede na velikost projektov, ki jih izvajajo. Čeprav je res, da je družba A/S Øresund odgovorna za veliko naložbo, ni izključeno, da bi lahko druge družbe z omejeno odgovornostjo izvedle podobno pomembne naložbe ali naložbe, za katere se lahko pričakuje, da bodo izgubo prinašale več kot pet let. Obseg projekta stalne povezave zato ne spremeni dejstva, da je družba A/S Øresund glede na cilj obdavčitve dobička v enakem pravnem in dejanskem položaju kot druge pravne osebe (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), zavezane plačilu danskega davka od dohodka pravnih oseb. Povedano drugače, zaradi dejstva, da je družba A/S Øresund – tudi prek svojega 50-odstotnega lastništva konzorcija – odgovorna za veliko naložbo v infrastrukturo, se njen položaj za namene referenčnega sistema pravno ali dejansko ne razlikuje od drugih družb z omejeno odgovornostjo, zavezanih plačilu danskega davka od dohodka pravnih oseb. Komisija zato ugotavlja, da je pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, kot se je uporabljalo za družbo A/S Øresund, očitno odstopalo od splošnega sistema, ki se uporablja na Danskem, saj je razlikovalo med gospodarskimi subjekti, ki so glede na cilj zadevnega davčnega sistema v primerljivem dejanskem in pravnem položaju.
- (328) Tretjič, Komisija ugotavlja, da odstopanje iz uvodne izjave 327 ni utemeljeno z naravo ali splošno shemo sistema. Opozarja, da se ukrep, ki je selektiven *prima facie*, vseeno lahko šteje za neselektivnega, če je utemeljen z naravo ali splošno shemo navedenega sistema. To velja, kadar ukrep izhaja neposredno iz temeljnih ali usmerjevalnih načel referenčnega sistema ali kadar je posledica mehanizmov, ki so lastni sistemu in potrebni za njegovo delovanje in učinkovitost⁽¹⁷³⁾. V ta namen se ni mogoče sklicevati na cilje zunanje politike, ki niso neločljivo povezani s splošnim davčnim sistemom⁽¹⁷⁴⁾. Zadevna država članica mora dokazati, da je ukrep, ki je na prvi pogled selektiven, utemeljen z naravo ali splošno shemo njenega davčnega sistema⁽¹⁷⁵⁾.

⁽¹⁷²⁾ V praksi je družba Sund & Bælt tista, ki predloži napovedi za odmero davka od dohodkov pravnih oseb za člane svoje skupine. Družba Sund & Bælt poleg ločenih davčnih napovedi, vloženih za člane svoje skupine, vloži konsolidirano napoved za odmero davka od dohodkov pravnih oseb za skupino. Komisija se je zaradi lažjega branja in v okviru tega sklepa sklicevala na davčne napovedi družbe A/S Øresund in na predložitev davčnih napovedi s strani družbe A/S Øresund.

⁽¹⁷³⁾ Sodba Sodišča z dne 8. septembra 2011, Paint Graphos in drugi, združene zadeve C-78/08 do C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, točka 69.

⁽¹⁷⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 8. septembra 2011, Paint Graphos in drugi, združene zadeve C-78/08 do C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, točki 69 in 70; sodba Sodišča z dne 6. septembra 2006, Portugalska/Komisija, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, točka 81; sodba Sodišča z dne 8. septembra 2011, Komisija/Nizozemska, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551; sodba Sodišča z dne 22. decembra 2008, British Aggregates/Komisija, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757; sodba Sodišča z dne 18. julija 2013, P Oy, C-6/12, ECLI:EU:C:2013:525, točka 27 in naslednje.

⁽¹⁷⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 15. novembra 2011, Komisija in Španija/Government of Gibraltar in Združeno kraljestvo, združeni zadevi C-106/09 P in C-107/09 P, ECLI:EU:C:2011:732, točka 146; sodba Sodišča z dne 29. aprila 2004, Nizozemska/Komisija, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, točka 43; sodba Sodišča z dne 6. septembra 2006, Portugalska/Komisija, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511.

- (329) Komisija ugotavlja, da so danski organi med predhodno preiskavo trdili, da se lahko posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji lahko štejejo za utemeljena z logiko sistema zaradi izredne narave celotnega projekta stalne povezave v smislu njegove velikosti in namena, zaradi česar ga ni mogoče primerjati z nobenim drugim infrastrukturnim projektom, za katerega je treba plačati danski davek od dohodkov pravnih oseb. V zvezi s tem opozarja, da je cilj referenčnega sistema vzpostaviti splošni sistem obdavčitve dobička družb in, natančneje, določiti pravila v zvezi z določanjem davčne osnove, vključno s pravili, ki omogočajo prenos izgub v prihodnje obdobje, za vse družbe brez razlikovanja (uvodna izjava 325). Kot je navedeno v uvodni izjavi 327, referenčni sistem ne razlikuje med subjekti glede na velikost projektov, ki jih izvajajo, in ni izključeno, da bi lahko druge družbe z omejeno odgovornostjo izvedle podobno pomembne naložbe ali naložbe, za katere se lahko pričakuje, da bodo izgubo prinašale več kot pet let. Komisija v navedenih okoliščinah meni, da narava projekta stalne povezave glede na naravo in splošno shemo navedenega sistema ne upravičuje drugačne obravnave družbe A/S Øresund. Povedano drugače, meni, da taka različna obravnava ne bi bila dosledna, potrebna in sorazmerna glede na vodilna načela danskega davčnega sistema. Komisija je v uvodni izjavi 90 sklepa o začetku postopka ugotovila, da danski organi niso zadostno dokazali, zakaj in v kakšnem obsegu bi velikost in namen projekta zadostovala za utemeljitev različne davčne obravnave. Danski organi po tem, ko je bil sprejet sklep o začetku postopka, Komisiji niso predložili nobenih novih dokazov, ki bi spremenili njeno stališče, zato niso zadostili zahtevam glede dokaznega bremena iz tretjega koraka ⁽¹⁷⁶⁾. Komisija zato ugotavlja, da ukrep ne pomeni upravičenega odstopanja od uporabe referenčnega sistema, ki bi neposredno izhajalo iz osnovnih ali vodilnih načel navedenega davčnega sistema.
- (330) Komisija zato ugotavlja, da je bila družbi A/S Øresund zaradi pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 dodeljena selektivna prednost, povezana z gospodarsko dejavnostjo stalne povezave. Kot je navedeno v uvodni izjavi 319, bi bil konzorcij upravičenec do kakršne koli selektivne prednosti, ki bi izhajala iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, saj družba A/S Øresund in konzorcij tvorita enotno podjetje za namene gospodarske dejavnosti stalne povezave. Zato Komisija ugotavlja, da je bila konzorciju zaradi pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 dodeljena selektivna prednost.

Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012

- (331) Kar zadeva pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012, Komisija opozarja, da je bil, kot je navedeno v uvodni izjavi 136, danski zakon o odmeri davka (člen 15) spremenjen 21. maja 2002 in ni več omejeval možnosti prenosa izgub pravnih oseb (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), zavezanih plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, v prihodnje obdobje. Meni, da ta posebna zakonodajna sprememba ni vplivala na (i) področje uporabe referenčnega sistema v obdobju veljavnosti pravila o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 v primerjavi z obdobjem veljavnosti pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 ali (ii) cilj navedenega referenčnega sistema. Komisija zato ugotavlja, da je referenčni sistem v obdobju veljavnosti pravila o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 določal, da imajo pravne osebe (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, pravico prenesti svoje izgube v prihodnje obdobje brez kakršnih koli omejitev glede obdobja, v katerem se izgube lahko prenesejo. Zato ugotavlja, da je ustrezen referenčni sistem za oceno pravila o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb, vključno zlasti s členom 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in členom 15 danskega zakona o odmeri davka, ki določa, da se lahko za namene ocene zneska davka od dohodkov pravnih oseb, ki ga mora plačati pravna oseba, zavezana plačilu navedenega davka (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), izgube prenesejo naprej brez časovne omejitve.

⁽¹⁷⁶⁾ Sodba Sodišča z dne 8. septembra 2011, Paint Graphos in drugi, združene zadeve C-78/08 do C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, točka 65.

- (332) Komisija opozarja, da je bil zakon o gradnji podobno kot danski zakon o odmeri davka spremenjen tako, da je bila odpravljena 15-letna omejitev, ki se je uporabljala za družbo A/S Øresund v skladu s pravilom o prenosu izgub za obdobje 1991–2001. V navedenih okoliščinah je za izgube, nastale od davčnega leta 2002, za družbo A/S Øresund veljalo enako pravilo, kot je bilo določeno v splošno veljavnih pravilih (tj. brez časovne omejitve za prenos izgub v prihodnje obdobje). Povedano drugače, za družbo A/S Øresund ni veljalo odstopanje od referenčnega sistema.
- (333) Komisija zato ugotavlja, da zaradi pravila o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 družbi A/S Øresund ni bila dodeljena selektivna prednost. Posledično zaradi pravila o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 tudi konzorciju ni bila dodeljena selektivna prednost. Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 zato ni pomenilo državne pomoči za družbo A/S Øresund ali konzorcij.

Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015

- (334) Kar zadeva obdobje veljavnosti pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, je splošno veljavno pravilo o prenosu izgub v prihodnje obdobje navedeno v členu 12 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Kot je navedeno v uvodni izjavi 138, je bil z zakonom št. 591 z dne 18. junija 2012 razveljavljen člen 15 danskega zakona o odmeri davka. Hkrati je bil z zakonom št. 591 z dne 18. junija 2012 k danskemu zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb dodan člen 12, s katerim je bila uvedena nova omejitev uporabe izgub, prenesenih v prihodnje obdobje, ki se je uporabljala za davčna leta, ki se začnejo 1. julija 2012 ali pozneje. V skladu z navedenimi spremembami lahko pravne osebe (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, izgube prenesejo naprej za nedoločen čas. Vendar je bilo mogoče v danem davčnem letu odbiti le izgubo v višini 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) in, če je ostala dodatna izguba, znesek, ki je ustrezal največ 60 % obdavčljivega dohodka, ki presega 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) (uvodna izjava 139). Navedena omejitev je bila sestavni del splošno veljavnega pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in ne izjema od širšega zakonodajnega okvira. Komisija zato ugotavlja, da je ustrezen referenčni sistem za oceno pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb, vključno zlasti s členoma 1 in 12 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki določata, da se lahko za namene ocene zneska davka od dohodkov pravnih oseb, ki ga mora plačati pravna oseba (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), zavezana plačilu navedenega davka, izgube prenesejo naprej brez časovne omejitve, vendar se lahko uporabijo le za izravnavo dobičkov, za katere veljajo omejitve iz člena 12. Kot je bilo že pojasnjeno v uvodni izjavi 325, je cilj danskega sistema davka od dohodkov pravnih oseb vzpostaviti splošni sistem obdavčitve dobička družb in, natančneje, določiti pravila v zvezi z določanjem davčne osnove, vključno s pravili, ki omogočajo prenos izgub v prihodnje obdobje in amortizacijo sredstev (za vse družbe brez razlikovanja).
- (335) Komisija ugotavlja, da za družbo A/S Øresund pred spremembo zakona o družbi Sund & Bælt z dne 4. maja 2015 (uvodna izjava 134) niso veljale omejitve glede zneska izgub, ki se lahko uporabijo, ki so veljale za pravne osebe, zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo) na podlagi referenčnega sistema. Zato bi lahko družba A/S Øresund za davčna leta 2013, 2014 in 2015 svojo celotno osnovo za dobiček izravnala z uporabo izgub, prenesenih v prihodnje obdobje, česar ne bi mogla storiti, če bi zanjo veljala običajna pravila na podlagi referenčnega sistema. Kot je navedeno v uvodni izjavi 327, je družba A/S Øresund v podobnem dejanskem in pravnem položaju kot druge družbe z omejeno odgovornostjo, zavezane plačilu davka od dohodkov pravnih oseb. Komisija zato meni, da je bila družba A/S Øresund v obdobju veljavnosti pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 upravičena do odstopanja od običajnih pravil obdavčitve, zaradi česar je bila z vidika cilja referenčnega sistema v ugodnejšem položaju kot druga podjetja v podobnem pravnem in dejanskem položaju. Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da zakon o družbi Sund & Bælt ni bil spremenjen, da bi odražal spremembo danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, tako kot je bil spremenjen v obdobju veljavnosti pravila o prenosu izgub za obdobje 2002–2012. Danski organi so zato, ko se niso odločili za tako spremembo, družbi A/S Øresund omogočili ugodnejši položaj kot drugim družbam z omejeno odgovornostjo, zavezanim plačilu danskega davka od dohodka pravnih oseb. Zato je treba šteti, da kombinacija spremembe danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in odsotnost ustrezne spremembe zakona o družbi Sund & Bælt pomeni odstopanje od referenčnega sistema, ki družbi A/S Øresund daje prednost v primerjavi z drugimi pravnimi osebami (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), zavezanimi plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, saj bi lahko zadevna družba svoje izgube uporabila za zmanjšanje svoje davčne obveznosti brez omejitev, ki so veljale za navedene druge osebe. Navedene druge osebe so bile glede na referenčni davčni sistem, katerega cilj je vzpostaviti splošni sistem obdavčitve družb in njihovega dobička, v podobnem pravnem in dejanskem položaju kot družba A/S Øresund.

- (336) Kot je navedeno v uvodni izjavi 329, so danski organi med predhodno preiskavo trdili, da se lahko posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji štejejo za utemeljena z logiko referenčnega sistema zaradi izredne narave projekta stalne povezave v smislu njegove velikosti in namena, zaradi česar ga ni mogoče primerjati z nobenim drugim projektom, za katerega je treba plačati danski davek od dohodkov pravnih oseb. Kot je navedeno v uvodni izjavi 329, Komisija meni, da narava projekta stalne povezave glede na naravo in splošno shemo referenčnega sistema ne upravičuje drugačne obravnave družbe A/S Øresund. Danski organi po sklepu o začetku postopka niso predložili nobenih dodatnih dokazov, ki bi spremenili stališče Komisije. Komisija zato ugotavlja, da pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 ne pomeni upravičenega odstopanja od uporabe referenčnega sistema, ki bi neposredno izhajalo iz osnovnih ali vodilnih načel danskega sistema davka od dohodkov pravnih oseb.
- (337) Komisija zato ugotavlja, da je bila družbi A/S Øresund zaradi pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 dodeljena selektivna prednost. Konzorcij in družba A/S Øresund tvorita enotno podjetje za namene gospodarske dejavnosti stalne povezave (uvodna izjava 315), zato je navedeno enotno podjetje upravičenec do selektivne prednosti, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, zaradi česar je bila konzorciju zaradi pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 dodeljena selektivna prednost.
- (338) Komisija opozarja, da so bila posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje razveljavljena z učinkom od 1. januarja 2016, po tem pa se je za družbo A/S Øresund uporabljal običajen danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb (uvodna izjava 134). Komisija zato ugotavlja, da družba A/S Øresund ali konzorcij od navedenega datuma, kar zadeva pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje, nista prejela nobene dodatne selektivne prednosti.

6.1.3.2.2.2 Selektivna prednost: posebna danska pravila o amortizaciji

- (339) Kot je navedeno v uvodni izjavi 118, so v členu 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb navedene pravne osebe, ki so zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb. Na ta seznam so vključene družbe z omejeno odgovornostjo, kot je družba A/S Øresund. Danska je opozorila, da so za celotno obdobje, ki se ocenjuje, običajna pravila za davčno amortizacijo določena v danskem zakonu o davčni amortizaciji (uvodna izjava 268), ki določa najvišje stopnje amortizacije, metode amortizacije in morebitne omejitve za različne kategorije sredstev, ki se amortizirajo, za davčne namene za subjekte, zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb. Danski zakon o davku od dohodkov pravnih oseb kot tak določa, kateri subjekti morajo plačati davek od dohodkov pravnih oseb, danski zakon o davčni amortizaciji pa določa stopnje in pragove, v skladu s katerimi lahko taki subjekti amortizirajo svoja sredstva, da se navedena amortizacija odšteje od njihove davčne osnove.

Pravilo o amortizaciji za obdobje 1991–1998

- (340) Kar zadeva obdobje 1991–1998, je bilo v členu 22 danskega zakona o davčni amortizaciji določeno, da običajna stopnja amortizacije za stavbe in naprave v obdobju do vključno davčnega leta 1998⁽¹⁷⁷⁾ znaša 6 % po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, dokler ne doseže 60 % stroškov pridobitve, nato pa je omejena na 2 % stroškov pridobitve letno (uvodna izjava 144). Komisija ugotavlja, da je referenčni sistem v obdobju veljavnosti pravila o amortizaciji za obdobje 1991–1998 danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb, vključno zlasti s členom 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, skupaj s splošno veljavnimi pravili danskega zakona o davčni amortizaciji, ki določa stopnje, metode in morebitne omejitve amortizacije osnovnih sredstev. Kar zadeva stavbe in naprave, je navedeni referenčni sistem v ustreznem obdobju določal po stopnji 6 % (z omejitvijo na 2 %, potem ko je kumulativna amortizacija dosegla 60 %). Kot je bilo že pojasnjeno v uvodni izjavi 325, je zadevni cilj danskega sistema davka od dohodkov pravnih oseb vzpostaviti splošni sistem obdavčitve dobička družb in, natančneje, določiti pravila v zvezi z določanjem davčne osnove, vključno s pravili, ki omogočajo prenos izgub v prihodnje obdobje in amortizacijo sredstev, za vse družbe brez razlikovanja. V referenčnem sistemu je bilo torej določeno, da se lahko stavbe in naprave za davčne namene amortizirajo po stopnji do 6 % (z zgoraj navedeno omejitvijo). Druge vrste sredstev so imele v navedenem referenčnem sistemu višje najvišje stopnje amortizacije v skladu z danskim zakonom o davčni amortizaciji.

⁽¹⁷⁷⁾ Vsaj od leta 1991 – obdobje pred tem ni pomembno za to oceno.

- (341) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 143, je bila v zakonu o gradnji amortizacijska stopnja za družbo A/S Øresund določena na 6 % oziroma 2 % začetnih stroškov pridobitve, kar pomeni, da se je za vsa sredstva družbe A/S Øresund, vključno z njenim 50-odstotnim deležem v sredstvih konzorcija, uporabljalo enotno splošno pravilo o amortizaciji. Navedena stopnja je v skladu s pripravljalnimi opombami k zakonu o gradnji ustrezala primerljivim določbam, ki so se uporabljale za stavbe in naprave po takrat veljavnem danskem zakonu o davčni amortizaciji. Danska je pojasnila, da je treba pravilo, ki se uporablja za družbo A/S Øresund, obravnavati kot praktično pravilo, ki omogoča enotno ureditev za vsa sredstva, kar je prvotno kvečjemu škodilo družbi A/S Øresund, saj se je za celotni projekt uporabljala najmanj ugodna stopnja amortizacije (druge postavke, kot so stroji, bi se običajno lahko amortizirale po stopnji, višji od 6 % oziroma 2 %, vendar se je za družbo A/S Øresund uporabljala pavšalna stopnja) (uvodna izjava 268). Družba A/S Øresund bi lahko torej zaradi določb zakona o gradnji uporabila enotno pravilo o amortizaciji, vendar za nobeno od kategorij sredstev ne bi mogla amortizirati po hitrejši stopnji kot druge pravne osebe, zavezane plačilu danskega davka od dohodka pravnih oseb.
- (342) Komisija zato ugotavlja, da pravilo o amortizaciji za obdobje 1991–1998 ni pomenilo odstopanja, zaradi katere bi lahko bila družbi A/S Øresund ali posledično konzorciju dodeljena selektivna prednost v primerjavi z „običajno“ obdavčitvijo, določeno v referenčnem sistemu. Zato pravilo o amortizaciji za obdobje 1991–1998 ni pomenilo državne pomoči za družbo A/S Øresund ali konzorcij.

Pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015

- (343) Komisija ugotavlja, da je bil 26. junija 1998 spremenjen danski zakon o davčni amortizaciji, tako da se je od davčnega leta 1999 običajna stopnja amortizacije za stavbe in naprave znižala na največ 5 % (člen 17 danskega zakona o davčni amortizaciji). Hkrati je bilo odpravljen pravilo, po katerem je po desetih letih veljala 2-odstotna stopnja amortizacije. Danski zakon o amortizaciji je bil 6. junija 2007 dodatno spremenjen, tako da se je od davčnega leta 2008 običajna stopnja amortizacije za stavbe in naprave znižala na največ 4 % (uvodna izjava 145). Komisija ugotavlja, da je referenčni sistem v obdobju veljavnosti pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb, vključno zlasti s členom 1 danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, skupaj s splošno veljavnimi pravili danskega zakona o davčni amortizaciji, ki določa stopnje, metode in morebitne omejitve amortizacije osnovnih sredstev. Navedena pravila so določala, da se lahko za namene ocene zneska davka od dohodkov pravnih oseb, ki ga mora plačati pravna oseba, zavezana plačilu navedenega davka (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), stavbe in naprave amortizirajo po 5-odstotni stopnji v obdobju veljavnosti pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, v obdobju veljavnosti pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015 po 4-odstotni stopnji. Komisija meni, da zakonodajne spremembe z dne 26. junija 1998 in 6. junija 2007 niso vplivale na cilj tega okvira v primerjavi z obdobjem veljavnosti pravila o amortizaciji za obdobje 1991–1998.
- (344) Drugič, te spremembe se niso odražale v zakonu o gradnji (ali pozneje v zakonu o družbi Sund & Bælt), v katerem se je ohranila 6- oziroma 2-odstotna stopnja na vsa osnovna sredstva. Komisija je v zvezi s tem najprej analizirala učinek 2-odstotne stopnje, ki se uporablja za družbo A/S Øresund, ko nabrana amortizacija doseže 60 %, in učinek nediferencirane amortizacije vseh osnovnih sredstev. Komisija v zvezi s prvo točko ugotavlja, da 2-odstotna stopnja v celotnem obdobju od ustanovitve družbe A/S Øresund in konzorcija do davčnega leta 2016 ni imela nobenega praktičnega pomena, saj skupni znesek sredstev konzorcija, ki bi ga lahko amortizirala družba A/S Øresund, še ni dosegel 60 % (uvodna izjava 271). V zvezi z drugo točko ugotavlja, da se je 6-odstotna stopnja amortizacije uporabljala za vsa osnovna sredstva konzorcija, za katero so veljala danska davčna pravila (tj. za 50-odstotni delež v lasti družbe A/S Øresund), ne da bi se razlikovalo med „stavbami in napravami“ ter drugimi sredstvi, za katera bi lahko veljala ugodnejša ureditev amortizacije v skladu z danskim zakonom o davčni amortizaciji. Danski organi so se v zvezi s tem sklicevali zlasti na železniške naprave, kot so tire, signalizacija in nadzemni kabli (uvodna izjava 144 in opomba 79), ugotovili pa so tudi, da se učinek uporabe hitrejših stopnje amortizacije za navedena sredstva nikoli ni podrobno proučil ali ocenil. Komisija meni, da je družba A/S Øresund, tudi če se ugodnejše ureditve amortizacije za nekatera sredstva niso uporabljale za družbo A/S Øresund in torej za njeno amortizacijo teh posebnih sredstev (projekt, ki v bistvu zajema izgradnjo mostu in predora), lahko amortizirala po višji stopnji, kot bi jo lahko v skladu z običajnimi pravili obdavčitve. Višja stopnja amortizacije lahko privede do hitrejši amortizacije sredstva, kar omogoča intenzivnejše zmanjšanje davčne osnove v prvih letih življenjske dobe sredstva; fiskalni učinek tega na celotno življenjsko dobo sredstva bi zato lahko bil primerljiv z brezplačnim posojilom. Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da je pomembno upoštevati le obdobje do davčnega leta 2016, saj so od tega leta za družbo A/S Øresund veljala običajna pravila. Danski organi so družbi A/S Øresund s tem, ko se niso odločili za spremembo zakona o gradnji ali zakona o družbi Sund & Bælt, da bi uvedli podobno omejitev najvišje stopnje amortizacije za družbo A/S Øresund kot z običajnimi pravili, omogočili ugoden položaj v primerjavi z drugimi pravnimi osebami, zavezanimi plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb. Zato je treba kombinacijo

sprememb danskega zakona o davčni amortizaciji in odsotnost ustreznih sprememb zakona o gradnji ali zakona o družbi Sund & Bælt šteti za ukrep v korist družbe A/S Øresund. Komisija meni, da se je za družbo A/S Øresund uporabljalo odstopanje od referenčnega sistema, saj sta pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015 iz razlogov, pojasnjenih v uvodni izjavi 327, glede na cilj referenčnega sistema razlikovali med gospodarskimi subjekti, ki so v primerljivem dejanskem in pravnem položaju.

- (345) Kot je navedeno v uvodni izjavi 329, so danski organi med predhodno preiskavo trdili, da se lahko posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji štejejo za utemeljena z logiko referenčnega sistema zaradi izredne narave projekta stalne povezave v smislu njegove velikosti in namena, zaradi česar ga ni mogoče primerjati z nobenim drugim projektom, za katerega je treba plačati danski davek od dohodkov pravnih oseb. Kot je navedeno v uvodni izjavi 329, Komisija meni, da narava projekta stalne povezave glede na naravo in splošno shemo referenčnega sistema ne upravičuje drugačne obravnave družbe A/S Øresund. Danski organi po sklepu o začetku postopka niso predložili nobenih dodatnih dokazov, ki bi spremenili stališče Komisije. Komisija zato ugotavlja, da pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 ne pomeni upravičenega odstopanja od uporabe referenčnega sistema, ki bi neposredno izhajalo iz osnovnih ali vodilnih načel danskega sistema davka od dohodkov pravnih oseb.
- (346) Komisija zato ugotavlja, da je bila družbi A/S Øresund zaradi pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015 dodeljena selektivna prednost. Kot je navedeno v uvodni izjavi 319, bi bil konzorcij upravičenec do kakršne koli selektivne prednosti, ki bi izhajala iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, saj družba A/S Øresund in konzorcij tvorita enotno podjetje za namene gospodarske dejavnosti stalne povezave. Zato Komisija ugotavlja, da je bila konzorciju zaradi pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015 dodeljena selektivna prednost.
- (347) Komisija opozarja, da so bila posebna danska pravila o amortizaciji razveljavljena z učinkom od 1. januarja 2016, po tem pa se je za družbo A/S Øresund uporabljal običajen danski sistem davka od dohodkov pravnih oseb (uvodna izjava 134). Zato ugotavlja, da družba A/S Øresund ali konzorcij od navedenega datuma, kar zadeva pravila o amortizaciji, nista prejela nobene dodatne selektivne prednosti.

6.1.4 Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino med državami članicami

- (348) Če pomoč, ki jo dodeli država članica, okrepi položaj posameznega podjetja v primerjavi z drugimi konkurenčnimi podjetji v trgovini znotraj Unije, se šteje, da pomoč vpliva na trgovino med državami članicami ⁽¹⁷⁸⁾. Za ukrep, ki ga dodeli država, se šteje, da izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco, kadar bi lahko izboljšal konkurenčni položaj prejemnika v primerjavi s konkurenti.
- (349) Komisija je v uvodni izjavi 97 sklepa o začetku postopka predhodno ugotovila, da je, ne da bi bilo treba odločiti, ali bi ukrepi lahko izkrivljali konkurenco in vplivali na trgovino med državami članicami na trgu gradnje in obratovanja (čezmejnih) mostov, jasno, da lahko dodelitev selektivne prednosti okrepi položaj konzorcija na trgu prevoznih storitev za prečkanje ožine Øresund v primerjavi z drugimi podjetji, kot so zlasti operaterji trajektnih prevozov.

⁽¹⁷⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 14. januarja 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, točka 66; sodba Sodišča z dne 8. maja 2013, Libert in drugi, združeni zadevi C-197/11 in C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, točka 77; sodba Splošnega sodišča z dne 4. aprila 2001, Friuli Venezia Giulia, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, točka 41.

- (350) Konzorcij je dejaven na trgu gradnje in obratovanja⁽¹⁷⁹⁾ (čezmejnih) mostov ter na trgu prevoznih storitev za prečkanje ožine Øresund. Na slednjem v trgovini med državami članicami konkurira podjetjem, ki opravljajo alternativne prevozne storitve, zlasti trajektne storitve.
- (351) Iz pripravljanih opomb k zakonu o gradnji je razvidno, da bi promet na stalni povezavi poleg na novo ustvarjenega prometa obsegal tudi obstoječi promet na južnih trajektnih poteh čez ožino Øresund in preusmeritev prometa z drugih trajektnih poti čez ožino Øresund ter s trajektnih poti čez Kattegat in Baltsko morje. Poleg tega je bil danski minister za promet pooblaščen, da po začetku uporabe stalne povezave ukine obstoječe trajektne storitve danske državne uprave za železnico čez ožino Øresund (razen prevozov med Helsingørjem na Danskem in Helsingborgom na Švedskem). V predlogu zakona št. 1990/91:158 je bilo navedeno, da naj bi trajektna storitev na relaciji Helsingør–Helsingborg še naprej delovala, tudi če bi se del prometa prenesel na stalno povezavo. Za vse druge trajektne storitve na območju Øresunda se je domnevalo, da se bodo prenehale izvajati. V predlogu zakona št. 1990/91:158 je bila omenjena tudi konkurenca trajektnih storitev na drugih poteh med Švedsko, Nemčijo in Jutlandijo na Danskem.
- (352) Poleg tega so v letnih poročilih konzorcija navedeni podatki o tržnem deležu, kar je močan pokazatelj konkurence. Letno poročilo 2005 vsebuje podatke o razvoju potniškega prometa čez ožino Øresund v obdobju 1999–2005. Podatki kažejo, da se je storitev na relaciji Dragør–Limhamn nazadnje opravljala leta 1999, koristilo pa jo je 1,6 milijona potnikov. Število potnikov, prepeljanih s hidrogliserji na relaciji København–Skåne, se je s 3,6 milijona potnikov leta 1999 zmanjšalo na 150 000 leta 2002, nato pa se je storitev prenehala izvajati. Število potnikov, ki je uporabljajo storitve pritožnika, se je s 14,3 milijona leta 1999 zmanjšalo na 13,3 milijona leta 2000 in nato na 11,5 milijona leta 2001.
- (353) Komisija meni, da ugotovitve, kot so opisane v uvodnih izjavah 351 in 352, dokazujejo potencialno konkurenco med stalno povezavo in operaterji trajektnih prevozov, ki opravljajo trajektne prevoze prek ožine Øresund. Ukrepi, ki konzorciju dajejo selektivno prednost, so lahko okrepili njegov finančni položaj in posledično izkrivljali navedeno konkurenco. Konzorcij in operaterji trajektnih prevozov delujejo na trgu opravljanja prevoznih storitev čez ožino Øresund med Dansko in Švedsko, navedena konkurenca vpliva na trgovino med državami članicami.
- (354) Komisija glede na navedeno meni, da se lahko šteje, da ukrepi, ki vključujejo selektivno prednost, vplivajo na trgovino znotraj Unije in lahko izkrivljajo konkurenco.

6.1.5 Sklepna ugotovitev glede obstoja pomoči

- (355) Komisija na podlagi ocene iz uvodnih izjav 287 do 354 ugotavlja, da model državnega poročstva, v skladu s katerim sta se državi trajno zavezali, da bosta jamčili za finančne instrumente za financiranje stalne povezave, ter ki sta ga Danska in Švedska odobrili konzorciju, pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Ugotavlja tudi, da pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015, ki jih je Danska odobrila družbi A/S Øresund in na podlagi katerih je bila družbi A/S Øresund in s tem konzorciju kot delu enotnega podjetja za namene gospodarske dejavnosti stalne povezave (uvodna izjava 319) dodeljena selektivna prednost, pomenijo državno pomoč konzorciju v smislu člena 107(1) PDEU. Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 in pravilo o amortizaciji za obdobje 1991–1998 ne pomenita državne pomoči konzorciju v smislu člena 107(1) PDEU.

6.2 Opredelitev kot shema ali individualna pomoč

- (356) Komisija je v uvodni izjavi 108 sklepa o začetku postopka izrazila dvome o tem, ali bi bilo treba državna poročstva šteti za shemo pomoči, ali bi jih bilo treba šteti za individualno pomoč, dodeljeno ob ustanovitvi konzorcija, ali pa bi jih bilo treba šteti za individualno pomoč, dodeljeno vsakič, ko nacionalni organi odobrijo finančno transakcijo konzorcija. V uvodni izjavi 107 sklepa o začetku postopka je navedla svoje predhodno stališče, da upravljanja poroštev v zvezi z določenimi finančnimi transakcijami ni mogoče obravnavati ločeno od državnih poroštev, dodeljenih leta 1992, v uvodni izjavi 109 pa je opozorila, da bi bilo treba njeno predhodno opredelitev poroštev

⁽¹⁷⁹⁾ Komisija v zvezi s tem opozarja, da je v uvodni izjavi 301 ugotovila, da izgradnje stalne povezave ni mogoče ločiti od njenega prihodnjega obratovanja.

kot individualne pomoči uporabiti tudi za davčne ukrepe. Glede na to, da ni mogla sprejeti sklepa o vprašanju, ali podporni ukrepi pomenijo shemo ali individualne ukrepe pomoči, ni mogla sprejeti niti sklepa o datumu odobritve poroštev in davčnih ukrepov ali o njihovem številu.

- (357) Da bi Komisija ugotovila, ali ukrepi izpolnjujejo pogoje za sheme pomoči ali ukrepe individualne pomoči, mora proučiti naravo ukrepov ob upoštevanju opredelitev iz Uredbe (EU) 2015/1589.
- (358) V skladu s členom 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589 „shema pomoči“ pomeni vsak akt, na podlagi katerega je mogoče brez nadaljnjih izvedbenih ukrepov dodeliti individualno pomoč podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način, in kateri koli akt, na podlagi katerega je mogoče dodeliti pomoč, ki ni povezana z določenim projektom, enemu ali več podjetjem za nedoločen čas in/ali v nedoločenem znesku“.
- (359) Nasprotno je individualna pomoč v členu 1(e) Uredbe (EU) 2015/1589 opredeljena kot „pomoč, ki ni dodeljena na podlagi sheme pomoči, in pomoč, ki jo je treba uradno prijaviti, dodeljen[a] na podlagi sheme pomoči“.

6.2.1 Model državnega porošstva

6.2.1.1 Shema ali individualna pomoč

- (360) Komisija je v uvodni izjavi 103 sklepa o začetku postopka menila, da za prvo situacijo iz opredelitve sheme pomoči ni mogoče šteti, da se uporablja za model državnega porošstva, saj zadevni model ni namenjen „podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način“, temveč zlasti konzorciju. Državi ali zainteresirane strani niso predložili nasprotnih argumentov. Kot je navedeno v uvodni izjavi 169, so se pritožnik ter družbi Scandlines in drugi sklicevali na sodbo v zadevi Øresund v podporo svojemu stališču, da model državnega porošstva ne more pomeniti sheme. Po mnenju pritožnika Komisija ne bi smela niti oceniti, ali bi model državnega porošstva lahko pomenil shemo (uvodna izjava 169). Vendar Komisija ugotavlja, da je taka analiza potrebna, ker je Splošno sodišče sklep iz leta 2014 razglasilo za ničnega v zvezi s posebnimi danskimi pravili o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji ter državnimi poroštv, dodeljenimi konzorciju (uvodna izjava 12). Komisija je sodbo v zadevi Øresund uveljavila z začetkom formalnega postopka preiskave, v katerem je bila narava ukrepov kot individualne pomoči ali sheme izrecna podlaga za začetek navedenega postopka (uvodna izjava 155).
- (361) Komisija po formalni preiskavi ugotavlja, da državne pomoči, ki izhajajo iz modela državnega porošstva, ni mogoče šteti za shemo, kot je podrobneje pojasnjeno v uvodnih izjavah 362 in 363.
- (362) Prvič, pomoč, ki izhajajo iz modela državnega porošstva, se ne dodeli na podlagi akta, ki določa, da se individualna pomoč dodeli podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način. Zakon o gradnji določa posebno pravilo, ki se uporablja posebej za konzorcij. Model državnega porošstva zato ne izpolnjuje prvega pogoja iz opredelitve sheme pomoči iz člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (363) Drugič, v zakonu o gradnji je zadevni projekt izrecno opredeljen kot financiranje stalne povezave. Državi in zainteresirane strani menijo, da je pomoč, ki izhajajo iz modela državnega porošstva, povezana z navedenim določenim projektom. Komisija ugotavlja, da člen 2 medvladnega sporazuma določa, da se stalna povezava zgradi kot kombinirana cestna in železniška povezava, ki je sestavljena iz dvotirne železniške proge in štiripasovne avtoceste, ter da poteka od umetnega polotoka na letališču Kastrop in prek ožine Øresund po potopljenem predoru do umetnega otoka, od tam pa se po kombiniranem visokem in nizkem mostu priključi Švedski južno od Linhamna. Poleg tega Priloga 1 k medvladnemu sporazumu vsebuje podroben opis tehnične zasnove stalne povezave. Projekt je bil v času, ko je bil model državnega porošstva vzpostavljen in vključen v sporazum o konzorciju, z vidika geografske lokacije in tehnične zasnove torej zelo natančno in jasno opredeljen. Poleg tega je Splošno sodišče v sodbi v zadevi Øresund izrecno menilo, da je treba za pomoč v zvezi z državnimi poroštv šteti, da je povezana z določenim

projektom ⁽¹⁸⁰⁾. Komisija zato ugotavlja, da je model državnega poroštva povezan z določenim projektom in da zato ne izpolnjuje drugega pogoja iz opredelitve sheme pomoči iz člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589.

- (364) Komisija glede na navedeno ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz modela državnega poroštva, ne ustreza opredelitvi sheme pomoči iz člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (365) Pomoč, ki izhaja iz modela državnega poroštva, bi bilo zato treba opredeliti kot enega ali več individualnih ukrepov pomoči v smislu člena 1(e) Uredbe (EU) 2015/1589.

6.2.1.2 Datum dodelitve

- (366) Ugotoviti je treba še, ali model državnega poroštva zajema individualno pomoč, dodeljeno ob ustanovitvi konzorcija, ali pa zajema vrsto individualnih ukrepov pomoči, odobrenih vsakič, ko državi jamčita za finančno transakcijo konzorcija.
- (367) Na podlagi sodne prakse sodišč Unije ⁽¹⁸¹⁾ je uveljavljeni datum dodelitve pomoči datum, ko se zakonska pravica do prejema pomoči prenese na upravičenca na podlagi veljavne nacionalne ureditve.
- (368) Kot je navedeno v uvodni izjavi 85, je bilo solidarno poroštvo za vsa posojila in druge finančne instrumente, ki jih je konzorcij najel v zvezi s financiranjem stalne povezave, vzpostavljeno leta 1991 s členom 12 medvladnega sporazuma, ki ga je Švedska ratificirala 8. avgusta 1991, Danska pa 24. avgusta 1991 (uvodna izjava 61). Obveznost poroštva, ki izhaja iz medvladnega sporazuma, je bila v švedsko in dansko nacionalno zakonodajo prenesena leta 1991 z zakonom o gradnji in sklepom švedskega parlamenta (uvodna izjava 63). V sporazumu o konzorciju se opozarja na to obveznost poroštva, ki jo imata državi do konzorcija. Člen 4(3) sporazuma o konzorciju določa pravno podlago za financiranje stalne povezave: „Kapitalske zahteve konzorcija za načrtovanje, zasnovo projekta in gradnjo [stalne povezave], vključno s stroški servisiranja posojil in za kritje kapitalskih zahtev, ki izvirajo iz računovodske izgube, ki se predvideva za nekaj let po odprtju [stalne povezave] za promet, je treba v skladu z določbami [medvladnega sporazuma] izpolniti z najetjem posojil ali izdajo finančnih instrumentov na odprtem trgu, ki bodo zavarovana s poroštvom švedske in danske vlade“ (uvodna izjava 90).
- (369) Konzorcij bi lahko na podlagi določb sporazuma o konzorciju za financiranje faz načrtovanja in gradnje stalne povezave najel posojila, zavarovana z državnim poroštvom. V prvih letih po začetku obratovanja stalne povezave bi lahko svoj dolg še povečal s posojili, zavarovanimi s poroštvom. Ta določba je bila potrebna, ker se je pričakovalo, da bo stalna povezava v prvih letih ustvarjala izgubo. To pomeni, da poslovni dobiček v prvih letih konzorciju ne bi zadostoval za kritje stroškov financiranja dolga, ki bi ga ustvaril v fazi načrtovanja in gradnje. Zato bi se moral konzorcij v prvih letih dodatno zadolžiti. Vendar sporazum o konzorciju ni določal pravice do nobenih dodatnih poroštev za financiranje obratovanja stalne povezave. Državi sta v zvezi s tem potrdili, da za financiranje obratovanja stalne povezave niso bila izdana nobena državna poroštva. Iz letnih poročil konzorcija je razvidno, da so prihodki od prvega leta delovanja presegli stroške poslovanja in da je bil poslovni dobiček pozitiven. Navedeni poslovni dobiček je bil do vključno leta 2003 pozitiven, vendar je bil nižji od stroškov financiranja, zato se je dolg povečal. Od leta 2004 je zadoščal za prispevek k zmanjšanju dolga, zato se je skupni dolg vsako leto zmanjšal.

⁽¹⁸⁰⁾ Sodba v zadevi Øresund, točka 80.

⁽¹⁸¹⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 25. januarja 2018, BSCA/Komisija, T-818/14, ECLI:EU:T:2018:33, točka 72 in navedena sodna praksa.

- (370) Vendar bi lahko konzorcij ne glede na analizo iz uvodne izjave 369 na podlagi določb sporazuma o konzorciju državna poroštva uporabil za refinanciranje svojega dolga (v zvezi s fazo načrtovanja in gradnje) v operativni fazi. Vendar to ne pomeni, da je sporazum o konzorciju državam omogočil financiranje obratovanja stalne povezave. To je razvidno tudi iz oddelka 6 sporazuma o konzorciju, v skladu s katerim naj bi se vsi stroški načrtovanja, zasnovne projekta, financiranja, gradnje, obratovanja in vzdrževanja stalne povezave krili s prihodki iz poslovanja. Z drugimi besedami, prihodki iz poslovanja ne bi smeli zadostovati le za kritje stroškov poslovanja, ampak za kritje vseh stroškov stalne povezave, vključno s stroški gradnje in s tem povezanimi stroški financiranja stalne povezave (in povezav z zaledjem). Komisija ugotavlja, da ta točka v sklepu iz leta 2014 ni bila jasna. V uvodni izjavi 50 sklepa iz leta 2014 sta bili navedeni dve državni poroštvi „za posojila, ki jih je [konzorcij] najel za financiranje gradnje in obratovanja infrastrukturnega projekta [stalne povezave]“. Na tej podlagi je Splošno sodišče v sodbi v zadevi Øresund ⁽¹⁸²⁾ menilo, da se lahko z državnimi poroštvi krijejo stroški poslovanja, nastali v operativni fazi. Ta točka je bila dodatno pojasnjena med formalnim postopkom preiskave.
- (371) Komisija glede na navedeno meni, da model državnega poroštva, vključno z osnovnimi sporazumi o poroštvi, ne zajema obratovanja stalne povezave. Namesto tega zagotavlja financiranje naložb v načrtovanje in gradnjo stalne povezave.
- (372) Državi sta predložili dodatna pojasnila o upravljanju obveznosti državnega poroštva. Na Švedskem sta bili pristojnost in obveznost skupnega dodeljevanja poroštev za vsa finančna sredstva, ki jih konzorcij potrebuje v zvezi z načrtovanjem in gradnjo stalne povezave, preneseni na švedski urad za javni dolg (uvodna izjava 91). Na Danskem sta bili ta pristojnost in obveznost preneseni na dansko nacionalno banko (uvodna izjava 95). Švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka opredelita splošni okvir za politiko financiranja konzorcija in nadzorujeta izvajanje obveznosti državnega poroštva, kadar konzorcij podpiše nove posojilne pogodbe ali uporabi druge finančne instrumente v zvezi s financiranjem stalne povezave. Sporazum o sodelovanju iz leta 1997 in sporazum o sodelovanju iz leta 2004 (uvodne izjave 97 do 102) vsebujeta številne formalne pogoje, pravice in obveznosti pogodbenic. Sporazuma o sodelovanju državam omogočata, da spremljata in vplivata na politiko financiranja konzorcija ter zagotovita, da konzorcij ne preseže svojih pooblastil in da se upošteva politika financiranja, ki zmanjšuje dolgoročno tveganje držav. Po mnenju držav se je s tem mehanizmom državam omogočilo tudi, da zagotovita, da pomoč, dodeljena konzorciju, ne presega tistega, kar je potrebno.
- (373) Kot je navedeno v uvodni izjavi 74, konzorcij v praksi redno najema nova posojila za refinanciranje stroškov načrtovanja in gradnje, pogosto z izdajo obveznic v okviru predhodno vzpostavljenih programov, kot je program EMTN. Poroštva obstajajo na več ravneh. Program EMTN in švedski program MTN vključujeta poroštveno listino. Kot je opisano v uvodnih izjavah 103 do 108, je to listina v korist imetnikov (tj. vlagateljev v obveznico), s katero sta se danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg solidarno dogovorila, da bosta solidarno jamčila za vse zneske, ki jih je konzorcij po zakonu dolžan plačati. V uvodnih izjavah 107 in 108 je pojasnjeno, da konzorcij izda obveznice v okviru programa EMTN, danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg pa potrdira, da za določeno obveznico velja ustrezna poroštvena listina. V okviru švedskega programa MTN danska nacionalna banka in švedski urad za javni dolg obveznice odobrita brez potrditve ustrezne poroštvene listine (uvodna izjava 108). Kar zadeva samostojne posojilne pogodbe, kot je opisano v uvodnih izjavah 109 in 110, konzorcij s finančnimi institucijami podpiše finančne pogodbe. Vsaki finančni pogodbi je priložen dokument sporazuma o poroštvi. Poleg tega se sporazumi o poroštvi izdajo tudi za kreditne aranžmaje (uvodna izjava 111) in krovne pogodbe za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti (uvodna izjava 112). Po mnenju zainteresiranih strani bi bilo treba vsako tako poroštveno listino, potrditev, odobritev obveznice ali sporazum o poroštvi šteti za individualno pomoč, dodeljeno ob podpisu takega sporazuma o poroštvi, ker mora konzorcij pridobiti posamično odobritev porokov za določeno dolžniško transakcijo. Poleg tega poroštvene listine vsebujejo določbe, v skladu s katerimi lahko državi umakneta poroštvo.

⁽¹⁸²⁾ Sodba v zadevi Øresund, točki 107 in 108.

- (374) Državi sta pojasnili, da dejstvo, da mora posamezne finančne transakcije nato upravljati švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka, ne pomeni, da imata navedeni urad ali navedena banka ali državi možnost zavrniti poroštvo za take transakcije (glej uvodno izjavo 245). Poroštvo za posamezno posojilo ali obveznico bi se lahko zavrnilo (na primer zaradi tveganj, povezanih z navedenim posojilom ali obveznico), vendar bi morala švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka še vedno zagotoviti vsa potrebna poroštva za financiranje stalne povezave. V takem primeru bi morala jamčiti za drugo transakcijo, da bi konzorcij lahko pridobil potrebno financiranje, zavarovano s poroštvom.
- (375) Komisija meni, da je za konzorcij prednost, ki izhaja iz modela državnega porošstva, zlasti v tem, da je upravičenec do solidarne obveznosti države, da zagotavlja poroštvo za njegova posojila v zvezi s projektom stalne povezave. Na podlagi besedila oddelka 4(3) sporazuma o konzorciju je bila z navedenim sporazumom konzorciju ob njegovi ustanovitvi 13. februarja 1992 podeljena zakonska pravica do financiranja načrtovanja in gradnje stalne povezave z dolžniškimi instrumenti, zavarovanimi z državnimi poroštvami. Konzorcij sta ustanovili družbi A/S Øresund in SVEDAB, ki sta v 100-odstotni lasti zadevnih držav, potem ko sta danska in švedska vlada 13. februarja 1992 odobrili sporazum o konzorciju (uvodna izjava 66). Namen organizacijske ureditve, izbrane za izvajanje poroštev, v skladu s katero morata švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka predhodno odobriti posamezne transakcije, ni omejiti ali bistveno spremeniti odgovornosti držav, da jamčijo za zadevne stroške financiranja, kot je podrobneje pojasnjeno v naslednjih uvodnih izjavah.
- (376) Komisija zato meni, da je sporazum o konzorciju pravni akt, s katerim je bila konzorciju dokončno dodeljena pomoč v obliki državnih poroštev. Danska in Švedska sta se na podlagi medvladnega sporazuma s sporazumom o konzorciju zavezali, da bosta jamčili za posojila in finančne instrumente, ki jih je konzorcij najel za financiranje načrtovanja in gradnje stalne povezave. Konzorcij je bil uradno ustanovljen s sporazumom o konzorciju, v katerem je bilo opozorjeno na dejstvo, da ima konzorcij pravico do državnih poroštev. V navedenih okoliščinah je mogoče šteti, da je imel konzorcij zakonsko pravico do državnih poroštev od svoje ustanovitve, s čimer se je konkretizirala obveznost porošstva, ki jo imata državi in je bila določena v medvladnem sporazumu. Navedena zakonska pravica je od takrat stalno veljala, njen obseg pa se ni spremenil (glej tudi uvodno izjavo 387), zato Komisija meni, da so bila državna poroštva dokončno dodeljena 13. februarja 1992⁽¹⁸³⁾. Komisija meni, da iz razlogov, navedenih v nadaljevanju, ureditev izvajanja državnih poroštev tega dejstva ne spreminja.
- (377) Državi morda lahko prek švedskega urada za javni dolg ali danske nacionalne banke zavrneta poroštvo za določeno novo dolžniško pogodbo, ki jo konzorcij želi skleniti, vendar ohranita obveznost zagotavljanja poroštev za vse sredstva, potrebna za financiranje stalne povezave (uvodna izjava 374). To velja tudi v zvezi s trditvijo pritožnika, da so poroštvne listine vsebovale določbe, da se lahko listine umaknejo (uvodna izjava 174). Komisija ugotavlja, da tudi če se lahko posamezne poroštvne listine umaknejo, to ne pomeni, da je odpravljena obveznost držav, da zagotovita sredstva, potrebna za financiranje stalne povezave. V zvezi s tem bi bilo mogoče na primer izdati še eno poroštveno listino ali pa bi se financiranje lahko zagotovilo s posameznimi, samostojnimi posojili, zavarovanimi s poroštvom.
- (378) Komisija meni, da odobritev ali potrditev danske nacionalne banke ali švedskega urada za javni dolg (uvodna izjava 373) ni mogoče šteti za nove dodelitve pomoči, saj so te transakcije zgolj izvajanje obveznosti porošstva, ki sta jo državi sprejeli s sporazumom o konzorciju.

⁽¹⁸³⁾ Komisija ugotavlja, da zaveza držav glede zagotavljanja, da bo konzorcij financiral nove dolgove in refinanciral obstoječe dolgove pod tržnimi pogoji (uvodna izjava 265), ne spreminja te ugotovitve.

- (379) Komisija poleg tega ugotavlja, da je običajno, da vlagatelj pri večjih naložbah zahteva določeno stabilnost pri finančnem načrtovanju naložbe. Če vlagatelji ne morejo razumno oceniti finančnih pogojev, ki se bodo uporabljali za naložbo, verjetno ne bodo tvegali časa in virov, potrebnih za izvedbo projekta. Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da je bila ekonomska utemeljitev modela državnega poroštva čim bolj znižati skupne stroške financiranja projekta (uvodna izjava 255). Model državnega poroštva je bil opisan že v medvladnem sporazumu, torej je bil opredeljen pred začetkom naložbe. Zato bi ga bilo treba obravnavati kot enega od temeljnih pogojev, ki se uporabljajo za naložbo in na podlagi katerih je bil pripravljen finančni načrt naložbe. Uporaba modela državnega poroštva je bila zato jasna od samega začetka in je bila sestavni del finančnega modela, na podlagi katerega je konzorcij izvedel pomembno naložbo.
- (380) Komisija je seznanjena s trditvijo pritožnika iz uvodne izjave 170, da je treba v skladu z oddelkom 2.1 obvestila o poroštvih iz leta 2008 znesek državne pomoči v okviru poroštva oceniti v trenutku njegove izdaje. Po trditvah pritožnika to pomeni, da je treba poroštvo šteti za odobreno, ko tveganje, ki je z njim povezano, prevzame država. Pritožnik trdi, da z modelom državnega poroštva na podlagi medvladnega sporazuma in sporazuma o konzorciju ni povezano nobeno tveganje, in da člen 12 medvladnega sporazuma ne pomeni pravno izvršljive pravice. Poleg tega meni, da mora biti za to, da bi se poroštvo štelo za odobreno, mogoče izmeriti njegov obseg, kar naj ne bi bilo mogoče na podlagi medvladnega sporazuma ali sporazuma o konzorciju, saj trajanje in znesek nista omejena. Pritožnik se v podporo tej trditvi sklicuje tudi na oddelek 3.2 obvestila o poroštvih iz leta 2008. Nadalje meni, da tudi če bi se lahko štelo, da se z medvladnim sporazumom podeljuje zakonska pravica do pomoči v obliki državnih poroštev, so se pogoji teh poroštev od takrat bistveno spremenili, na primer s programi MTN, s katerimi so se obveznosti držav v obliki sekundarnih poroštev spremenile v osebna poroštva (uvodna izjava 175).
- (381) Komisija se ne strinja s trditvami pritožnika.
- (382) Prvič, kot je navedeno v uvodni izjavi 367, se šteje, da je državna pomoč dodeljena na datum, ko je bila upravičencu na podlagi veljavne nacionalne ureditve dodeljena brezpogojna pravica do njenega prejema. Komisija je v uvodni izjavi 376 ugotovila, da je bila navedena pravica konzorciju podeljena na datum njegove ustanovitve.
- (383) Drugič, v oddelku 2.1 obvestila o poroštvih iz leta 2008 je navedeno, da se državna pomoč, povezana s poroštvom, dodeli „v trenutku izdaje poroštva in ne v trenutku njegove uveljavitve oziroma izvršitve plačil pod pogoji poroštva“. Kot sta državi pojasnili (uvodna izjava 227), sta morali od datuma ustanovitve konzorcija jamčiti za posojila in druge finančne instrumente, ki jih je konzorcij najel za financiranje stalne povezave; švedski urad za javni dolg in danska nacionalna banka nimata pristojnosti, da bi zavrnila odobritev poroštev, ki jih konzorcij potrebuje za financiranje projekta. Zato bi bilo treba šteti, da je bilo poroštvo izdano na datum ustanovitve konzorcija.
- (384) Tretjič, Komisija ugotavlja, da pritožnik navaja, da je treba poroštvo šteti za odobreno, ko tveganje, ki je z njim povezano, prevzame država, in da z modelom državnega poroštva na podlagi medvladnega sporazuma in sporazuma o konzorciju ni povezano nobeno tveganje. V zvezi s tem je v oddelku 2.1 obvestila o poroštvih iz leta 2008 navedeno, da ugodnosti državnega poroštva izhajajo iz tega, da „tveganje, povezano s poroštvom, nosi država“. Državi sta morali zagotoviti dolžniško financiranje konzorcija v zvezi s stalno povezavo od njegove ustanovitve, zato Komisija meni, da je konzorcij užival ugodnosti, ki izhajajo iz tveganj, povezanih s to obveznostjo poroštva in njenim poznejšim izvajanjem, ki sta jih od navedenega datuma nosili državi.

- (385) Četrtrič, Komisija ugotavlja, da po trditvah pritožnika člen 12 medvladnega sporazuma ne pomeni pravno izvršljive pravice, zlasti zaradi dualističnih pravnih sistemov zadevnih držav (uvodna izjava 176). V dualističnem pravnem sistemu postane mednarodno pravo veljavno na nacionalni ravni šele, ko je vključeno v nacionalno pravo. Komisija ugotavlja, da po njenem mnenju pravno izvršljiva pravica ni bila ustvarjena na podlagi medvladnega sporazuma samega po sebi, ampak je konzorcij pridobil pravico do državnih poroštev z datumom sklenitve sporazuma o konzorciju (uvodna izjava 376). Poleg tega je Švedska medvladni sporazum ratificirala 8. avgusta 1991, Danska pa 24. avgusta 1991 (uvodna izjava 61). Državi sta ga prenesli v svoj nacionalni pravni red s sklepom švedskega parlamenta in zakonom o gradnji. Z navedenima nacionalnima zakonoma je bila v državah ustvarjena pravno izvršljiva pravica, na podlagi katere je skupaj s sporazumom o konzorciju nastala izvršljiva obveznost porošstva v korist konzorcija.
- (386) Petič, Komisija se ne strinja s pritožnikovo trditvijo, da porošstva ni mogoče šteti za odobrenega, če ni mogoče izmeriti njegovega obsega. V oddelku 2.1 obvestila o poroštvih iz leta 2008 je navedeno: „Ali to porošstvo pomeni državno pomoč ali ne, in če jo, kolikšen je lahko znesek te pomoči, je treba oceniti v trenutku izdaje porošstva“. Komisija ugotavlja, da sta glede na strukturo tega stavka lahko (i) določitev, ali porošstvo pomeni državno pomoč, in, če je, (ii) določitev zneska navedene pomoči, dva ločena, zaporedna koraka. Ta določba obvestila o poroštvih iz leta 2008 torej določa, da mora Komisija najprej ugotoviti, ali porošstvo pomeni državno pomoč, in šele če potrdi, da pomeni, nato določiti znesek te pomoči. V navedenih okoliščinah je napačno trditi, da se pomoč lahko šteje za dodeljeno le, če je mogoče izmeriti njen obseg, saj se lahko znesek pomoči oceni šele po tem, ko je že ugotovljeno, da je bila pomoč dodeljena. Oddelek 3.2 obvestila o poroštvih iz leta 2008 te ugotovitve ne spremeni. Navedeni oddelek vsebuje seznam kumulativnih pogojev, ki, če so izpolnjeni, omogočajo izključitev obstoja državne pomoči v zvezi s posameznim državnim poroštvom. V točki (b) zadevnega oddelka je navedeno, da je eden od teh pogojev, da je „[o]bseg porošstva [...] mogoče pravilno določiti ob njegovi dodelitvi“. Vendar za obstoj pomoči ni potrebno, da je taka določitev mogoča; namesto tega lahko omogoči, da se ugotovi neobstoj pomoči.
- (387) Nazadnje, v zvezi s trditvijo pritožnika, da se je narava poroštev bistveno spremenila, Komisija ugotavlja, da je za določitev datuma, ko je bila konzorciju dodeljena državna pomoč, ki izhaja iz modela državnega porošstva konzorciju, ključno določiti datum, ko je konzorcij pridobil pravno izvršljivo pravico do te pomoči. Kot je bilo ugotovljeno v uvodni izjavi 375, ima konzorcij to pravico od svoje ustanovitve. Državi sta morali od navedenega datuma v razmerju do konzorcija jamčiti za celotne stroške financiranja stalne povezave. Kot je navedeno v uvodni izjavi 384, je prednost obveznosti porošstva za konzorcij dejstvo, da morata državi prevzeti tveganja, povezana s financiranjem načrtovanja in gradnje stalne povezave. Navedena prednost in pravica do nje se nista spremenili od njenega nastanka. Kot sta pojasnili državi (uvodna izjava 249), v pravni ureditvi z medvladnim sporazumom, sklepom švedskega parlamenta, sklepom švedske vlade z dne 1. aprila 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) in sklepom švedske vlade z dne 23. junija 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3) ni podrobnosti o tem, kako naj bi se določili pogoji posameznih sporazumov o poroštvu. Namesto tega naj bi o tem odločal in to izvajal švedski urad za javni dolg. Švedski parlament in švedska vlada v zvezi s tem pozneje nista sprejela nobenega sklepa, s katerim bi se spremenila obveznost državnega porošstva, določena s sklepom švedskega parlamenta. Posamezne poroštvne listine in sporazumi o poroštvu so namenjeni izpolnjevanju pravice, ki je bila konzorciju že dodeljena. Na danski strani, kot je navedeno v uvodni izjavi 250, zakon o gradnji, s katerim se izvaja medvladni sporazum, ne vsebuje podrobnosti o pogojih za unovčenje. Navedeni pogoji za unovčenje so določeni le v sporazumih o poroštvu v okviru različnih finančnih transakcij. Kot priznavata državi, je treba poroštvne listine in posamezne sporazume o poroštvu dejansko razlagati kot osebna porošstva („selvskyldnerkaution“ v danskem pravu). Vendar to ne pomeni spremembe obveznosti solidarnega porošstva in ne presega pravic, dodeljenih konzorciju v sporazumu o konzorciju, s katerim se izvaja medvladni sporazum. Komisija v vsakem primeru ugotavlja, da lahko vprašanje, ali je porošstvo osebno ali sekundarno (ali „simplerkaution“ v primerjavi s „selvskyldnerkaution“), vpliva na pravno razmerje med konzorcijem in njegovimi upniki ali med navedenimi upniki in državama, vendar to ne spremeni temeljne pravne obveznosti držav, da jamčita za dejavnosti konzorcija v zvezi s stalno povezavo. Kot je navedeno v uvodnih izjavah 311 in 375, je prednost, ki izhaja iz modela državnega porošstva za konzorcij, in s tem pomoč, ki izhaja iz njega, neločljivo povezana z navedeno pravno obveznostjo in se od ustanovitve konzorcija 13. februarja 1992 ni spremenila.

- (388) Komisija ugotavlja, da je treba državno pomoč, ki izhaja iz modela državnega poročstva, obravnavati kot eno individualno pomoč, ki sta jo državi konzorciju dodelili 13. februarja 1992.

6.2.2 *Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji*

- (389) Komisija je v sklepu o začetku postopka v uvodni izjavi 109 menila, da se zdi, da je opredelitev danskih davčnih ukrepov, ki se ocenjujejo, v ustreznih pravnih aktih odprta glede zneska in trajanja, vendar je bila izrecno povezana z dejavnostjo konzorcija v zvezi s projektom. Ker se je zdelo, da so bili navedeni ukrepi odobreni z enakim namenom in področjem uporabe kot državna poročstva, bi bilo treba ugotovitve Komisije iz sklepa o začetku postopka v zvezi z opredelitvijo navedenih poročstev za individualne pomoči uporabiti tudi v zvezi z davčnimi ukrepi.

6.2.2.1 *Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje*

6.2.2.1.1 *Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001*

- (390) Zakon o gradnji je od vsega začetka vseboval določbo, da bodo za družbo A/S Øresund veljala ugodnejša pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje kot v skladu s splošnim danskim zakonom o odmeri davka. Že leta 1991 je bilo jasno, da petletno splošno obdobje za prenos izgub v prihodnje obdobje ne bi zadostovalo za to, da se izgube, nastale pri projektu, uporabijo za izravnavo dobičkov. Zakonodajalec je v pripravljanih opombah k zakonu o gradnji izrecno navedel, da je bil razlog za odobritev podaljšane obdobja omejitve za prenos izgub v prihodnje obdobje leta 1991 ta, da družba A/S Øresund ne bi mogla izkoristiti splošno veljavnih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje (s petletno omejitvijo) zaradi velikih izdatkov, nastalih v obdobju gradnje, skupaj z dejstvom, da družba A/S Øresund v istem obdobju ne bi mogla pridobiti dobička (uvodna izjava 267).

6.2.2.1.1.1 *Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001: shema ali individualna pomoč*

- (391) Komisija meni, da državne pomoči, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, ni mogoče šteti za shemo.
- (392) Prvič, pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, se ne dodeli na podlagi akta, ki določa, da se individualna pomoč dodeli podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način. Namesto tega zakon o gradnji vsebuje posebno pravilo, ki se uporablja posebej za družbo A/S Øresund.
- (393) Drugič, v zakonu o gradnji je projekt, na katerega se nanaša, izrecno opredeljen kot gradnja in obratovanje stalne povezave. Komisija zato meni, da je treba za pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, šteti, da je povezana z določenim projektom, saj je prednost, ki je neločljivo povezana s pomočjo, vezana izključno na izgube, nastale v okviru projekta stalne povezave, pri čemer so izključeni drugi projekti ali dejavnosti. Pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, zato ne ustreza opredelitvi sheme pomoči iz člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (394) Zato bi bilo treba pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, opredeliti kot eno ali več individualnih pomoči v smislu člena 1(e) Uredbe (EU) 2015/1589.

6.2.2.1.1.2 *Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001: datum dodelitve*

- (395) Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 pomeni državno pomoč v obliki davčne ugodnosti. Komisija opozarja, da je že ugotovila, da se državna pomoč, ki izhaja iz ugodnejše davčne obravnave, dodeli na letni ravni, potem ko davčni organi sprejmejo davčno napoved upravičenca⁽¹⁸⁴⁾, ker je to trenutek, ko se prednost pri taki državni pomoči običajno uresniči. Komisija zato meni, da bi bilo treba za posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji šteti, da so odobrena na letni ravni, razen če obstajajo jasni razlogi za odstopanje od navedenega pristopa.

⁽¹⁸⁴⁾ Glej na primer Sklep Komisije (EU) 2018/859 z dne 4. oktobra 2017 o državni pomoči SA.38944 (2014/C) (ex 2014/NN), ki jo je Luksemburg odobril skupini Amazon (UL L 153, 15.6.2018, str. 1). Sodišči Unije sta sprejela ta pristop – glej na primer sodbo Splošnega sodišča z dne 12. maja 2021, Luksemburg/Komisija, združeni zadevi T-816/17 in T-318/18, ECLI:EU:T:2021:252, točki 153 in 339.

- (396) Komisija meni, da v zvezi s pravilom o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 obstajajo jasni razlogi za odstopanje od navedenega pristopa, kot je podrobneje navedeno v uvodnih izjavah 397 do 403.
- (397) Komisija ugotavlja, da so danski organi pojasnili (uvodna izjava 267), da so bile izgube, ki jih je imel konzorcij pred začetkom obratovanja stalne povezave, zlasti posledica obresti na posojila, ki so bila potrebna za izgradnjo stalne povezave. Kot je pojasnila Danska (uvodna izjava 267), zaradi velikih izdatkov in dejstva, da stalna povezava v obdobju gradnje ni prinašala dobička, splošno veljavno pravilo o prenosu izgub v prihodnje obdobje s petletno omejitvijo ne bi zadostovalo za to, da bi se navedene izgube lahko uporabile za izravnano dobička. Povedano drugače, da je lahko konzorcij izvedel naložbo v stalno povezavo, je moral ustvariti velike izgube, navedenih izgub pa brez uporabe posebnega pravila ne bi bilo mogoče učinkovito prenesti naprej, da bi se z njimi izravnal dobiček v prihodnjih letih. Danski zakonodajalec je zato v okviru pogojev za naložbo konzorcija v stalno povezavo in za vzpostavitev dolgoročnega načrtovanja financiranja gradnje stalne povezave uvedel pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001.
- (398) Danski organi ugotavljajo, da je bilo pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 skupaj z obveznostjo državnega poročstva vzpostavljeno na začetku, da bi se zagotovilo financiranje znatne naložbe v stalno povezavo z najnižjimi stroški (uvodna izjava 269). Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 je družbi A/S Øresund omogočilo, da je prihodnje dobičke izravnala z izgubami, ki še niso zapadle, s čimer se je zmanjšala njena davčna osnova. To je konzorciju prineslo prednost. Hkrati je pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 omogočilo višjo likvidnostno osnovo, da bi se zmanjšalo breme dolga. Manjše skupno breme dolga je pomenilo tudi nižji skupni zjamčeni znesek in s tem manj državne pomoči v obliki poroštev.
- (399) Kot je navedeno v uvodni izjavi 379, je običajno, da vlagatelj pri večjih naložbah zahteva določeno stabilnost pri finančnem načrtovanju naložbe. Če vlagatelji ne morejo razumno oceniti finančnih pogojev, ki se bodo uporabljali za naložbo, verjetno ne bodo tvegali časa in virov, potrebnih za izvedbo projekta. Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da je bilo pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 uvedeno z namenom, da se zagotovi posebna davčna obravnava naložbe v stalno povezavo, da bi se olajšalo njeno dolgoročno finančno načrtovanje in čim bolj zmanjšali skupni stroški naložbe. Navedena davčna obravnava je bila opredeljena v zakonu o gradnji pred začetkom naložbe in bi jo bilo treba kot tako obravnavati kot enega od temeljnih pogojev, ki se uporabljajo za naložbo (skupaj z obveznostjo državnega poročstva in modelom državnega poročstva) in na podlagi katerih je bil pripravljen finančni načrt naložbe. Uporaba pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 je bila zato jasna od samega začetka in je bila sestavni del finančnega modela, na podlagi katerega je konzorcij izvedel pomembno naložbo. Komisija zlasti ugotavlja, da je bil zakonodajni namen uzakonitve pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, kot je razvidno iz pripravljalnih opomb k zakonu o gradnji, omogočiti smiselno uporabo izgub, nastalih pri gradnji stalne povezave.
- (400) Komisija ugotavlja tudi, kot je bilo sklenjeno v uvodni izjavi 330, da je pravica družbe A/S Øresund, da svoje izgube prenese naprej za daljše obdobje, kot je dovoljeno v skladu z običajnimi danskimi pravili obdavčitve, pomenila prednost že od vzpostavitve navedene pravice. Prednost, da se lahko izgube prenesejo naprej za daljše obdobje, skupaj z dejstvom, da je bilo že od samega začetka jasno, da bodo nastale znatne izgube, da bi se zagotovila uporaba navedenega daljšega obdobja, je pomenila, da je bila prednost, povezana s pravilom o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, očitna že od samega začetka. To je drugače kot na primer v sodbi v zadevi France Télécom⁽¹⁸⁵⁾, v kateri se je prednost, ki izhaja iz posebne davčne obravnave, lahko potrdila le na letni ravni ob določitvi stopnje davka od dohodka iz dejavnosti, ki se uporablja v skladu z običajnimi davčnimi pravili⁽¹⁸⁶⁾.

⁽¹⁸⁵⁾ Glej opombo 99.

⁽¹⁸⁶⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 30. novembra 2009, Francija/Komisija, združeni zadevi T-427/04 in T-17/05, ECLI:EU:T:2009:474, točke 321, 322 in 323.

- (401) S členom 11 zakona o gradnji je bilo leta 1991 uvedeno preferenčno pravilo za družbo A/S Øresund, saj je imela pravico, da svoje izgube prenese naprej za daljše obdobje kot druge pravne osebe, zavezane plačilu davka od dohodkov pravnih oseb. Danska se je s sprejetjem zakona o gradnji zavezala, da bo družbi A/S Øresund omogočila, da uživa zakonsko pravico do navedenega daljšega obdobja prenosa v prihodnje obdobje. Zakon o gradnji je v oddelku 6 določal, da mora stalno povezavo razviti konzorcij družbe z omejeno odgovornostjo, ki jo je ustanovila danska država (prek holdinga), in družbe z omejeno odgovornostjo, ki jo je ustanovila švedska država. Družba A/S Øresund je bila kot družba z omejeno odgovornostjo ustanovljena 9. decembra 1991 (uvodna izjava 64), konzorcij pa je bil s sporazumom o konzorciju ustanovljen 13. februarja 1992 (uvodna izjava 66). Komisija je ugotovila, da prednost, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, koristi konzorciju, saj zmanjšuje davčno obveznost, ki jo je treba poravnati iz njegovih prihodkov (uvodna izjava 317). Dejstvo, da je konzorcij navedeno prednost pridobil prek pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, je bilo očitno od samega začetka (uvodna izjava 400). Zakonska pravica konzorcija do navedene prednosti je bila zakonsko določena z zakonom o gradnji, še preden je bil konzorcij ustanovljen.
- (402) Komisija na podlagi navedenih elementov (uvodne izjave 397 do 401) meni, da je bila prednost, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, vzpostavljena zaradi olajšanja financiranja naložbe v stalno povezavo (naložbe, ki bi očitno povzročila znatne izgube, ki jih ne bi bilo mogoče uporabiti v petih letih) in podpore navedene naložbe. Prednost je izhajala iz samega zakona o gradnji in je bila eden od pogojev za naložbo. Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 je lahko od trenutka, ko je bil konzorcij ustanovljen in je imel zakonsko pravico do prednosti, določene z zakonom o gradnji, izkrivljaj konkurenco in vplival na trgovino med državami članicami, saj je okrepil položaj konzorcija na trgu, ki je odprt za konkurenco in trgovino med državami članicami. Komisija v navedenih okoliščinah ugotavlja, da obstajajo jasni razlogi za ugotovitev, da pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, ni bila dodeljena na letni ravni, temveč je bila dodeljena enkrat, ob ustanovitvi konzorcija.
- (403) Komisija poleg tega ugotavlja, da se je prednost, ki izhaja iz zakonske pravice do daljšega obdobja prenosa v prihodnje obdobje, uresničila samodejno, brez kakršne koli diskrecijske pravice družbe A/S Øresund, konzorcija ali danskih organov. Za družbo A/S Øresund se pri določanju njene letne obveznosti glede plačila davka od dobička pravnih oseb uporablja enak postopek kot za vse druge pravne osebe (vključno z družbami z omejeno odgovornostjo), zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb. Kot je opisano v uvodni izjavi 127, podjetje, ki vodi skupino za skupno obdavčitev, v okviru obveznega sistema skupne obdavčitve na Danskem vsako leto predloži informacije o obdavčljivih dohodkih in davčnih izgubah za vse člane navedene skupine. V davčni napovedi so za vsakega člana skupine navedeni obdavčljivi dohodek, uporaba lastnih izgub, prenesenih v prihodnje obdobje, uporaba izgub drugih članov skupine in preostale davčne izgube. Pravni subjekti, zavezani plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, nimajo diskrecijske pravice glede uporabe izgub, prenesenih v prihodnje obdobje. Davčne izgube, prenesene v prihodnje obdobje, ki se lahko uporabijo v danem davčnem letu, se morajo skladu z danskim zakonom o odmeri davka in od 18. junija 2012 v skladu z danskim zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb uporabiti v navedenem letu; sicer zapadejo. Davčne izgube, prenesene v prihodnje obdobje, je treba uporabiti v skladu z načelom FIFO, kar pomeni, da je treba najprej uporabiti najstarejše davčne izgube. Letna odmera davka, ki jo izda davčna uprava, se izvede samodejno. Davčni organi nato vsako leto izberejo subjekte, katerih davčne napovedi se revidirajo ročno. Komisija v navedenih okoliščinah glede na neobstoje diskrecijske pravice v trenutku, ko je upravičenec predložil davčno napoved, in glede na to, da so organi sprejeli davčno napoved, ugotavlja, da predložitev letnih davčnih napovedi ne spremeni dejstva, da je bila pomoč dodeljena že leta 1992. Predložitev davčnih napovedi je bila torej zgolj formalni korak, potreben za pridobitev že dodeljene pomoči, in ne prošnja za letno dodelitev pomoči.
- (404) Komisija zato ugotavlja, da pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 pomeni eno individualno pomoč, ki jo je Danska 13. februarja 1992 dodelila konzorciju za podporo znatne naložbe.

6.2.2.1.2 Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015

- (405) Kot je navedeno v uvodni izjavi 333, je Komisija sklenila, da iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 ni izhajala nobena prednost za družbo A/S Øresund ali konzorcij, saj so za družbo A/S Øresund v navedenem obdobju veljala ista pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje kot za druga podjetja na Danskem. Zato pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 ni pomenilo državne pomoči za družbo A/S Øresund ali posledično konzorcij (uvodni izjavi 333 in 355).
- (406) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 138, je bila z zakonom št. 591 z dne 18. junija 2012 za podjetja na Danskem uvedena omejitev dostopa do izgub, prenesenih v prihodnje obdobje. Vendar se navedena omejitev ni uporabljala za družbo A/S Øresund, saj so določbe zakona o gradnji, kakor je bil spremenjen leta 2002 in vključen v zakon o družbi Sund & Bælt, veljale do leta 2016. Šele z zakonom št. 581 z dne 4. maja 2015 je bil člen 12 zakona o družbi Sund & Bælt razveljavljen z učinkom od 1. januarja 2016, za družbo A/S Øresund pa so začela veljati običajna pravila danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Komisija je zato v uvodni izjavi 337 ugotovila, da je pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 pomenilo prednost za družbo A/S Øresund in s tem tudi za konzorcij. Ukrep pomoči zajema kombinacijo posegov (uvodna izjava 334), saj je družba A/S Øresund pridobila pravico do selektivne prednosti v primerjavi z drugimi podjetji v podobnem položaju, ker so pravila, ki se uporabljajo za družbo A/S Øresund, omogočala odstopanje od referenčnega sistema, kar je privedlo do selektivne prednosti.

6.2.2.1.2.1 Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015: shema ali individualna pomoč

- (407) Komisija meni, da pomoči, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, ni mogoče šteti za shemo.
- (408) Prvič, pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, se ne dodeli na podlagi akta, ki določa, da se individualna pomoč dodeli podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način. Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 je posebno pravilo, ki se uporablja posebej za družbo A/S Øresund. Navedena pomoč zato ne izpolnjuje prvega pogoja iz opredelitve sheme pomoči iz člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (409) Drugič, v zakonu o gradnji, kot je bil spremenjen leta 2002 in vključen v zakon o družbi Sund & Bælt, je projekt, na katerega se nanaša, izrecno opredeljen kot gradnja in obratovanje stalne povezave. Komisija zato meni, da je treba za pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, šteti, da je povezana z določenim projektom, saj je prednost, ki je neločljivo povezana s pomočjo, vezana izključno na izgube, nastale v okviru projekta stalne povezave, pri čemer so izključeni drugi projekti ali dejavnosti. Pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, zato ne izpolnjuje drugega pogoja iz opredelitve sheme pomoči iz člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (410) Pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, zato ne spada v opredelitev sheme pomoči v smislu člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589. Zato jo je treba opredeliti kot eno ali več individualnih pomoči v smislu člena 1(e) Uredbe (EU) 2015/1589.

6.2.2.1.2.2 Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015: datum dodelitve

- (411) Kot je navedeno v uvodni izjavi 395, se državna pomoč, ki izhaja iz davčnih ugodnosti, običajno šteje za dodeljeno na letni ravni, razen če obstaja razlog za ugotovitev, da se je prednost, povezana z navedeno pomočjo, uresničila v drugem trenutku. Komisija meni, da v zvezi s pravilom o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 ni jasnih razlogov za odstopanje od navedenega pristopa. Položaj v primeru pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, kot je določeno v uvodnih izjavah 396 do 404, se bistveno razlikuje od položaja v primeru pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, kot je določeno v uvodnih izjavah 412 do 417.
- (412) Komisija ugotavlja, da pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 pomeni eno individualno pomoč, ki jo je Danska 13. februarja 1992 dodelila konzorciju za podporo znatne naložbe (uvodna izjava 404). Komisija je ob navedeni ugotovitvi zlasti poudarila, da je bilo pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 vzpostavljeno, da bi se olajšalo dolgoročno načrtovanje naložbe v stalno povezavo ter da prednost izhaja iz samega zakona o gradnji in je bila en od temeljnih pogojev, na podlagi katerih je bil pripravljen finančni načrt naložbe (uvodna izjava 399).

- (413) Komisija najprej ugotavlja, da za pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, ni mogoče šteti, da je bila dodeljena pred 18. junijem 2012, ko je bil spremenjen danski zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (uvodna izjava 138), zakon o družbi Sund & Bælt pa ne. Družba A/S Øresund in konzorcij pred začetkom veljavnosti navedene spremembe nista mogla uživati nobene prednosti, ki bi iz nje izhajala.
- (414) Komisija poleg tega ugotavlja, da je stalna povezava začela obratovati julija 2000. Odločitev o naložbi v stalno povezavo in finančni načrt naložbe sta bila sprejeta pred tem.
- (415) Komisija v navedenih okoliščinah meni, da je treba pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 razlikovati od pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, v kolikor ni mogoče šteti, da se je izvedlo v podporo finančni naložbi v stalno povezavo, da je bilo pogoj za tako naložbo ali da je se je z njim zagotavljala izvedljivost dolgoročnega finančnega načrtovanja naložbe, ker je bila odločitev o naložbi sprejeta, dejanska naložba pa izvedena veliko pred začetkom uporabe pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015. Komisija zato ugotavlja, da razlogi, zaradi katerih je ugotovila, da je bila prednost, povezana s pomočjo, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, dodeljena enkrat, in ki v veliki meri temeljijo na dejstvu, da se je dolgoročno načrtovanje naložbe v stalno povezavo opiralo na pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, na gotovosti, da je bila dodeljena, in na potrebi po zagotovitvi, da se lahko upošteva pri finančnem načrtovanju, ne veljajo za pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015.
- (416) Komisija poleg tega ugotavlja, da se je med pravilom o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 in pravilom o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 uporabljalo pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012, za katero je Komisija ugotovila, da ne pomeni državne pomoči za družbo A/S Øresund ali konzorcij (uvodni izjavi 333 in 355). Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 je pomenilo ponovno uvedbo ugodnejše obravnave, čeprav ni bila več potrebna za načrtovanje naložb. V zvezi s tem bi se s pravilom o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 podpiralo tekoče poslovanje družbe A/S Øresund ali konzorcija, ne pa začetne naložbe v stalno povezavo.
- (417) Komisija zato meni, da ni jasnih razlogov za odstopanje od običajnega pristopa, v skladu s katerim se davčne ugodnosti dodeljujejo na letni ravni. Iz tega sledi, da se za pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, lahko šteje, da je bila dokončno dodeljena v trenutku, ko so davčni organi sprejeli davčne napovedi družbe A/S Øresund za davčna leta v obdobju veljavnosti pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, v katerih je bilo mogoče uporabiti višji znesek izgub.
- (418) Komisija zato meni, da državna pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pomeni več individualnih pomoči, ki so bile dodeljene od leta 2014 ⁽¹⁸⁷⁾ na letni ravni v trenutku, ko so organi sprejeli davčne napovedi družbe A/S Øresund, in do sprejetja davčne napovedi za davčno leto 2015. Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 je bilo razveljavljeno z zakonom št. 581 z dne 4. maja 2015, ki se je uporabljal od davčnega leta 2016.

6.2.2.2 Posebna danska pravila o amortizaciji

6.2.2.2.1 Pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015

- (419) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 145, se je z zakonom št. 433 z dne 26. junija 1998 običajna najvišja stopnja amortizacije za stavbe in naprave, določena v danskem zakonu o davčni amortizaciji, znižala na 5 %, z zakonom št. 540 z dne 6. junija 2007 pa na 4 %. Vendar je stopnja amortizacije za družbo A/S Øresund ostala 6- oziroma 2-odstotna v skladu s členoma 12 in 13 zakona o gradnji ter ustreznima členoma 13 in 14 zakona o družbi Sund & Bælt, ki sta ostala veljavna do leta 2016. Kot je navedeno v uvodni izjavi 344, je danska država s tem, ko se ni odločila za spremembo pravil, ki se uporabljajo za družbo A/S Øresund, da bi se upoštevale spremembe običajnih pravil obdavčitve, družbo A/S Øresund postavila v ugodnejši položaj v primerjavi z drugimi pravnimi osebami, zavezanimi plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb. Šele z zakonom št. 581 z dne 4. maja 2015, ki je začel veljati 1. januarja 2016, sta bila člena 13 in 14 zakona o družbi Sund & Bælt razveljavljena, za družbo A/S Øresund pa so začela veljati običajna pravila danskega zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in danskega zakona o davčni amortizaciji. Ukrep pomoči zajema kombinacijo posegov (uvodna

⁽¹⁸⁷⁾ Davčna napoved za davčno leto 2013 se je oddala leta 2014.

izjava 344), saj je bila družba A/S Øresund v ugodnejšem položaju v primerjavi z drugimi podjetji v podobnem položaju, ker je zakon o družbi Sund & Bælt določal ugodnejšo davčno obravnavo in je zato odstopal od spremenjenega danskega zakona o davčni amortizaciji, ki je bil bolj omejevalen in se ni uporabljal za družbo A/S Øresund, temveč za druga podjetja, ki so pravno in dejansko primerljiva. Kot je bilo ugotovljeno v uvodni izjavi 319, je vsaka prednost za družbo A/S Øresund, ki izhaja iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, tudi prednost za konzorcij.

6.2.2.2.2 Pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015: shema ali individualna pomoč

- (420) Komisija meni, da za državno pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, ni mogoče šteti, da je dodeljena na podlagi sheme.
- (421) Prvič, navedena pomoč se ne dodeli na podlagi akta, ki določa, da se individualna pomoč dodeli podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način. V zakonu o gradnji, kakor je vključen v zakon o družbi Sund & Bælt, je za družbo A/S Øresund izrecno navedeno, da je upravičena do posebnega danskega pravila o amortizaciji. Pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, zato ne izpolnjuje prvega pogoja iz opredelitve sheme pomoči iz člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (422) Drugič, za pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015 je treba šteti, da sta povezani z določenim projektom, ker pomoč, ki izhaja iz navedenih ukrepov, zajema prednost, povezano z amortizacijo stroškov naložbe v stalno povezavo, pri čemer so izključeni drugi projekti ali dejavnosti. V zakonu o gradnji in v zakonu o družbi Sund & Bælt je zadevni projekt namreč izrecno opredeljen kot gradnja in obratovanje stalne povezave. Pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, zato ne izpolnjuje drugega pogoja iz opredelitve sheme pomoči iz člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (423) Pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, zato ne spada v opredelitev sheme pomoči v smislu člena 1(d) Uredbe (EU) 2015/1589. Zato jo je treba opredeliti kot eno ali več individualnih pomoči v smislu člena 1(e) Uredbe (EU) 2015/1589.

6.2.2.2.3. Pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015: datumi dodelitve

- (424) Kot je navedeno v uvodni izjavi 395, se v primeru državne pomoči, ki izhaja iz davčnih ugodnosti, navedena prednost običajno uresniči na letni ravni, razen če obstajajo razlogi za domnevo, da je upravičeno drugačno stališče. Komisija meni, da se glede pomoči, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, zdi, da se pomoč v teoriji dodeli na letni ravni. Ker je imela družba A/S Øresund diskrecijsko pravico glede tega, kdaj lahko amortizira sredstva v davčnih napovedih (uvodna izjava 125), se je prednost v praksi uresničila manj pogosto (uvodne izjave 425 do 428).
- (425) Komisija najprej ugotavlja, da za prednost, ki je neločljivo povezana s pomočjo, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, ni mogoče šteti, da je bila dodeljena pred 26. junijem 1998, ko se je običajna stopnja amortizacije za stavbe in naprave iz danskega zakona o davčni amortizaciji znižala na 5 %, podobna sprememba pa ni veljala za pravila o amortizaciji, ki se uporabljajo za družbo A/S Øresund. Podobno za prednost, ki je neločljivo povezana s pomočjo, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, ni mogoče šteti, da je bila dodeljena pred 6. junijem 2007, ko se je običajna stopnja amortizacije za stavbe in naprave iz danskega zakona o davčni amortizaciji znižala na 4 %, podobna sprememba pa ni veljala za pravila o amortizaciji, ki se uporabljajo za družbo A/S Øresund. Zato ni mogoče trditi, da bi bilo treba, ker je bilo pravilo, ki se uporablja za družbo A/S Øresund, že samo po sebi del zakona o gradnji, tudi za pomoč šteti, da je dodeljena z zakonom o gradnji.
- (426) Komisija nadalje ugotavlja, da se položaj v primeru pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, kot je določeno v uvodnih izjavah 396 do 404, bistveno razlikuje od položaja v primeru pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015. Ko je bil 26. junija 1998 in 6. junija 2007 spremenjen danski zakon o davčni amortizaciji, je bila odločitev o naložbi v izgradnjo stalne povezave že sprejeta, stalna povezava pa je bila dejansko skoraj pripravljena za začetek obratovanja. Odločitve danske države, da družbi A/S Øresund ponudi ugodnejše pogoje davčne amortizacije kot drugim pravnim osebam, zavezanim plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, zato v nasprotju s pravilom o prenosu izgub za obdobje 1991–2001

(uvodna izjava 399) ni mogoče šteti za enega od temeljnih pogojev, na katerih temelji finančno načrtovanje naložbe. Komisija zlasti ugotavlja, da se danskim organom v času finančnega načrtovanja ni zdelo potrebno, da se družbi A/S Øresund odobri ugodnejša obravnava v primerjavi z drugimi družbami z omejeno odgovornostjo, zavezanimi plačilu davka od dohodkov pravnih oseb, kar zadeva pravila o amortizaciji sredstev – pravzaprav danski organi celo menijo, da je bilo pravilo o amortizaciji za obdobje 1991–1998 dejansko škodljivo za družbo A/S Øresund oziroma konzorcij (uvodna izjava 268). Pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015, se zato ne more šteti za pomoč, dodeljeno v podporo naložbi v stalno povezavo. V navedenih okoliščinah se premisleki, na podlagi katerih je Komisija ugotovila, da je bilo pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 ob ustanovitvi konzorcija dodeljeno kot ena individualna pomoč, zlasti zaradi potrebe po pravilu o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 pri finančnem načrtovanju naložbe v stalno povezavo, ne uporabljajo za pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 ali pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015. Komisija ugotavlja, da bi bilo pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, zato ustrezneje šteti za podporo vsakodnevnomu poslovanju družbe A/S Øresund in konzorcija, ne pa za začetno naložbo v stalno povezavo.

- (427) Komisija ugotavlja, da bi se družba A/S Øresund pri določanju davčnih obveznosti za dano leto oprla na pravila, ki so se zanj uporabljala v času predložitve davčnih napovedi. Za razliko od uporabe prenosa davčnih izgub, ki se samodejno uporablja (uvodna izjava 127), lahko na Danskem pravne osebe, zavezane plačilu danskega davka od dohodkov pravnih oseb, v svojih davčnih napovedih izberejo, kdaj bodo amortizirale svoja sredstva in po kakšni stopnji, v okviru omejitev, določenih z veljavno zakonodajo (uvodna izjava 125). Družba A/S Øresund je torej lahko izbrala trenutek, ko je želela amortizirati svoja sredstva po stopnji, višji od tiste, ki je določena v danskem zakonu o davčni amortizaciji. Zato se prednost, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, ne bi samodejno uresničila vsako leto ob letnem sprejetju davčnih napovedi, če se ne bi uporabila stopnja amortizacije, višja od stopnje, ki je na voljo v skladu z običajnimi danskimi pravili obdavčitve.
- (428) Komisija v navedenih okoliščinah meni, da bi se prednost, povezana z višjo stopnjo amortizacije, ki je bila na voljo družbi A/S Øresund, glede na to, da pravila, ki so se zanj uporabljala, niso bila spremenjena, da bi odražala omejitve iz splošnega prava, uresničila v trenutku, ko so bile sprejete davčne napovedi, v katerih je zadevna družba uporabila tako višjo stopnjo amortizacije (uvodna izjava 129). Ravno v tistem trenutku bi lahko državna pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, izkrivljala konkurenco ali vplivala na trgovino med državami članicami.
- (429) Komisija zato meni, da pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, pomeni več individualnih pomoči, ki jih je Danska dodelila od leta 2000 ⁽¹⁸⁸⁾ v trenutku, ko so bile sprejete davčne napovedi družbe A/S Øresund, v katerih je ta uporabila stopnjo amortizacije, višjo od stopnje, določene v danskem zakonu o davčni amortizaciji, do sprejetja davčne napovedi za davčno leto 2015. Pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015 je bilo razveljavljeno z učinkom od 1. januarja 2016 z zakonom št. 581 z dne 4. maja 2015, ki se je uporabljal od davčnega leta 2016.

6.3 Opredelitev kot nova ali obstoječa pomoč

- (430) Potem ko je Komisija ugotovila, da ukrepi pomoči pomenijo individualno pomoč, ki ni bila dodeljena na podlagi sheme pomoči, in datume njihove dodelitve, mora za vsak ukrep pomoči ugotoviti, ali gre za novo ali obstoječo pomoč.
- (431) Nova pomoč je v skladu s členom 1(c) Uredbe (EU) 2015/1589 vsa pomoč, ki ni veljavna pomoč, vključno s spremembami veljavne pomoči.

⁽¹⁸⁸⁾ Davčna napoved za davčno leto 1999 se je oddala leta 2000. V praksi prvi datum dodelitve ne bi nastopil pred sprejetjem davčne napovedi za davčno leto 2004, saj Danska potrjuje, da družba A/S Øresund ni uporabila amortizacije za prejšnja davčna leta (uvodna izjava 271).

(432) „Obstoječa pomoč“ je v členu 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589 opredeljena na naslednji način:

- „(i) brez poseganja v člena 144 in 172 Akta o pristopu Avstrije, Finske in Švedske [...] vso pomoč, ki je obstajala pred začetkom veljavnosti PDEU v zadevnih državah članicah, to je sheme pomoči in individualno pomoč, ki se je začela izvajati pred začetkom veljavnosti PDEU in se še vedno uporablja;
- (ii) odobreno pomoč, to je sheme pomoči in individualno pomoč, ki sta jo odobrila Komisija ali Svet;
- (iii) pomoč, za katero se šteje, da je bila odobrena na podlagi člena 4(6) Uredbe (ES) št. 659/1999 ali člena 4(6) [Uredbe (EU) 2015/1589] ali pred Uredbo (ES) št. 659/1999, vendar skladno s tem postopkom;
- (iv) pomoč, za katero se šteje, da je veljavna v skladu s členom 17 [Uredbe (EU) 2015/1589];
- (v) pomoč, za katero se šteje, da je veljavna, ker je mogoče ugotoviti, da takrat, ko se je začela izvajati, ni bila pomoč, pozneje pa je postala pomoč zaradi razvoja notranjega trga in je država članica ni spremenila. Če nekateri ukrepi postanejo pomoč zaradi liberalizacije dejavnosti po pravu Unije, se takšni ukrepi ne štejejo kot veljavna pomoč po datumu, določenem za liberalizacijo“.

(433) V členu 17(3) Uredbe (EU) 2015/1589 v povezavi s členom 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589 je določeno, da se kakršna koli pomoč, pri kateri je zastaralni rok desetih let potekel, šteje kot veljavna pomoč. V členu 17(2) je določeno, da zastaralni rok začne teči na dan, ko je dodeljena nezakonita pomoč upravičencu kot individualna pomoč ali kot pomoč v okviru sheme pomoči. Kakršen koli ukrep glede nezakonite pomoči, ki ga sprejme Komisija ali država članica na zahtevo Komisije, prekine zastaralni rok. Po vsaki prekinitvi začne rok teči znova.

6.3.1 *Državna poroštva: nova ali obstoječa pomoč*

(434) Komisija je v uvodni izjavi 388 sklenila, da je bila pomoč, ki izhaja iz modela državnega poroštva, konzorciju dokončno dodeljena s sporazumom o konzorciju in z dnem njegove ustanovitve 13. februarja 1992. Glede na navedeni sklep je treba ugotoviti, ali pomoč, ki izhaja iz modela državnega poroštva, spada v katero od opredelitev obstoječe pomoči iz člena 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589.

(435) Prvič, Komisija opozarja, da je pritožnik 16. aprila 2013 pri Komisiji vložil pritožbo, v kateri je trdil, da model državnega poroštva pomeni nezakonito državno pomoč. Komisija je 13. maja 2013 Danski in Švedski v zvezi z navedeno pritožbo poslala zahtevo za informacije. Komisija meni, da navedena zahteva za informacije pomeni ukrep Komisije v zvezi s pomočjo, ki izhaja iz modela državnega poroštva, ki bi v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2015/1589 prekinil zastaralni rok v zvezi s pomočjo, dodeljeno od 13. maja 2003 (tj. deset let pred zahtevo za informacije).

(436) Vendar Komisija ugotavlja, da je zastaralni rok, povezan s pomočjo, ki izhaja iz modela državnega poroštva, potekel 13. februarja 2002, tj. deset let po njeni dodelitvi. Navedeni zastaralni rok je torej potekel do takrat, ko bi ga lahko prekinila zahteva Komisije za informacije z dne 13. maja 2013.

(437) Komisija v navedenih okoliščinah ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz modela državnega poroštva, ki sta jo Danska in Švedska dodelili konzorciju, pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589.

(438) Drugič, Komisija ugotavlja, da švedski organi trdijo, da je bila vsaka morebitna pomoč, ki jo je Švedska dodelila v zvezi s stalno povezavo, dodeljena pred pristopom Švedske k Uniji in pred začetkom veljavnosti Sporazuma EGP 1. januarja 1994.

- (439) Kot je navedeno v uvodni izjavi 432, se v skladu s členom 1(b), točka (i), Uredbe (EU) 2015/1589 pomoč, ki je obstajala pred začetkom veljavnosti PDEU na Švedskem, šteje za obstoječo pomoč. Vendar to ne posega v člena 144 in 172 Akta o pristopu Avstrije, Finske in Švedske. V skladu s členom 144 navedenega akta se „med pomočmi, ki so se v novih državah članicah uporabljale pred pristopom, za „obstoječe pomoči“ štejejo samo tiste, ki so bile Komisiji sporočene do 30. aprila 1995“.
- (440) Komisija je v uvodni izjavi 113 sklepa o začetku postopka navedla, da če bi bilo treba za pomoč, ki izhaja iz modela državnega poroštva in jo je Švedska dodelila konzorciju, šteti, da je bila dodeljena leta 1992, ker takrat ni bila sporočena Komisiji, se navedena pomoč ne more šteti za obstoječo pomoč na podlagi člena 1(b), točka (i), Uredbe (EU) 2015/1589.
- (441) Vendar Komisija opozarja, da je bila v času, ko je Švedska uvedla model državnega poroštva, jasna praksa Komisije, da se gradnja in obratovanje prometne infrastrukture ne štejeta za gospodarsko dejavnost ⁽¹⁸⁹⁾. Komisija v navedenih okoliščinah meni, da je razumljivo, da ji model državnega poroštva ni bil sporočen kot pomoč, ki je obstajala pred začetkom veljavnosti PDEU, ker se takrat za tak ukrep na splošno ni štel, da pomeni državno pomoč.
- (442) Komisija v vsakem primeru ugotavlja, da je Evropski svet decembra 1994 projekt stalne povezave odobril kot enega od prednostnih projektov v okviru omrežja TEN-T (uvodna izjava 58). Preden je Svet odobril njegovo vključitev na ta seznam, sta državi Komisiji sporočili zasnovo projekta, vključno z namero, da ga bosta financirali z modelom državnega poroštva. Model državnega poroštva se pred pristopom Švedske k Uniji ni štel za državno pomoč, vendar je bil Komisiji kljub temu sporočen do 30. aprila 1995 v okviru priprave za njegovo vključitev na seznam prednostnih projektov TEN-T.
- (443) Komisija zato meni, da pomoč, ki izhaja iz modela državnega poroštva, ki jo je Švedska dodelila konzorciju, pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b), točka (i), Uredbe (EU) 2015/1589.
- (444) Poleg tega, kot je navedeno v uvodni izjavi 387, je prednost modela državnega poroštva za konzorcij dejstvo, da morata državi prevzeti tveganja, povezana s financiranjem načrtovanja in gradnje stalne povezave – navedena prednost in pravica do nje se od njenega nastanka nista spremenili. Komisija ugotavlja, da nadomestitev oddelka 8 zakona o gradnji s členom 11 zakona o družbi Sund & Bælt v tem okviru ni pomembna, saj sta obe določbi vsebinsko enaki (uvodna izjava 87).
- (445) Komisija glede na premisleke iz uvodnih izjav 434 do 444 ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz modela državnega poroštva, ki sta jo Danska in Švedska dodelili konzorciju, pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589. Poleg tega Komisija ugotavlja, da navedena pomoč, ki jo je Švedska dodelila konzorciju, pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b), točka (i), Uredbe (EU) 2015/1589.

6.3.2 *Posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje: nova ali obstoječa pomoč*

6.3.2.1 *Pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001: nova ali obstoječa pomoč*

- (446) Komisija je v uvodni izjavi 404 sklenila, da je Danska 13. februarja 1992 Konzorciju dodelila pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001. Glede na navedeni sklep je treba ugotoviti, ali pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, spada v katero od opredelitev obstoječe pomoči iz člena 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589.

⁽¹⁸⁹⁾ Glej sodbo v zadevi Øresund, točka 308.

- (447) Prvič, kot je navedeno v uvodni izjavi 435, je pritožnik 16. aprila 2013 vložil pritožbo, v kateri je trdil, da model državnega poročstva pomeni nezakonito državno pomoč, Komisija pa je v zvezi s to pritožbo državam 13. maja 2013 poslala zahtevo za informacije. Takrat niti v pritožbi niti zahtevi Komisije za informacije niso bila omenjena posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji. Komisija je ugotovila, da se je z navedeno zahtevo za informacije prekinil morebitni zastaralni rok v zvezi z navedeno pomočjo, ki ni potekel do 13. maja 2003 (uvodne izjave 434 do 437). Pritožnik je 8. januarja 2014 predložil dodatno dokumentacijo, v kateri je trdil, da so za konzorcij veljala tudi posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji. Komisija je 21. februarja 2014 državam poslala zahtevo za informacije v zvezi s posebnimi danskimi pravili o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji (uvodna izjava 3).
- (448) Komisija meni, da zahteva za informacije z dne 21. februarja 2014 pomeni ukrep Komisije v zvezi s posebnimi danskimi pravili o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, vključno s pomočjo, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, ki bi v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2015/1589 prekinil zastaralni rok v zvezi s pomočjo, dodeljeno od 21. februarja 2004 (tj. deset let pred navedeno zahtevo za informacije).
- (449) Vendar Komisija ugotavlja, da je zastaralni rok, povezan s pomočjo, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, potekel 13. februarja 2002, tj. deset let po njeni dodelitvi. Navedeni zastaralni rok je torej potekel do takrat, ko bi ga lahko prekinila zahteva Komisije za informacije z dne 21. februarja 2014.
- (450) Komisija v navedenih okoliščinah ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 in jo je Danska dodelila konzorciju, pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589.

6.3.2.2 Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015: nova ali obstoječa pomoč

- (451) Komisija je v uvodni izjavi 418 sklenila, da je Danska pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, konzorciju dodelila na letni ravni v trenutku, ko so organi sprejeli davčne napovedi družbe A/S Øresund, in do sprejetja davčne napovedi za davčno leto 2015. Glede na navedeni sklep je treba ugotoviti, ali pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, spada v katero od opredelitev obstoječe pomoči iz člena 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (452) Prvič, kot je navedeno v uvodni izjavi 447, je Komisija 21. februarja 2014 državam poslala zahtevo za informacije v zvezi z domnevno pomočjo, ki izhaja iz posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji. V uvodni izjavi 448 je ugotovila, da navedena zahteva za informacije pomeni ukrep Komisije v zvezi s posebnimi danskimi pravili o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji. Del navedenih pravil je pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015. Zato je bila vsa pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, dodeljena po ukrepu, ki ga je sprejela Komisija, in ne pomeni obstoječe pomoči v smislu člena 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589.
- (453) Drugič, Komisija ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, ne izpolnjuje pogojev iz nobenega od drugih pododstavkov člena 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (454) Komisija zato ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 in jo je Danska dodelila konzorciju, pomeni novo pomoč v smislu člena 1(c) Uredbe (EU) 2015/1589.

6.3.3 Posebna danska pravila o amortizaciji: nova ali obstoječa pomoč

6.3.3.1 Pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007: nova ali obstoječa pomoč

- (455) Komisija je v uvodni izjavi 429 sklenila, da je bila državna pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, dodeljena od leta 2000 v trenutku, ko so organi sprejeli davčne napovedi družbe A/S Øresund, v katerih je ta uporabila stopnjo amortizacije, višjo od stopnje, določene v danskem zakonu o davčni amortizaciji. Glede na navedeni sklep je treba ugotoviti, ali pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, spada v katero od opredelitev obstoječe pomoči iz člena 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589.

- (456) Prvič, Komisija ugotavlja, da je, kot je bilo pojasnjeno v zvezi s pravilom o prenosu izgub za obdobje 1991–2001 (uvodna izjava 452), zahteva za informacije, ki jo je poslala 21. februarja 2014, pomenila ukrep Komisije v zvezi s posebnimi danskimi pravili o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji.
- (457) Zastaralni rok za vsako pomoč, dodeljeno od 21. februarja 2004, je bil zato prekinjen 21. februarja 2014, navedena pomoč pa ne pomeni obstoječe pomoči v smislu člena 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589.
- (458) Vendar je zastaralni rok za vsako pomoč, dodeljeno pred 21. februarjem 2004, potekel do takrat, ko bi jo bilo mogoče prekiniti, in zato pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589. Komisija ugotavlja, da je Danska v uvodni izjavi 271 potrdila, da v praksi družba A/S Øresund v svojih davčnih napovedih pred 21. februarjem 2004 ni uveljavljala amortizacije, zato dejansko ni bila dodeljena nobena pomoč, ki bi jo bilo mogoče opredeliti kot obstoječo pomoč v skladu z navedenim členom.
- (459) Drugič, Komisija ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, ne izpolnjuje pogojev iz nobenega od drugih pododstavkov člena 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (460) Komisija zato ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in jo je Danska dodelila konzorciju, pomeni novo pomoč v smislu člena 1(c) Uredbe (EU) 2015/1589, kolikor je bila dodeljena po 21. februarju 2004.

6.3.3.2 Pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015: nova ali obstoječa pomoč

- (461) Komisija je v uvodni izjavi 429 sklenila, da je bila državna pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, dodeljena v trenutku, ko so organi sprejeli davčne napovedi družbe A/S Øresund, v katerih je ta uporabila stopnjo amortizacije, višjo od stopnje, določene v danskem zakonu o davčni amortizaciji, do sprejetja davčne napovedi za davčno leto 2015. Glede na navedeni sklep je treba ugotoviti, ali pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, spada v katero od opredelitev obstoječe pomoči iz člena 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (462) Zahteva za informacije, ki jo je Komisija poslala 21. februarja 2014, je podobno kot pri pravilu o amortizaciji za obdobje 1999–2007 (uvodna izjava 456) pomenila ukrep, ki ga je sprejela Komisija, tako da bi se tudi za pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015 zastaralni rok prekinil 21. februarja 2014. Zastaralni rok za vsako pomoč, dodeljeno od 21. februarja 2004, je bil zato prekinjen 21. februarja 2014, navedena pomoč pa ne pomeni obstoječe pomoči v smislu člena 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589.
- (463) Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da je bila vsaka pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, nujno dodeljena po 21. februarju 2004 in tako ne pomeni obstoječe pomoči v smislu člena 1(b), točka (iv), Uredbe (EU) 2015/1589.
- (464) Drugič, Komisija ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, ne izpolnjuje pogojev iz nobenega od drugih pododstavkov člena 1(b) Uredbe (EU) 2015/1589.
- (465) Komisija zato ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015 in jo je Danska dodelila konzorciju, pomeni novo pomoč v smislu člena 1(c) Uredbe (EU) 2015/1589.

6.4 Zakonitost pomoči

- (466) Države članice morajo v skladu s členom 108(3) PDEU Komisijo obvestiti o vseh načrtih za dodelitev pomoči dovolj zgodaj, da lahko predloži pripombe. Poleg tega obveznost mirovanja iz istega člena državi članici prepoveduje, da bi predlagani ukrep izvedla, preden Komisija sprejme končni sklep.
- (467) Člen 1(f) Uredbe (EU) 2015/1589 določa, da je nova pomoč, ki se izvaja v nasprotju s členom 108(3) PDEU, nezakonita.

- (468) Komisija je v uvodnih izjavah 454, 460 in 465 sklenila, da pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, pomeni novo pomoč. Komisija ugotavlja, da je Danska te ukrepe izvajala, ne da bi jih predhodno priglasila Komisiji in počakala na odločitev Komisije v zvezi z njimi. Danska je torej navedene nove ukrepe pomoči izvajala v nasprotju s členom 108(3) PDEU.
- (469) Komisija zaradi celovitosti ugotavlja, da je konzorcij z dopisom z dne 1. avgusta 1995 Komisijo obvestil o obstoju modela državnega poročstva v zvezi s projektom stalne povezave (uvodna izjava 149).
- (470) Tudi če bi bilo mogoče navedeni dopis razumeti tako, da zajema tudi posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, saj so bila del zakona o gradnji iz leta 1991 (glej uvodno izjavo 504(c)), tako da bi bilo mogoče ugotoviti, da je bila Komisija obveščena o načrtih za dodelitev pomoči, ki izhajajo iz navedenih ukrepov, to ne bi spremenilo sklepa, da je Danska te ukrepe izvajala v nasprotju s členom 108(3) PDEU, saj pred tem ni počakala na prejem sklepa Komisije.
- (471) Komisija vsekakor meni, da dopisa z dne 1. avgusta 1995 ni mogoče šteti za priglasitev novih ukrepov pomoči (uvodne izjave 454, 460 in 465), ki so bili odobreni najmanj od sprejetja davčne napovedi družbe A/S Øresund za davčno leto 2004 (uvodni izjavi 418 in 429), torej skoraj deset let po tem, ko je bil Komisiji predložen dopis z dne 1. avgusta 1995.
- (472) Komisija zato ugotavlja, da pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, pomeni nezakonito pomoč.

6.5 Ocena združljivosti

6.5.1 Državna poročstva in pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001

- (473) Komisija je v uvodnih izjavah 388 in 404 sklenila, da pomoč, ki izhaja iz modela državnega poročstva in pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, pomeni individualno pomoč, v uvodnih izjavah 445 in 450 pa, da pomeni obstoječo pomoč.
- (474) V členu 22 Uredbe (EU) 2015/1589 je določeno, da lahko Komisija zadevni državi članici predlaga ustrezne ukrepe, če ugotovi, da veljavna shema pomoči ni ali ni več združljiva z notranjim trgov. Vendar to ne velja za individualno obstoječo pomoč. Glede na to, da Komisija ne more predlagati ustreznih ukrepov v zvezi s posamezno obstoječo pomočjo, ni treba oceniti njene združljivosti z notranjim trgov.
- (475) Komisija je zato sklenila, da ji ni treba ugotoviti, ali je pomoč, ki izhaja iz modela državnega poročstva ali pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, združljiva z notranjim trgov.
- (476) Vendar Komisija ugotavlja, da se je konzorcij strinjal, da v prihodnje svoje pravice do državnih poroštev brez trgu primerne premije ne bo izkoristil za financiranje novega dolga ali refinanciranje obstoječega dolga. V ta namen sta se državi zavezali (uvodna izjava 265), da bosta zagotovili, da bo konzorcij financiral nov dolg in refinanciral obstoječi dolg pod tržnimi pogoji. Pomoč konzorciju, ki izhaja iz modela državnega poročstva, bo zato postopoma odpravljena, ko prenehajo veljati neporavnani dolžniški instrumenti konzorcija. Državi sta Komisiji predložili pregled prehoda preostalega dolga na tržne pogoje in pričakovani način odplačevanja (uvodna izjava 265). V zvezi s tem sta potrdili, da konzorcij od sodbe v zadevi Øresund ni pridobil nobenih novih sredstev za financiranje ali refinanciranje, zavarovanih z državnim poročstvom (uvodna izjava 265).
- (477) Komisija opozarja, da lahko po trditvah pritožnika (uvodna izjava 222) ugodnejši pogoji financiranja, ki jih pridobijo podjetja, ki so zaradi svoje pravne oblike izvzeta iz običajnih pravil o stečaju ali drugih postopkov v primeru insolventnosti, pomenijo državno pomoč, zato bi imel konzorcij še naprej veliko prednost, tudi ko bi državi prenehali izdajati posebna državna poročstva. Komisija brez ugotavljanja, ali je pravilno trditi, da je konzorcij izvzet iz takih pravil ali postopkov (kar državi zanikata), opozarja, da bi bila taka izjema, prvič, neločljivo povezana z ustanovitvijo samega konzorcija in, drugič, če bi taka izjema pomenila državno pomoč, taka državna pomoč

v nobenem primeru ne bi spadala na področje uporabe formalnega postopka preiskave, ki je omejen na model državnega poročstva in posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji.

6.5.2 *Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravilo o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015*

- (478) Komisija je ugotovila, da pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pomeni novo pomoč (uvodna izjava 454), dodeljeno na letni ravni, ko organi sprejmejo davčne napovedi družbe A/S Øresund (uvodna izjava 418). Ugotovila je tudi, da pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, pomeni novo pomoč (uvodni izjavi 460 in 465), dodeljeno po 21. februarju 2004, v trenutku, ko so organi sprejeli davčne napovedi družbe A/S Øresund, v katerih je ta uporabila stopnjo amortizacije, višjo od stopnje, določene v danskem zakonu o davčni amortizaciji, do sprejetja davčne napovedi za davčno leto 2015 (uvodna izjava 429).
- (479) Danska in Švedska sta med postopkom predhodne preiskave trdili, da bi morala Komisija, če bi menila, da podporni ukrepi pomenijo pomoč, oceniti njihovo združljivost na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU, v skladu s katerim je dovoljena pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa.
- (480) Sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa⁽¹⁹⁰⁾ določa načela, v skladu s katerimi Komisija ocenjuje javno financiranje takih projektov. Odstavek 52 sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa določa, da bo „Komisija v primeru nepriglašene pomoči uporabila [sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa], če je bila pomoč dodeljena po začetku njegove veljavnosti, v vseh drugih primerih pa pravila, veljavna v času, ko je bila pomoč dodeljena“. Sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa je začelo veljati 1. julija 2014.
- (481) Iz uvodne izjave 429 izhaja, da je bila pomoč, dodeljena na podlagi pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, dodeljena pred 1. julijem 2014, in da je bil vsaj del pomoči, dodeljene na podlagi pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015 in pravila o prenosu izgub za obdobje 2008–2015, dodeljen po navedenem datumu. Sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa združuje prakso Komisije glede ocene združljivosti pomoči na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU⁽¹⁹¹⁾, zato lahko Komisija na podlagi osnovnih vodilnih načel, določenih v njem, oceni pomoč, dodeljeno pred začetkom njegove veljavnosti.
- (482) Eno od navedenih temeljnih vodilnih načel je načelo sorazmernosti, v skladu s katerim ukrepi pomoči ne smejo presežati tistega, kar je potrebno za doseganje njihovih ciljev. Če bi bilo torej mogoče izvesti načrtovanje in gradnjo stalne povezave z manj pomoči, se pomoč ne bi štela za sorazmerno. To načelo je določeno tudi v točki 28 sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa.
- (483) Komisija je v oddelku 5.4.4 sklepa o začetku postopka izrazila pomisleke glede sorazmernosti podpornih ukrepov, vključno s posebnimi davčnimi ukrepi. Komisija je v uvodni izjavi 151 sklepa o začetku postopka navedla, da ni imela vseh elementov za določitev omejitev glede zneska in trajanja državnih poroštev ter davčnih ugodnosti, ki bi se lahko šteli za razumne. Iz uvodne izjave 152 sklepa o začetku postopka je mogoče sklepati, da je bil to predpogoj za ustrezno metodo količinske opredelitve zadevne pomoči in njene omejitve. Komisija je zato izrazila pomisleke glede sorazmernosti ukrepov, ki se proučujejo.

⁽¹⁹⁰⁾ Komisija je 25. novembra 2021 sprejela revidirano sporočilo o pravilih o državni pomoči za pomembne projekte skupnega evropskega interesa (UL C 528, 30.12.2021, str. 10). Navedeno sporočilo se je uporabljalo šele od 1. januarja 2022, zato ni relevantno za nobeno pomoč, dodeljeno pred navedenim datumom. Komisija vsekakor ugotavlja, da so določbe o oceni sorazmernosti v sporočilu o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa iz leta 2014 in reviziji iz leta 2021 precej podobne.

⁽¹⁹¹⁾ Glej na primer Sklep Komisije z dne 13. julija 2009 v zadevi N 157/2009 – Danska – Financiranje faze načrtovanja stalne povezave prek ožine Fehmarn (UL C 202, 27.8.2009, str. 1); Odločbo Komisije 96/369/ES z dne 13. marca 1996 o davčni pomoči nemškimi letalskim družbam v obliki amortizacije (UL L 146, 20.6.1996, str. 42); Odločbo Komisije z dne 22. decembra 1998, N 576/98 v zadevi N 576/98 – Združeno kraljestvo – Železniška povezava do predora pod Rokavskim prelivom (UL C 56, 26.2.1999, str. 6), in Sklep Komisije z dne 13. maja 2009 v zadevi N 420/08 – Združeno kraljestvo – Prestrukturiranje družbe London & Continental Railways (UL C 183, 5.8.2009, str. 2).

- (484) Državi v odgovoru na sklep o začetku postopka nista predložili nobenih dodatnih informacij, na podlagi katerih bi lahko Komisija določila morebitne omejitve zneska in trajanja pomoči, ki izhajajo iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, ki bi se lahko šteli za sorazmerne, ali količinsko opredelila zadevno pomoč. Državi zlasti nista predložile modela likvidnostne vrzeli, ki se zahteva v točki 31 sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa, ki določa, da se bo „[n]ajvišja stopnja pomoči [...] določila glede na ugotovljeno likvidnostno vrzel v zvezi z upravičenimi stroški. Če to opravičuje analiza likvidnostne vrzeli, lahko intenzivnost pomoči doseže 100 % upravičenih stroškov. Likvidnostna vrzel se nanaša na razliko med pozitivnimi in negativnimi denarnimi tokovi v času trajanja naložbe, ki se diskontirajo na sedanjo vrednost na podlagi ustreznega diskontnega faktorja, to pa odraža stopnjo donosa, ki jo upravičenec potrebuje za izvedbo projekta, zlasti glede na tveganja projekta. Upravičeni stroški so določeni v Prilogi [...]“.
- (485) Državi sta trdili, da bi se pri vzpostavitvi takega modela likvidnostne vrzeli srečale z več metodološkimi izzivi, in opozorili na tveganje, da bi taki izračuni finančne vrzeli kazali na prekomerno nadomestilo za konzorcij.
- (486) Poleg tega se državama ni zdelo primerno ali potrebno predložiti dodatnih pripomb o združljivosti morebitne pomoči konzorciju glede na njuno stališče o opredelitvi obstoječe pomoči v modelu državnega poročstva in glede na to, da posebna danska pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji niso opredeljena kot pomoč. Poleg tega državi nista predložili pripomb glede ekonomske ocene stalne povezave, ki jo je naročil pritožnik (uvodne izjave 191, 193 in 201 do 206) in ki je bila posredovana državama (uvodni izjavi 30 in 38).
- (487) Komisija na podlagi navedenega ugotavlja, da državi nista dokazali, da je bila pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, sorazmerna.
- (488) Državi nista dokazali sorazmernosti pomoči, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, zato Komisija sklepa, da navedena pomoč ni združljiva z notranjim trgov. Glede na to ni treba ugotavljati, ali stalna povezava zadeva projekt, ki je upravičen v skladu s sporočilom o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa, ali pa so ukrepi potrebni in ne povzročajo neupravičenega izkrivljanja konkurence, ki ga njihovi pozitivni učinki ne morejo odtehtati.

7. VRAČILO

- (489) Komisija je v skladu s PDEU in ustaljeno sodno prakso sodišč Unije pristojna za odločanje, ali mora zadevna država članica spremeniti ali odpraviti pomoč, za katero je Komisija ugotovila, da ni združljiva z notranjim trgov⁽¹⁹²⁾. Prav tako sodišča Unije dosledno menijo, da je obveznost države članice, da odpravi pomoč, za katero Komisija meni, da ni združljiva z notranjim trgov, namenjena ponovni vzpostavitvi prejšnjega stanja⁽¹⁹³⁾.
- (490) V zvezi s tem so sodišča Unije odločila, da je ta cilj dosežen, ko prejemnik vrne zneske, ki so bili dodeljeni z nezakonito pomočjo, in se tako odpove prednosti, ki jo je imel v primerjavi s konkurenti na notranjem trgu, ter se znova vzpostavi stanje pred plačilom pomoči⁽¹⁹⁴⁾.
- (491) V skladu s sodno prakso člen 16(1) Uredbe (EU) 2015/1589 določa: „Če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativni sklepi, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč“.

⁽¹⁹²⁾ Sodba z dne 12. julija 1973, Komisija/Nemčija, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, točka 13.

⁽¹⁹³⁾ Sodba z dne 21. marca 1990, Belgija/Komisija, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, točka 66; sodba z dne 15. septembra 2022, Fossil/Commissioner of Income Tax, C-705/20, ECLI:EU:C:2022:680, točka 42.

⁽¹⁹⁴⁾ Sodba z dne 17. junija 1999, Belgija/Komisija, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, točki 64 in 65, in sodba z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV/Gemeente Rotterdam, C-275/10, ECLI:EU:C:2011:814, točka 34.

- (492) Vendar je v členu 16(1) Uredbe (EU) 2015/1589 določeno tudi, da „Komisija ne zahteva vračila pomoči, če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava Unije.“ V zvezi s tem je bilo odločeno, da mora Komisija po uradni dolžnosti upoštevati izjemne okoliščine, ki v skladu s členom 16(1) upravičujejo, da ne odredi vračila nezakonito dodeljene pomoči, če je to vračilo v nasprotju s splošnim načelom prava Unije ⁽¹⁹⁵⁾. Komisija mora zato, prvič, oceniti, ali so take okoliščine obstajale (oddelek 7.1), in drugič, odločiti o metodologiji za vračilo pomoči (oddelek 7.2).

7.1 Legitimna pričakovanja

- (493) Državi trdita, da bi bilo treba vračilo preprečiti zaradi načela legitimnih pričakovanj. Načelo varstva legitimnih pričakovanj je splošno načelo prava Unije ⁽¹⁹⁶⁾, s katerim se posameznikom priznavajo pravice ⁽¹⁹⁷⁾. V skladu z ustaljeno sodno prakso se ima pravico sklicevati na načelo varstva legitimnih pričakovanj vsak pravni subjekt, ki mu je institucija Unije vzbudila utemeljena pričakovanja ⁽¹⁹⁸⁾.
- (494) Za uveljavljanje pravice do varstva legitimnih pričakovanj morajo biti izpolnjeni trije kumulativni pogoji. Prvič, upravičenec mora prejeti natančna, brezpogojna in skladna zagotovila, ki izhajajo iz pooblaščenih in zanesljivih virov. Drugič, ta zagotovila morajo biti taka, da pri subjektu, na katerega so naslovljena, ustvarijo legitimno pričakovanje. Tretjič, dana zagotovila morajo biti skladna z veljavnimi predpisi ⁽¹⁹⁹⁾.
- (495) Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da ima pravico do sklicevanja na načelo varstva legitimnih pričakovanj vsaka oseba, pri kateri je institucija ustvarila upravičena pričakovanja. Poleg tega je Sodišče priznalo, da lahko legitimna pričakovanja nastanejo le, če je institucija sama dala natančna zagotovila, da zadevni ukrep ne pomeni državne pomoči ⁽²⁰⁰⁾. Načeloma tudi nimajo pravice do varstva legitimnih pričakovanj prejemniki nezakonito izvršene pomoči ⁽²⁰¹⁾.
- (496) Komisija opozarja, da je že ugotovila ⁽²⁰²⁾, da so Danska, Švedska in konzorcij – vsaj do datuma sodbe v zadevi Aéroports de Paris z dne 12. decembra 2000 – legitimno pričakovali, da ukrepi v zvezi s stalno povezavo ne pomenijo državne pomoči. To je Splošno sodišče potrdilo v sodbi v zadevi Øresund ⁽²⁰³⁾.
- (497) Komisija ugotavlja, da je stališče pritožnika ter družb Scandlines in drugih, da je bil v sodbi v zadevi Øresund tako kot v sodbi v zadevi Aéroports de Paris izključen obstoj legitimnih pričakovanj za konzorcij in države (uvodni izjavi 213 in 214). Komisija se s tem stališčem ne strinja.

⁽¹⁹⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 24. novembra 1987, Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Machinefabrieken en Scheepswerven NV/Komisija, 223/85, ECLI:EU:C:1987:502.

⁽¹⁹⁶⁾ Sodba Sodišča z dne 3. maja 1978, August Töpfer & Co. GmbH/Komisija, 112/77, ECLI:EU:C:1978:94, točka 19.

⁽¹⁹⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 19. maja 1992, Mulder in drugi/Svet in Komisija, združeni zadevi C-104/89 in C-37/90, ECLI:EU:C:1992:217, točka 15.

⁽¹⁹⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 11. marca 1987, Van den Bergh en Jurgens in Van Dijk Food Products (Lopik)/Komisija Evropskih skupnosti, 265/85, ECLI:EU:C:1987:121, točka 44 in navedena sodna praksa.

⁽¹⁹⁹⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 30. junija 2005, Branco/Komisija, T-347/03, ECLI:EU:T:2005:265, točka 102 in navedena sodna praksa; sodba Splošnega sodišča z dne 23. februarja 2006, Cementbouw Handel & Industrie/Komisija, T-282/02, ECLI:EU:T:2006:64, točka 77; sodba Splošnega sodišča z dne 30. junija 2009, CPEM/Komisija, T-444/07, ECLI:EU:T:2009:227, točka 126.

⁽²⁰⁰⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 22. junija 2006, Belgija in Forum 187 ASBL/Komisija, združeni zadevi C-182/03 in C-217/03, ECLI:EU:C:2006:416, točka 147; sodba Sodišča z dne 24. novembra 2005, Nemčija/Komisija, C-506/03, ECLI:EU:C:2005:715, točka 58.

⁽²⁰¹⁾ Sodba Sodišča z dne 11. novembra 2004, Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) in Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava/Komisija, združeni zadevi C-183/02 P in C-187/02 P, ECLI:EU:C:2004:701, točki 44 in 45 ter navedena sodna praksa.

⁽²⁰²⁾ Sklep o začetku postopka iz leta 2014, uvodne izjave 140 do 153, in sklep o začetku postopka, uvodne izjave 169 do 179.

⁽²⁰³⁾ Sodba v zadevi Øresund, točke 297–328.

- (498) Splošno sodišče je v točki 322 sodbe v zadevi Øresund zavrnilo tožbo zoper odločbo iz leta 2014 v delu, ki se je nanašal na ugotovitev Komisije, da bi konzorcij in državi lahko uveljavljali legitimna pričakovanja za obdobje pred sodbo v zadevi Aéroports de Paris. Kar zadeva poznejše obdobje, je v točkah 327 in 328 ugotovilo, da sklep iz leta 2014 ni vseboval dokončne ugotovitve. Ugotovilo je, da se mu ni treba izreči o trditvah v zvezi s tem.
- (499) Komisija v navedenih okoliščinah meni, da je Splošno sodišče vprašanje, do katerega trenutka je v obravnavanem primeru veljalo varstvo legitimnih pričakovanj, prepustilo v presojo Komisiji. V skladu s tem je Komisija v oddelku 6 (sklep iz sklepa o začetku postopka) navedla, da bo proučila natančno obdobje, v katerem bi se lahko upravičenec, Švedska in/ali Danska sklicevali na legitimna pričakovanja, če bi se ugotovilo, da ukrepi pomenijo nezdružljivo državno pomoč.
- (500) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 454, 460, 465 in 472, pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015 in pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 pomenijo nezakonito novo državno pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgov (uvodna izjava 488). Komisija mora zato ugotoviti, do kdaj bi se lahko zadevne strani sklicevale na legitimna pričakovanja v zvezi z navedeno pomočjo.
- (501) Pred sodbo v zadevi Aéroports de Paris je bila jasna praksa Komisije, da je ugotovila, da gradnja in obratovanje prometne infrastrukture ne predstavlja gospodarske dejavnosti ⁽²⁰⁴⁾. Vendar je Splošno sodišče v sodbi v zadevi Aéroports de Paris priznalo, da je upravljanje letališča mogoče šteti za gospodarsko dejavnost.
- (502) Zato se je, kot je navedeno v obvestilu o pojmu državne pomoči, s sodbo v zadevi Aéroports de Paris spremenilo tradicionalno stališče, da javno financiranje gradnje in upravljanja velikega dela infrastrukture ne spada v okvir pravil o državni pomoči. V odstavku 209 navedenega obvestila je navedeno:
- „[z]aradi negotovosti, ki je obstajala pred sodbo Aéroports de Paris, so javni organi lahko legitimno trdili, da javno financiranje infrastrukture, dodeljeno pred to sodbo, ni pomenilo državne pomoči in zato takšnih ukrepov ni bilo treba prijaviti Komisiji. Iz tega sledi, da Komisija o takšnih ukrepih financiranja, ki so bili dokončno sprejeti pred sodbo Aéroports de Paris, ne more podvomiti na podlagi pravil o državni pomoči. Na podlagi tega ni mogoče izpeljati nobene predpostavke glede obstoja ali odsotnosti državne pomoči ali legitimnega pričakovanja v zvezi z ukrepi financiranja, ki niso bili dokončno sprejeti pred sodbo Aéroports de Paris, kar bo treba preveriti po posameznih primerih.“
- (503) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 418 in 429, se pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, nanaša na pomoč, ki ni bila dokončno dodeljena pred 12. decembrom 2000. Zato je treba preveriti, ali so se legitimna pričakovanja Danske, Švedske in konzorcija v obravnavanem primeru segala še v obdobje po navedenem datumu.

⁽²⁰⁴⁾ Glej sodbo v zadevi Øresund, točka 308.

(504) Da bi Komisija opravila to preverjanje, najprej opozarja na okoliščine, na podlagi katerih je v sklepu iz leta 2014 in sklepu o začetku postopka ugotovila, da so v tej zadevi nastala legitimna pričakovanja, kot je navedeno v uvodnih izjavah 144 do 153 sklepa iz leta 2014 in uvodnih izjavah 170 do 179 sklepa o začetku postopka:

- (a) pred sodbo v zadevi *Aéroports de Paris*, ko se je načrtoval in gradil projekt stalne povezave, je bilo stališče Komisije, da se javno financiranje infrastrukture obravnava kot javna dobrina in ne kot gospodarska dejavnost. To stališče je bilo jasno izraženo v različnih instrumentih mehkega prava ⁽²⁰⁵⁾ ter nekaterih sklepih Komisije ⁽²⁰⁶⁾ (glej uvodno izjavo 144 sklepa iz leta 2014 in uvodno izjavo 170 sklepa o začetku postopka);
- (b) konzorcij je 1. avgusta 1995 Komisiji poslal dopis, v katerem je zaprosil za pojasnilo, ali poročstva pomenijo državno pomoč. V zvezi s tem je Komisija, kot je navedeno v uvodni izjavi 148 sklepa iz leta 2014 in uvodni izjavi 174 sklepa o začetku postopka, menila, da je pomembno opozoriti, da je bil dopis konzorcija Komisiji predložen pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 659/99 in Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ⁽²⁰⁷⁾, s katerima so bile uvedene nove formalnosti za priglasitve državne pomoči, vključno z obrazci za priglasitev in elektronsko oddajo prek sistema SANI, ki so jih potrdila stalna predstavništva držav članic ⁽²⁰⁸⁾;
- (c) službe Komisije so z dopisoma iz leta 1995 Danski in Švedski potrdile, da gradnja stalne povezave ne spada na področje uporabe pravil o državni pomoči in da je ni treba priglasiti Komisiji. To je bilo v celoti v skladu s takratno prakso Komisije (glej sklep iz leta 2014, uvodna izjava 150, in sklep o začetku postopka, uvodna izjava 176). Čeprav se je dopis konzorcija z dne 1. avgusta 1995 nanašal le na poročstva, so zaradi odgovora nastala legitimna pričakovanja glede posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji ter operativne faze projekta, saj je šlo za celotno dejavnost konzorcija, tj. za gradnjo in obratovanje, ki ni spadala v okvir pravil o državni pomoči, ne glede na obliko državnega financiranja (sklep iz leta 2014, uvodna izjava 152, in sklep o začetku postopka, uvodna izjava 177, ki ju je Splošno sodišče potrdilo v sodbi v zadevi *Øresund*, točka 313); in
- (d) poleg tega je bila stalna povezava odobrena kot projekt TEN-T in je prejela finančna sredstva Unije, kar pomeni, da je bila Komisija ustrezno obveščena o izvajanju ukrepa v obliki državnih poroštev (uvodni izjavi 58 in 442; sklep iz leta 2014, uvodna izjava 151).

⁽²⁰⁵⁾ Glej na primer Smernice Komisije o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe ES in člena 61 Sporazuma EGP o državnih pomočeh v letalskem sektorju (UL C 350, 10.12.1994, str. 5). Člen 12 se izrecno nanaša na mostove: „[g]radnja ali širitev infrastrukturnih projektov (kot so letališča, avtoceste, mostovi) predstavlja ukrep splošne gospodarske politike, ki ga Komisija ne more nadzorovati na podlagi pravil o državni pomoči iz Pogodbe.“; Bela knjiga Komisije z dne 22. julija 1998 o pravičnih cenah za uporabo infrastrukture: postopni pristop k oblikovanju skupnega okvira na področju pristojbin za prometne infrastrukture v EU (COM(1998) 466 final), odstavek 43; Zelena knjiga z dne 10. decembra 1997 o morskih pristaniščih in pomorski infrastrukturi (COM(97) 678 final), odstavek 42; Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 13. februarja 2001: Izboljšanje kakovosti storitev v pomorskih pristaniščih: osrednji vidik evropskega prometa (COM(2001) 35 final).

⁽²⁰⁶⁾ Glej odločbo Komisije z dne 14. septembra 2000 o državni pomoči N 208/2000 – Nizozemska – Shema subvencij za javne celinske terminale (SOIT) (UL C 315, 4.11.2000, str. 22); Odločba Komisije z dne 17. julija 2002 o državni pomoči N 356/2002 – Združeno kraljestvo – Network Rail (UL C 232, 28.9.2002, str. 2); Odločba Komisije z dne 20. decembra 2001 o državni pomoči N 649/2001 – Zdrruženo kraljestvo – Nepovratna sredstva za objekte za tovor, odstavek 45 (UL C 45, 19.2.2002, str. 2); Odločba Komisije z dne 8. marca 2006 o državni pomoči N 284/2005 – Irska – Regionalni širokopasovni program: druga in tretja faza programa Metropolitan Area Network (MAN), odstavek 34 (UL C 207, 30.8.2006, str. 2); Odločba Komisije z dne 2. avgusta 2002 o državni pomoči C 42/2001 – Španija – Terra Mitica SA, odstavka 64 in 65 (UL L 91, 8.4.2003, str. 23); Odločba Komisije z dne 20. aprila 2005 o državni pomoči N 355/2004 – Belgija – Javno-zasebno partnerstvo v mednarodnem letališču Antwerpen, odstavek 34 (UL C 176, 16.7.2005, str. 11); Odločba Komisije z dne 11. decembra 2001 o državni pomoči N 550/2001 – Belgija – Partenariat public privé pour la construction d'installations de chargement et de déchargement et de déchargement, odstavek 24 (UL C 24, 26.1.2002, str. 2); Odločba Komisije z dne 20. decembra 2001 o državni pomoči N 649/2001 – Združeno kraljestvo – Nepovratna sredstva za objekte za tovor (UL C 45, 19.2.2002, str. 2); Glej tudi točko 201 obvestila o pojmu državne pomoči.

⁽²⁰⁷⁾ Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).

⁽²⁰⁸⁾ Glej prejšnjo opombo, člena 2 in 3.

- (505) Komisija opozarja, da je bila, kot je navedeno v uvodnih izjavah 371 in 399, državna pomoč, ki izhaja iz modela državnih poroštev in pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, dodeljena za podporo naložb v načrtovanje in izgradnjo stalne povezave. Za državno pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, bi bilo treba šteti, da podpira obratovanje stalne povezave (uvodni izjavi 416 in 426)).
- (506) Komisija ugotavlja, da so razlogi, zaradi katerih je prvotno ugotovila, da so v zvezi s projektom stalne povezave nastala legitimna pričakovanja (uvodna izjava 504), izhajali iz dejstva, da je bila v dopisih iz leta 1995 izrecno potrjena takratna praksa, da infrastrukturni projekti ne spadajo na področje uporabe pravil o državni pomoči. Navedena dopisa sta bila poslana kot odgovor na dopis konzorcija Komisiji z dne 1. avgusta 1995, v katerem je konzorcij zaprosil za pojasnilo, ali se model državnega porošstva za podporo izgradnji stalne povezave šteje za državno pomoč.
- (507) Splošno sodišče je v sodbi v zadevi Aéroports de Paris potrdilo, da bi upravljanje javne infrastrukture lahko pomenilo državno pomoč ⁽²⁰⁹⁾.
- (508) Kot je navedeno v uvodni izjavi (471), po mnenju Komisije dopisa konzorcija z dne 1. avgusta 1995 ni mogoče šteti za priglasitev novih ukrepov pomoči, ki so bili prvič odobreni skoraj deset let po tem, ko je bil navedeni dopis poslan, in za katere ni mogoče razumno domnevati, da bi jih konzorcij lahko vključil v svoj dopis, saj vsi trije ukrepi izhajajo iz prihodnje spremembe običajnih davčnih pravil, ki se za družbo A/S Øresund ni uporabljala. Podobno Komisija meni, da za dopis iz leta 1995, ki potrjuje neuporabo pravil o državni pomoči za takratno naložbo, ni mogoče šteti, da zajema tudi pomoč za vsakodnevno poslovanje, ki je bila dodeljena po sodbi v zadevi Aéroports de Paris in po zaključku gradnje.
- (509) Razen dopisov iz leta 1995 Komisiji ni znano, da bi konzorcij ali državi prejeli kakršna koli zagotovila, ki bi izpolnjevala tri kumulativne pogoje, potrebne za nastanek legitimnih pričakovanj (uvodna izjava 494).
- (510) Komisija zato nima nobenega razloga za mnenje, da bi lahko pri državah ali konzorciju nastala legitimna pričakovanja, da novi ukrepi pomoči, ki zajemajo vsakodnevno poslovanje stalne povezav in so bili odobreni po sodbi v zadevi Aéroports de Paris, ne bi pomenili državne pomoči.
- (511) Komisija zato ugotavlja, da državi in konzorcij od 12. decembra 2000 – datuma sodbe v zadevi Aéroports de Paris – niso mogli več legitimno pričakovati, da podpora vsakodnevnomu poslovanju projekta ne pomeni državne pomoči.
- (512) Komisija ugotavlja, da položaj pomoči, ki izhaja iz modela državnega porošstva in pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, ni nujno enak položaju pomoči, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, saj je bila državna pomoč, ki izhaja iz modela državnega porošstva in pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, konzorciju dokončno dodeljena 13. februarja 1992, da bi se omogočila naložba v stalno povezavo (uvodni izjavi 388 in 404) ter uvodni izjavi 371 in 399), tj. preden so bili izdani dopisi iz leta 1995. Ker pa pomoč, ki izhaja iz modela državnega porošstva in pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, pomeni obstoječo pomoč, ki je ni treba vrniti (uvodne izjave 473, 474 in 475), Komisiji ni treba ugotoviti, ali bi lahko konzorcij ali državi po sodbi v zadevi Aéroports de Paris ohranili legitimna pričakovanja v zvezi s pomočjo za podporo naložbam v izgradnjo stalne povezave.
- (513) Komisija zato ugotavlja, da nova pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, ker je bila dodeljena po 12. decembru 2000, ni izključena iz vračila na podlagi načela legitimnih pričakovanj. Navedeno pomoč je zato treba vrniti.

⁽²⁰⁹⁾ Točka 123.

7.2 Metodologija za vračilo

- (514) Kadar Komisija odredi vračilo pomoči, razglašene za nezdržljivo z notranjim trgov, bi moral njen sklep vsebovati informacije, na podlagi katerih lahko naslovnik sklepa brez večjih težav izračuna znesek pomoči, ki ga je treba vrniti ⁽²¹⁰⁾. Da se ponovno vzpostavi stanje, ki je na notranjem trgu obstajalo pred dodelitvijo pomoči, vračilo zajema obdobje od datuma, ko je bila pomoč dana na voljo upravičencu, do datuma dejanskega vračila. Znesek, ki ga je treba vrniti, vključuje obresti do datuma dejanskega vračila.
- (515) Nezakonito pomoč, za katero je bilo ugotovljeno, da ni združljiva z notranjim trgov, je treba izterjati od prejemnikov pomoči ⁽²¹¹⁾. Za ponovno vzpostavitev stanja, ki je obstajalo na notranjem trgu pred dodelitvijo pomoči, mora prejemnik vrniti pomoč, da izgubi prednost, ki jo je imel pred konkurenti na trgu. Komisija je v uvodnih izjavah 314 do 319 ugotovila, da družba A/S Øresund in konzorcij za namene gospodarske dejavnosti stalne povezave tvorita enotno podjetje; da ima konzorcij kot del enotnega podjetja korist od vsake prednosti, dodeljene enotnemu podjetju za navedeno gospodarsko dejavnost, in da ima konzorcij korist od vsakega znižanja stroškov, povezanih z dejavnostjo stalne povezave, saj se za izpolnitev njegovih obveznosti uporabljajo prihodki konzorcija. Glede na navedene okoliščine in za ponovno vzpostavitev stanja, ki je obstajalo na notranjem trgu pred odobritvijo ukrepov pomoči, bi se pomoč lahko izterjala od konzorcija ali družbe A/S Øresund kot dela enotnega podjetja, saj je konzorcij tisti, ki nosi kakršno koli znižanje ali zvišanje stroškov, povezanih s stalno povezavo.
- (516) Pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, je bila dodeljena na letni ravni, ko so organi sprejeli davčne napovedi družbe A/S Øresund. Pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, je bila dodeljena v trenutku, ko so organi sprejeli davčne napovedi družbe A/S Øresund, v katerih je ta uporabila stopnjo amortizacije, višjo od stopnje, določene v danskem zakonu o davčni amortizaciji. Za količinsko opredelitev zneska, ki ga je treba vrniti, je treba opraviti primerjavo med davkom, ki ga je družba A/S Øresund dejansko plačala, in zneskom davka, ki bi ga morala plačati, če bi se uporabila splošno veljavna pravila o prenosu izgub v prihodnje obdobje in amortizaciji, izračunana na datume, na katere bi bilo treba plačati prihranjeni davek v posameznem davčnem letu. To primerjavo med dejansko plačanim davkom in zneskom davka, ki bi ga bilo treba plačati, je treba izvesti za vsako davčno napoved, ki je bila predložena ⁽²¹²⁾ in so jo davčni organi sprejeli po 21. februarju 2004.
- (517) Komisija poleg tega ugotavlja, da učinka posebnih danskih pravil o prenosu izgub v prihodnje obdobje in posebnih danskih pravil o amortizaciji ni mogoče obravnavati ločeno, saj amortizacija vpliva na obdavčljivi dohodek davčnega zavezanca in lahko vpliva na izgube, prenesene v prihodnje obdobje. Poleg tega je treba upoštevati celotno obdobje od prvega sprejetja davčne napovedi od 21. februarja 2004 do datuma izterjave, saj lahko izgube, prenesene v prihodnje obdobje, vplivajo na dejansko plačane davke v prihodnjih letih.
- (518) Kar zadeva zlasti pravilo o amortizaciji za obdobje 2008–2015, Komisija ugotavlja, da bi se lahko družba A/S Øresund z vsako davčno napovedjo odločila, ali bo del svojih sredstev amortizirala ali ne. Te dejanske izbire je treba upoštevati pri primerjavi davka, ki ga je plačala družba A/S Øresund, z davkom, ki bi ga morala plačati, če bi se uporabljala in uporabila splošna pravila o amortizaciji (v nadalnjem besedilu: hipotetična davčna napoved). Če je družba A/S Øresund v določenem letu amortizirala po višji stopnji, kot je dovoljena v skladu s splošno veljavnimi pravili, bi bilo treba to presežek amortizacije upoštevati v hipotetični davčni napovedi za prvo leto, za katero se je družba A/S Øresund odločila, da svojih sredstev stalne povezave ne bo amortizirala (ali je to storila le po stopnji, nižji od splošno veljavnega pravila), in sicer le do stopnje amortizacije, ki je dovoljena v skladu s splošno veljavnimi pravili. Vsak preostali presežek amortizacije bi bilo treba za namene izračuna upoštevati v hipotetični davčni napovedi za naslednje leto, dokler skupni amortizirani znesek v davčnih napovedih družbe A/S Øresund in v hipotetičnih davčnih napovedih nista enaka.

⁽²¹⁰⁾ Glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 18. oktobra 2007, Komisija/Francija, C-441/06, ECLI:EU:C:2007:616, točka 29 in navedena sodna praksa.

⁽²¹¹⁾ Sodba Sodišča z dne 29. aprila 2004, Nemčija/Komisija, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, točka 75.

⁽²¹²⁾ Po potrebi bi bilo treba upoštevati popravek danske davčne uprave v okviru davčne revizije.

8. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (519) Komisija ugotavlja, da model državnega poročstva, ki sta ga državi vzpostavili za posojila, ki jih je Konzorcij najel za financiranje stroškov načrtovanja in gradnje stalne povezave, pomeni državno pomoč konzorciju v smislu člena 107(1) PDEU.
- (520) Model državnega jamstva je bil kot ena individualna *ad hoc* pomoč odobren 13. februarja 1992, ko je bil ustanovljen konzorcij. Navedeni ukrep pomeni obstoječo pomoč. Kljub temu Komisija ugotavlja, da sta se državi zavezali, da bosta zagotovili, da bo konzorcij financiral nov dolg in refinanciral obstoječi dolg pod tržnimi pogoji. Pomoč konzorciju, ki izhaja iz modela državnega poročstva, bo zato postopoma odpravljena, ko prenehajo veljati nepravilni dolžniški instrumenti konzorcija.
- (521) Komisija ugotavlja, da pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 in pravilo o amortizaciji za obdobje 1991–1998 ne pomenita državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.
- (522) Komisija ugotavlja, da prednosti, ki izhajajo iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ki jo je Danska dodelila enotnemu podjetju, ki ga tvori družba A/S Øresund in konzorcij, ter s tem konzorciju, na individualni *ad hoc* podlagi. Pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, je ena individualna *ad hoc* pomoč, ki se šteje za obstoječo pomoč. Pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, pomeni dodelitev individualne *ad hoc* pomoči, ki bi se štela za obstoječo pomoč, če bi bila dodeljena pred 21. februarjem 2004, in ki se šteje za novo, nezakonito pomoč, če je bila dodeljena po 21. februarju 2004. Pomoč, ki izhaja iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, in pomoč, ki izhaja iz pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, sta individualni *ad hoc* pomoči, ki se štejeta za novo pomoč, ki jo je Danska izvajala nezakonito. Navedeni ukrepi pomoči, ki se štejejo za novo pomoč, niso združljivi z notranjim trgov. Nobena pomoč na podlagi navedenih ukrepov ni bila dodeljena pred 12. decembrom 2000, izterjava ni izključena z uporabo načela varstva legitimnih pričakovanj. Danska mora izterjati nezakonito in nezdružljivo pomoč, dodeljeno v okviru pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007 in pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Pravilo o prenosu izgub za obdobje 2002–2012 in pravilo o amortizaciji za obdobje 1991–1998 ne pomenita državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Model državnega poročstva, ki sta ga odobrili državi, in pravilo o prenosu izgub za obdobje 1991–2001, ki ga je odobrila Danska, pomenita državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije enotnemu podjetju, ki ga tvori družba A/S Øresund in konzorcij, ter s tem konzorciju. Navedena pomoč pomeni obstoječo pomoč.

Člen 3

Prednosti, ki izhajajo iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, ki ga je odobrila Danska, pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije enotnemu podjetju, ki ga tvori družba A/S Øresund in konzorcij, ter s tem konzorciju. Navedena pomoč pomeni obstoječo pomoč, če je bila dodeljena pred 21. februarjem 2004.

Člen 4

Prednosti, ki izhajajo iz pravila o amortizaciji za obdobje 1999–2007, kolikor so bile dodeljene od 21. februarja 2004, prednosti, ki izhajajo iz pravila o amortizaciji za obdobje 2008–2015, in prednosti, ki izhajajo iz pravila o prenosu izgub za obdobje 2013–2015, pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije enotnemu podjetju, ki ga tvorita družba A/S Øresund in konzorcij, ter s tem konzorciju. Navedena pomoč pomeni novo pomoč, ki jo je Danska nezakonito izvajala v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije in je nezdružljiva z notranjim trgom.

Člen 5

- (1) Danska od enotnega podjetja, ki ga tvorita družba A/S Øresund in konzorcij, izterja pomoč iz člena 4.
- (2) Zneskom, ki jih je treba vrniti, se prištejejo obresti, nastale od datuma, ko so bili zadevni zneski dani na voljo enotnemu podjetju, ki ga tvorita družba A/S Øresund in konzorcij, do datuma njihovega dejanskega vračila.
- (3) Obresti se izračunajo na podlagi obrestnoobrestnega računa v skladu s poglavjem V Uredbe (ES) št. 794/2004 in Uredbo (ES) št. 271/2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 794/2004.

Člen 6

- (1) Vračilo dodeljene pomoči iz člena 4 se izvede takoj in učinkovito.
- (2) Danska zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu.

Člen 7

- (1) Danska v dveh mesecih od uradnega obvestila o tem sklepu predloži naslednje informacije:
 - (a) skupni znesek pomoči iz člena 4, ki jo je prejelo enotno podjetje, ki ga tvorita družba A/S Øresund in konzorcij;
 - (b) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga mora vrniti enotno podjetje, ki ga tvorita družba A/S Øresund in konzorcij;
 - (c) podroben opis že sprejetih ali načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;
 - (d) dokumentacijo, ki dokazuje, da je bilo enotnemu podjetju, ki ga tvorita družba A/S Øresund in konzorcij, odrejeno vračilo pomoči.
- (2) Danska obvešča Komisijo o napredku v zvezi z nacionalnimi ukrepi, sprejetimi za izvajanje tega sklepa, dokler dodeljena pomoč iz člena 4 ni v celoti vrnjena. Na zahtevo Komisije takoj predloži informacije o že sprejetih ali načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Predloži tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih za vračilo, ki jo je enotno podjetje, ki ga tvorita družba A/S Øresund in konzorcij, že vrnilo.

Člen 8

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Dansko in Kraljevino Švedsko.

V Bruslju, 13. februarja 2024

Za Komisijo
Margrethe VESTAGER
izvršna podpredsednica
